

TIGA NOVIGA TE-
STAMENTA ENA DOLGA PRED-
GVVOR. VTI SO TY NER POTREBNISHI INV
pridnishi Articuli oli shtuki te kerszhanske Ve-
re, Inu kateri slishio hprauimu fastopu vfiga S.
Pisma, sueistu inu fastopnu Islosheni,
skuſi Primosha Truberia
Crainza.

Te shtuke, kir fe vti dolgi Predguori vuzhe, Tebi ta REGISHTER
fa to kratko Predguorio postaulen, porredu poeui.

*Ein lange Windische Vorred über das
new Testament/ darinn die nötigesten vnd selig-
machenden Hauptartickel des Christlichen Glaubens/fürnemlich aber
von der Rechtfertigung des Menschen sind eingefürt/ vnd mit lau-
teren verständigen Sprüchen auß der heiligen Schrift/ auch mit Ex-
empeln vnd Gleichnüssen/ dermassen aufgelegt/ vnd in ein ordnung
gebracht/ das alle/ die sie mit fleiß lesen/ mügen durch hilff des heiligen
Geists/ zum rechten verstand des Göttlichen wesens in willens leicht-
lich kommen/ Vnd darauß gründlich erlernen/ wie alle Men-
schen vor Gott verdampfte Sünder seind/ vnd anderſt
selig nicht mögen werden/ dann durch den
rechten Glauben an Herren Ie-
sum Christum.*

V TIBINGI.

Vtim Leitu po Cristuseuim Roystuu
M. D. LVII.

VOM VSEM DO-

BRIM INV BOGABOIEZHIM

KERSZHENIKOM, KIR VTIH SLOVENSKIH DESHE-

lah prebiuate, Gnado, Myr, Milost inu use Dobru,
od Buga Ozheta, skusí Iesusa Cristusa Go-
spudi inu Odreshenika nashiga, ve-
den inu sueistu prossim.

MVI LVBI SLOVENCI INV BRATIE, onu ie guishnu inu risniszhnu timu taku, koker ty prauj Vuzheniki, Pridigary, inu vſi fastopni Kerszheniki fdai pousod pisheio inu gouore. De ner ta vegshi Nauuk, ner ta bulshi Kunsht, ner ta nuznishi Modrost inu tu Isuelizhane eniga vſakiga kerszhenika, Vletim samim Articulu, oli shtuku te nashe stare prae kerszhanske vere stoy, Kir se latinski imenuie, *Iustificatio hominis coram Deo*. De ta zhloviuk vei inu prou fastopi, koku, ſzhim, skusí kai en Greshni zhloviuk more ſpet brumen inu Prauizhin ratati pred Bugom. Tu ie tulikain rekozh, De ta zhloviuk prou fna inu fastopi, koku inu kei on ima tu Odpuszhanie vſeh Grehou, to Gnado, Milost Boshyo inu ta vezhni leben iskati inu naiti. Sakai kateri zhloviuk leta Articul, fa zhes uolo on bode od Buga fa Prauizhniga dershan, vei inu prou fastopi, ta ifti ima ta prauj kluzh htimu S. Pismu, on fastopi prou te Euangeliie, use tu kar ie Iesus pridigal, kar fo ty Preroki inu Iogri piffali inu vuzhili. On ima ta prauj nebeski Shaz, tu prauu sposnane tiga Boshya Synu Iesusa Cristusa, fa zhes uolo ie on doli is nebes knom na ta sueit prishal, fakai ie on na se vſel tu zhlouestuu, fakai ie pridigal, zaihne delal, inu pustil se taku britku Martrati inu vmoriti. On tudi vei ſzhim inu koku ty Iudie se mogo te Cristuseue Prauice, Suetusti, vſiga nega diane inu [f 2a] faslushene sturiti dileshni inu na se perprauiti. Letiga Articula prauj fastop, obeffeli inu potroshta vſa shaloftna ferza, vſe pretrashene vifti, kir se boie tiga Boshya ferda inu tiga Pekla, de obſtoye vſeh shlaht nadlughah inu de vſe teshke iskushnaue te noterne inu te vunane premogo, inu nee obdershe de na fmerti leshozh ne zagaio na Milosti inu pomuzhi Boshy. Leta Articul sam sturi, de kar ty verni molio inu profsio Boga, tiga fo oni vſlislani. On sam sturi, de tih vernih dobra della Almoshne, Posti, Cerkouni hodi, nih Boshye Slushbe, nih stan inu poshtenu rounane, dopado inu fo pryetna Bogu. In summa, kratku gouorezh, Kateri zhloviuk leta sami Articul oli shtuk te nashe prae kerszhanske vere prou fna inu fastopi, Ta ifti vei inu more is eniga velikiga Greshnika en nebeski suetnik, is Hudiga Brumen, is eniga Boshya souurashnika, en Boshy Periatel ratati, On fna inu more priti is te Hudizheue oblasti vto Boshyo Milost, inu stopiti is Pekla vta sueta nebeſſa. Spet nafai, kateri zhloviuk letiga Articula prou ne fastopi, tar ſi on bodi vuzhen, Moder inu brumen pred ludmi, taku on ne fastopi prou obeniga drugiga kerszhanskiga Articula, ne vei kai ie Iesus nom dobriga shnega Martro sturil, ne vei kai fo ty S. Sacramenti, fa zhes uolo fo postauleni, ne fna se Sbugom sprauiti, ie vnemilosti Boshy, on nema obeniga odpuska od Buga. On ie fo vſem nega dianem inu rounanem, fo vſemi nega dobrimi dellu inu Sboshy slushbami poduershen timu Hudizhu. Inu aku on hprauimu fastopu letiga Articula dotle ie vtim shiuotu ne pride, inu po nim ne veruie, taku on hpuslednimu na tei fmerti inu vdrugih teshkih nadlughah mora zagati na milosti inu na vſei pomuzhi Boshy, inu bode vekoma ferdamnan. Pred tako slo nefastopnostio inu Neuero obari nas inu vſakiga zhloueka Ozha nebeski fa volo fuiga Synu Iesusa Cristusa Gospudi inu Odreshenika nashiga Amen. [f 2b]

Inu kadar na letim Articulu, de veimo koku, skusí kai fe moremo Sbugom sprauiti, pred nim brumni postati, taku veliku, ia use nashe isuelizhane lefshi. Inu kadar od tiga usi Preroki, Iogri, fuseb S. Paul vnegla lysteh ner vezh gouore inu pisheio. Inu kadar vſi sueisti fastopni vuzheniki uele inu opominaio, de fe leta Articul pousod vſeh shlaht iesikih prou fastopnu po vuki inu pismu tih Prerokou inu iogrui pridiguie inu vuzhi. Inu kadar ta Sludi ie letimu Articulu ner vezh

souurash, te boge preproste ludi skusí te falsh Hynauske Vuzhenike inu Pridigarie od letiga Articula na druge kriue Vere inu Malikoue slushbe sepelaua, de oni nekar le per famim Cristusu skusí to Vero, temuzh drugdi per lizhkakih norskih, od ludi inu od starih bab smishlenih inu gori perpraulenih Boshyh slushbah, na Gorah, Vdoleh inu Vgosdeh, tih odpuskou, te Gnade inu Miloſti Boshye izzheio. Sa letih shtyrih rizhi inu Vrshahou uolo, sem iest vletei drugi dolgi Slouenski Predguuori tiga Nouiga Testamenta od tiga zhestu imenouaniga Articula ner vezh gouuril. Inu sem sboshyo pomozhio ta isti stakimi fastopnimi bessedami, perpuuidami, Exempli inu Perglihami, is S. Pisma inu is tih Starih inu Nouih prauih Vuzhenikou taku islushil, de en všaki dobrí preprosti zhlovik, kir is ferza po prauí Veri inu cesti vnebessa vprasha, aku on bode leto Predguuor zhestu inu sflissom prebral, more leta Articul, koku Vmiloſt Boshyo pridemo, Prauizhni pred nim ratamo, inu te druge Articule vše, kir slishio knashi Veri, htimu Isuelizhanu nashih Dush inu fastopu všiga S. Pisma, lahku se nauuzhitu inu fastopiti. Iest sem vleto Predguuor inu potle vto kratko Postillo inu poprei vta dua Catechisma vše te potrebne inu nuzne Nauuke inu Troshte postauil, katere sem per vas vtim Slouenskim Iesiku Sedemnaſt leit poredu inu potle vtim Nemshkim Iesiku desſet leit per Vuzhenih Iudeh. [f 3a]

Inu iest sem sa uolo, de vi teim lashei inu bule fastopite inu famerkate, kai se vti dolgi Slouenski Predguuori prauí inu vuzhi, en Regishter sa leto peruo kratko Predguuoro postauil. Vtim vi imate to summo vseh Nauukou inu Troshtou, kir so vti Predguuori sapissani, inu kei imate vi te iste iskati inu naiti. Iest sem tudi sa uolo tih preprostih vti Predguuori inu potle vti Euangelistih, per všakim Capitulu inu Paragrafu ifsuuna na krayu to summo tiga Capitula inu Paragrapha, kai se vnim vuzhi, sapissal.

Natu iest vupam Bogu, leta nasha dolga Predguuor, rauen tiga Tolmazhene tih Euangelistou inu te mahine Postille, vom bode nuzna inu dopalla. Inu per tim vas vše vtim Boshym Imenu sueiftu proſsim inu opominam, De vi nerpoprei vissoku sahualite Gospudi Boga, sa leto dobruto inu sa ta uelik dar Boshy, kir se taku sdai prou tar fastopnu ta praua stara Vera vuzhi, inu kir se ta nash Iesik tudi pishe inu druka. Inu gledaite, de vi tak Dar Boshy hualesnu gori vſamete inu nuzate prou, Bogu na zhaſt inu hdobrimu uashim dushõ de skusí tak vuk inu pismu, pridete htimu prauimu sposnanu tiga prauiga stanu Boshya, inu te nega fuete dobre Vole, kir on ima pruti vſem ludě sa uolo Iesusa Cristusa, vkaterim stoy ta vezhni leben. Inu ie li vletim ſadashnim oli vtim perui nashim pismu inu Tolmazhenu, zhaſi kai temnu inu nefastopnu, oli kai preuezh oli premalu gouorienu tar piſſanu, tu vi na bulshe isloſhite, Inu proſſite Gospudi Boga sa me, de on, sa uolo te zhesti inu huale ſuiga ſuetiga Imena, inu nuza tar goriiemlena te nega boge Slouenske Cerque, meni naprei htakimu teshkimu nuznimu dellu inu piſſanu vegsho Gnado inu pomuzh da inu poſſodi. Inu per tim iest vas isrozhim inu porozhim timu prauimu shiuimu inu vezhnimu Bogu, Ozhu, Synu inu S. Duhu, Katerimu bodi vſa zhaſt inu huala sdai inu vekoma, [f 3b] Amen. Inu letu ie piſſanu inu drukanu vtim Meiftu Tubingi na S. Primosha inu Feliciana dan, Vtim leitu po Cristuseuim Roystuu, Taushent Pet ſtu ſedem inu Petdeſſet Leit.

Vash Slushabnik
inu Paſtyr

Primosh Truber
Crainez. [f 4a]

REGISHTER VSEH SHTVKOV I- NV VVKOV, KATERI SO VTI SLOVENSKI PRED- guuri tiga Nouiga Testamenta

- 1 Kai, inu kakouiga Iesika, ie ta besseda, Euangelium, inu kai vsebi dershi. CAP. I.
- 2 Sakai Bug pusti ta S. Pisma inu te Pridiga od nega Synu, Euangelium imenouati. CAP. II.
- 3 Bug sto bessedo Euangelium, lozhi na duie te Moiseseue Pridige, Postaue inu Sapuuidi, Od tih Cristuseuih Pridig. Inu vely vsem obiduei Pridigi poslushati. Koku se te bessede, Gnada inu Risniza vtih Euangelieh fastopiti imao. CAP. III.
- 4 Ta besseda Euangelium nom tudi prauj inu kashe, kei inu vzhem se naide inu stoy ta praua cela dobruta, tu vezhnu blagu inu vesselie. CAP. III.
- 5 Kai ta besseda Testament vsebi dershi, inu sakai tei Biblij, vismu S. Pismu ta Stari inu noui Testament prauimo. CAP. V.
- 6 Kuliku ie Euangeliou. CAP. VI.
- 7 Euangeliū, ta Pridiga od Cristusa, ta kerszhanska Vera, inu de ty verni vuelikih nadlugah vtim shiuotu prebiao, imao nih fazhetig, od fazhetka tiga suita. CAP. VII.
- 8 Bug ie to suio oblubo od shenskiga Semena, ta Euangelium inu Pridigo od Cristusa, zhestu htim Ozhakom Abraamu, Isaacu, Iacobu, Moisesu inu Dauidu ponaulal. CAP. VIII.
- 9 Vsi Preroki so od Cristuseuiga Pröhoda, rounane inu oppraula taku dobru, koker ty Iogri inu Euangelisti gouurili inu pissali. CAP. IX.
- 10 Tih Starih Vernih Ozhakou, inu tih Iudov inu Aydou Offri, kir so shiuino, inu tudi vuelikih nadlugah shiue ludi Offrouali, vse Moiseseue vunane slushbe, pridiguo [f 4b] inu prizhuio od te nashe stare Vere Vchristusa, inu de Cristus ima vmreti inu offran biti. CAP. X.
- 11 Vsi Verni Ozhaki, Iudi inu Aydie od fazhetka tiga suita, prizhuio od starosti te nashe Vere kerszhanske. CAP. XI.
- 12 Adamova Vera, inu Vseh Vernih Iudou inu Aydou, kir so bili na sueitu pred Cristuseuim prihodō, Inu ta nasha sadashna kerszhanska Vera, ie vse Ena Vera. CAP. XII.
- 13 Sama ta nasha Euangeliska inu kerszhanska Vera, ie ta praua, postaulena inu poterienna od famiga Boga, Inu te ludi perprauj Vnebessa. CAP. XIII.
- 14 Hti dolgi Predguori tiga Nouiga Testamenta, so ta Kerszhanska lubefan inu Boshye vksane, tiga Tolmazharie pergnale inu permorale. CAP. XIII.
- 15 Vsaki ima veiditi inu snati Boga vti S. Troyci. koker se ie on vnega bessedi, vtim Pismu refodil inu dal nafnane. Sa zhes uolo ie Cristus Martro sterpil. Inu kakou ie ta zhlovik prednenie greshil bil, kakou ie sdai vtim Grehu, Inu de ie skusí Cristusa pred Bugō spet brumen sturien. CA. XV.
- 16 Gospub Bug daie sui stan vti S. Troyci nafnane stema Bessedoma, kir prauj, Sturimo tiga Zhloueka inu po Nashim pildu &c. De vtim dinim Bogastuu, so Try Persone oli Imena. CAP. XVI.
- 17 Kai ie Bug sam na sebi, kai ie nega Natura inu Stan, kakou ie ta nega Pild, po katerim ie ta perui Zhlouik stuarien. CAP. XVII.
- 18 Kakouiga Pilda, tu ie, Nature, shege, Modrusti, fastopnosti inu kunshti, ita ta perua zhloueka bila pred Grehom. CAP. XVIII.

REGISTER TE PREDGVVORI.

- 19 Adam inu Eua pred Grehom, sta premogla dershati vse Boshye sapuuidi inu sta is notra vti
dushi inu ifsuuna vtim shiuotu cilu sueta inu brumna bila. CAP. XIX. [g 1a]
- 20 Ta perua zhloueka, sta bila lipa serzhna inu redle, sta regirala, moistrouala inu premagala vse
stuardi na semli, vso shlaht shiuino suirino domazho inu diuyo. CAP. XX.
- 21 Ta sludi inu ta Greh sta sturila, da vſi ludie moraoi vmreti. CAP. XXI.
- 22 Koku ie ta kazha, vkateri ie ta sludi bil, preuezhala Euo, de ie Sadamom Boshyo sapuuid
prelomila, steim sta ona dua sebe imu nas vse, vso reuo perprauila. CAP. XXII.
- 23 Adamou inu Euin Greh ie uelik fa uolo nega Nepokorszhine, nekar fa volo tiga Iabelka.
CAP. XXIII.
- 24 Ta shtraifinga kir ie poloshena na tiga zhloueka, daie vſem nafnane, de ta Adamou Greh ie
ena velika rezh pred Bugom. CAP. XXIII.
- 25 Kadar ty ludie is lastne pameti, pres pisma inu pridig, kai ie ta Greh prou ne mogo fastopiti,
fatu fe ima od tiga vti Cerqui fastopnu vuzhiti. CAP. XXV.
- 26 Kai ie ta Porodni oli Erboui Greh, koku je vse ludi iſkaſil inu le na hudu veden naklane.
CAP. XXVI.
- 27 Kakoue Boshye Sapuuidi, ta zhlouk is suie lastne pameti inu mozhi, premore dershati.
CAP. XXVII.
- 28 Kai inu kakoui fo ty Sturieni oli Doperneffeni, Ty Vunani inu Noterni, Grehi. Od kot tu
pride, de taku tij ludie vtake grossouite Grehe, inu Vueliko fromoto padeio. CAP. XXVIII.
- 29 De ty fmertni Grehi se imaio od tih odpustliuih lozhit. Inu kateri vtiſh fmertnih oli
Naglaunih Grehih stoye inu prebiaio, ty ifti ne fo Vgnadi ne vmilosti Boshy. CAP. XXIX.
- 30 Tih falsh hynauskikh kerszhenikou, Neuernih Iudou Aydou inu Turkou, Veliki framotni
Grehi, fo se vfelei sueidili inu fe she sdai zhudnu sueido, inu bodo tudi na tim sueitu shtrafani fa
tiga volo, de se suei inu sposna, de ie Bug vſi hudobi inu lotry souurash. CAP. XXX. [g 1b]
- 31 Pryzhouane is S. Pisma, de vſi ludi pernesso sebo ta Greh is Materniga teleffa, Inu de fmo
vſi pod ta Greh poduersheni. CAP. XXXI.
- 32 Od kot ta Greh pride, du ie Vrshahar inu Sazhetik tiga Greha. CAP. XXXII.
- 33 Vtim Tretym Deilu lete Predguuori se bode fastopnu prauilu, koku, skusí kai ta zhlouk spet
ta Boshy Pild dobi, brumen inu prauizhin pred Bugom postane. CAP. XXXIII.
- 34 Enu prauu Duhousku Resmishlouane, koku ie Bug, ta S. Troyza, sam sebo se suetoual inu
odlozhil, de nega vezhni Syn ima vſeti na fe tu zhlouestuu. Steim fe tim preprosttim staui naprei, fa
zhes uolo ie Iesus terpil, inu kai ie on steim nom dobriga opprauil inu dobil per Bugi.
CAP. XXXIV.
- 35 Ena fastopna Pergliha, koku ie Bug vſe ludi pred se hti Praudi poklizal, Ty fo zhespryzhani
inu po prauici obsoieni htimu ferdamnenu. Tim ie Iesus Cristus Syn Boshy suio lastno Martro
prishal hpomozhian. Is te Perxglihe tudi vſaki resoumei, ta vrshah, sakai ie Bug zhlouk postal.
CAP. XXXV.
- 36 Ta Pergliha od tiga Obrupaniga inu raneniga. Inu od tiga Samaritana Luc. 10. Tudi fastopnu
vuzhi, de ie nom le skusí Cristusa od vſe reue pomaganu. CAP. XXXVI.
- 37 Ena praua fastopna islaga te bessede, Vera, kuliku ie Ver, katera ie ta praua, kai ta Verni
zhlouk Veruie, inu kai ta Neuerni ne Veruie. CAP. XXXVII.
- 38 De ta Vera fama, koker enu nashe dellu oli koker ena nasha rezh ne Isuelizha, Temuzh ta
Miloſt, obluba Boshya, Tu falushene Cristuseuu. katerixga fe dileshni sto vero fturimo.
CAP. XXXVIII.

- 39 Od te nashe zhloveske fastopne Postaune Prauice oli Brume, Inu od te Verne Cristuseue, Koker ta nasha bruma, [g 2a] kadar se Suero dopernasha, dopade Bogu, oli usai le ta possoiena inu shenkana Verna Prauiza, nas brumne inu suete sturi pred Bugom. CAP. XXXIX.
- 40 Koku se te bessede, Gnada, Milost Boshya, Odpuszhane tih Grehou, Ta Vezhni leben, imao fastopiti, Inu de kateri od tih rizhi enu ima, ta ima use, Kir ima to prauo Vero ta ie tudi Prauizhin pred Bugom. CAP. XL.
- 41 Ozhite inu fastopne Pryzhe usete is S. Iansha Euangelia, de to Gnado, Milost Boshyo, Odpustig useh grehou, inu ta uezhni leben dobimo le skufi to Vero Viesusa. CAP. XLI.
- 42 Is S. Paula lyftou inu Pridig ner te fastopnishe Pryzhe, de ta nasha dobra della, ta bruma inu Prauiza nas ne sture pred Bugom Prauizhne, inu ne ifuelizhaio, Temuzh ta fama Prauiza Cristuseua, katera nom bo shenkana od Buga fa uolo te Vere Viesusa. CAP. XLII.
- 43 Ta cela Biblia pryzhuie de le skufi to Vero Vchristusa pridemo Vnebessa, Inu sa tiga uolo tu S. Pismu uezh od Boshya Synu, koker od Ozheta Boga gouori. Inu koker fo usi Boshya Suetniki le skufi to Vero Viesusa is Greshnikou brumni inu prauizhni ratali pred Bugom, Glih taku she fdai mi moremo skufi to Vero Vchristusa is greshnikou Suetniki postati inu priti Vnebessa. CAP. XLIII.
- 44 Ena kratka Islaga inu en troshliu Nauuk od tiga S. Kersta inu od te Vezherie tiga Gospudi, Sakai so ty Sacramenti postauleni, Inu de ty isti tudi pryzhuio de le skufi to Vero Vchristusa bomo Ifuelizhani. CAP. XLIII.
- 45 De ty Stari S. Vuzheniki, so tudi koker mi fdai od te Vere Vchristusa uuzhili inu piffali, de ta ista fama nas ohrani. CAP. XLV.
- 46 Sa uolo kir ty ludie po nih iskasheni naturi inu fastopnosti se teshku te pruae Vere nauuzhe inu hitru od nee pado, Se ie utim Tretym Deilu lete Predguuori, od te Vere [g 2b] Vchristusa, koku skufi to famo pred Bugom Prauizhni ratamo, tulikain gouurilu. CAP. XLVI.
- 47 Ta Vera Vchristusa se ima utim kerfzhanstuu fa tiga uolo prou pridigati, de se Boshymu Synuui nega zhaft, huala inu oblast pusti inu da, de se nega Martra inu kry fnogami ne tapta. CAP. XLVII.
- 48 En zhliouik uuelikih nadlugah inu uteshkih iskushnaiah suseb kadar na smerti leshi, se ne more sobeno rizhio prou potroshtati, de na Boshya milosti inu pomuzhi ne zaga, Samuzh de se nemu pridiguie, Bug hozhe nemu fabston is Gnade fa uolo Iesusa, aku tu Veruie, odpustiti use grehe, inu nega dershati naprei fa brumniga inu suetiga. CAP. XLVIII.
- 49 Gospud Bug hozhe de ty ludie te nega oblublene Gnade inu tiga uezhniiga lebna bodo guishni inu usueisti, Satu on ta da fabston, nekar fa nashih dobrish dell oli fa nashe urednusti uolo. CAP. XLIX.
- 50 Vsakimu kadar moli inu klizhe unadlugah na Buga prido naprei, nega Grehi: nega neurednost, de zbiula ako ga Bug hozhe uslishati, Obtu ie potreba, de se pridiguie od te Vere Vchristusa, de Bug nom dobru hozhe, uslishati te nashe proshne, nekar fa uolo nashe urednusti oli prauice, Temuzh fa uolo suiga Synu, ukatetiga mi Veruemo. CAP. L.
- 51 Potehmal sobeno drugo rizhio mi ne moremo Cristusa sposnati ne nega dobrute inu faslushene dileshni biti, Samuzh skufi to Vero, Satu ie potreba de se pridiguie od te Vere Vchristusa. CAP. LI.
- 52 Veliku na tim leshi, de se te Euangeliske oblube od tih Postaunih inu Sapuuidnih oblub fnaio narafen lozhit, Satu se imao ty ludie uuzhiti, de te Euangeliske oblube od odpuszhane useh Grehou prymo fabston skufi to Vero Viesusa, Ampag te Postaune inu sapuuidne oblube hote od [g 3a] nas tu dopernashane, nashe diane in faslushene imeti. CAP. LII.
- 53 De bi ta Sludi mogel Verouati tu odpuszhane tih Grehou fa uolo Iesusa Cristusa, taku bi on tudi Ifuelizhan bil. CAP. LIII.

REGISHTER TE PREDGVVORI.

- 54 Te Postaue inu sapuuidi Boshye ne so dane, de bi mi skusí te ifte odpuszhane tih Grehou
dobili oli steimi fasluhili ta vezhni leben, Temuzh de po nih ta vunani leben pelamo inu se
dershimo pruti ludem sposobnu inu poshtenu. Potle de skusí nee sposnamo nasho iskasheno
naturo inu te nashe Grehe. Htretimu de veimo kakoua della dopado Bogu. CAP. LIII.
- 55 Risniza ie, de en kerfzhenik mora tudi imeiti, Greuingo inu shalost zhes suie grehe, dobru
naprei usetie lubefan, uolnu terplene, vupane inu ta druga Boshya, dobra inu poshtena della, oli
vſai od taeih× dobrih rizhi obena ne sturi tiga zhloueka brumniga pred Bugom, samuzh ta Vera
Viesufa Cristusa. CAP. LV.
- 56 Grehou se varouati, brumsku poshtenu se dershati, dobru diati inu slushiti Bogu, se ima fa
mnogeterih potrebnih rizhi uolo. Oli nekar de bi mi steim hoteli faslushiti ta vezhni leben, Ta isti
ie nom shenkan inu dan od Buga is gnade fabston fa nega Synu famiga uolo. CAP. LVI.
- 57 Ty veliki mnogeteri zaihni Cristuseui, tih Prerokou inu Iogrou, so Pryzhe inu poteriena nih
Vuка, nih oblub inu prytesha, De se ima terdnu inu stonouitu nih bessedom Pridigom inu
pismom Verouati inu shiher na nee se senesti, koker de bi te ifte sam Bug, kir ie Vſigamogozh inu
Risnizhin, gouuril. CAP. LVII.
- 58 Ty ludie kir so ofdrauleni od Cristusa, so nom naprei postauleni kanimu Nauuku, Troshtu
inu Exemplu te pruae Vere, hozhmo li mi tudi na dushi od tih Grehou inu na teleſſi od te vezhne
ſmerti biti ofdrauleni, taku ie potreba [g 3b] de mi tudi tako Vero koker oni imamo, de Iesus ie
prauj Bug prauj zhlovik, inu de more tar hozhe nom pomagati. CAP. LVIII.
- 59 Sa zhes uolo fo ty Verni takim mnogoterim inu velikim nadlugom inu nefrezhom
poduersheni na tim sueitu. CAP. LIX.
- 60 Szhim inu koku se ima ta Gmaina Boshya, ty kerfzheniki vnadlugah inu vteshkih
iskushnauah troshatti inu dershati gori, de na Boshy pomuzhi ne zagaio. CAP. LX.
- 61 Kakoue rizhi perganeio te Verne hti molytui, koku inu fakai molyti imamo. CAP. LXI.
- 62 Du so ty 4. Euangelisti bili, kai ie nee pergnalu, de so oni te Euangeline taku sapiffali.
CAP. LXII.

Konez tiga Regishtra. [g 4a]

TA PERVI DEIL TE

SLOVENSKE DOLGE PREDGV-

VORI TIGA NOVIGA TESTAMENTA, VTIM SE PRA-

ui, Od fazhetka inu Starosti tiga Euangelia
inu te kerszhanske Vere, inu od
drugih rizhi, kir htimu
slishio.

TA I. CAP.

Kakouiga Iefika ie ta bessedna Euangelium/ inu kai vsebi dershi.

TA bessedna Euangelium, ie ena Gershka bessedna, ta se more vto Slouenszhino tolmazhiti, Enu dobru Selstuu, oli, En dober Glas, oli, Eni dobri vesseli Marini, od katerih ty ludie bodo vesseli, od nih suesseliem gouore, radi poslushaio inu drugim prauio. Koker de bi sdai en letak dober risnizhin Glas inu Marin knom prisshal, Ty Turki so od nashiga Gospudi Krala inu od nega Synou, is vseh Slouenskih, Crouashkih inu Vogerskih Deshel, Is Bosne inu is Constantinopola, ciliu pregnani. Satu mi inu vli nashi Otroci, se ne bomo vshe vezh bali Turkou, bomo shiher inu Myr imeli pred vsemi nashimi souurashniki, Ne bomo vezh shtyur daiali, ne teshkikh tlak delali, inu bodo naprei vshe vselei dobra rodoui ta Leita. Oli kadar se enimu lazhnemu oli sheinimu prau, on bode imel eno dobro Vezherio, Ieisti inu Pyti sadost. Oli enimu kir Viezh fa shiuot fidi, on bode na iutrishni dã pres vle martre inu strafinge prust ispuszhen. Oli enimu bolniku, kir velik betesh ima inu na smerti leschi, on bode zhes dua dni spet cilu sdrau &c. Takim dobrim vesselim inu troshliuim Marinem vsem, bi mi mogli tudi rezhi inu dati tu Ime, Euangelium. [g 4b]

TA II. CAP.

Sakai se te Pridige inu ta S. Pisma od Iesusa/ ta Euangeliu imenuio.

INu kadar te prae Pridige inu risnizhna sueta Pisma od Boshya Synu Iesusa Cristusa Gospudi inu Odreshenika nashiga, so ty prau, dobri, stonouiti, risnizhni, perietliui, vesseli inu troshliu Marini, Sakai vtih se daie naasnane ta Milost inu preuelika neisrezhena lubesan, katero Bug ima pruti vsem ludem, inu se ozhitu prau, pridigie inu pishe, De Bug ne hozhe tiga Greshnika smerti, ne ferdamnenia, Temuzh on hozhe vsem teim, kir prauo Pokuro deio, Veruio Vnega Synu, biti milostiu, odpustiti vse Grehe, nee dersha ti sa brumne, prauizhne inu sa Suetnike, obarouati pred vfo hudo nesrezho, pred vezhno smertio, pred Hudizhem inu pred Peklom, Inu de Bug hozhe, de ty verni po tim lebnu bodo per nim, de vshiuao fo vsemi Sueteimi Angeli tiga vezhniga Nebeskiga Vesselia. Inu kadar take Pridige inu pisma od Iesusa vfa Verna prestrashena inu shalostna serza, kir se boye Boshya serda inu tiga ferdamnenia sa volo nih Grehou, spet obesfle lnu× prou potroshtaio. Obtu ie Bug takim Marinem, Pridigom inu S. Pismom od nega Synu, enu prauu spodobnu Ime dal, Euangelium, tu ie, Eni dobri vesseli Marini.

TA III. CAP.

Ta bessedna Euangeliu lozhi narafen to Iesufono Pridigo od Moisefene/ Inu Bug hozhe/ de nekar le famiga Moisesa/ temuzh Cristusa tudi de poflushamo. Koku se ty duei bessedi Gnada inu Risniza saftopiti imaio.

BVg ie tudi hotel sletu lubesniuo bessedna, Euangelium, to Pridigo od suiga Synu, od te Pridige inu Postaue Moi sefseue, narafen lozhiti, inu sto vuzhiti inu opominati vse shlaht ludi, de oni ty duei Pridigi, to Iesufeu inu to Moisefeu, imaio dalezh narafen lozhiti. Sakai ta Moisefeu pridiga inu postaua nom osnanuie leta veliki strashni serd Boshya subper te nashe Grehe. Moises suo pridigo nom nishter ne prau od odpuszhane tih grehou, od Gnade inu milosti Boshye, de bi nas Bug hotel ksebi vseti pres vliga nashiga dobriga diane inu salushene. Temuzh aku mi cilu popolnomu

[h 1a] dershimo inu ohranimo vse Boshye sapuui, inu te iste sdianem dopernefsmo, taku nom oblubi dobru inu ta shegen Bosh, Aku pag nekar, taku nas sdusho inu stelessom timu slidiu isdaie inu ferdamnuie. Ampag ta Euangelium nom proui inu pridigie od tiga Miloſtiuga Boshya Synu, nom kafshe na nega, inu proui, Pole, Letu ie tu Iagne Boshye, kir nossi vſiga Suita Greh, nō proui od odpuszhane tih Grehou, od Gnade Boshye, od te pruae cele brume, prauice inu Suetusti, katero Bug od nas hozhe imeiti, od S. Duha, od tiga vezhniga lebna. Inu ta Euangeliū vely vſem ludē, de vse tu kar kuli potrubuio htimu vezhnemu lebnu, de tu istu vſameio inu primeio, fabston, pres vſiga nashiga diane inu salushena le od famiga Iesusa Cristusa skusi toVero. Obtu leta lozhitik letyu dueiu Pridig ima vſaki zhlovik prou fastopiti inu dobru samerkati, Inu nekar le famiga Moifesa posluzhati, kir nom le ta ferd inu tu ferdānene osnanuie, inu proui. Prekleti so vſi ty, kir ne ostano vſem teim, kar ie vti postau sapissanu, inu steim dianem ne dopernefsmo, Temuzh mi imamo tudi tiga drusiga Pridigarie, ta Euangeliū, posluzhati, kateri nas visha inu pela htimu Synuui Boshymu, inu proui. Pole, leta ie, tu vnu Iagne Boshye, ta proui offer, odlozhen od famiga Boga, kir te Greh vſeh Vernih ludi prozh iemle. Inu leta reslotik vmei to Moifeseuo inu vmei Cristuseuo Pridigo, ie Ioannes× sdaici vtim fazhetku nega Euangelia Ioha. 1. postauil, kir taku pifshe, Ta Postaua ie skusi Moifesa dana, Ampag ta Gnada inu Risniza ie skusi Iesusa Cristusa sturiena. Per tei beſſedi, Gnada, fe ima fastopiti, tu Gnadiuu odpuszhene vſeh Grehou, inu kir nas Bug is milosti, fa volo Iesusa, fabſtō, pres vſiga nashiga dobriga diane inu salushene, inuaku glich cilu popolnomu ne dershimo tih Boshyh sapuui, vto suo Gnado gori iemle, inu ne puſti vezh timu Hudizhu zhes nas kralouati. Ta Risniza pag tukai fe proui, tu prauu vezhnu nebesku blagu, tu prauu sposnane Boshye, inu ta vezhni lebē. Ioañes tukai gouori od celiga [h 1b] Ohranene inu Isuelizhane. Tiga, proui on, Moifes nei dal, on le to Postauo osnanuie, Ampag ta Syn Bosh Iesus Cristus, ta isti fam ie nō tu prauu nebesku blagu, odpuszhane vſeh Grehou, to Prauizo inu brumo, kir pred Bugō vela, inu vſe tu, kar moramo imeiti, aku hozhmo vnebessa priti, dobil inu faslushil per Bugi, Inu tu istu vſe nō ponuie inu naprei daie vtim Euangeliu, inu vely nō vſem tu vſeti sto Vero od nega fabſton.

TA IIII. CAP.

Bug tudi ſto beſſedo vuzhi inu opomina/ kei inu vžhem ſe tu prauu ſtononitu× vezhnu Veffelite× naide.

Inu kadar vſi shlaht ludie po tei iskasheni sui naturi, fo htimu ner vezh perkloneni, de le po tih semliskih rizheh skerbe, nuzh inu dā mislio inu so vfo mozho se muiaio, koku bi le dosti blaga vkupe sprauli, kueliki zhaſti priſhli inu dobili veliku Gospoſtuu, vedē dobru ieili, pyli, dolgu inu smyrom vſhiuali tiga ſuita, inu vtiſ lushtih tiga messa prebiuali. Sakai oni menio, kateri ie bogat, ta ie frezhē inu isuelizhā, Inu kateri ie en uelik Gospud, timu ie dobru inu vſhiua tiga prauiga veffelia. Od takih falsh inu norskih miffel inu neuerne skerbi, nas Bug, rauē drugiga piſma inu vuka, tudi sledo beſſedo Euangeliū vuzhi inu opomina, deaku mi tu prauu riſnizhnu blagu, to vezhno dobruto, tu ſtonouit vesselle hozhmo naiti inu dobiti, de tu istu imamo vtim Euangeliu iſkati. Ta Euangelium, proui Cristus ſam, Matth. 13. Ie ta Nyua, vkateri ta proui Shaz, tu ie, on ſam fo vſemi nebeskimi ſhegni, ſkriuen leſhi, fa katere nyue uolo ima zhlovik vſe kar ima prodati inu ſapuſtit, inu kupiti to iſto Nyuo. Sakai kateri Iesusa Cristusa, skusi to pridigo tiga S. Euangelia, prou ſpoſna, inu tiga iſtiga ſprauo terdno Vero gori inu kſebi vſame, ta ima ta proui nebeski Shaz, kateriga nigdar moli ne ſnedo, ta eria ne konzha, ty tatie ne vkrado, Temuzh on bode tiga vſhiual vtim vezhnim vesseliu fo vſemi Angeli inu ifuolenimi vtiſ nebeſſih. Htakimu Veffeliu nom pomagai Ozha nebeski fa uolo ſuiga Synu Iesusa Cristusa Gospudi nashiga fred S. Duhum, Amen. [h 2a]

TA V. CAP.

Koku ſe ima ta beſſeda Te ſtament ſastopiti/ Inu ſakai ſe ta Biblia/ Vſe S. piſmu/ ta Noui inu ta Stari Teſtament imenuie.

TE Cristuseue Pridige inu ta Piſma tih Iogrou inu Euangelistou, ſe tudi imenuio, ta Noui Teſtament. Ta beſſeda Teſtament, ſe proui ena Shafft, enu porozhene oli ifrozhene, kadar eden na

Smerti leshozh porozhui, shaffuie inu dyli tu suie blagu tim Erbom, inu refodei to suo uolo, komu on hozhe voszhitu inu dopustiti tu suie lastnu Iemene inu blagu vshiuati, po nega smerti. Testament se tudi praua ena Naredba, ena spraua, en punt, kir se umei dueima oli vmeinimi vezh gori naredi, inu oblubi eden timu drusimu tu oli tu dershati, dati oli sturiti. Inu kadar tu S. pismu ner vezh gouori inu praua, koku ie Bug steim Adamom, sdaici koker ie on bil greshil, inu potle steimi drugimi nashimi Ozhaki, eno Naredbo inu Saueso, inu en punt gori naredil inu sturil, inu ie nim spesego oblubil, de on hozhe suiga uezhniga Synu, tiga prauiga ohranenika inu Pomozhnika poslati na ta Sueit, ta more postati tu Shensku Seime, tu ie, en praua zhloouik, Ta isti bode tu Hudizheuu dellu inu Kraleustuu resdial inu vsel to nega oblast, kir ima zhes vse ludi fa uolo tiga greha. Inu kadar potle ta Syn Boshy sam, vtim zhasu nega zhlouestua vti sui pridigi, ie tu suie blagu usem uernim ifrozhoul, daial inu okuli dili, inu tim Logrom inu usem Pridigariem sapouedal tu istu steim Euangeliom vsem ludem, po vsem Sueitu diliti okuli fabston. Tu nega blagu pag, ie ta nega shiuot, nega tellu, kry inu leben, kateri ie on dal inu pustil martrati inu vmaroti fa nasho volo, steim ie on nashe grehe plazhal popolnom, inu ifpuusal ta veliki ferd, kir Bug ima pruti vsem ludem fa uolo tih grehou, ta isti ie on doli polushil inu vtolashil, inu nas ie spet sprauil Sbugom, Inu ie to smert, tiga Hudizha inu ta Pekal premogel inu resdial, de tim Vernim vezh ne mogo shkoditi. Tu Christuseuu blagu ie tudi, ta praua obilna nebeska [h 2b] bruma, suetu inu ta cela Prauiza, sto vseh Vernih Grehe, pred Boshyma ozhima, sakriua, inu nas brumne, suete inu prauizhne dela pred Bugom, Sakai Bug ne hozhe, ne nemore obeniga nezhiftiga, gardiga, gnusniga, kriuiga inu greshniga poleg sebe imeiti inu terpeti. Inu tu blagu Christuseuu ie tudi tu nebesku ifuelizhane, ta praua dobruta inu tu vezhnu vessolie. Letu vse ie Cristus suo Martro vsem Vernim dobil inu faslushil per Bugi nega Ozhetu. Taku suie Blagu inu celo dobruto nom Cristus skufi inu vti pridigi tiga S. Euangelia Shaffuie, dili, ifrozhui inu nom zhes daie fa lastino, inu vely tuistu vsem ludem vseti inu pryeti fabston sto Vero, sakai ta Vera ie ta kerner oli moshna, kir taku Iesuseuu blagu ksebi vfame, ohrani inu obdershi, koker vli Euangely prizhuio. Obtu taka stara Naredba inu obluba Boshya, kir ie Bug vmei sebo inu vmei teimi starimi Ozhaki gori naredil, inu ie nim is suie velike milosti Oblubil dati tiga Ohranenika, Inu potle tu Iesuseuu Shaffane, porozhene inu resdilene tiga nega faslushene inu blaga, se prou tar podobnu prauio inu imenuio, ta Testament. Kir se pag ty sguuori, te oblube, naredbe, pridige, Sapuuddi inu postaue Boshye, katere so od S. Duha skufi Moisesa inu skufi te Prroke sapissane, prauio inu imenuio ta Stari Testament, oli ta Stari fakon. Te Pridige pag, ta pisma, bessede inu vukuui Cristuseui inu nega Iogrou, kir so od tih Euangelistou inu Iogrou sapissani, se imenuio ta Noui Testament, oli ta Noui Sakon. Tu fe taku gouori inu imenuio, fa uolo tih duih Boshyh ludi. Kir so bili pred inu sa Cristuseuim Roystuum. Ty perui Verni ludie, kir so bili preden ie Cristus tu zhloestuu na se vsel, inu kir so Verouali tim Boshym oblubom od Cristusa, de bode od ene shene inu od te Abraamoue inu Dauidoue shlahte royen, defa nega uolo bodo shegnani, tu ie, prosti vseh Grehou, Inu de bodo suie lastne krale, inu to Cananeisko deshelo fa lastno imeili. Ty isti ludie se [h 3a] imenuio, ta stara Cerkou, ty ludie tiga stariga Testamenta, oli Sakona. Ty drugi ludie pag, kir so bili potle kar ie Cristus royen, inu ty kir bodo do sodniga dne, kateri Veruio tim bessedom Cristuseuim, inu se dershe po vuku nega Iogrou, Tim se praua inu bodo imenouani, ty ludie tiga Nouiga Testamenta, inu ta kerszanska× Gmaina oli Cerkou.

TA VI. CAP.

Vsi Euangelisti inu Iogri glib pisheio inu Pridignio le en sam Euangeliu.

MNogeteri meni, kadar so Shtyri Euangelisti, inu kir se taku ta Euangeliom po shtukih ob tih Nedelah inu drugih dneh vti Cerqui bere inu pridiguie, De ie veliku Euangeliou, inu se vmei sebo ne glihaio, Vsak Euangelist nekai drusiga fuseb pishe, inu vsak Euangeli nekai drusiga fuseb praua inu vuzhi. Oli tu nei. Vli Euangelisti inu vli Euangeli od ene same rizhi glib pisheio inu prauio, kai ie Iesus gouuril inu vuzhil, kakoue zaihne delal, koku ie Martran inu vmerl, na trety dan gori vstal od smerti, vnebessa shal, poslal zhes Iogre inu zhes vse Verne S. Duha. Inu de ie on shnega bessedami inu zaihni daial na snane inu prizhoual, de ie on ta praua oblubleni Cristus, praua Bug

inu proui zhloouik. Inu kateri nega bessedom inu oblubom veruie, ta isti ne bode sepelan. Sakai nega bessede, inu Boga ozheta inu S. Duha bessede, ie vse enu. Obtu vſi Euangelisti glich shnih pismom kasheio le na Iesusa Cristusa. Inu koker ie le en sam proui Cristus, taku ie le en sam Euangeliun.

TA VII. CAP.

Ta Euangeliun Vera kerszhanska/De ta Cerkou ty Verni veliku terpe od Sludie inu od nega Vudou/ſo ſtare rizhi na ſueitu.

INu ta Euangeliun, ta nasha vera kerszhanska, te Nadluge, reue, refdilene, fmeshnaue inu souurashtuu fa volo te Vere, fe ne fo stuprou vtim zhasu, kadar ie Iesus vtim zhlouestuu na tim sueitu hodil inu pridigal, sezhele, Oli stuprou tedai kadar fo nega Iogri pridigali snu ty Euangelisti [h 3^b] piffali. Temuzh ta Euangeliun, te pridige od Iesusa Cristusa vezhniga Synu Boshyla, ta nasha stara prua Vera kerszhanska, Tu terplene inu souurastuu fa te Vere, imao nih fazhetig od fazhetka tiga suita. Lete rizhi fo od famiga Boga vtim Paradishu, fdaici koker sta Adam inu Eua bila greshila, praulene, pridigane, prerokouane, postaulene inu gori naloshene. Moises pishe Gen. 3. De potehmal ta Hudizh skusi to kazho ie Adama inu Euo bil vta Greh, vto telefno inu vto vezhno fmert perprail, Ie Gospud Bug vmei drugimi bessedami tudi hti kazhi, tu ie, htimu Hudizhu letaku gouuril. Tu Shensku Seime bode sterlu tebi tuio Glauo. Inu ti tu Seime vpeto vgrifnesh oli vpizhish. Letih bessed ie malu inu fo kratke. Oli vtihi ie ta celi proui Euangeliun, Inu prerokouane vfeh nadlug, kir fo fe godile od fazhetka tiga Suita, Inu kir fe bodo naprei godile do fodniga dne, fa te Vere volo. Tu Shensku Seime, po islagi vfeh Prerokou in Suet. Paula, Ie Iesus Cristus Syn Boshyl, kir ie tu zhlouestuu na se vfel odene zhiste dezhe pres vſiga moshkiga semena. Ta kazhia Glaua, ie ta muzh, oblast inu tu Gospustuu tiga Hudizha, Inu ta Greh, te nadluge, reue, bolesni, ta fmert inu ta Pekal. Sleteimi rizhmi ta Sludi Gospoduie zhes vfe ludi. Streti to Glauo, po shegi tiga Iudouskiga Iesika, se proui, opstrupouiti, konzhati, obrupati inu vseti to oblast. Cristus Iesus Syn Boshyl sam po febi inu po tei sui naturi, guishnu drusiga mishter nei, famuzh ena pernaredna, stonouita inu guishna Arznya inu pomagauiza subper vſe tu, kar ie hudu inu nesrezhnu, subper vſe bolesni, reue, nadluge inu subper to fmert. Ampag timu Hudizhu, ie on ta proui nega strup, kir faudaie tei nega Glaui, doli tare inu konzhaua to nega muzh inu oblast, pregane inu ifspira te Grehe is tih Vernih, tolashi doli ta ferd Boshyl. Inu on preminui te nadluge, vſe reue, bolesni inu to fmert na dobru, vſame tei fmerti nee bodiz [h 4^a] inu timu Peklu nega pogublene. De te reue, bolesni inu ta fmert tiga Verniga vezh ne pogube, Temuzh de so ena myrna cesta, pot inu vrata hti proui nebeski dobruti, inu htimu vezhnemu lebnu. Leto peruo pridigo Boshyo, De tu shensku seime tei kazhi Glauo stare, Oseas prerok inu S. Paul tudi taku inu vletim fastopu islagata. Oseas proui, 13. Cap. na Iesuseuim meistu, Iest hozho nee (fastopi te verne kerszhenike) odreshiti od tiga Pekla, inu obraniti pred to fmertio. O fmert iest bom tui strup inu tuia fmert, O Pekal iest bom tuia shlesa inu poshreh, S. Paul proui 1. Corinth. 15. Tedai (fastopi na fodni dan kadar gori vſtanemo od fmerti) bode dopolnenu kar ie piffanu, Ta fmert ie posherta vtim premaganu inu vdobiuanu, Smert kei ie tui bodiz. Pekal kei ie tui premagane? Ta bodiz te fmerti, ie ta Greh, Ta muzh tiga greha ie ta Postaua. Ampag huala Bogu, kateri ie nom dal tu premagane skusi Iesusa Cristusa. Koker bi hotel S. Paul rezhi, Ta fmert osdolai lesi, nema vezh obene mozhi. Ta leben pag ie osgorai inu proui, Mi verni smo skusi Cristusa ta boi inu kreg sto fmertio inu steim peklom dobili. Od letiga, koku ie Iesus to fmert inu tiga Hudizha premogel, se bode potle vezh gouuril. Sdai faslishimo tu drugu Boshye staru prerokouane od Nadlug inu souurashtua fa volo te Vere, od tiga ie Bug taku gouuril. Inu ti kazha tu shensku seime vpeto vgrifnesh oli vpizhish. Tukai ta besseda vgrifniti oli vpizhiti, ie tulikain, koker ostrupiti, slu inu hudu sturiti na schiuotu, inu vmoriti tu tellu. Ta Peta pag, ie tu zhlouestuu inu tellu Cristuseuu, dotle ie vtim na tim sueitu pred nega fmertio hodil, inu vſe nega rounane, diane, vukuui, pridige inu nega pismu, nega Sacramenti. Inu vſi ty ludie kir Cristuseui Pridigi prou Veruio, inu nih Vero ozhitu pred ludmi sposnaio. Letu vſe, tu ie, Cristusa, nega Euangeliun, inu use verne ludi, Bug tukai vtim nega prerokouanu imenuie, To Peto tiga shenskiga semena. Obtu ta Hudizh veden inu

pousod okuli suiemi sobmi grise, [h 4b] siesikom pyca inu suistrup ressipluie, kir kuli se ta Euangelium od Cristusa prou inu fastopnu pridiguie, timu se veruie, ty Sacramenti po Cristuseui postauai daio inu iemlo, vndukai on gori naredi vmei ludmi veliku souurashtuu zhes te kerszhenike, de bodo pregnani oli viet i oli vmarioni od tih Neuernih. Oli on vndukai gori obudi inu naastaui falsh pridigarie, kezarie, Bidertaufferie, Suenckfeldarie, kir is tih Sacramentou shpot delaio, inu vse shlaht smote inu smeshnaue. Oli on sturi, de ty ludie ne Veruio Bogu, ne nega bessedi, ne rodio ne nauprashaio po tim drugim vezhnim lebnu, Rataio Epicurary, de se vsem Boshym slushbom shpotaio inu sa nishter dershe. Kratku ta Hudizh nigdar ne prasnuie, veden okuli hodi inu ifzhe, koker en lakoten leu, koga bi posherl, prau S. Peter, 1. Pet. 5. On ie sturil de ta Neuerni Cain, ie tiga suiga Verniga brata vbyl, De ty stari brumni Ozhaki, Noe, Abraā, Isaac, Iacob, Ioshef, Moises, Dauid vñi Preroki, od tih hudih so morali tulikain na tim sueitu terpeti. Inu kadar ie Iesus fam vtim zhloestui na tim sueitu hodil, kai hudiga inu nesrezniga on nei fazhel? On ie te Iudouske Menihe, Fariseie, Farye, Pissarie, Doctarie inu Shcoffe gori vfdignil inu naredil, de so nemu inu nega vuku veden inu pousod subper bili, taku dolgu, de so ga na ta Crysh inu vto smert perprauili. Potle glih taku te Iogre inu brumne kerszhenike, ie ta huda kazha, ta Hudizh, skus te Neuerne Iude inu Aydie, inu tudi skus falsh kerszhenike, po vñim sueitu souurashil, preganal, louil inu moryl, Inu sdai taku pousod della, inu bode, dotle ta sodni dan ne pride, taku delal. Obtu leta stara perua Pridiga Boshya od Shenskiga Semena, de ima tei kazki× stopiti na glauo, Inu ta kazha bode tu Seime Vpeto vieidala, tu ie, de Syn Boshy vñame tu zhloestuu na se, vtim on bode sto kazho sa nasho volo se shtrital inu premogel. Ampag ta kazha nega vto smert perprauil inu vñem kir bodo vñega verouali, bode souurash, inu vse slu nalagala, sadosti prizhuie inu daie nasnane de ta [i 1a] Euangelium. Vera kerszhanska, de vñi Verni taku na tim sueitu moraio veliku vezh koker drugi ludie terpeti (sakai Hudizh ie Cristusu inu nega Vudom sylnu souurash) so ner te starishe rizhi na fucitu. Obtu ty, kir sdai gouore, de ta sadashna nasha Euangeliska Vera ie noua, od Lutaria gori postaulena, Inu de taciga souuraftua, krega inu resdilena sa volo te Vere, inu tacih smeshnau inu nadlug poprei nei bilu, kriuu imao, inu subper ta Euangelium, inu subper vse S. Pismu gouore.

TA VIII. CAP.

Sa bugom ie Adam ta perui Pridigar tiga Euangelia inu te Vere kerfzhanske bil. Sa Adamom ty perui Ozhaki/ kir so bili pred to Pouudno/potle Abraā/Isaac/Iacob Moises inu Danid.

INu leta Euangeiska× Pridiga nei sdaici per Adamouimu zhasu peginila inu vñela konza, Temuzh Adam ie to isto shirshe inu dale restegnil inu resglafsil. On ie od lete perue oblube Boshye, de hozhe suiga Synu nom kanimu odreshituu dati, tim suim Otrokom inu Vnukom sueistu pridigal, sto oblubo ie on sebe inu te suie troshtal vñeh nadlugah, inu tako Vero ie poterioual steimi Offri. Glih taku ty stari Ozhaki, kir so pred to Pregreshno pouudno bili, Inu ta Noe suio drushino, so se sto pridigo od tiga oblubleniga Cristusa gori dershali inu troshtali. Potle po tei Pouudni zhes 363. leit, ie Bug to suio Oblubo od suiga Synu, de ima sa nasho volo zhlovi postati, htimu Abraamu spet druguzh ponuuil, kir ie dial vmei drugimi bessedami taku, Gen. 22. Vtuim Semenu bodo na semsi shegnani vñi Ludie, Koker bi Bug hotel rezhi, Mui Syn bode od tuie Shlahte inu kry tu zhloestuu na se vñel, steim on bode vñe Verne po vñim sueitu shegnal, reshil od grehou, od te vezhne smerti, inu od tiga Pekla, inu nee bode obdelil sto popolnomo brumo inu prauizo nebesko, skatero bodo mogli steimi Angeli red stati pred meno. Glih taku ie Bug potle gouuril htimu Isaacu inu Iacopu, inu ie ponoulal to oblubo od Shenskiga Semena. Od take oblube Boshye ie potle Iacop [i 1b] tim suim otrokom prauil, inu prerokual, kadai ima Cristus priti na ta Sueit, kir ie dial, Gen. 49. Ta Kraleua Paliza (tu ie Regirane inu lastnu Gospostuu) ne bode vñeta od tiga Iuda, ne Moister od nega nug, dotle ta Silo (tu ie) ta Cristus ne pride, Inu knemu se bodo ty ludie sbirali. Od tiga Prihoda Cristuseuga, inu kai dobriga tim Vernim bode sturil, so Iacopou i otroci potle tudi nih otrokom inu drugim ludem vtim Egipcu prauili, ner vezh ta brumni nedolsbni× Ioshef, koker ta CV. Psalm prizhuie. Sa teimi Patriarhi ie Moises pridigal inu prerokual, de Cristus bode royen od Iudouske shlahte, kir ie dial, Deuter. 18. Tui Golspud inu

Bug ie kmeni na tim hribu Oreb taku gouuril, Iest hozho nim is shnih ludi, inu is shnih bratou eniga Preroka koker si ti gori obuditi, inu hozho postauiti muie bessede vnega vusta, ta bode knim gouuril vse tu, kar iest nemu sapoueim. Kateri pag muih bessed, kir on bode vmuim imeni gouuril, ne bode poslusal, od tiga iest hozho teryati. Sa Moisesom ie ta prerok Natan, timu Dauidu Kralu cili fastopnu prerokoual od Cristuseuiga Prihoda inu de bode royen od nega shlahte, kir ie taku gouuril, 2. Reg. 7. Kadar tui dneui bodo dokonani, proui Gospud Bug, inubosh stuiemi ozheti spal, Iest hozho fa tebo tuie Seime obuditi, kir is tuiga teleffa pride, Timu istimu iest hozho nega Kraleustuu poterediti, Ta isti bode sessidal muimu Imenu eno Hysho, inu iest hozho ta Stol nega Kraleustua proterediti vekoma, Inu iest hozho biti nega Ozha, inu on bode mui Syn. Dauid tudi fam, skorai vseh Psalmih cili fastopnu gouori od Cristuseuiga vezhniga Roystua od Ozheta Boga, od nega zhlouestua, Vuca, Martre, Smerti, Goriusstanena, inu od nega vezhniga Kraleustua, kateru bode duhousku, inu skusi to pridigo tiga Euangelia po vslim sueitu resglassenu inu gori nareienu.

TA IX. CAP. [i 2a]

Ty Preroki/poprei preden ie Cristus bil na ta sueit prishal/so vse rizhi od nega/taku dobru koker ty Euangelisti pridigali/pissali inu islagali te perne stare Oblube Boshye od shenskiga Semena.

Potle fa Dauidom vñi Preroki, ty so te Oblube Boshye od suiga Synu, katere so bile sturiene htimu Adamu, Abraamu inu Dauidu, le zhedale fastopnishe iskladali. Esaias to peruo Oblubo od shenskiga semena taku isklada, Esa. 7. Pole, ena Dezhla bode nosezha, inu bode rodyla eniga Synu, tiga bode ona imenouala Emanuel, tu ie, Gospud Inami. Od te oblube kir ie Hdauidu rezhena taku gouori. Esa. 9. Enu Ditece ie nom royemu, en Syn ie nom dan, kateriga Gospostuu ie na nega rami, nega Ime ie, Zhudë, Suit, Mozhni Bug, Vezhni Ozha, Viuda tiga Myru, nega Gospostuu bode veliku perhaialu, inu tiga Myru ne bode konez, On bode na tim Dauidouim Stolu fidil, de tu istu gori naredi inu poterdi, sto Praudo inu Prauizo, od fadashniga zhafa do vekoma. Inu letu bode ta Ayffer tiga Gospudi sturil. Inu te bessede, Ti kazha vgrisnesh vpeto tu shensku Seime, tudi cili fastopnu vtim 53. Capitulo isлага, de te ifte se imaio od Cristuseue Martre fastopiti. Kar pag di drugi Preroki od Cristusa pousod gouore, tu vse tukai poredu prauiti inu sapissatu bi predolgu bilu, Sledni Prerok eden mane eden vezh od Cristuseuiga prihoda, roystua, vuka, Martre, gori vstanema inu duhouskiga kraleustua gouori, koker od tiga S. Peter prizhuie, kir proui, Act. 3. De Vñi Preroki od Samuela inu potle kuliku ie nih gouurilu, ty so lete dni osnanouali, fastopi od Cristuseuiga Prihoda na ta sueit, nega Martre inu gori vstanena. Inu Acto. 10. proui, Letimu Iesusu vñi Preroki daio prizho, de skusi nega Ime, Vñi ty, kir na nega Veruio, primeio tu odpuszhane tih grehou. Inu S. Steffan proui htim Iudom, Acto. 7. Kateriga Preroka ne so vashi ozheti pregnali inu vñurili? kir so prerokouali od letiga Prauizhniga? kateriga ste vi fratory inu merdary postali S. Peter vnega peruiym lyfstei Cap. 1. tudi od tiga pifshe taku, Lubi Bratie, Vi bote od te vashe Vere ta konez, oli ta nuz odnesli, tu Isuelizhane vashih Dush, Po katerim Isuelizhanu so vprashali inu iskali ty Preroki, [i 2bl] kir so od te Gnade, kir ima zhes uas priti prerokouali, inu so vprashali, na kateri inu kakoui zhas, bi ta Cristuseu Duh kafal, kir ie vñih bil, kateri ie prizhual ta terplena, kir so imeila priti na Cristusa, poprei preden so se godila, inu te Glorie, te zhesti kir so imeile priti sa nim, katerim ie tu nasnane danu bilu, de steim ne so nim famim, temuzh nom slushili, katere rizhi so vom sdai osnanene, skuse te, kir so vom ta Euangeliu pridigouali, skusi S. Duha poslaniga is nebes, Vkateri shelio ty Angeli gledati.

TA X. CAP.

Vsi shlaht Offri Vernih inu Neuernih Iudou inn Aydou/pridiguo inu prizhuiio od Cristuseue Martre inu od nega offra na tim Cryshu.

Tih Starih Ozhakou, Moisefeui, tih Iudou inu Aydou. Offri, Ceremonie, te nih vunane videzhe Boshye, slushbe, tudi prizhuio, od te starosti nashe Vere, fakai tu klane inu sgane te shiuine inu ludi, drusiga nei pomenilu, temuzh de Cristus ima priti na ta sueit, terpeti inu vmreti sa nashih grehou uolo, inu steim nas splet smyriti Sbugom. Abel Adamou syn, ta ie po vuki inu pridigi suiga

Ozheta, en Altar, eno ozhito slushbo Boshyo gori naredil, per tim ie pridigal od Cristusa, de guishnu po Oblubi Boshy pride na ta sueit, inu bode suio Martro inu smertio reshil vse Verne od grehou, serda Boshyga, od smerti, od Hudizha inu od Pekla, Inu kanimu snaminu inu poterienu te iste Vere inu pridige, ie na tim istim Altariu offroual, klal inu shgal to suio peruisnizhno shiuino Bogu na zhaft inu na hualo. Glih taku fa Abelom so pridigali od Cristusa inu offrouali ty drugi brumni Verni Adamoui Otroci inu Vnuzheta, ty nashi stari Ozhaki, Set, Enos, Kenan, Malaleel, Iared, Enoch, Matusalem inu Lameh, Kir so bili pred to Progreshno Pouudno, Gen. 4. 5. Potle ta prauizhni Pridigar Noe, Kadar ie po tei Pouudni is te Barke oli Arke nasuhu× stopil, ie pridigal inu Offroual na enim Altaryu to zhifto shiuino inu te zhifte ptice, Ta isti offer, prau tu S. Pismu, Gen. 8. ie dobru [i 3a] difshal Bogu inu dopal. Ty Noeui otroci, od katerih prido ty ludi, ty Aydie, ty Turki inu vſi shlaht ludie na sueiti, so tudi koker fo od nih Ozheta Noe slishali inu vidili, Pridigali od Cristuseuiga Prihoda, nega smerti inu oppraula, inu so offrouali. Od tih ie ta shega inu nauada prishla, de so vſi shlaht ludie Iudi inu Aydie po vſim sueitu Offrouali, eni prou inu Suero, Eni pag kriuu inu Sneuero. Inu taku offrouane pousod ie terpelu do Cristuseuiga Prihoda. Inu ty Neuerni Aydie inu Iudi so zhestu vnih velikih nadlugah, vpomorih, vuoiskah inu vlakotah, nekar le famuzh to shiuino, temuzh tudi shiue ludi inu suie lastne otroke offrouali. Koker tu beremo 4. Reg 3. de ta Aydouski Moabiski kral, kadar ie nega Voiska vſa bila pobyla od tih Iudouskikh kraleu, ie on suiga peruga synu kir bi sa nim imel kralouati, gori na sydu Offral. Od tacih Aydouskikh shiuuh zhlouekou Offrou, Suidas, Lactantius inu Seruius zhes te tretie buque Eneidos, veliku pisheio. Ty hudi neuerni Iudi so tudi nih lastne shiue otroke shgali inu offrouali, koker od tiga ta 106. Pf. Iere. 19. Ezechiel sadosti prizhuio. Nu koker letaki Offri, kir se shiui ludie inu nedolshni otroci moree, koleo inu shgo, ie ena grosouita strashna rezh slishati. Inu so Gospudi Bogu sylnu subper, koker od tiga ta 106,× Psalm gouori, kir taku prau, Oni (fastopi ty Iudi) so se vmei te Aydie smeshali, Inu so se tih istih della nauuzhili. Inu so nih Malikom slushili, Tu ie nim kani smoti ratalu. Inu oni so Offrouali nih Synuue inu nih Szhere, Tim Sludiem. Inu oni so prelili to nedolshno kry, to kry nih Synou inu nih Szher, katere so oni tim Cananeiskim Bogum Offrouali, Inu so to deshelo sto kryo omadeshili. Tukai mi slishimo de taki Iudouski Offri, nai ſi so oni menili de hote Bogu, koker ie Abraam, steim vslushiti, ne so sturieni Bogu, temuzh tim sludiem. Nu bodi koker bodi, taku vſai en vſaketeri more fastopiti, de taki zhloueski Offri tih ludou inu Aydou, imaio nih fazhetig, inu so prisli od tih Starih brumnih Vernih [i 3b] Ozhakou, kateri so shnih Pridigo inu Offri daiali nasfnane vſem ludem inu pousod resglasouali, ta zhuden, moder inu skriuen Suit Boshy, de ie taku odlozhil inu postauil, de ta nega Vezhni Syn, bode tu zhlouestuu na se vſel, inu vtim istim se bo pustil fa nasho uolo Martrati, vmariti inu Offrati. Inu de Bug, fa tiga istiga famiga Offra uolo, hozhe vſem ludem, kateri se taciga Offra skusi to Vero sture dileshni, biti Milostiu, grehe odpustiti, vus serd pruti nim inu te vezhne shtraifinge doli poloshiti, vti smerti ne sapustiti, inu nim dati po tim lebnu ta vezhni. Inu tu prauu mnogeteru Iudousku Offrouane, skusi Moisesa gori postaulenu, drusiga nei pomenilu, famuzh ta Offer, kateri ie imel Cristus na tim Cryshu dopernesti fa nasho uolo, koker od tiga Esaias 53. inu S. Ioannes kerſtnik prizhuieta. Ioannes prau, Iohan. 1 Pole, leta Cristus, ie tu prauu Iagne Boshye, kir bode noſſil (oli vſel) ta Greh tiga Suta, Tu ie, Cristus ie ta od Buga odlozhen prau Offer, kir bode fa nashe grehe sadosti sturil. Inu S. Paul vtim lyftuui htim Iudom fastopnu prau inu islaga, de ty Moifeseui Offri, ta Tempel inu vſe vunane Boshye slushbe, so bile le ene Pridige, iskasne inu Prizhe, tiga Prihoda Cristuseuiga na ta sueit, nega Martre, smerti inu Offra.

TA XI. CAP.

Od fazhetka tiga suita vſi Verni Ozhaki/Iudi inu Aydie prishuio× de ta Vera keržhanska ie ta praua inu ner starishi.

IS letih bessed inu risnizhnih Pryz, kir smo tukai vtih shtyrih Capitolih poredu gouurili inu klali naprei, more vſaki dobru fastopiti, de ta Euangeliū, te Pridige od Cristusa, ta Vera kerszhanska, inu te Nadluge kir se fa uolo te pruae Vere gode, ne so se stuprou per tim zhasu, kadar so Cristus inu nega Iogri pridigali, fazhele, temuzh de nih fazhetig imaio od fazhetka tiga suita (ty Vuzheniki prauio, de Adam inu Eua ſdaici na drugi dan, koker ita bila ſtuariena, ita greshila, Na ſhesti dan,

tu ie, V petig sta stuariena, V soboto [i 4^a] Iutro ie Bug nima pridigal, gori postauil inu nima dal to Sapuuid, de nemata od te Iablane tiga sposnane dobriga inu hudiga Ieisti, ob puldne tiga iftiga dne, sta to Sapuuid Boshyo prelomila, Na vezher ie Bug nima druguzh pridigal, od tiga Shenskiga Semena) inu so shtiftane vtim Paradishu. Adam inu Eua sta bila ta perua kerszhenika. Potle sdaici per nima inu sa nima ie ta Euangeliun, tu kerszhanstuu, od eniga Ozhaka do drusiga, od eniga Preroka do drusiga, gori iemalu inu raslu, se ponoulalu inu poterioualu smogeterimi inu suelikimi zaihni, Bug ie lete stare pruae Vere ludi, koker Abraama, Isaaca inu Iacopa zhudnu vodil po tei Cananeiski desheli inu nee iskushaual. To staro Cerkou ie on is Egipta ispelal suelikimi zhudefi inu fylno roko skusí tu erdezhe morie. Vti puszhauie no spishal 40. leit is nebes. Ie ni dal to Cananeisko deshelo. Dauida zhudnu obaroual pred Saulusom. Elias pred kralom Ahabom inu pred Isabelo kralizo, Elisea pred Syriskim krale. Te druge vse Preroke ie zhudnu vmogeterih nadlugah gori obdershal. Tiga Ionasa Vmorski rybi, Daniela vti Iami per leuih, nega touarishe vti gorezhi Iapnenici de ne so sgoreli, Te Iude, kir so se bili spet hti stari proui veri obernili, ie on is te Babiloniske Iezhe perpraul spet domou vto Iudousko deshelo. Kratku gouorezh, Gospud Bug tih ludi, kir so Verouali prou Vcristusa, nigdar nei sapustil, Ie nad nimi velike zaihne iskasoual, nee fylnu branil, inu nih sourashnike grosoitu shtraifal. Steim ie on daial nasnane, de le ta Vera Vcristusa ie ta praua, inu dopade Bogu. Inu tako Vero od Iesusa Cristusa Synu Boshya so ty Ozhaki, Preroki inu Iudi pousod inu vmei teimi Aydi pridigali inu resglasouali, koker od tiga fadosti prizhuio te Ioboue inu Rutoue buque, Balaam shnega Prerokouanem Nu. 22. 23. 24. Ta Syriski Naaman 4. Reg. 5. Nabuhodonosor, Darius, Cyrus, ty Babiloniski krali, kir so pissali inu sapouedali po vshih nih kraleustuah, de oben drugi Bug se nema zhestiti ne moliti, samuzh ta praua Iudoiski Israelski [i 4^b] Bug, kir ie oblubil dati suiga Synu sa nasho uolo, Dan. 2. 3. 4 .6. Inu 2. Par. 36, 1. Esd. 1 Esa. 44. 45. Ty vñi prizhuio de ta nasha vera kerszhanska ie ta praua stara Vera.

TA XII. CAP.

*Tib Starih Vernih ozhakou/ Iduou inu Aydou/ kir so bili pred Cristuseuom prihodom/ Vera/ inu ta sadashna na/jha
Vera/ Ie vse Enu. Tu premine ne tih Sacramentou/ tih Ceremonien/ Ne so te Vere Vcristusa nigdar premenile.*

INu is letiga prizhouane more tudi vñaki lahku fastopiti inu famerkati, de vñelei ie bila le ena fama praua Vera, inu bode dokonza× tiga suita. Inu de ta Vera tih brñnih Vernih starih Ozhakou, Prerokou inu Aydou, kir so na tim sueitu vkakershni desheli bili pred Cristuseum Roystuum. Inu ta sadashna nasha Vera, Ie ena Vera, De glih taku so, Adam, Noe, Abraam, Moises, Dauid, Elias, ty Preroki, ta Iob, ty Niniuitery, ta Naaman, le skusí to Vero Vcristusa, brumni prauizhni inu sueiti postali pred Bugom, kir so bili predē ie Cristus zhlovik inu Martran bil, na tim sueitu, koker sdai mi. Oni so tedai glih koker mi sdai verouali, de ie tu faslushene Cristuseuu nim dati ta vezhni leben. Koker od take Vere tih starih Ozhakou Cristus inu S. Paul prizhuieta. Cristus praua htim Iudom Iohan. 8. Vash ozha Abraam ie bil vessel, de bi on bil vidil mui dan, Inu on ga ie vidil, inu ie bil vessel. S. Paul pag taku gouori, Gal 3. Abraam ie Veroual Bogu (fastopi tei oblubi od Cristusa) tu ie bilu nemu, kani prauici persoienu, Taku vi ia veiste, de ty kateri so te Vere, ty ifsti so Abraamoui otroci, Inu tu pismu ie tu poprei vidilu, de Bug te Ayde skusí to Vero prauizhne dela, Obtu ie Bug timu Abraamu Euangelisral, tu ie, On ie nemu eno vesselo rezh osnanil, kir ie dial, Vtebi bodo shegnani vñi Ay die, Obtu ty, kir so te Vere, ty ifsti bodo Shegnani steim Vernim Abraamom. Inu htim Corinteriem pishe taku 1. Cor. 10. Lubi Bratie, iest vom nezho satayti, de vñi nashi Ozhaki, ty so bili pod teim Oblakõ, inu so vñi skusí tu Morie shli, Inu so vñi skusí Moisesa vtim oblaku inu vñoriei kerszheni, inu so vñi eno duhousko spisho ieili, inu so vñi enu [k 1^a] duhousku Pytie pyli. Oni so pag pyli od te duhouske kaminoteue pezhi, kir ie shnimi shla, katera pezh iebila ta Cristus. Nu bi pag mogel eden rezhi inu vprashati, koku tu more biti, de bi se mi sadashni kerszheniki, kir se kerstuiemo inu obhaiemo, steimi Ozhaki Iudi Aydi, kir so fe obresouali, inu so offrouali vñi shlaht shiuino, prasnovali te Sobote, inu druge mnogetere Boshye slushbe dopernashali, Sto Vero glihali? Odguuor. Te vunane slushbe Boshye, koker ie tu obresouane, offri, Prasniki, spisha, ta kerst, tu obhaiane, ne so ta Vera. Adam, Abraam ty Iudi, so imeili druge Sacamente inu Boshye slusbe×, koker mi sdai imamo, Ampag druge Vere ne so

imeili. Mi sdai, potle kar ie Cristus prishal, imamo tudi druge Sacramente, vezh ne offruimo shiuine, Sobote ne prasnuimo. Ampag mi satu druge Vere, koker so oni imeili nemamo, Nih Vera inu ta nasha so vse Enu. Tulikain pag smo se sto Vero narafen lozhili, de oni so verouali vtiga Cristusa, kir ie imel priti, Mi pag sdai Veruiemo vtiga Cristusa, kir ie vshe prishal. Gospud Bug ie po tih zhafih inu po tih ludeh te Sacramente, te Ceremonie, te vunane Boshye slushbe prestaulel inu premenoual, Ampag te Vere on nei nigdar premenil. Ty Sacramenti inu te vunane videzhe Boshye slushbe, so le ene dekle inu eni slushabniki bili te Vere. Ta Vera pag ie bila koker ena Kraliza inu Gofpa. Ty slushabniki inu dekle, se premenuio inu prestauleio, Ampag ta Vera veden inu vselei venim stanu, veni oblasti inu veni vrednusti stoy inu ostane do konza. Ty Sacramenti, so le ene priprae, ena possoda, en berzeug, de steimi to Vero poterduimo inu mozhno delamo, ×

TA XIII. CAP.

Sledni zblouik / kir misli priti vnebessa / ta jtopi hti prani Euangeliski inu kerszhanski Veri / jakai ta jama ie postaulena od Buga inu Isuelizha tiga Verniga zbloueka.

INu kadar ta Euangeliu ie taku Star, postaulen od famiga shiuiga Boga, inu poterien suelikimi zaiheni inu [k 1b] zhudeſi, Inu kateri nas inu vse ludi prou vuzhi, kai inu koku imamo Verouati, de pridemo Vnebessa. Ostanimo tedai per tim Euangeliu do konza. Poslushima berimo ga veden so vsem flissom inu samerkom, Dershimo to nasho vero, Pelamo ta nash stan inu leben, koker nas ta S. Euangeliu vuzhi inu vely, de primemo tudi tu, kar ta Euangeli vsem prauim Vernim oblubuie, tu ie ta vezhni leben. Ty Turki inu sadashni Iudi menio tudi, de nih Vera ie prou inu ner Starishi. Iudi se hualio de so Abraamoui Otroci, Ty Turki prauio de oni od te Sare te prae Abraamoue shene prido, satu oni ne hote Ilmaeliti oli Agareni, temuzh Sarraceni biti imenouani. Iudi inu Turki si mogo potei kry inu po tim messei Abraamoui inu Sareui otroci inu Strici biti. Oli tu nim htimu isuelizhanu nishter ne pomaga, kadar oni te Abraamoue inu Sareue Vere Vcristusa nemaio, Cristus praui htim Iudom, Iohan. 8. Iest dobru veim de ste od Abraamouiga Semena, oli vi satu ne ste nega, temuzh tiga Sludie synuui, Sakai vi iszhete mene vmoriti, letiga ta Abraam vash ozha nei dial, De bi vi Abraamoui otrici × bili, vi bi tudi ta Abraamoua della sturili, tu ie, vi bi, koker on, vme inu muim bessedom Verouali S. Paul Rom. 9. 4. taku gouori, Nekar vfi ty, kir so od Abraamouiga Semena, so satu Abraamoui otroci, temuzh kateri hodio po tih stopinah te Abraamoue Vere. Abraam, Isaac, Iacob, Moifes, David inu ty Preroki, ne so imeili te Turske ne sadashnih Iudou Vere, temuzh oni so te nashe kerszhanske Vere bili, koker smo tu sadostti dofehmal is pisma sprizhali. Ta Turska inu fadasnih Iudou Vera, nema obeniga grunta vtim S. pismu, ona ie snaidena inu gori perpraulena od ludi is zhloveske pameti inu fastopnosti inu isuelikiga nefastopa tiga S. Pisma, de by ty Iudi prou tu S. pismu fastopili, oni bi sdaici stopili knashi Veri. Sakai ta nascha Vera ie od Buga is nebes, Napoprei od famiga Boga, potle skuſi Ozhake, [k 2a] Preroke, Hpuslednimu skuſi Boshya Synu inu nega Iogre pridigana inu poteriena suelikimi zaihni inu zhudeſi. Obtu vi mui lubi kerszheniki, vuzhimo se is tiga Euangelia prou to Vero kerszhansko, inu kai ta ista vsebi dershi, Inu ostanimo terdnu per ni vseh iskushnauah inu nadlugah. Htimu nom pomagai Ozha nebeski, fa volo nega Synu Iesusa Cristusa Gospudi inu odreshenika nashiga, fred S. Duhum. Timu istimu samimu bodi vfa zhaſt tar huala, imer inu vselei, Amen.

TA DRVGI DEIL TE DOLGE

Predguuori tiga nouiga Testamenta, Vtim se prau, kai ie Bug inu ta prau nega Stan, kakoue Naturre inu shege ie ta perui zhloouik stuarien od Buga, koku ie skusí Sludie iskashen, inu sepelan.

Od Erbouih, Sturienih, Smertnih inu drugih Grehou, &c.

TA XIV. CAP.

Sa zhes volo ie leta dolga Predguuor vlete buque poftaulena.

ONu ie risniza, de te predolge Predguuori, vseh buquah vmahinu inu vuelikih, bodo od tih Vuzhenih inu Modrih ludi tadlani. Obtu bi se spodobilu, de bi iest fdai kratku gouuril, od tiga Nuza inu Prida tiga Euangelia, inu Du so ty Euangelisti bili, Inu leto Predguuor steim saperl inu dokonal. Oli kadar sem iest pag vti Nemshki, inu tudi od spret vti Slouenski, oblubil, de iest hozho vleti Predguuori, sa volo tih muih dobrish preprostih Lanzhmanou, kir druge bessede ne snaio, samuzh to Slouensko, od tih ner potrebnishih, [^{k 2b}] nuznishnih inu troshliuh rizhi inu shtukou fastopnu gouoriti inu vuzhiti. Obtu vas vseh prossim, de leta mui greh inu neushtalt, kir tukai sto muio dolgo Predguuoro sturim, meni odpustite inu isloshite na bulshe. Ta velika lubesan inu periasen, katero iest pruti vom vsem imam, inu ta Dar kir imam od Buga, ta mui Pridigarski stan, tu Poklizane inu Sapuuid Boshya, mene htimu perganeio inu permoruio. Inu iest vupā Bogu, leta Predguuor bode mnogeterimu dobrimu Slouenzu inu Crouatu luba inu nuzhna, skusí to bode dosti dobrish visti potroshtane inu poduuzhene, de bodo fami sebe, kai vafakimu zhloueku tizhi, kakou veliko dobruto ie Cristus nash Gospud nom suio Martro dobil, sposnali, inu veidili se dershati inu obstatu per prau Veri vseh nadlugah inu iskushnauah.

TA XV. CAP.

Kateri bozhe priti Vnebessa/ta Ima snati ta prau Stan Boshya vti Troyci. Inu rañ te historie od Iesušeniga vfiga diane inn opraula/ta Vrshah nega Martre. Inu od Porodniga Greba.

INu potehmal vseh ludi Isuelizhane le vtim prauim sposnanu tiga prauiga Boshyga stanu inu nega vole stoy, koker od tiga sam Cristus gouori, kir prau ksuimu Ozhetu taku. Ioh. 17. Letu ie ta vezhni leben, de tebe famiga prauiga Boga sposnaio, Inu Iesusa Cristusa, kateriga si ti poslal. Tu prauu sposnane Boshye pag ne lesshi inu ne stoy vtim samim, de se vei inu Veruie, de ie le en sam Bug, kir ie stuaril semlo. nebu inu vse rizhi videzhe inu neuidezhe. Tu veido inu terdnu veruio tudi ty ludi inu Turki, oli oni satu ne bodo Isualizhani. Temuzh tu prauu Boshye sposnane ie letu, de se vei, koker tu pisimu prau inu kashe, de ie en sam Stan Boshy en sam Bug, oli vtim dinim Bogastui so try Imena oli try persone, katere so Inu se Imenuio, Bug Ozha, Bug Syn, Bug S. Duh. Inu de se vei, de ta druga persona vtim Bogastui, tu ie, ta Syn, ie zhloouik postal sa volo vseh ludi Isuelizhane. Inu onu tudi nei sadostu htimu isuelizhanu, aku glih en kerzhenik vei, [^{k 3a}] slishi pridiguiozh, oli sam vti Euangelieh bere, de Iesus Cristus ie ta prau vezhni Syn Boshy, shnega modrustio, mozhio, suetustio inu so vsemi rizhmi Bogu glih, de ie pozhet od S. Duha, royen is Marie diuice po Iudouski desheli hodil, pridigal, zaihne delal, ie Martran, vmerl, gori vftal od smerti, ie shal gori vnebessa, Inu de pride spet na ta Sueit soditi vse ludi. Ia letu vse, aku glih eden vei od Cristusa inu veruie, On fa lete Vere ne pride vnebessa. Sakai letu tudi ty Sludieui veido veruio inu trepezho, prau Suet. Jacob. Jacob 2. Temuzh htimu Isuelizhanu ie potreba vafakimu veiditi, prou fastopiti inu dobru famerkati, Sa zhes volo, sakai, kai ie vrshah bil, De ta Syn Boshy ie taku terpil, Du ga ie htimu perprail, de ie tu zhlouestuu na fe vse, inu pustil se taku Martrati inu vmariti, Inu kai ie on nom steim dobriga per Bugi opprauil inu dobil. Per tim se mora tudi veiditi, szhim inu koku se mi tiga nega oppraula inu faslushene sturimo dileshni, ksebi inu na se

perprauimo. Kateri zhlouk pag hozhe hprouimu fastopu tiga Boshya Stanu, nega uole inu sa zhes uolo se ie Iesus pustil Martrati, priti inu veiditi. Timu ie potreba, de se nemu naprei dershe inu prauio te bessede Boshye, vkaterih inu skaterimi se ie tim ludem resodil inu dal nafnane, de ie en sam Bug, Osí vtim samim Bogastui, so try Imena oli try persone, Ty so se glih so vso rizhio, eni zhesti, mozhi, oblasti, suetusti, Inu so bile vkupe vtim Bogastuu vekoma. Potle ie potreba, de se zhloukeku tudi pouei is písma, koku, kakou, inu kakoue shege inu Nature, inu ksžhemu ie ta zhlouk peruih stuarien od Buga. Rauen tiga, koku ie ta zhlouk skuši sepelane tiga Hudizha iskashen. Htretimu, koku ie on ſpet skuši Criftuſa vta perui dobrī stan perpraulen. Inu de fa tiga zhloueka famiga volo, ie Criftus Syn Boshya zhlouk postal. Nu od letih rizhi inu drugih shtukou, kir slishio hprouimu sposnanu Boshya Stanu, Inu te Iefuseue Martre, hozhmo mi ſdai poredu fastopnu [^{k 3b}] gouoriti inu vuzhiti. Htimu nom dai Syn Boshya Iesus Criftus nash Ifuelizhar fuiga Duha, proui resum inu fastop, Amen.

TA XVI. CAP.

*Te bessede kir ie Bug goururil/ kadar ie tiga perugia zhloueka stuaril/ ima vſak žblo uik dobru reſmisliti inu prou ſafstopiti.
Sakai vtiſ ſe Bug refodeua inu naſnane daie vti Troyci/ ner vežb vtyu bessedama/ Sturimo/ Inu po Nakhim Pildu.*

OD Boshya Stanu vti Troyci, Inu kakoue shege inu nature ie ta zhlouk od Buga peruih stuarien, od tiga vſiga S. Duh skuši Moifesa, Gen. 1. 2. skratkimi bessedami taku píſshe. De Gospud Bug tedai, kadar ie bil vſhe vſe riz hi na nebi inu na ſemli inu vtiſ vodah ſtuaril, Ie letaku gouuril. Sturimo zhloueka po nashim Pildu, inu po nashi podobnosti oli ſhtalti. Inu Gospud Bug ſturi tiga zhloueka is praha te ſemle, inu ie vdehnil unega nus eno shiuo ſapo, Inu taku ie ta zhlouk ratal ena ſhiua Dusha. Inu Bug ie ſtuaril tiga zhloueka po ſuim Pildu, po Boshym Pildu ie nega ſtuaril, Moſha inu Sheno ie on ſtuaril. Lete boshye bessedede fe imao od vſakiga prauiga Verniga zhloueka prou reſoumeti inu dobru ſamerkati, kai vſebi imao inu dershe. Sakai vtiſ ſtoie ty ner veghi ſhtuki te naſhe kerfzhanske Vere, inu vſiga S. Pisma. Ner poprei ſledni tukai ſamerkai dobru ty duei bessedeli, Sturimo, Inu po nashim. Steima fe Bug ſhnega ſtanum, ſto S. Troyzo daie naſnane. Inu ſletema bessedama mi prizhuiemo inu terdnu veruiemo, Nai ſi fe ty Iudi inu Turki taki nashi Veri ſhpotaio inu ſmyo. De vtim enim samim dinim Bogastui, so try Persone oli Imena, tu ie, Ozha, Syn, S. Duh. Sakai kir tukai Bug proui, Sturimo, Tu Bug ſam ſebo ſto S. Troyzo gouori inu ſe premiſhluije inu ſuetuie, kakoue Nature inu ſhege bi imel tiga zhloueka ſtūri. Sice kir bi le ena Persona, oli le enu ſamu Ime bilu vtim Boshym [^{k 4a}] Stanu, taku bi on dial, Iest hozho ſtūri, pomui. Inu nekar, Sturimo po nashi. Moifes tudi pred leteimi bessedami proui, Gen. 1. Vtim fazhetku ie Eloim ſtuaril Nebu inu Semlo. Ta bessedo Eloim, fe proui Slouenski Boguui. Sto bessedo Moifes tudi daie vſem ludem naſnane inu prizhuije, de ta proui Bug, kir ie vſe rizhi vtim Sazhetku ſtuaril, le Bug Ozha, Bug Syn, Bug S. Duh, ta Try Imena, en ſam proui dini Bug. Try Angeli ſo fe Abraamu perkafali, Gen. 18. kateri ſo bili tu Bogastuu, Steimi ie Abraam, koker le ſanem samim gouuril. Dauid tudi lozhi tiga eniga diniga Boga, kir ie vſe rizhi ſtuaril, na Try Imena oli Persone, kir proui, Psal. 33. Tu nebu ie ſturienu ſkuſi to Bessedo tiga Gospudi. Inu vſi nega Campi ſkuſi ta Duh nega Vuſt. Vtiſ Dauidouih bessedah imamo Try Boshya Imena oli Try Persone, Bessedo, Gospudi, Duha. Criftus inu nega Iogri vnih Pridigah inu Piſmih gar ozhitu inu cilu fastopnu prauio inu vuzhe od Boshya Stanu vti S. Troyci. De Bug Ozha vti Vežhnuſti rody tiga Synu. Sueti Duh pag ta gre od Ozheta inu Synu, Iohan. 15. Inu taku fe ie Bug ſto Troyzo per Iefuseuim kerſtu iſkaſal, Math. 3. Mar. 1. Luc. 3. Iohan. 1. Ta Syn ie ſtal per Iordanu. Ozha ie gouuril is nebes, Leta ie mui lubesniui Syn, na katerim Iest imam dobru dopadene. Sueti Duh, ta ie doli is nebes zhes nega priſhal veni ſhtalti eniga Goloba. Potle ie Criftus kadar ie od te ſmerti bil vſtal, inu hotel gori Vnebessa puiti, Ie rekål tim Iogrom vſe Verne kerfzhouati, Vtim Imenu Ozha, Synu, inu Suetiga Duha.

TA XVII. CAP.

Kai ie ta Pild/ Shtalt oli Spodoba/ ta Natura/Muzh inu Shega Boshya.

H Drugimu, Vletih bessedah se ima tuditobru samerkati inu prou fastopiti, kar Bug tukai vti S. Troyci [k 4^{bl}] gouori. Sturimo zhloueka po nashim Pildu debode nō podoben. Inu Bug ie stuaril tiga zhloueka sebi kanimu Pildu, po Boshym Pildu ga ie stuaril. Ty eni Vuzheniki prauio, De ta Pild, Spodoba oli ta Shtalt Boshya, kir ie vtim zhloueku, so te mozhite Dushe, Ta fastopnost, Tu Pumnene, Inu ta Vola. Tu Pumnene, prauio ty eni Stari Vuzheniki, ie en Pild te Boshye Mozhi, Ta Saftopnost, ie en Pild oli Shtalt te Boshye Modrusti, Ta Vola ie en Pild te Boshye Prauice. Koker leta islaga inu fastop od tiga Boshya Pilda vtim zhloueku se nema faurezhi ne fashpotouati. Oli ona vfaie nei sadostti, Inu ty preprosti ne mogo, kai ie ta Pild Boshy, po katerim ieta zhlouik, stuarien, prou inu sadostti fastopiti. Natu ima vfaiki veiditi De per tim Boshym Pildu se ima fastopiti, Ta Stan, Ta Muzh, Ta Shega inu ta cela Natura Boshya. Bug nema zhloueskiga oli kaciga drusiga obrafa oli oblizhia, oli kako drugo Shtalt oli Podobnost. Bug ie en Duh, praui sam Cristus Iohan. 4. inu Paulus 2. Corint. 3. Kir pag tu Pismu zhestu gouori od Buga, koker od eniga zhloueka, glich koker bi Ozhi, Vushefa, Roke, Noge inu druge zhloueske vude imel, Tu fa nashe preprofzhine inu nefastopnosti uolo taku gouori, De teim leshei inu bule to Volo inu Bessedo Boshyo moremo fastopiti. Sice Bug, po suim Pildu inu Stanu po sui Shtalti, Shegi inu Naturi, Ie en Duh, Ena Vezhna×Shiua, Samostoyezha, Modra, Vligramogozha, Neuidezha, Neisrezhena, Dobra, Prauizhna, Sueta, Risnizhna, Suiauolna inu Zhista Missel. Lete rizhi Vse, Bug ima od sam sebe inu Vsebi popolnoma. Inu Bug ie ta isti sui Pild Naturo inu Shego vnega vseh dellih inu stuarih sadostti iskasal inu vtag dan iskasuie. On ie sto suio veliko Modrustio inu Mozhio stuaril Tu Nebu, To Semlo, Tu Morie, Te Vode shnih lipimi inu nuznimi stuarmi. Inu te on sam vse gori dershi, rouna inu pela po redu inu po prauim zhafu. [l 1^a] De kamar kuli zhlouik pogleda, Na Nebu, Na semlo, Vtu Morie inu vte Vode, taku poufod vidi vpryzho, ta Pild Boshy to nega Muzh, Modrost, Dobruto inu Prauizo. Vtih rizheh se vidi ta prava risnizhna Shtalt inu Natura Boshya. Od katere tudi S. Paul gouori, kir praui, Ro. 1. Onu ie ozhitu, inu vsem veidezhe, De ty Aydie tudi veidio de ie Bug, fakai Bug ie dal nim nasnane, Steim, de ta Neuidezhi stalt Boshy, Tu ie, Ta nega vezhna Muzh inu Tu nega Bogastuu, se vidi, Aku se na nega della merka, na tim Stuarienu tiga Suita. Inu ta Boshy Pild, Ta Shazh te Boshye Modrusti, Prauice, Milosti inu Oblasti, se ner vezh vidi, inu ie ner bule nom pred te ozhi postaulen, Vtim zhudnim dellu inu opprauilu tiga nashiga Odreshitua, kir ie fuiga Synu dal uto smert fa nasho uolo. Inu taku shnim inu skusi nega to sgubleno zhlouesko shlahto odkupil, inu reshil od te temnice, od slipote, od tiga greha, od te smerti, od Hudizha inu od Pekla. Inu leta zhuden suit inu pomuzh, kir fice drugdi nigdir sueta, ne pomuzhi nei bilu, ie on sam sneshil. De ie fuiga lastniga Synu kanimu offru na tim Cryshi, sa te grehe tiga suita postauil, inu to praudo tiga suita na suim Synom dershali, inu na nim shtraifal te grehe vsega suita. Vtim se vidi, de taku dellu ne gre is te zhloueske, temuzh is te Boshye Modrusti. Inu letei Modrusti Boshy fe ie S. Paul sylnu zhudil inu ie dial. Rom. 11. O enu veliku globoku blagu, ie ta Modrost inu Spofnane Boshye, nega prauda se ne mogo sapopasti, inu nega poti sene mogo ifuprashati. Du ie to missel tiga Gospudi sposnai? Oli du ie nemu kai suetoual. Oli du ie nemu kai poprei dal, de bi se nemu tu istu spet vernilu, Sakai od nega, skusi nega, inu vniim so vse rizhi. Vti Martri Cristuseui fe tudi vidi inu samerka, ta Boshya Prauiza, de nikogar, kir kriuu dei, ne shona, Temuzh on shtraifa sledno hudubo inu kriuino. De preden ie hotel to suio praudo pruti ludem doli pustiti pasti, poprei ie on to shtraifingo na fuiga Synu polushil. [l 1^{bl}] Vtim Boshym dellu, kir pusti fuiga Synu taku Martrati fa nasho volo, se tudi vidi ta preuelika Milost inu Lubesan Boshya pruti tim Ludem, De ie on poprei inu rashu dal fuiga Synu Vtak shpot inu Marter, preden ie hotel tiga zhloueka sapusltiti. Inu tu ie guishnu inu risnizhnu, de Bug vtim dellu fuiga Synu, kir ga ie doli na ta sueit poslal inu pustil vmaroti, se hozhe ner vezh pustiti viditi inu sposnati, Inu ta praui sui Pild postauiti vsem ludem naprei. Obtu vse shlaht ludie, kateri hote ta praui Boshy Pild, to Boshyo Shtalt, nega Shego inu Naturo veiditi inu viditi, Ty isti te suie vunane inu noterne ozhi obernite inu postauite raunu le na famiga Cristusa. Sakai on ie,

koker S. Paul proui, Ta proui shiui Pild Boshy Tiga Neuidezhiga Boga, inu tu prauu cilu polnu Bogastuu, Col. 1. Inu Cristus sam proui Iohan 14. htimu Filippu, kateri mene vidi, ta vidi muiga Ozhetu. Philippe ne Veruiesh de sem iest vtim Ozhetu, inu ta Ozha ie vmeni, Te bessede katere iest quõ gouorim, te iste iest od sam sebe ne gouorim, Ta Ozha kir vmeni prebiua, ta isti della ta della, Veruite meni de sem iest vtim Ozhetu inu ta Ozha ie Vmeni. Obtu ta Pild Boshy, po katerim ie ta zhloouik stuarien, drusiga nei, Samuzh ta Boshy Stan inu nega Natura, Tuie×, Ta nega Modrost, Muzh, Prauiza, Risniza, Suetust inu Milost Boshy, inu tu nega vezhnu Gospoštuu. Letimu Vezhnemu, Vfigamogozhimu, Risnizhnu, Prauizhnu inu Milostiuimu Bogu, bodi sdai imer tar vselei, Vsa zhaſt inu huala, skufi Iesusa Cristusa, Amen.

TA XVIII. CAP.

Adam inu Eua/preden sta Greshila/sta imeila ta proui Pild Boshy/te velike Modrosti/Sastopnosti inu iife× shlaht kunshti vsebi.

INu kadar mi veimo inu prou fastopimo, kai inu kakon ie ta Pild, ta Shtalt inu Stan Boshy, Taku moremo tudi te bessede, kir Moifesa try krat poredu gouori inu pishe, Bug ie zhloouka po suim Pildu oli spodobi stuaril, prou fastopiti, Inu is tih veiditi, kakoue shege [l 2a] inu Nature ie ta perui zhloouik stuarien od Buga. S. Duh skufi Moifesa, nei fabston inu pres vrshaha tulikain bessed od tiga Pilda, shtalti inu Glihe tiga zhloouka, gouuril inu pustil pissati, kir taku gouori inu pishe. Bug ie dial, Sturimo zhloouka po nashim Pildu, de bode nom podoben. Spet druguzh proui, Inu Bug ie stuaril tiga zhloouka sebi kanimu Pildu. Htretimu proui, Po Boshy Pildu ga ie stuaril. Steimi obilnimi bessedami hozhe S. Duh skufi tu Pis'mu tiga Moifesa dati nasnane vsem ludem, inu de veido inu premislio, kakoua, lepa, dobra, inu Bogu luba stuar, ie bil ta perui zhloouik. Satu, kir ie on bil po nega Pildu, shegi inu naturi stuarien. Tukai Moifesa is S. Duha gouori, De ta perui zhloouik ie bil stuarien od Buga, Cilu Moder, fastopen, kunshten, Suet, Brumen, Prauizin, Risnizhin, Mozhan, Oblasten, Serzhan, Idrau, pres vse Bolesni inu starosti, De bi nigdar ne vmerl, Temuzh imer shiu bil inu prebiual per Bugi. Ta perua zhloouka, ta Adam inu Eua, preden sta greshila, ona sta skufi tu Refuizhene tiga S. Duha, vidila inu snala popolnama, de ie le en sam vezhni, shiui, modri, sueiti, prauizhni, inu vfigamogozhi Bug vti S. Troyci, Ta Bug kir ie stuaril semlo, nebu inu vse rizhi. Inu ona sta snala vtim enim dinim Bogastui tu Reslozhene tih Tryeh Person inu Imen, Tiga Ozhetu, Synu S. Duha. Ona sta sbugom gouurila vtim Paradishu pres vfiga zbiulane inu straha. Ona sta tudi snala inu veidila vseh Boshyh stuardi nih shego inu Naturo, Kai inu kakoue shege so ty Angeli, kai Vnebessih inu per ludeh delaio. Kakoua stuar oli rezh ie ta zhloueska Dusha, koku ie dobra kai premore vei inu vmei. Ona sta vmeila, tu hudu, gardu, kriuu, neposhtenu, od dobriga, lipiga, prauiga, poshteniga prou inu popolnama lozhiti inu soditi. Ona sta snala vse shtuene inu Raitinge. Koku tu Nebu, te Sueisde, ty Planeti, tu Sõce inu ta Luna fe okuli obrazhaio inu teko. Kuliku ie ta Semla, tu Morie, globoku inu shiroku. Ona sta snala to Naturo, shego inu muzh, vseh Seleszh, sledniga [l 2b] korena, dreuia, kamena, slata, frebra, shelefa, suinza inu kuffra. Ona sta snala inu veidila sledne shiuine, suirine, vseh Ptiz inu Ryb Naturo inu shego. Is te kunshti inu snane vseh rizhi, Ie Adam vseki shiuni, Diuyažhini, Ptici, Rybi inu sledni stuardi, nee prauu Ime dal. Gē. 2. On ie tudi sui sheni Eui, katere poprei nigdar nei vidil (sakai ona ie stuariena is nega rebra kadar ie spal) tudi nee prauu ime dal, kir ie dial, Gen. 2. Tuie× enu messu od muiga messa, inu ena kust od muih kosti, ona bode ena Moshiza imenouana, Satu, kir ie is Mosha vseta. Inu letu ie ta perui shtuk inu deil tiga Boshyga Pilda, kir sta ta perua zhloouka pred Grehom imeila, Tu ie, To vissoko Modrost, fastopnost inu to veliko kunshti Boshyo.

TA XXI×. CAP.

Ta perua zhloouka sta bila cilu brumna/sueta/pres vseh budib shel/sta dershala popolnama inu volnu vse Boshye Sapnudi.

TA drugi deil oli shtuk od tiga Boshyga Pilda, sta ta perua zhloouka imeila, kir sta bila cilu brumna, prauizhna, risnizhna inu sueta. Vnyu nei bilu obene hude, nezhiste, garde, nespodobne inu kriue shele, misli, ne vole. Nyu serce so vsemi vudi ie bilu le na dobru, na prauu, na poshtenu

naklonenu. Nyu serce, ie vti prauj lubesni inu pokorzhini gorelu pruti Bogu. Ona sta to Boshyo postauo inu sapuuid suelelem gori vsele. Ona sta Boga, to S. Troyzo, is celiga serza, is cele dushe, so vfo Mozho, so vfo missalio lubila, inu premogla dershati popolnoma vse postaua inu sapuuidi Boshye. Ne sta drusiga mislila, shelela, gouurila ne diala, Samuzh tu, kar ie prou, dobru, lipu inu poshtenu bilu, inu kar ie Bogu dopalu. Satu ie Bug imel pruti nima eno veliko gerezho lubesan, inu enu sylnu dopadene, koker pruti tei sui brumni, sueti, lipi, shtaltni inu shlahtni stuari. Spet nasai ta zhloueka pruti Bogu. Ne sta drusiga vegshiga vesselia ne kratkiga zhafa imeila, samuzh na famim Bogu. [l 3a]

TA XX. CAP.

Adam/Eua/pred Grehō sta bila lipa/mozhna/inu sta mojstrila vfe shinie stuari na semli.

TA trety deli od Boshya Pilda, kir sta Adam inu Eua imeila, ie bil leta, De sta vmei vsemi stuarmi na tim sueitu bila ner ta lepshi, lubesniuishi, mozhneshi inu ferzhneshi. Nyu vudi so bili vñi lipi, cili inu shtaltni, Ona sta imeila zhiste ozhi, sta bila eniga ostriga, Iastrebica pogleda, sta delezh vidila, Vusesha tenke, sta od dalezh slishala, noge lahke tar hitre, roke vmeitalne, redle serce, vus shiuot mozhna inu sdrau, obena shiuina obena diuyaszhina na sueitu, nei taku mozhna bila, koker onadua. Ty Liuy, Meduedi inu vfa shlaht suirina, so bili nima pokorni, Inu sta shnimi okuli hodila, koker mi sdai smladimi pñzhi oli pñzheti. Oni se ne sta nikogar bala, obena stuari nei bila nima souurash, ne stropouita, ne shkodliua, Eua ie periatliuu sto kazho gouorila, koker sanem ditetom oñi zhlouekom. Gen. 3.

TA XXI. CAP.

Tu zblouestun ie stuarienu od Buga/de bi imelu imer shinu biti. Hudizb nas ie perprauil de moremo vñi vmreti.

HZhtetertimu, Adam inu Eua sta tudi htimu bila stuariena, de bi imela vekoma sdraua inu shiu biti, inu prebiati per Bugi. Koker Salomon Sap. 2. gouori, kir prauj, Bug ie tiga zhloueka htimu vezhnemu lebnu stuaril, inu ga ie sturil po glihi suiga Pilda, de bi on imel biti, koker ie on. Inu Bug ie tudi hotel, de bi onadua take Modre, kunshtne, Brumne, Suete, Mozhne otroke, inu kir bi nigdar ne vmerli, imeila rodyti. De bi vtim Paradishu shiueli inu prebiuali, pres vse skerbi, muie, reue, bolesni, pres teshkiga della, kumra, pres starosti inu smerti, taku dolgu, dotle bi vseti bili vta nebeffa, koker ie Enoha. Gen. 5. inu Elia 4. Reg. 2. vfel. Inu letu moremo is letiga veiditi. Ie li Bug premogel tiga Adama, nai si ie bil greshil, shiuiti inu gori dershati na tim sueitu 930. leit, Iareda 962. leit, Inu Matusalema 969. leit, [l 3b] Taku bi on nas tudi bil premogel taku dolgu inu she dale shiue gori dershati inu potle vseti ksebi vta nebeffa. Inu ta perua zhloueka, pred Grehom, ne sta imeila obene rizhi, vrshaha oli kai taciga na sebi, fa kateriga bi onadua dolshna oli morala vmreti. Ta smert inu vfa nesrezha, ie le tim Greshnikom, kir te Boshye sapuuidi prelomio naloshena, nekar tim brumnim inu suetim. Koker od tiga pryzhuie ta perua postaua inu Sapuuid, kir ie Bug dial htimu Adamu, Gen. 2. Od sledniga driuesa vtim Paradishu Iei, Ampag od driuesa tiga sposlane dobriga inu hudiga ti ne Iei, Sakai na kateri dan bosh od nega Ieidil ti bosh sto Smertio vmerl, Is te Sapuuidi Boshye vñaki fastopi, de bi Adam inu Eua ne bila prestopila Boshye Postaua inu ne greshila, bi nigdar ne bila vmerla. Inu S. Paul prauj, Ro. 5. 6. De sa volo tiga greha ie ta Smert zhes vse ludi prishla, Inu tiga Greha sholdoli ion ie ta Smert. Obtu kir Adam, Eua inu mi vñi sdai moremo vmreti, na tim ie ta hudi lashnik inu Merdar, ta Sludi, dolshan inu kriu, kir ie Adama inu Euo perprauil vta Greh, kateri Greh smo mi vñi od nyu erbali inu na se perprauili. Od tiga Greha hozhmo mi sdai vezh gouoriti.

TA XXII. CAP.

Koku inu skufi koga/sta Adam inu Eua obrupana ob nyu Bosh Pild/ob vfe dobre Boshye daruue/inu nas vfe perpramila vfo reuo inu vto smert.

DOsehmal smo mi prauili is S. pisma, skakouimi velikimi Boshymi darmi, ta Adam nash perui Ozha, inu ta Eua nasha perua Mati, sta bila od Buga darouana inu obdilena, na shiuotu inu na

Dushi. De sta imeila en lep, sdrau, mozhan serzhan inu redli shiuot, inu kir bi ne imel nigdar konza vseti ne vmbreti. Inu eno tako dusho, polno vse modrusti inu velike kunshti. Ona sta veidila inu snala vseh Stuarikh kir so Vnebi na Semli inu vtih Vodah, Naturo inu Shego. Inu S. Duh ie nyu regiral, uodil inu naklanal nyu volo, vso mislal inu ferze, le na dobru, na prauu inu na poshtenu, de ne sta drusiga mislila, shelela ne hotela, samuzh tu kar se ie Sboshyo volo glibalu, Take dobre, fuete inu prae [l 4a] shege inu Nature, sta bila ta perua zhloouka pred Grehom. Nu sdai pag hozhmo prauiti, koku, szhim inu skusí kai sta onadua tak dober lep inu shlahten Pild Boshy vsebi shturala, residala, inu resderla, Inu take velike daruue Boshye na dushi inu na shiuotu sgubila inu ob nee prishla. Sakai letu ima tudi vafak zhloouik veiditi inu prou fastopiti, kateri hozhe prou sposnati, sa zhes uolo ie nash Gospud Iefus Cristus martran inu vmerl. Od tiga zhloueskiga patza inu koku ie obvse dobru obrupon, S. Duh skusí Moisefa letaku pishe inu prauui, Gen, 3. Inu ta Kazha ie bila vezh kunshtnishi, kokervse Suirine na tim polei, katere ie bil Gospud Bug stuaril. Ta ie diala hti Sheni, Ie li taku? de ie Bug rekral, Vidua nemata Ieisti od sledniga driuesa vtim Vertu? Natu ta Shena prauui hti kazhi, Midua Ieiau od sadou tih Driues vtim Vertu, Ampag od tiga sadu tiga Driuesa vfredu tiga Verta, ie Bug rekral, Ne Ieita od nega, inu se ga ne dotikaita, De vidua ne vmerieta. Natu prauui ta kazha hti sheni, Vidua nekar ne vmerieta. Ampag Bug vei, de na kateri dan ieista od nega, taku se bodo vayu ozhi odperle, Inu bodeta koker Bogui, bota veidila kai ie dobru inu kai ie hudu. Inu ta shena pogleda, de od tiga Driuesa ie bilu dobru Ieisti, inu se ie lipu inu lushtig vidilu, kadar ie onu modre delalu, inu vterga od nega sadu, inu Iei, Inu da nee moshu tudi od nega, Inu on ie Ieidil. Tedai so se nyu obeyu ozhi odperle, Inu sta sposnala, de sta naga bila, Inu sta Fygouu lyftie vkupe fashila, inu sta sebi Fyrtohe sturila. Inu, kadar sta slishala to Shtymo tiga Gospudi Boga, kir ie hodil vtim Paradishu, tedai kadar ie dan hladan bil, sta se Adam inu Eua skrila pred teim oblizhiem tiga Gospudi Boga, vmei tu dreuie tiga Paradisha. Inu Gospud Bug ie klizal Adama, inu ie dial knemu, kei si Ti? Inu on prauui, Iest sem slishal tuio shtimo vtim Paradishu inu sem fe bal, Inu sem fe skril, satu kir sem nag bil. Inu ta Gospud prauui knemu, Du ie pag tebi pouedal, de si ti nag? Samuzh de si Ieidil od driuesa, od kateriga [l 4b] sem iest tebi bil sapouedal, Ti nemash od nega ieisti? Natu prauui Adam, Ta shena, katero si ti meni dal kani drushici, Ie dala meni od tiga driuesa, inu sem Ieidil. Inu Gospud Bug ie rekral hti Sheni. Sakai si ti letu sturila? Ona odgouori, Ta kazha ie mene taku obnorila, de sem Ieila. Inu Gospud Bug rezhe hti kazhi, Satu kir si ti tu sturila, Bodi ti prekleta vmei vso shiuino, inu vmei vso Suirino na puli. Na tuim trebuhi bosh hodila, inu ta prah te semle bosh Ieila vse tuie shiue dni. Inu iest hozho Souurashtuu postauiti vmei Tebo inu vmei to Sheno, inu vmei tuim Semenom inu nee Semenom. Ta isti bode tebi tuio Glauo sterl, Inu ty stares nemu nega Petto. Hti Sheni pag ie rekral, Iest hozho tebi veliku betesheu sturiti, kadar ti bosh nossezha, Ti bosh sbeteshom rodyla te otroke, Inu bosh pod oblastio tiga Mosha, Inu on bode zhes te Gospodoual. Htimu Adamu ie on pag dial, Satu, kir si poslusal to shtymo tuie Shene, inu si Ieidil od tiga Driuesa, od kateriga sem iest bil tebi sapouedal, rekozh, Ti nemash od nega ieisti, Prekleta bodita semla fa tuio volo, Skumrom inu fdelom fe bosh od nee shiuil vse tuie dni, Terne inu offat bode tebi noffila, Inu tu sele na puli bosh ieidl. Sputom tuiga oblizhia bosh ieidl tui kruh, Taku dolgu dotle se spet pouernesh uto semlo, Is katere vsliv vset. Sakai ti si en prah, Inu se spet vta prah pouernesh. Inu Adam imenuie suio Sheno steim imenom, Eua, sa tiga volo, kir ie ona ena Mati vsliga shiuiga. Inu Gospud Bug ie Adamu inu nega sheni sturil koshoue fukne, inu ie nyu oblekal. Inu Gospud Bug ie dial, Pole, Adam ie ratal koker eden od nas, Inu vei kai ie dobru inu hudu. Inu de kei sdai pag suie roke ne istegne inu ne vslame tudi od tiga driuesa tiga lebna, inu Iei inu bo shiu vekoma. Natu Gospud Bug pusti nega is tiga Verta Eden, de on to semlo dela, is katere ie vset. Inu ie issegual vunkai tiga Adama, inu ie postauil od Iutroue strani tiga Verta Edë tiga Kerubima, fanem, plamenim nagim oströ mezhom, De varuie ta pot htimu driuessu tiga lebna, Lete [m 1a] bessede vse, stoye vtih peruih Moisesouih buquah, utim Tretiu Capitolu poredu sapissane. Te iste sem tukai vleto Predguor sa dosti rizhi uolo postauil. Tukai Moises rauë drusih rizhi prauui inu prizhuie, De ta Hudizh, kir ie Bogu, nega postau inu zhloouku, sa volo tih darou kir ima od Buga, souurash, ie is te kazhe to Euo skunshtio preguoril, de Eua inu Adam sta Boshyo sapuud prelomila. Steim

Pregrishenem sta onadua ta Boshy Pild vtim zhloueku resderla, vse Boshye daruue, kir sta imeila na dashi inu na telesu febi inu nom vsem sgubila, inu perprauila na se inu zhes vse ludi vfo shlaht reuo, mnogetere bolesni, to smert inu tu vezhnu ferdannene.

TA XXIII. CAP.

Adamou innu Euin Greb della velik inu grossonit/ nekar tu Iabelku/ temuzh ta Sapunid Boshya.

NV bi pag mogel mnogeteri per sam sebi taku misliti inu rezhi, Gospud Bug ie vini cilu terd, oster inu preuezh serdit, De on tiga bosiga zhloueka, sa volo eniga taciga mahiniga greha, kir ie enu Iabalku oli hrusko sneidil, veno tako reuo inu telefno vezhno veliko shtraifingo vershe inu ferdamna. Subper take misli, imamo mi vspag prou resmisliti inu refratati, kai ie Bug stako prepouedano Iablano pomenil, Inu per tei hotel imeiti od tiga zhloueka, Inu kakou Greh ie ta zhlouk tukai shnega Iedio sturil Inu dopernessal. Mi nemamo se na tu Iabalku gledati inu misliti, temuzh Du inu kai ie Bug, Inu kai so te nega bessede inu sapuuidi, De bulshe, vegshe Inu sueteshe rizhi nei koker ie sam Bug inu nega bessede. Inu kar ie kuli dobriga, suetiga, velikiga, mozhniga vnebesih oli na semli, tu vse se od famiga Boga pride. Inu kadar na tu prou spumnimo, taku mi guishnu naidemo inu uidimo de tiga Adama inu te Eue Greh ie velik, koker ie ta uelik, subper kateriga sta Greshila. Gospud Bug, ie tiga zhloueka, proui Iesus Syrah, Eccle. 15. taku peruizh stuaril, de ie vti sui lastni fray uoli bil, inu de ie on mogel po suim lastnim suetu inu naprei vsetiu diati oli sturiti kar ie on sam hotel. [m 1b] Ampag Bug tiga zhloueka vini nei taku oli take Nature stuaril, koker te Angele, kir bi ne mogel vmreti, Temuzh aka bode Bogu pokoren, taku ima imer shiu biti inu nigdar vmreti. Natu ie Bug sto nega postauo inu sapuudio per tei Iablani timu zhloueku, naprei postauil, tu dobru inu tu hudu, ta ogen inu to vodo, to smert inu ta leben, kir ie Bug dial htimu zhloueku, Od sledniga Driuesa vtim Paradishu Iei, Ampag od driuesa tiga sposnane dobriga inu hudiga ne Iei, Sakai na kateri dan ti bosh Ieidel od nega, ti vmeriesh. Leto sapuuid bi Adam inu Eua bila cilu lahku mogla dershati inu ostanti per shiuotu, kadar sta smela od drugiga vfiga dreuia vtim Paradishu ieisti, momu letiga famiga. Oli nyu lastna dobra vola, inu tiga Hudizhe lashnue oblube, so htimu nyu perprauile. Gospud Bug ie tudi per tei Iablani timu zhloueku eno Boshyo Slushbo gori naredil inu postauil, Inu ie hotel, de ta zhlouk, koker nega ta ner lubishi inu shlahntishi stuar, nemu per tei Iablani, to Vero, to zhaft, to Pokorzhino inu ta strah iskashe. Inu de nega sahuali fa uolo tih velikih darou inu dobrut, kir ie prael od nega. Letiga vfiga sta Adam inu Eua possabila, sta se cilu obernila od Buga, sta od te Vere pala, sta Boga shnega bessedo postauila na lashe, Sta Slidiu vezh inu bule Verouala, inu podala se pod nega oblast. Boga sta saframouala. Slidia zhestila, Bogu slushiti se odpouedala, inu Slidueua hlapza postala. Is letiga premishlene fe more nakuliku fastopiti, kakou velik Greh sta ta perua zkloueka× sturila. Obtu oben zhlouk se nema fazhudit, ne dati Bogu kriuu, kir se ie taku resserdil zhes Adama inu Euo, inu zhes vse zhlouestuu, kateru glih taku sdai greshi, Inu tako telefno inu vezhno shtraifingo nalushil inu ifrozhil timu Slidiu inu Peklu. Sakai timu, kir se od Buga od te vezhne prae dobrute oberne, htimu Slidiu, htimu ner Hushimu, fe prou godi, de on tudi tiga istiga ner Hushiga vekoma vshiua. [m 2a]

TA XXIV. CAP.

De ta Adamou Greb ie velik/se tudi is tiga vidi inu fastopi/ kir ie nas ob vse dobru nebeskv blagu/ obrupal/ Inu perprauil vtu vezhnu pogublene.

PER tim inu rauen tiga imamo mi tudi dobru resmisliti inu preraytati,aku hozhmo prou viditi inu fastopiti, kakoua nesrezhna sstrupouita garda inu velika rezhi ie ta Greh pred Bugom, ob kakoua blagu inu dobruto, ie ta slidi steim Grehom tiga Adama inu Euo, Inu nas vse obrupal, Vakouo reuo inu nadlugo ie on nas perprauil, Inu na kakouo hudo shego inu Naturo ie nas preobernil. Poprei pred teim Grehom, koker smo poprei tudi slishali, Ta zhlouk ie bil popolnomu Moder, Saftopen, Vuzhen, Suet, Prauzhin, Redle, Mozhn inu Sdrau. On ie snal prou Boga vti S. Troyci, on ie imel na nim famim vse suie vesselie, lusht inu kratig zhas, ga ie lubil is celiga ferza, shnim

gouuril pres vfiga straha. On ie veidil inu fnal vseh rizhi inu Stuari, kir so vnebefsih, na semli, vtim morie inu vtih vodah, nih shego, Naturo inu nih dellu. On ie bil brumē, drusiga nei mislil, gouuril, shelil inu dial, samuzh tu, kar se ie Sboshyuo uolo glihalu. On se nei nikogar bal, ne Suirine, ne kazhe, ne smerti. On ie en Gospud bil zhes vse Stuari, kir so bile na semli, vti Vodi inu vtim luffti. Ampag koker sta Adam inu Eua fazhela tiga Sludia, vti kazhi gouorezhiga, poslussati, verouati nega leshniuim bessedom inu oblubom, de bota Modra, fnala hudu inu dobru, bota Bogu glih, aku bota Ieila od prepouedaniga sadu. Inu koker sta istegnila to roko htimu driueffu, od nega vtergala inu Ieila, Steim sta onadua sdaici oskrunila nyu Dusho inu Tellu, Ona sta ta Boshy Pild vsebi resderla, Inu tiga S. Duha so vsebi nega dobrimi darmi odagnala inu ifspodila is sebe. Inu sta taku skusī ta Greh prishla inu obrupana ob vse tu, kar sta dobriga vti Dushi inu vtim Teleffu od Buga imeila. Ne sta vezh te Modrufti, Sastopnosti, Pameti, te Brume, Vesselia Vbugi, Serza, Mozhi vtim shiuotu, koker poprei imeila. Nyu Natura, [m 2b] Shega, Serce, Miffal, Vola, Inu vse nyu diane ie bilu sdaici ispaczhenu preminenu inu preobernenu le na hudu, Bogu inu nega uoli subper. Ne sta lubila vezh Boga, Sta zbiulala na nega milofti, Sta se ga bala koker eniga Tyranna inu souurashnika. Sta beshala pred nega Shtymo inu skriuala vtim Paradishu vmei tu dreuie. Nyu ie bilu fram pred Bugom inu pred vfo stUARIO, Satu sta si bila splela bregeshe is tiga lyftia. Sakai ona sta pozhutila inu sposnala vsebi te greshne, garde inu nespodobne lushte, Ona sta pozhutila vnyu veifti, de sta vuelikim Boshym serdu fa uolo tiga Greha, de sta po vse Boshy prauici poduershena tei hudizhei oblasti, tei telefni inu vezhni smerti. Pole, utako reuo inu nadlugo ie ta Sludi steim nega smerdezhim Grehom tiga bosiga zhloueka perpraul, Inu cilu odlozhil od tiga uezhniga lebna. Is letiga vfiga vseki more dobru fastopiti de ta Adamou Greh nei ena mahina rezh bila pred Boshyma ozhima.

TA XXV. CAP.

Kai ie ta Greh/De ie potreba vti Cerqui ludi vuzhiti is S. pisma koku ie ta Greh ena strashna grofouita rezh.

INu kadar cilu veliku na tim leshi, inu velik nuzh inu praui fastop tiga S. Euangelia pride. De fe tim ludem, praui, pishe inu prou Pridiguie, kai ie ta Greh, od kot pride, koku ie ena souurashna rezh Bogu, kokoue shtraifinge fo od Buga naloshene na te Greshnike. Sice kateri tiga ne veido, Ty isti tudi ne mogo veiditi, taku malu koker ty Neuerni Aydie, fa zhes uolo take velike strashne reue inu nadluge prido zhes te ludi, Inu oni tudi ne mogo prou veiditi inu fastopiti, fa zhes uolo ie ta Syn Boshy terpil. Inu leta vuk od greha, nei en vuk is te zhloueske fastopnosti oli pameti. Oben zhlouike ne more od sam sebe prou fastopiti, kai ie ta Greh inu koku ie velik, Temuzh S. Duh skusī tu Pismu inu skusī to Pridigo mora nemu dati naasnane inu isloschiti prou kai ie ta Greh. Koker Cristus praui Ioh. 16. S. Duh bode ta fueit vse [m 3a] ludi prou vuzhil inu shtraifal fa uolo tiga Greha. Ty ludie vidio le tu veye, tu lyftie, ta sad tiga Greha, ampag tiga korena, stershena inu te prauie Iablane ne vidio, Nim se sdy de se ty vunani veliki grehi, koker ie tu shentouane, vbyane kraia, Curbaria, Pyanstuu, &c. fo ty Grehi, Tih noternih, koker ie ta Neuera, zbiulane na Boshyh oblubah inu te hude shele kir vnas tizhe, fa grehe ne dershe. Obtu hozhmo mi tukai sdai od tih vseh shlaht Grehou poredu inu she vezh gouoriti. Ty Stari Vuzheniki prauio, De ta Greh, fo vse Misli, Bessede inu Diane, katere se sture, oli shelui se sturiti, subper te Boshye Sapuuidi S. Ambrosh praui, Ta Greh ie enu Pregrishene subper te Boshye postaue, Inu ena Nepokorszhina subper te nebeske sapuudi. Ty sadashni praui Vuzheniki isлага ta Greh bule inu fastopnishe, kir taku prauio, Ta Greh ie enu Pomākane, inu enu Naklanene, inu enu Dellu, kateru shtritta inu ie subper te Boshy postaui, Inu kir della teludi× kriue inu dolshne tiga vezhniga Boshya serda inu nee podmetue timu vezhnemu terplenu, Aku se nim ne odpusti. Kir oni tukai vti Islagi tiga Greha prauio, Tu Pomankane inu Naklanene, steima bessedama oni gouore od tiga Porodniga oli Erbouiga Greha. Kir pag prauio, Inu enu Dellu, steim oni menio, ta Sturien inu dopernessem Greh, Inu taku vleti kratki Islagi imamo obadua Greha popolnomu isloshena. Obtu kadar mi slishimo imenuiozh ta Greh, taku per tim imamo vselei smisliti na eno Rezh, kir ie cilu huda, kriua, od Buga ferdamnana inu poduershena timu vezhnemu Terplenu. Inu leta Islaga ie vseta is Moiseseuiga Pisma, kir prauio, Deut. 27. 28. Preclet ie Sledni, kir ne obstoy oli ne obstane vseh vtih

rizheh, katere so sapissane vletih buquah, inu steim dianem ne dopernesse, Tukai Moises prau, de ta Greh ie ena Nepokorszhina, kir ie Preleta od Buga. Per tim imamo vshe mi premisliti inu kserci si vseti, koku ie tu ena strashna grosouita rezh, biti Preclet od Buga. Sakai kateri ie Preclet, ta ie guishnu [m 3b] poduershen timu vezhnemu Ferdamnenu inu Terplenu, koker Cristus gouori Math. 25. Puidite vi Precleti vta vezhni ogen. Inu leta Islaga od tiga Greha se tudi steimi bessedami S. Paula gliha, kir prau Roman. 1. Ta ferd Boshy se refodeua is nebes zhes vfo hudubo. Inu Roma. 7. Ta Greh ie skusi to Sapuud sylnu Greshin.

TA XXVI. CAP.

Islaga tiga Porodniga Greha/ Inu de smo skusi ta isti vyi iskasheni inu preobernenii na budu.

TA Porodni oli Erboui Greh, prauio vyi fastopni Vuzheniki, Ie ta Greh, kir smo sebo na ta sueit is Materniga teleffa pernesli Inu leta Greh, ie enu pomankane ie perue Suetusti inu Prauice, katera ie timu zhloestuu vtim Stuarienu zhes dana inu podilena, tedai kadar ie ta zhloueska Natura she pres hudih shel inu missel, inu pres hudiga perklonena bila, Inu kadar ie tu Adamouu serce bilu polnu tiga Boshyga Duha inu nega vesselia. Ta perua zhloueka, Adam inu Eua, ty nashi perui Starishi, preden sta bila Greshila inu ta Pild Boshy vsebi resbila inu shturala, sta Boga (koker smo od tiga tudi poprei zhestzhe gouurili) vti Troyci, to nega neisrezheno dobruto inu neisgruntano Miloft inu Lubefan pruti vsem ludem, bule vidila, inu snala, koker mi sdai tu Sonce. Tedai sta onadua suesselem inu scelo dobro uolo bia pokorna Bogu. Ona sta imeila en praui zhisti otrozhi strah, eno celo serzhno lubefan pruti Bogu. Ona sta vedē hualila inu zhestila Boga, sa volo nega uelikih shlahtnih inu dobrish darou, kir sta od nega bila pryela. Inu take dobre suete Nature inu Shege bi mi vyi sdai bili, inu bi se taku vedē dershali pruti Bogu, de bi mi tiga Porodniga Gre ha ne bili od Adama inu Eue Erbali. Oli mi smo sa uolo inu skusi tiga Adamouiga inu Euiga Padza inu Greha, vto ueliko nemilos inu vserd Boshy prishli, Inu sgubili tiga S. Duha, to luzh vti perui fastopnosti, to ner vegsho muzh te dushe imu× tiga teleffa. De smo taku vyi od tiga Parodniga× Greha is notra vti dushi, inu isuuna na tim teleffu iskasheni, de [m 4a] mi tei ner manshi Sapuuidi Boshy ne premoremo biti popolnama pokorni, ne sturiti sadostti. Mi smo slipi inu nefastopni vseh Boshyh rizheh, mi ne snamo sdai Boga prou vnegi Stanu, ne nega vole. Mi veliku sa Buga ne rodimo, util nadlugah smo nemu souurash inu neuulni, zbiulamo na nega oblubi inu pomuzhi, Mi se tih ludi, inu lizhkake druge mahine rizhi uezh boymo koker Boga, Mi se sanashamo vezh na ludi, na periatele, na blagu, na nasho oblast, muzh, kunsh, modrosti inu vmeital koker na Buga. Inu tu hudu nashe iskashenu serce, ie polnu nemarnih, gardih inu neposhtenih sheli, missel inu lushtou. Kratku sdai gouorezh, Vse tu, kar ie subper Boga, subper nega sueto volo, subper nega Sapuuidi, Inu kar ie sauershenu, prepouedanu inu Ferdamnanu od Buga, Tu istu vse, tizhi inu prebiua notri vnas vti dushi inu vtim teleffu skurenom. Satu inu per tim ima vseki zhloik sa guishnu veiditi dershati inu Verouati, De sledni zhloik sa volo letih Porodnih oli Erbouih Grehou bode sgublen inu Ferdamnan, Aku on skusi ta kerst inu skusi to Vero Viesusa Cristusa vedē tiga odpuszhane tih Grehou ne dobi inu ne pryme. Nu leta kratka islaga od tiga Porodniga, greha aku se le prou fastopi ie praua inu risnizhna, Inu leto islago bomo potle steim S× pismō spryzhouali. Obtu lety kriuu inu falsh vezhe inu pifsheio, kir prauio, De ta zhloik, is suie lastne mozhi, vuma inu pameti, aku on le hozhe, dobru premore vse Boshye Sapuuidi vtim shiuotu dershati. Inu de ta zhloik, skusi tu dershane tih Sapuuid, faslushi ta odpustik tih Grehou, inu ta vezhni leben. Inu de ta zhloik ie brumen inu prauizhin pred Bugom, sa volo tiga dershane inu ohranene te Boshye postaue. Letaki Vukuui so falsh, leshniui inu Hudizheui, Inu doli taro inu taptaio ta Euangeliu od te Gnade, milosti inu odreshitua, kir mi imamo skusi Iesusa Cristusa Synu Boshyga, Obtu imamo mi na take vuke gledati inu merkati, Inu lozhitu ta kriui vuk od tiga prauiga. [m 4b]

TA XXVII. CAP.

Ta zhlouk premore od sam sebe nakuliku brumen biti pred ludmi/ Inu sdershati se pred velikimi vunanimi Grehi.

ONu ie dobru reis, de ie Bug vtim zhloueku po tim Grehu vini nakuliku od suiga Pilda pustil. Nemu ie pustil tulikain fastopnosti, de vei de ie en Bug, de Bug se ima bati inu zhestiti, nemu slushiti, De Bug hozhe tim brumnim dobru, tim hudim hudu. Inu de ta zhlouk vmei Shteti, fna lozhiti tu poshtenu od gardiga, tu hudu od dobriga, tu prauu od kriuiga. Inu de on sto suio fastopnostio inu suiem resumom premore rounati inu obrazhati te suie vunane vude, po sui misli inu voli. De on premore se varouati, sdershati inu moistrity, de kake garde fromotne rizhi ne sturi. On premore tim rokom vbraniti, de ne vbyo, de ne krado, Timu Iesiku, de ne lashe, de ne shentuie, de ne oppraule tih ludi, Tim nagom, de ne gredo v neposhtena meista. Dostti Aydou, kir ne so S. Duha imeili, so se po taki sui fastopnosti dershali, inu zhestu premoistrili nih velik serd, de ne so vbyali, de ne so komu syle oli kriuu sturili, de ne so krali, lagali, kurbali inu preshushtuali. Vtakih vunanih rizheh, premore ta zhlouk is te suie fastopnosti se sdershati, koker en Merslizhen oli bolnik, kadar ie sylnu vrozhu inu sheyn se more sdershati inu sam sebe moystriti, de vode ne pye Iau leta muzh te nashe dushe, inu te druge lipe, dobre inu nuzne rizhi, kateri mi zhloueki she vti nashi fastopnosti imamo, nas opominaio, de spumnimo na tiga, kir ie take- \times rizhi vti nashi dushi stuaril, Inu de nega satu veden imamo hualiti. Oli letu taku pametnu sdershane inu varouane pred takimi vunanimi framotnimi Grehi, inu taka vunana videzha nasha bruma, nei sadosti inu popolnama pred Bugom, Inu ona ne faslushi tiga vezhniga lebna. Sakai ona ne gre is prauiga celiga zhifstiga ferza, ty ludie tu deio, le fa tiga uolo, kir se shpota inu shtraifinge boye. Inu mi tudi zhestu vidimo, slishimo inu beremo, od dosti ludi inu od modrih mosh [^{n 1a}] inu Shē, kir so se is fastopnosti dolg zhas dershali poshtenu, inu uarouali pred uelikimi Grehi inu pred fromoto, De ty isti so kmali vuelik shpot inu uuelike garde fromotne Grehe pali. Obtu oben zhlouk is suie lastne fastopnosti inu mozhi, pres prae Vere Vchristusa Iesusa, pres Gnade inu pomuzhi Boshye, inu pres S. Duha, ne premore se sdershati inu uarouati do konza pred fromoto inu pred uelikimi Grehi tudi nekar. Sa tiga uolo imamo mi ueden profti Gospudi Boga, de on suiem S. Duhum to nasho missal inu fastopnost ponoui, regira, uifsha inu pela po sui sueti uoli, Inu de on nom stoy na strani inu pomaga premozhi uusdati tu nashe hudu messu, te hude nashe shele, ta fueit inu tiga Hudizha, Amen.

TA XXVIII. CAP.

Kai so ty Sturieni oli Doperneffeni/ Vnani inu Noterni Grehi/ Inu de ty ifti nih fazbetig inu koren tudi imao od tiga Porodniga Greha/ inu od Sludia.

Mi smo poprei utim XXV. Capitulo gouurili, de ta Porodni Greh, ie ena temna, iskashena inu huda rezh utim zhloueskim sercei, uti fastopnosti inu uti misli, Sakai on ie to zhlouesko uolo obernil od Buga, de se tu serce uezh ne gliha sto uolo inu postauo Boshyo koker se ie poprei, preden ie ta zhlouk bil greshil, glihalu. Lete hude inu greshne rizhi, katere usaki zhlouk sebo is Materniga teleffa pernesse, inu kir tizhe inu prebiaio notri unas do smerti, se prauio ta Porodni oli Erboui Greh. Inu is letiga Porodniga Greha ushe, potle prido semkai inu rasto ty drugi Grehi usi, kateri se imenuio ty Sturieni oli ty Doperneffeni Grehi, kir se sture inu doperneffo isnotra utim sercei inu uti misli utim zhloueku, inu ifsuuna utih uudih. Ty Sturieni Grehi se prauio, Lety inu use tu, kar ta zhlouk misli, sheli, gouori inu sturi subper to uolo Boshyo inu subper nega Sapuuidi, Ty Noterni Grehi, kir se steim sercem inu sto misselio sture, So, Tu zbiulane na Boshyh bessedah, kir tim Boshym Oblubō inu Pryteshom cilu, terdnu, stonouitu inu popolnama ne Veruiemo, se ne uesselimo na nega oblubah inu milosti, pred nega serdom inu pryteshom se ne pretrashimo, nega ne lubimo is celiga ferza, ne smo scelo dobro uolo Bogu pokorni, [^{n 1b}] vti nadlugah inu vtim terplenu smo neuulni, kar Bogu dopade inu hozhe imeti od nas tiga radi ne deimo, Ampag kar nashimu messu inu shiuotu dobru dei, htimu smo vesseli, uolni inu pernaredni. Mi imamo vsebi hude, nezhiste inu nespodobne shele, nashe misli, tihtane inu naprei vsetie, so le htimu hudimu naklonene. Gen. 6. 8. Letaki Grehi inu kir so tim glih, kateri rauē tiga Porodniga

Greha notri vnas tizhe inu prebiaio, se prauio Ty Noterni Sturieni Grehi. Inu Le ty Noterni Grehi, naifi se oni ifsuuna ne vidio, inu tih ty ludie ne fastopio ne pozhutio, inu se nim ne sdy, de bi take rizhi vtim zhloueku, koker tu zbiulane na Boshyh bessedah, oblubah inu pryteshah, te hude, kriue, neposhtene misli inu shele, Greh bili. Oli, sa risnizo, One sture, tiga zhloueka Greshniga inu kriuga pred Bugo, Inu one tudi sture tiga zhloueka ferdananiga, Aku se nemu taki Grehi, sa te Vere Vchristusa, ne odpuste. Onu se ie dosti ludi vmei Aydi, Iudi, Turki inu umei kerszheniki neshlu, inu se she sdai nadeio, kir ifsuuna pd ludmi, en brum, poshten inu prauizhin leben pelaio, oni ne kurbaio, ne golufaio, daio veliku Bugaime, molyo. Oli oni sa tu ne so prou inu bruni sadosti pred Bugo, Sa uolo kir vnadlugah inu na smerti zbiulaio na bessedah inu oblubi Boshy, inu kir imao vsebi hude misli inu shele, inu kir ne Veruio Viesusa Christusa. Sakai, inu timu ie guishnu taku, koker Ioannes kerstnik gouori, Ioh. 3. De kateri ne Veruie vtiga Synu Boshyga, na tim istim ostane ta vezhni Boshy ferd, kateri pag Vnega Veruie, ta isti ima ta vezhni leben. Is tiga fe mi tudi tukai vuzhimo, de ta nasha Vera Vchristusa, nei ena ma hina oli lizhkaka preprosta inu fauershena rezh, Temuzh ona tulikain vela pred Bugo, de ona fama inu fice obena druga rezh oli stuar, nom dobi tu odpuszhane vseh nashih Grehou, nas Smyri Sbugom inu nas Isuelizha. Natu oben zhlouik nema tiga misliti ne gouoriti, de bi du shnega brumo oli fa slushenem pruti Bogu, ps te Vere Vchristusa, mogel priti vnebeffa. Sakai kateri tu mislio, menio, gouore, pisheio [n 2a] oli vuzhe, Ty isti fashpotuio inu teptaio snogami to Iesuseuo Martro inu nega sueto prelito kry. Ty vunani Grehi pag so lety, kir se steim shiuotom inu steimi vudi sture inu dopernesso, Tu ie, kadar shentuiemo, lashemo, ludi oppraulemo, Is prauih Boshyh slushbi inu is tih Sacramentou shpot delamo, resbyemo, krademo, Curbamo, golufamo inu tim glihe nespodobne rizhi dopernashamo. Lety Grehi se lashei od vfakiga zhloueka fastopio inu sposnaio. Inu lety vunani inu Sturieni Grehi vfi, imao nih fazhetig inu koren, le od tiga Porodniga Greha, Sakai timu Porodnimu Grehu pomaga ta Sludi, inu nagane inu napelaue te ludi, de sture inu dopernesso tudi te vunane velike fromotne inu smertne Grehe, De Malikuio, kriuu pridiguo inu vuzhe, to prepouedane od Buga inu falsh Boshye Slushbe gori nareieio inu perprauio, de resbyao, Curbao, Kradeio, punte inu smeshnaue vmei ludmi sezheno, falsh perseguio, inu druga grossouita della Sludieua dopernesso. Ta Sludi, prauia ta Euangeli Ioh. 13. ie Iudesha pergnal inu naredil, de ie Iesusa fa uolo denarieu fratral. Tiga Saulusa. 1. Reg. 13. 15. de tei Boshy sapuuidi nei bil pokoren. Tiga Davida de ie preshustual, inu deie tiga bruni sueistiga suiga sholneria Vriasa pustil ubyt, Inu de ie is offerti suie ludi. Shtil 2. Reg. 11. 1. Paral. 21. Pole, taka huda della inu veliki Grehi vfi, prido od tiga Porodniga Greha inu od Sludia. Nu le tako hudo, iskasheno to naho greshno shego inu naturo, de mi bosli ludie smo taku sto dusho inu stelessom oberneni le na hudu, Imamo prou sposnati inu famerkati. Inu natu profti veden Boga fa S. Duha, de ta isti ponoui ta nasha iskashena ferza, nom pomaga voiskouati subper tu hudu nashe messu, subper ta Sueit inu subper vfa della Hudizheua. Inu de nas regira, visha inu pela po tei praui cesti Boshy, Amen.

TA XXIX. C A P. [n 2b]

Kai inu kako ni so ty smertni oli Naglauni/ Inu ty Opustlini oli Vsagdani Grehi. Inu de ty praui kerszheniki vti velikih Grebih ne prebiaio.

PER tim inu rauen tiga se ima tudi veiditi, de oben kerszhenik inu Suetnik, dotle on vtim messei, vtim shiuoti na tim sueitu hodi inu prebiaua, ne more cilu zhif, sueit inu pres Greha biti. Sakai ta Porodni Greh, nai si ie on nom vtim kerstu, fauolo Iesusa, odpuszen, Oli on satu nei cilu per nas vmerl, nei cilu od nas, on prebiaua vtim messei vti nashi koshi do smerti, Inu veden notri vnas sezhene, vushiga inu gori obuie vse shlaht hude, kriue inu nespodobne misli inu Shele. Oli ty praui Verni kerszheniki vfa se varuio po nozhi inu po dneui, de vte velike Smertne, oli koker eni imenuio, vte Naglaune Grehe ne padeio, inu de ne sture oli dopernesso kai gardiga nespodobniga subper nih veist. Oni veden molio inu klizheio na Buga, profsio de nih vti hudizheuih iskushnauah ne sapusti, Inu skusli to pomuzh tiga S. Duha se veden kregaio inu shtritao shnih lastnim messum, sto iskasheno naturo, steimi hudimi misselmi, shelami inu lushti, kir vnih tizhe. Inu oni zhes te iste Gospuduio, nee doli tlazhio inu moree, de gori ne frasto inu hudiga sadu ne

pernesso. Inuaku se glih nim kai taciga pergodi, de bodo kei od tiga hudiga messa, oli od tiga Sludia, oli od tiga suita prenagleni, preuezhani inu sepelani, de vkak velik fromoten Greh padeio, Taku ty prau Verni kerszheniki vtih istih Grehih ne ostano, inu se vnih ne valeio, koker ena Suina vtim blatu. Temuzh oni sdaici spet gori vstano, deio prau pokuro, pustre od grehou, prossio is ferza Boga sa odpustig, inu Veruio spet terdnu Boshy oblubi timu Euangeliu, de so nim nih Grehi cilu odpuszheni sa Iesusou uolo. Inu se vshe bule naprei varuio, de druguzh ne padeio. Sakai tu ie timu taku inu cela risniza, de kateri zhlovik, bodi dur bodi, kir vtih velikih Smertnih inu Naglaunih Grehih prebiua, katere S. Paul. Rom. 1. 1. Cor. 6. Gal. 5. poredu shtieie, Inu kir so subper vfakiga veift. Ta isti nema S. Duha vsebi, nema prae Vere, On ie Vboshy Vnemilosti, nega molytue inu proshne ne so nishter vredne pred Bugom, Inu akv vtih [^{n 3a}] istih bode sapopaden de vnih vmerie, taku ie vekoma ferdamnan. Koker od tiga S. Paul ozhitu fastopnu gouori inu prizhuie, kir prau 1. Cor. 6. Ne sahajate, ne hodite po kriuim potu, ne pustite se sepelati, Ne veiste li vi, de ty kriui tiga nebeskiga kraleustua ne bodo Erbali? Ne ty kurbary, ne ty kir Malikom slushio, ne ty preshustniki, ne ty mehki, ne ty kir se smoshmi smeshaio, ne ty Tatye, ne ty lakomniki, ne ty Pyanci, ne ty shentouauci, ne ty odertniki, ne bodo Erbali tiga Boshyga kraleustua. Inu htim Galateriem, Galat. 5. taku pishe. Ozhita inu resodiuena fo ta della tiga Messa, katera so leta, Tu preshustuu, kurbarya, nezhistost, hotliuost, Malikouane, zupernia, souurastuu, Adrya, nyd, serd, kreg, residlene, lozhene od te prae Vere, huda missel pruti blishnimu, vbyene, pyanzhouane, prossane inu kir so tim glih, Od katerih sem iest vom poprei praul, inu she sdai vom prauim naprei, De ty kir take rizhi delaio, tiga Boshyga kraleustua Erbizhi ne bodo. Obtu inu fa tiga volo, ie vfakimu prauimu kerszheniku potreba, de on takim Smertnim inu Naglaunim Grehom, kir nom to vezhno smert inu tiga Sludia inu ta Pekal, zhes Glauo postauio, subper stoy, te notri vsebi doli tlazhi, sadushuie, veden kole inu mory, de nefrasto inu ne preusamo se vtim nashim messei inu shiuotu. Inu od tiga, de imamo timu Grehu subper stati, ie Bug she per tim starim sueitu gouuril, kir ie dial htimu Cainu taku, Gen. 4. Tui Greh pozhiua pred tuiemi dauarmi, Ti pag ne pusti nemu nega uole, Temuzh Gospodui ti zhes nega. Inu S. Paul, Roma. 6. prau htim kerszhenikom, Gledaite, de ta Greh vtim vashim mertuaskim teleffsu ne kraluie, de bi vi nega slushali, oli nemu pokorni bili, po nega lushtih. Inu Roman. 8. prau, Aku vi bote shiueli po tim Messei, taku umeriete, Aku vi pag ta Messena della bote moryli, vi bote shiui ostali. Inu Col. 3. Moryte te vashe vude, kir so tukai na semli, To Curbaryo, to nezhistost to framotno hotliuost, te hude lushte, to lakonost, kir ie ena [^{n 3b}] slushba tiga Malika, sa katerih rizhi uolo, pride ta serd Boshy zhes te newerne inu nepokorne otroke, Vkaterih ste vi tudi nakadai hodili, kadar ste vnih shiueli. Nu sdai pag poloshite vi od sebe vse letu, Ta serd, to neuolo, to hudubo, tu shetouane, te fromotne bessede is vashih vust. Ne lashite eden subper drusiga, potehmal ste islekli tiga stariga zhlouka shnega dianē, inu ste oblekli tiga Nouiga, kir bode ponoulē htimu sposnanu inu po tim Pildu, kir ie nega stuaril. Is letih Boshyh bessed inu od S. Paula vfaki lahku fastopi, de ie potreba vfakimu, kir hozhe vnebu priti, de on te Grehe, te hude shele inu lushte vsebi mory inu facopaua, de vtim nashim hudim teleffsu inu messei ne Gospoduio. Obtu ty prau Vuzheniki prou inu po tim Pisim dile te Grehe narafen na dua deila. Te ene imenuio, te Smertne Grehe, Ty isti so lety, katere smo sdai poprei is S. Paula pisma shtieili, kir se sdobro uo lo inu subp vfako fastopno veift dopernashaio, Inu kir S. Duha is tiga zhlouka presheno, de ta zhlovik nemore prou moliti ne dobriga pruti Bogu se senesti. Inu dotle ta zhlovik vtih istih uelikih framotnih inu Smertnih Grehih stoy inu prebiua. Ta ie guishnu pod serdom Boshym inu pod Hudizheuo oblastio. Te druge Grehe pag imenuio, Te Odpustliue inu Vlagdane Grehe. Ty isti so, pres katerih oben zhlovik, dotle ie on vtim shiuotu, ne more biti, Ty gredo inu prido semkai is tiga Porodniga Greha, Koker so lety, kir nemamo popolname inu stonouite Vere, ne lubimo popolnama Boga, kir nas obhaieio inu nom prido naprei zhestu te hude misli, shele inu lushti, kir zhestu mislimo, gouorimo inu zhasu tudi sturimo kir nei prou, zhasi pyemo inu Ieimo vezh koker nas shiuot potrubaie, se zhestu sa mahine rizhi referdimo, smo neuulni vnaadlugah, bi raishi bogatishi bili. Kratku, mi ne sturimo inu ne dopernessemu vsga popolnama, kar smo dolshni pruti Bogu inu pruti tim ludem, Oli kadar mi take Grehe inu taku nashe poman kane, inu to nasho hudo

iskasheno Naturo inu shego sposnamo, smo takim Grehom souurash, toshimo zhes te ifste [n 4a] Bogu, prossimo Suero fa odpuszhane, Taku taki Grehi nō Vernim fa uolo Iesusa Cristusa nashiga Oduetnika inu Bef sednika bodo odpuszheni inu fakriueni fred drugimi Grehi, kir smo poprei sturili, pred teim obлизhiem Boshyem, de ne prido naprei na sodni dan pred Buga, Ampag tih Neuernih, kir Vcristusa ne Veruio, tih ifstih Grehi vſi, mali inu veliki prido na sodni dan pred Buga, pred vſe ludi inu Angele, inu bodo fa tih uolo ferdamnani. Inu od letih Odpustliuih Grehou S. Paul taku tudi gouori inu toshi Bogu, kir prau, Rom. 7. Iest veim, de vmeni, tu ie, vtim muim messei nishter dobriga ne prebiua, To uolo iest dobru imam, (faſtopi dobru diati) ampag de bi iest tu dobru sturil, tiga iest vſebi ne naidem. Sakai tu dobru kateru iest hozho, tiga iest ne sturim, temuzh tu hudu, kateru iest nezho, tu ifstu iest sturim. Aku iest pag tu sturim, kateru iest nezho, taku iest tiga ifstiga ne sturim, temuzh ta Greh, kir vmeni prebiua, Taku iest naidem skusī to Postauo, de meni kir hozho dobru sturiti, ie kmeni tu hudu obefshenu inu perdianu. Sakai iest po tim noternim zhloueku perouliem, tei Postaui Boshy. Inu iest vidim eno drugo postauo vtih muih vudih, katera ie subper tei Postaui muie misli inu ona mene Viezho postaule tei Postaui tiga Greha, katera ie vtih muih vudih× Iest bog reuni zhlouk, du bode mene refshil od letiga teleſſa te ſmerti? Iest ſahualim Boga skusī Iesusa Cristusa nashiga Gospudi. Taku iest vſhe ſlufim ſto miſſelio tei Boshy Postaui inu Sapuudi, Ampag ſteim meſſum tei Postaui tiga Greha. Lete beſſede S. Paula fe imaio dobru reſmiſli, te prauio kakou kreg ty praui Verni fami ſebo is notra vtim fercei, ſteim Duhum ſto Vero, subper tu nih meſſu, nih neuero, subper to iſkasheno naturo, kir le nahudu naklane, veden imaio. Oni bi radi zhifti, ſueti inu cilu pres Grehou bili, Oli ne mogo vtim ſhiuotu, ta Porodni Greh ne dopuſti, Oli taki Grehi katerih fuolo ne doperneſſo, ſo nim odpuszheni, Satu on tukai huali Boga. [n 4b]

TA XXX. CAP.

Vſi ſhlaht lu die kateri te velike Smert ne Grehe dopernashaio/Ty ifsti bodo zheſtu tudi na tim ſueitu ſbnih budobo zbudnu refodiueni/inu groſſouitu ſtraifani.

VEzh ie tudi potreba, te ludi vuzhiti inu nim pouedati, de ie timu guishnu taku, De taki ludi, tar ſi oni bodite kerszheniki, oli Iudi oli Turki, mali oli veliki, boſi oli bogati, mosh oli shena, mladi oli ftari, kateri te velike groſne inu Smertne Grehe dopernashaio, vtih prebiuaio inu imaio na ſebi, de ty ifsti nekar le ſamuzh po tim lebnu vtim Peklu vekoma bodo ſtraifani od Buga, Temuzh oni tudi tukai na tim ſueitu vletim ſhiuotu bodo zheſtu groſſouitu ſtraifani inu konzhanı. Mi vidimo inu ſliſhimo ſkorai vſag dan, koku zhudnu ty Rasboniki, Vboniki, Preshuſtniki, Kezary, Tatye, Golufi, kir falsh perſeguo, Shentouauci, Zuperñiki, Špotliuci Boshy inu nega beſſede, Inu taki hudi, neuerni inu ſhkodliui ludie, bodo refodiueni, ſe ſueido, prido naprei inu bodo dani naſnane, bodo vieti, pesani inu konzhanı od Buga inu od Gospoſzhine. Inu koker od tacih ludi nekar le famuzh tu S. Pismu praui, temuzh ty Aydie vnih Historiah veliku pisheio. Sakai takim ludem ſe godi, koker ſam Cr̄ſtus praui, Math. 26. Kateri od ſam ſebe ta Mezh vſame, ta ifsti od Mezha konez vſame, tu ie, kateri vbya pres porozhena, ta bode tudi vbyen. Inu Eſa. 33. praui Bug, Vee timu Rasboniku, ſakai on bode tudi resbyen. Inu od tih Kezarieu, kir ſe ſto ſhiuino oli ſto bliſhno ſhlahto, koker ſto ſeftro, ſzherio oli Smaterio ſmehaio, praui Bug Leuiti 18. Varuite ſe, de ſe ne omaduſhete, koker ſole ty Aydie, kir ſo pred vami bili, ſe Omadeshili, inu de uas fa tiga uolo, ta ſemle ne iſbluie. Obtu ie guishnu, de vſaki kir vtakih uelikih Naglaunih Grehih prebiua, ta ifsti ima na ſebo inu predrokami× napoprei to teleſno na tim ſueitu, inu potle to vezhno ſtraifingo. Inu Gospud Bug daie naſnane vſem ludem ſtakimi ſtraifingami, kai inu kakoue Nature inu ſhege ie on. De ie Suet, Brumen, Poshten, Prauizhin inu [o 1a] Moder. Satu on tudi to brumo, prauizo, Suetuft inu vſe poshtene rizhi lubi, Ampag ta Greh, vſo kriuino, fromoto inu neposhtene, on ſouurashi. Inu de pride ta zhas guishinu, aku ſe glih en zhas ſaulazhuie, de Bug bode te hude nepokorne ſtraifal, vſe Rasbonike, Tatje, neposhtene inu ſhkodliue ludi konzhaual inu deual prohz, de ty brumni bodo mogli pred nimi prebiuati. Inu fa tiga volo, de bi mi tu imeili verouati, de ie Bug vſi hudubi ſouurash, ie nom on tukai naprei pred ozhi poſtauil, to Smert, te bolesni, tu buſhtuu, to lakato, krege, voiske, galge, kolu inu vſe nesrezhe. Inu koker lete teleſne ſtraifinge

inu velike nadluge, tiga suita, katere ie Bug zhes te Greshnike, fuseb zhes te, kir pokure ne deio, inu fe skusí to Vero Vcristusa spet Sbugom ne sprauio, odlozhil inu postauil, so dosti teshke inu grosouite. Oli vsai te vezhne inu te Peklenske, te ifte fo ner strashnishe, britke inu ner te grosouitishe. Obtu bi mi imeili zhestu inu prou premisliti, kai inu kakoua ena huda, gnuſna inu shkodliua rezh ie ta Greh, vjakou reuo inu nadlugo tiga zhloueka perprau, Koku ga ta Boshya fueta Prauiza sourashi, koker tu vmei drugimi rizhmi inu shtraifingami vidimo inu pozhutimo na tei telefni smerti, kir ta nasha zhloueska natura, se mora taku resdiati inu refiti. Inu rauen tiga, Imamo mi ludi resmisiliti inu ſi kſerci vſeti ta zhuden moder Suit Boshy od te nega Spraue ſteimi ludmi, kir fe pusti ſmyriti sebo skusí ſuiga Synu. Bug ie prauizhin, inu ie ſylnu ferdit zhes ta Greh, Inu Bug ie tudi Miloſtiu, vſame gori te boge Greshnike, Oli vsai taku, de ta nega Prauiza inu ta Prauizhnii nega ferda, veden vſuim Stanu inu prou oftane. Sa tiga uolo, ie ta teshka butora tiga Boshyga ferda, inu tu veliku plazhilu fa te Grehe, ie poloshenu na Iefusa Criftusa. Ta ifti prauizhnii Serd Boshy ſubper ta Greh, ie Iefus pozhutil na ſebi, kadar ie on vtim Vertu ta keruaui put potil, Inu na tim Cryshu, kadar ie vpyl, O Bug, O Bug, ſakai ſi ti mene ſapuſtil. Sakai letiga Boshyga ferda inu [o 1b] ſhtraifinge tiga Greha, bi obena Stuar ne Vnebi ne na ſemli bila premogla nesti inu preterpeti. Leta zhuden inu moder Suit Boshy od tiga nashiga Odreſhitua ſkusí Criftusa, bomo ſtuprou vti nebeshki Shuli, cili inu prou fastopili, Inu ſatu fo vſemi Angeli inu iſuolenimi hualili Boga vekoma, tiakai inu htimu prytı nom pomagai Ozha nebeski, fa uolo ſuiga Synu fred S. Duhum, Amen.

TA XXXI. CAP.

Ene ozhitie inu ſaſtopne Pryzhe is S. Pisma vſete/ te tudi pranio/ de vſi ludie fo Vgrehib pozhe ti inu rojeni/ Inu de ty Grehi/ vnih tizhe do ſmer ti. Inu de pres Vere Viefuſa ne mogo ſadofti brumni biti pred Bugo.

INu koker vſaki fastopni inu pametni zhlouk, aku on le prou ſam na fe gleda inu merka, more lahku pozhutiti inu ſposnati, de vnega fercei doſti hudih missel inu ſheli tizhi inu prebiua. De vuelikih nadlugh zbiula na Boshy pomuzhi, ie neuulin, rad ne vmerie inu nei is ferza pokoren Bogu. Ne lubi ſuiga rauen zhloueka ſtonouitu inu popolnom, le ſnashim blishnim hitru inu fa mahino rez referdimo, ga nidamo inu ſourashimo, Inu ſkorai vſiga dobriga, kir ſmo od Buga inu od nashiga blishniga pryeli posabimo. Is letih nespodobnih rizhi tiga ferza, inu is tih drugih vunanih Grehou, kir ſmo ſturi (ſakai nas ie cili malu na tim ſueit, katerih bi ta Hudizh, tu messu inu ta ſueit, vkah velik nespodoben Greh ne bil perprau) bi imeili ſposnati, de ne ſmo prou pred Bugom, de ne ſmo inu ne moremo biti pres Grehou, de potrubuimo tiga odpufka inu Miloſti Boshye. Oli ta Sludi inu ta nasha laſtna iſkashena norska ſaſtopnoſt inu ta offert na ſlipe delaio inu mamio, de tak iħ tadtlu inu Grehou notri vſebi ne pozhutimo inu ne vidimo menimo mi ſmo oli ſhe hozhmo biti brūni ſadofti pred Bugom inu pred ludmi, Inu hozhmo ſami ſebi fasluſhi ta nebeſſa ſnashim dobrimi delli. Sa tiga volo ie ſylnu potreba, de fe tim ludem ta Porodni Greh, inu ty drugi Grehi, kir notri vnas ſe ſkriuaio inu prebiuaio, dobru refodeio, inu pred ozhi poſtauio. Obtu hozhmo mi tukai ſdai ene ſaſtopne Pryzhe is tiga S. Pisma fasliſhati, katere ozhitu prauio, [o 2a] de vſi ludie ta Greh ſebo perneſſo is Materniga teleſſa na ta ſueit, inu de vnih prebiua do ſmerti. Inu de ſauolo tiga Porodniga Greha, inu fa volo tih drugih Grehou, ſmo kriui pred Bugom, inu vredni tiga vezhniga ferdaſnena. Od tiga Porodniga Greha Inu de fo vſi ludie poduersheni tei telesni inu vezhni ſmerti. S. Paul ner ſaſtopniſhe gouori, Ro. 5. kir prau taku, ſkusí eniga zhloueka ie priſhal ta Greh na ta ſueit, inu ta Smert ſkusí ta Greh, inu ta Smert ſe ie taku kuuſem ludem perrinila, potehmal fo vſi Greshili. Vletih beſſedah S. Paula vſaki famerkai letei duei beſſedi, Vſi, Greshili. Steim beſſedama prizhuie, De vſi ludie fo tei Boshy voli inu poſtaui ſubper, Satu fo oni Vboshy nemiloſti, inu dolshni te vezhne ſhtraifinge, ſakai ta Greh ie vſe tu, kar fe tei Boshy Poſtaui, tu ie, tei Boshy Modruſti inu nega Voli, ſubper ſturi. Bug to fuio Modruſt inu to fuio Volo vti nega Poſtaui inu vtih nega ſapuuiſah, refodeua inu daie naſnane vſem ludem. Potle S. Paul Ro. 7. prau, Ieft vidim vmuſh vdih eno drugo poſtauo, ta fe ſubper ſtaui tei poſtaui muie misli. Tukai S. Paul imenuie eno rezh, kir ie notri vnas, inu kir fe ſtaui ſubper to poſtauo Boshyo, eno Poſtauo tih nashih vud, tuie, Tu pomankane vſiga dobriga, inu tu

perklonene na hudu. Vezh on proui, Rom. 8. Ta shega inu missel tiga messa, ie enu souuraftuu subper Boga, potehmal se ona ne poda inu nei pokorna tei Boshy postau, Inu ona se tudi cilu podati ne more. Obtu kareri fo vtim Messei, ty ne mogo Bogu dopasti. Sleteimi bessedami S. Paul tiga zhloueka shnega Naturo inu shego hudu huali. Onu ie guishnu grossouitu inu strashnu slishati, de ta nasha Natura, shega inu missel ie souurash Bogu, Inu ne hozhe, ne more biti Bogu inu nega Sapuuidom pokorna. Inu S. Paul tukai gouori od tiga Porodniga Greha, Kateri Greh le ty proui Verni kerszheniki veido, snaio inu fastopio. Satu on drugdi tudi gouori, Ephe. 2. Mi smo od te Nature eni otroci tiga serda, koker so tudi ty drugi. Tukai on gouori [o 2b] od Iudou inu od Aydou, de so vſi rojeni vtim serdu inu vti nemilosti Boshy. Inu Rom. 3. proui, Vſi ludie mancaio te Glorie te zhesti Boshye, tu ie, oni nemaio vezh te brume te suetuſti katero Bug hozhe od ludi imeiti. Od lete iskashene inu Greshne nashe Nature, od Porodnih inu Sturienih Grehou fe ie od fazhetka tiga suita vſelei taku vti Cerqui, tim Vernim ludem pridigalu. Koker od tiga Moifes, Dauid inu Preroki prizhuio. Gen. 6. proui sam Bug, Ty ludie se ne hote pustiti vezh moimu Duhu shtraifati, sakai oni so Messu, Inu vſe tihtane inu mislene tiga zhloueskiga serza, ie vſag zhas le hudu. Inu Gen. 8. proui druguzh Bug, Tu tihtane inu mishlene tiga zhloueskiga serza, ie hudu od mladuſti. Iere. 17. proui, Tu zhlouesku serce ie preobernenu, inu ie polnu reue. Tu ie, koker bi Ieremias hotel rezhi, Tu zhlouesku serce ie obernenu od Buga, ie polnu lastne nespodobne lubesni, ie shiher, offertnu, inu na vſe hudu naklonenu inu pernarednu. Inu kadar Bug tako hudubo na zhloueku shtraifa, taku tu serce ie polnu Reue, tu ie, tiga straha, zbiulane, neuere, neuole, shentouane inu serda pruti Bogu. Dauid proui, Psal. 51. Pole, Iest sem od Greshniga Semena pozhet, Inu muia Mati ie mene Vgrehih pozhela. Tukai Dauid ne toshi zhes Materen Greh, temuzh zhes sui lastni Greh, Koker bi hotel rezhi, kadar sem iest vmatrinim teleſſu bil pozhet, inu kadar so fe mui vudi stuprou delali, tedai ie vshe vmuim messei inu vmuim celim shiuotu, ta Greh inu velika nezhistrost bila. Tukai Dauid sposna, de vſaki zhlouk ta Greh, is Materniga teleſſa sebo pernesse. Iob proui 25. De te sueisde ne so zhiste pred Bugom, koku tedai mogo ty ludie, ty Shenski otroci, ty molli, ty zheruie biti prauizhni pred Bugom. Obtu. S. Paul is S. Pisma Rom. 3. prou gouori, kir proui taku, Mi smo spryzhali inu dopernesli, de ty Iude inu Aydie, so vſi pod teim Grehom, Oni so vſi vstopili inu vnužni ratali, nei kir bi dobru ſturiſt le eniga nekar. Inu Rom. 11, proui, Bug ie vſe pod to Neuero [o 3a] ſaperl, de fe on zhes vſe vſmili. Inu Gal. 3. proui, Tu Pismu, ie vſe ſaperlu pod ta Greh, de ta Obluba (tu ie, ta milost inu Odpuszhanie tih Grehou) is te Vere Viesuſa Criftuſa bode dana tim Vernim. Inu Criftus sam proui, Ioh. 3, Aku Du druguzh ne bode royen is te Vode inu is tiga Duha, taku ta iſti ne more priti vtu Boshye kraleustuu. Nu kadar ie vſakimu zhloueku, kateri hozhe Vnebu priti, potreba de fe druguzh rody, taku is tiga vſaki lahku fastopi, de ta perua nasha natura inu shega, ie dolshna, kriua inu nezhista, kir ne sleshi Vnebeſſa, kratku, S. Paul ner vezh vuzhi, dishputira inu pryzhuie, ſuseb vtyu dueyu lyſtu Hrymlanom inu Hgalateriem, de vſi ſhlaht ludie, ty Iudi inu ty Aydie fo Greshniki, de nemaio vſebi te pruae Modruſti, brume, prauice suetuſti inu dobrute, ſkatero bi oni mogli pred Bugom obſtati inu katero Bug hozhe imeiti od vſeh, kir hote rauen nega Vnebeſſih prebiuati. Inu tudi ſpryzhuie, de oben ne dershī vtim shiuotu tih Boshyh Sapuuid popolnom. Obtu kateri hozhe imeiti to polno celo brumo inu suetuſt, ta iſti to izhi per Criftuſu ſkuſi to Vero, Sakai on sam ie cilu prauizhin inu ſuet, On sam ie popolnom vſem Boshym Postauom inu Sapuuidom fadoſti ſturiſt. Inu kateri Vnega Veruie, ta iſti ie te nega Prauice inu nega dershane inu dokonane tih Boshyh Sapuuid dileſhin.

TA XXXIII×. CAP.

Ta Sludi inu ta zhloueska laſtna Vola/ſta ta Greh na ſuet perprauila/Bug nei tiga Gre ha ſazhel/ne ſhie Vole kne mu perdal.

IS letiga dolgiga gouoriena inu praulena od tiga Greha, moremo vshe mi tudi lahku resoumeiti, veiditi inu dobru fastopiti, Du ie Vrshahar tiga Greha, od kot ta Greh pride, Du ie nega fazhetig. Guishnu niszhe drugi, samuzh ta Sludi, Inu tiga zhloueka laſtna Vola. Mnogeteri menio inu gouore, potehmal Bug ie Vſigamogozh, obena rezh fe ne ſturi inu fe ne more ſtutiti pres Boshye

Vole, taku ta Greh, gre inu ima sui fazhetig od Buga, Inu Bug ie na tim dolshan inu kriu, kir se Greshi. Takim neuernim inu Hudizheum [o 3^b] misseliom inu bessedom, ima sledni Verni zhloouik subper stati, inu Boga sueistu profsiti de ga obarue pred takimi hudimi misselmi. Sakai Gospub Bug ie en fazhetig, sreda inu konez vfiga Dobriga, Inu ie sourash timu Grehu, vfi kriuini inu hudubi. Koker odtiga tu S. Pismu poufod pryzhuie. Moises prau, Gen. 1. Bug ie vidil vse rizhi, katere ie on stuaril, inu Pole, one so vse bile cilu dobre. Ta Greh pag nei ena dobra rezh oli stuar, temuzh huda, garda, sourashna inu shkodliua, kir tiga zhloouka vuso reuo, vuso nefrezho vuse Slu perprau inu pahne, koker smo od tiga Greha poprei slishali. Ta Greh vse dobre, lipe, poshtene inu nuzne postaue, Sapuuidi, Prepuuidi, naredbe, Stuare inu ordninge Boshye, preurazha, kaſi, resdira, resmezhui inu doli tare. Satu ie Bug taki smeshani gardi inu ne spodobni rizhi sourash, koker Dauid prau, Psal. 5. Ti fi en Bug, katerimu ta Greh inu huduba ne dopade. Inu skufi Preroka Zaharia prau Bug, Cap. 8. En vafaketeri gouori suiem blishnim to risnizo, foidite prou inu sturite Myr na vashih Vratah, Inu ne misli oben kai hudiga vsum sercei subper suiga blishniga, Inu ne lubite falsh inu kriuiga perseguane. Sakai letu vse Iest Sourashim. Is letih bessed mi dobru fastopimo, de Boshya Vola nekar nei, de se Greshi, Inu de on nei tiga Greha stuaril ne sezhel. Temuzh de ta Greh ie ena Sludieua inu zhloueska iskasa, koker od tiga tudi sam Cristus gouori, kir prau taku, Ioh. 8. Ta Sludi ie bil en Vboynik oli Murnik od Sazhetka, Inu nei obstal vti Risnici. Sakai ta Risniza nei vnim. Kadar ta Sludi te leshe gouori, taku on od tiga suiga lastniga gouori, Sakai on ie en Leshnik inu en Ozha tacih rizhi. Tukai Cristus lozhi narafen to dobro Stuar Boshyo, od tih hudih Sludieuih iskashenih rizhi inu lash, kir prido od Sludie, inu nekar od Buga. Obtu prau Cristus, de te Lefshie fo tu prauu lastnu Hudizheuu dellu. Inu ta Sludi, koker smo poprei slishali, ie tiga Adama, shnega prau, dobro, sueto Volo obernil od Buga, inu ie taku to nega uolo iskasil inu vta Greh [o 4^a] perprauil. Obtu ty Grehi vtim zhloouku nemaio fazhetka od Buga, temuzh od Sludia inu od Adama, koker S. Paul gouori Rom. 5. Ta Greh ie skufi eniga zhloouka prishal na ta Sueit. Inu S. Ioannes, 1. Iohan. 2. Te hude shele inu lushti tiga messa, te hude shele inu lushti tih ozhi, inu ta offert tiga shiuota, ne fo od tiga Ozheta, temuzh od tiga Suita. Inu 1. Iohan. 3. Kateri ta Greh sturi, ta isti ie is tiga Sludie, sakai ta Sludi Greshuie od fazhetka. Inu de Bug nei Vrshahar oli fazhetig tih Grehou, pryzhuio tudi sadosti te Boshye Sapuuidi inu postaue, sakai vtih vseh on ta Greh otru prepouiduie delati. Potle te Boshye velike shtraifinge, kir pusti zhes te ludi sa volo nih Grehou puiti. Inu ner vezh ta Iesusoua Martra, de preden ie Bug hotel steimi ludmi se smyriti sa volo nih Grehou, poprei ie moral nega lastni dini Syn vmreti inu sto nega Martro vseh ludi Grehe plazhati.

TA TRETY DEIL TE PREDGV-

uori vtim se bode vuzhilu inu spryzhalu, koku ie ta
Boshy Pild vtim zhloueku spet skusí Cristusa po-
noulen, Inu de mi skusí to vero Viesuſa bomo
ohraneni, Inu od drugih rizhi, kir
htimu slishio.

TA XXXIII. CAP.

Kai inu od zhes se vletim Tretym deilu lete Predguuori bode vuzhilu inu piffalu.

VTim drugim Deilu lete Predguuori, smo mi gouurili, koku ie ta zhlouik bil peruizh po Boshy Pildu, tu ie, Suet, Prauizhin, Moder, Mozhan, Inu de ie imel vfelei shiu biti, stuarien. Potle smo gouurili, koku inu skusí kai, ie on ta isti Pild Boshy vsebi sgubil, resdial inu shtural, koku [o 4b] ie vta Greh, vferd Boshy inu vuso reuo prishal. Htretimu kai so ty Porodni, Sturieni inu Odpustliui Grehi, kakouo shtraifinga× ie Bug polushil na te ludi, kir Greshio. Sdai pag vletim tretym Deilu lete Predguuori, hozhmo mi gouoriti inu vuzhiti, Koku inu skusí koga, so ty Verni ludie spet htimu Peruimu Pildu, tu ie, hti perui brumi, modrusti, suetusti inu prauici prishli inu dobili ta vezhni leben. Inu kadar pag na letim Shtuku inu Vuku ner vezh inu vse nashe Isuelizhane lesyi, de mi veimo inu prou fastopimo, koku inu skusí koga smo mi bosí Greshniki spet ta perui zhloueski Pild inu stan dobili, de smo spet brummi×, sueiti, prauizhni preb× Bugō ratali inu vredni postali tiga nebeskiga kraleustua. Sa tiga volo hozhmo mi tukai vletim Tretym Deilu lete Predguuori so vsem flissom, sobilnimi bessedami, preprostu is S. Pisma inu skusí Perglihe, gouoriti vuzhiti inu naprei postauiti, Ta Vrshah, sa zhes uolo ie ta Vezhni Boshy Syn Iesus Cristus zhlouik postal, inu pustil se Martrati inu Vmoriti, kai ie nom steim Dobriga sturil inu dobil per Bugi, Szhim inu koku se mi taciga zhudniga diane Cristuseuiga sturimo dileshni. Od tiga inu drugih potrebnih rizhi, hozmo sdai Sboshyo Gnado gouoriti, de vafaki dobrui brumni Slouenski kerszhenik bode mogel fastopiti, samerkati inu ohraniti, Inu se troshati vseh nadlughah fuseb kadar bode merl, kadar se bode ta Dusha lozhila od tiga teleffa. Htimu Dai Iesus Cristus suio Gnado inu Pomuzh Amen.

TA XXXIIII. CAP.

Enu lipu fastopnu Domishlouane/sakai ie Bug suiga Synu knom poslal inu pustil ga vmoriti.

SVeti Bernard inu sa nim eni drugi sueisti Vuzheniki, sa volo, de bi ty dobrui preprosti kerszheniki teim lashei inu bule fastopili, tu veliku zhudnu Dellu Boshye, od tiga nashiga Odreshitua skusí Cristusa doperneffeniga, letaku gouore inu pisheio. De Gospid Bug vti nega Vezhnusti, preden ie bil ta sueit stuaril, katerimu so vse rizhi, glih taku dobru [P 1a] te kir se imao stuprou goditi, koker te kir se sdai gode, inu poprei se sgudile, vprizho inu pred nega ozhima. Inu kadar ie vidil, de ta zhlouik, kateriga on bode stuaril po suim Pildu, se ima ad× nega oberniti inu Greshiti, Ie fam sebo, sto S. Troyzo gouuril inu suetoual, kai bi on imel steim zhlouekom, potehmal on Greshi fazheti, inu kakouo straifingo nemu naloshiti.

Prauiza Boshya.

Nu vtakim skriunim modrim Boshy Sueitu, ie ta Boshya Prauiza, pred tu Bogastuu, pred ta Stol Boshy stopila, Inu en nag gorezh Mezh dershala vrokah, inu ie fazhela taku gouoriti. Ti Vezhni Vsigamogozhi inu Prauizhni Bug, Ti si tiga zhloueka po sebi, po tuim Pildu, dobriga, prauizhni, suetiga, modriga sdrauiga inu mozhniga stuaril, inu si nemu vse tuie Stuare na semli vtim moriei inu vtim luffti poduergal inu sturil pokorne. Inu sa letu vse, ti ne si drusiga hotel imeiti od nega, samuzh to Vero, to Pokorszhino, zhaſt inu hualo. Ampag ta Neuerni, nepokorni nefueisti inu nehualeshi zhlouik, ie tuih dobrut vseh sdaici possabil, se ie tebi subper postauil, on ie hotel tudi biti en bug inu tebi glih. Inu on ie tei kazhi timu Sladiu vezh veroual koker tebi, On se ie od tebe

cilu vergal inu timu Hudizhu podal. On ie tebe, kir si fama ta praua cela vezhna Dobruta, sapustil, inu se ie timu hudimu leshniuimu Slidiu poduergal, On tebe, vse tuie postaue inu sapuuiid fourashi, inu ta Hudizheua huda garda della lubi inu dopernasha. Obtu kadar ta zhloik se ie od tebe od tiga Dobriga, Suetiga inu Prauizhniga obernil, inu tiga hudiga gardiga lotil, inu na ta Greh, na vfo kriuino se postauil, Taku ga ti timu hudimu kriuimu Slidiu Isrozhi, nai tedai vshiua tiga hudiga vtim Peklu Sludiem red vekoma. Sakai letu ie ta praua nega faslushen lon, inu kir slishi po prauici na ta Greh,^x

Risniza Boshya.

Potle sa to Prauizo stopi ta Risniza Boshya, ta ista ie try perste gori dershala, koker bi persegouala, Inu ie taku gouorila pred Bugom. Ti Risnizhni, Vezhni, Prauizhni inu Vfigamogozhi Bug, Ti si en krat gouuril inu rekal htimu zhloueku, [p 1b] De na kateri dan on bode ieidil od tiga Driueffa tiga veidena dobriga inu hudiga, na ta isti dan ima ta zhloik vekoma vmreti inu biti ferdamnan. Nu on ie Ieidil, tuio postaao inu sapuuid ie prelomil. Ti ne moresh tuie bessede pustiti nafai poiti, ne preoberniti, Obtu pusti tedai koker si en krat gouuril tiga zhloueka vmreti, sice ti ne moresh per tui bessedi inu per Risnici obstati.

Mylost Boshya.

Po tei Risnici pag stopi naprei pred Buga, ta Milost Boshya Venim zhernim klagouim inu shalostnim guantu, poklekne doli, odpre suia vusta, inu fazhne cilu mylu, pohleunu, shalostnu, suelikim plazhom inu vfdihanem inu suelikimi selfami, taku gouoriti. O Dobri, Mylostiui Vezhni inu Vfigamogozhi Bug inu Ozha, Ti si ia Prauizhin inu Risnizhin, Oli ti si tudi cilu Dober inu Mylostiu, Inu ti imash tu prauu lubesniuu ozhinu serce, Pomisli vtim tuim Prauiznim serdu, kir sdai imash pruti timu zhloueku fa volo tiga Greha, tudi na to tuio preueliko inu neisrezheno Mylost inu Lubesen inu Do bruto, Dopusti nai tuia Gnada inu Mylost to tuio Prauizo premaga, nai vezh vela inu preseshe. Spomisli tudi na tuio bessedo kir si gouuril, koker sem iest shiu, Iest nezho te smerti tiga Greshnika, temuzh de se spet preoberne, inu de, shiu bode. Ne dopusti, de bi ta zhloik, kateriga si ti htimu stuaril, de ima per tebi prebiuati vekoma, tebe zhestiti inu hualiti so vsemi Angeli, Inu sa kateriga uolo, si ti vse rizhi stuaril, taku cilu pogubiti inu vseti hudiga koza. Pomisli ti Dobri inu Mi lostiui ozha tudi, de ta Mlada boga Dezhla Eua nei is suie dobre lastne misli inu Vole Greshila, temuzh ta huda kazha, ta Sludi, kir tebe inu vse tuie dobre Stuari sylnu souurashi, ie no preguuoril, de ie ona subper tebe diala inu prelomila tuio dobro sueto inu prauizhno sapuuiid. Inu de Adã ie potle od te Eue, od nega Neueiste, katero ie on po tui postaui sa lubu imel, taku sepelan inu prenorien. Pogledai ti pag sdai na to bogo reuno shalostno Boyezho Euo, Inu na tiga trepetliuiga prestrasheniga Adama, kir ne smeita od srama inu od [p 2a] straha vezh nyu ozhi gori htebi vsdigniti, ne vte pogledati, beshita inu se skriuata pred tui oblizhie. Gledai koku ta Hudizh nyu sdai is notra vti veisti inu vserci martra, na vse hudu obrazha, inu stuprou bode on nyu inu nih otroke martral vtim Peklu. Obtu Lubi Bug inu Dobri Mylostiui Ozha, Smili se, Smili se, Smili se zhes nyu inu zhes vfo zhlouesko shlahto, zhes tuio lubesniuo Stuar, Pogledai stuiemi milostiuimi ozhima na nyu veliko nadlugo, Martar, greuingo inu shalost. Vfami spet to zhlouesko shlahto vtuo Gnado, Dopusti de tebe tudi ty ludie so vsemi sueteimi Angeli zheste inu hualio vekoma. Iskashi tuio Prauizo inu Praudo na tim Slidiu inu na nega touarishi, On ie vezh koker ta zhloik Greshil inu tu vezhnu ferdamnane faslushil. Sakai on ie hotel poleg tebe biti vegshi koker ie tui Syn, ga ie hotel isphahniti is nebes inu od tui destniece. Inu on ie is suie hudobe inu is nyda tebi inu tuimu Synuui klubis tisga zhloueka od tebe obernil inu po febi sepelal.

Myr Boshy.

Sa Mylostio stopi potle naprei ta Myr Boshy, venim lipim, vesselim inu lubesniuum Obrafom, Inu dershi vrokah eno lipo olisko seleno veyzo, ta isti ie taku Hbogu gouuril. O ti Vezhni, Vfigamogozhi, Modri, Mylostiui, Risnizhni, Prauizhni Dobri Bug inu Ozha. Ti si vfaai tudi le en

Bug tiga Myru inu nekar tiga krega, Ti hozhesh ta Myr inu to lubefan vti nebefih, na semli inu pousod imeiti, Inu souurashish vse te kir kreg, nid inu souurashtuu sezheno. Obtu ti Gospud inu Bug, Stuarnik Sazhetig, Sreda inu konez vfiga Dobriga inu Vesseliga, Pusti fe Smyriti inu sprauiti steim bogim obrupanim inu renum zhlouekom. Inu O ti Lubesniui Miloštui Iesu Criste Syn Boshy, kir si tapraua cela Modrost inu vfa Dobruta Boshy, kir vse skriune rizhi tuiga Ozheta fred S. Duhum veish inu snash. Smili se zhes tu bogu zhlouestuu. Dai tui Suit inu Pomagai, De ta lepa tuia Stuar, ta zhlouk, kir ie poprei tebi podoben bil, spet vtuiga Ozheta Mylost inu Gnado pride, de bode reshen od nega serda, od tih Grehou, [p 2b] od te vezhne smertni, od Hudizhe inu od tiga Pekla.

Boshyga Synu Suit inu Proshna

Natu ta Syn Boshy Iesus Cristus, tudi poklekne doli pred Buga suiga Ozheta, fazhne nega prossitu inu gouoriti taku, Mui lubi Ozha, Iest hozho de dopustish, de ta brumni fa tiga hudiga, ta Prauizhni fa kriiuga, ta Sueti fa Greshnika, ta nedolshni fa dolshnika, terpi, de vmerie inu de bode shtraifan. De se taku inu steim, tei tui Prauici inu Risnici sadostti sturi, Inu de se timu zhloueku, per tim tudi ta tuia Mylost iskashe. Iest hozho to zhlouesko naturo vseti na se, en cel prau zhlouk po tei dushi inu po tim telefssu postati, Inu taku vtim zhlouestuu, Iest hozho vse tu sturiti inu dopernesti, kar ti od tiga zhloueka hozhes imeiti, Inu iest hozho tudi tu preterpeti, kar si ti nemu fa volo tiga Greha odlozhil inu nalushil. Iest hozho napoprei tuie postaue inu Sapuuidi ohraniti inu dershati cilu inu popolnom, nezho mis liti ne gouoriti ne diati sobeno rizhio subper tuio sueto volo, Iest hozho biti tebi so vsem sueist, volan inu is serza pokoren. Iest nezho timu Sladiu ne nega oblubom ne nega iskushnauom puštiti se sepelati, temuzh iest hozho nemu so vsem biti subper, nega premozhi inu nega oblast resdiati inu fatreti. Inu kadar tuia Prauiza inu Risniza hozhe imeiti, de ta zhlouk fa uolo nega Pregrishena ima vmbreti inu shtraifan biti, To isto shtraifingo inu smert hozho iest odstati, Iest se hozho puštiti viet, fashpotouati, sapluuati, byti gaishlati, Cronati, Cryshati, vnoriti inu pocopati, De se taku steim muiem terplenem tui Prauici inu Risnici na meistu tiga zhloueka sadostti sturi. Inu mui lubi Ozha, Iest tebe tudi tukai prossim, Inu Iest hozho, De Ti, fa uolo tiga muiga dershane inu dopolnene tuih vseh Sapuuid, Inu fa uolo muie prae pohleune pokorshine, Inu fa volo tiga muiga teshkiga shtritane steim tuiem ostrim strashnim serdom, sto smertio, steim Hudizhem, kir sem ta keruau put potil, Inu fa volo tiga velikiga fashpotouane, fa volo te velike muie Martre, kir sem is nostra vti veisti vtim sercei inu isiuuna na [p 3a] tim telefssu preterpil, Inu fa volo te teshke inu britke smerti na tim Cryshu, fa uolo prelitya te muie kry. Ia De Ty fa uolo letiga vfiga muiga Terplena inu faslushena Vsem shlaht Ludem, Kateri bodo vme Verouali, mene fa tiga kar sem (de sem tui praui vezhni Syn, inu de sem prau zhlouk postal, fa volo de sem tui prauici na meistu vseh Vernih sturil sadostti, inu nih Grehe plati) imeili, sposnali, inu dershali, Inu profsili tebe vnuim Imeni fa odpuszhane nih Grehou, De tim Istim nih Grehe odpustish inu de cilu doli poloshish tui serd pruti nim fa uolo tiga Greha, inu de ti nee Vshe naprei vselei na tim sueitu inu potle vnebessih dershish inu imash, fa brumne, fa prauizhne, fa Suete, inu fa tuie otroke, kir so vredni tiga tuiga inu muiga kraleustua, Inu de nee ne sapustish vobeni nadlugi, ne vsmerti ne Vpekli, Temuzh de bodo vselei per meni inu smeno, inu de vshiuao inu prebiuaio fa volo tiga muiga faslushena vtim vezhnim lebnu, Amen. Kletimu Modrimu Sueitu inu Proshni tiga Boshyga Synu Ie tu cilu Bogastuu, ta S. Troyza sdaici peroulouala, Inu ie Cristusa, htimu koker ie on sam suetoual inu profsil, odlozhila inu postauila. Inu leta Suit inu odlozhene Boshye od tiga nashiga Odreshitua, de ta Syn Boshy fe ima sto kazho, steim Sladiem shtritati inu nas shnega smertio odreshiti, ie Gospud Bug (ty eni Vuzheniki prauio, de sam Cristus) sdaici timu Adamu koker ie bil Greshil, resodil inu dal naſnane, steimi bessedami, kir ie Dial. Tu Shensku Seime bode tei kazhi to Glauo sterlu, inu ta kazha tu Seime Vpetto Vgrisne, Koker smo tu poprei slishali. Nu koker lete bessedede tyga Boshyga sguuora od tiga nashiga Odreshitua skusi Cristusa, ne stoye glich taku poredu vtim S. Pismu, Oli one vsefai ne fo timu subper, temuzh one se fo vsem inu pousod glihaio. S. Paul praui Ephe. 1. De Bug ie nas isuolil skusi Cristusa, de imamo sueti inu pres tadla biti pred nim, preden ie bil ta grunt [p 3b] tiga

fuita poloshen. Inu drugdi prizhuie tu S. Pismu de ie Bug vti vezhnusti taku odlozhil, te ludi le skufi to Vero Vcristusa isuelizhati. Inu is letiga Domishlouane od tiga Boshya Sueta inu sguwora, en vsaki more lahku inu prou resoumeti, Sakai ie ta vezhni Syn Boshya se vtako reuo pustil. De ie tu ta Boshya Prauiza taku hotela imeiti. Inu S. Cyprian inu drugi Vuzheniki vfi prauio. De vti Iesuseui Martri se ner vezh vidi ta ostra Prauiza Boshya inu ta grossouit serd Boshya subper ta Greh, Inu vti Martri Cristuseui se tudi vidi ta velika Myloft inu lubesan Boshya pruti tei zhloveski shlahti. Obtu sto Martro Cristuseuo imamo vseh shlaht nadlugah to nasho Vero inu seuupane pruti Bogu poterdit, inu kratku nekar zbiulati na nega milosti inu guishni pomuzhi, potehma preden ie on nas hotel vtim Grebu inu pod to Hudizheuo Oblastio puftiti, poprei ie on dalgvo smert suiga lastniga Synu, Rom. 8. Koker sam Cristus gouori. Iohan. 3. De Bug ie ta Sueit taku lubil, de ie dal suiga diniga Synu, de vsketeri kir Vnega Veruie ne bode hudiga konza vsel, temuzh de on bode imel ta Vezhni leben. Per tei Martri Cristuseui imamo tudi dobru resmisliti, koku ie Bug timu Grebu souurash, Inu pred Grebi se varouati so vso mozho inu so vsem flissom.

TA XXXV. CAP.

Ena Pergliha po pismi postaulena/ Vti se fastopnu daie nafnane/ koku vseh ludi rezh stoy pred Bugom/ Inu de le Iesus Cristus sam ie nim prishal hpomozhian/ de ne bodo vfi ferdamnani.

VEzh ty Vuzheniki daio inu pisheio tim preprosttim kerszhenikom, de oni prou inu sgruntom fastopio ta nuzh inu dobruto Cristuseuiga faslushena, koku smo skufi nega spet ta prau Boshya Pild, to brumo, suetust inu Prauizo kir vela pred Bugom dobili, Inu resheni od Hudizhe inu Pekla, Leto Pergliho. De Venim zhafu, ie Gosrud Bug fidil na Praudi vnegi Rihtnim Stolu. Inu pred nega so bili perpelani vfi ludie, inu ty so bili obtosheni pred Bugom, inu [P 4a] zhespryzhani, de so vfi Greshniki, hudi, neuerni inu nepokorni Bogu. Nu na tako toshbo inu pryzhouane, ie Gosrud Bug zhes te ludi po Prauizi to Praudo rekal inu zhes nee to Palizo reslomil, inu ifrozhil timu Hudimu. Ty ludie pag neso imeili kai subper tu rezhi inu snizhemer se isgouoriti, Temuzh oni so fami vnih veisti inu sercei sposnali inu diali fami vmei sebo, De ta Boshya Prauda ie prou inu prauzhna, Inu de so oni tiga vezhniga ferdamnana dobru vredni. Inu natu oni ne so drusiga zhakali, temuzh de ta Sludi nee vse kmalu pela sebo vta Pekal vtu vezhnu terplene. Inu ta Sludi ie vshe nee vse imel na suih ketinah inu vse oblasti. Po taki Boshya Praudi inu sentencij, inu kadar so ty reuni shaloftni ludie vtaki nadlugi stali inu tizhali, Inu kadar nikogar inu obene rizhi ne vnebessih ne na semli nei bilu, kirtim ludem malim oli velikim bila mogla is take nadluge pomagati. Stopi Iesus Cristus ta vezhni Boshya Syn, tim ludem na to stran, postane tih ludi Bessednik inu Oduetnik, fazhne fa te ludi prossiti, inu Sbugom suiem ozhetom gouoriti taku, Lubi Ozha, Iest hozho to tuio prauzhno Praudo inu Sentencio, katero si ti pustil puiti zhes vse ludi sa uolo nih Grehou, na se vseti, odstatu inu tei sturiti sadostti. Inu de ti to tuio Prauizo inu Shtraifingo zhes te Grehe tih ludi moresh na meni iskafati inu dopernesti, Sa tiga uolo Iest hozho tudi en prau zhlovik postati, de bom mogel terpeti inu vmreti. Inu hozho taku sto muio Martro inu Smertio te boge ludi reshitod tuiga serda inu prekletia, od tiga ferdamnena, od te vezhne smerti, od Hudizhe inu od Pekla, Inu hozho sto muio kryo is tih ludi nih Grehe opprati inu ozhistiti, inu hozho shnimi podiliti to muio suetust, brumo, prauizo inu vse muie salushene, de bodo spet vredni poleg tebe stati inu vshiuati tiga vezhniga lebna. Per takih bessedah inu Proshni Iesuseui, ie Bug pustil obstatii. Inu ie vsem Ludem, kir bodo prou Vnega Synu Verouali, oblubil odpuszhane vseh Grehou, suio milost inu ta vezhni leben. Leta Pergliha od tiga [P 4b] nashiga Odreshitua skufi Cristusa ie tudi fastopna inu se gliha sylnu so vsem S. pismom. Tu Pismu vdostih meistih gouori, De Bug ie en Oster serdit Rihtar, is kateriga ozhi inu obzhie en gorezh poshiriaozh ogen gre, Deut. 4. Psal. 18. 21. 50. 89. Inu de pred nim se te Gore inu hribi taieio koker ta vusk. Psal. 97. Efa. 64. Naum. 1. Inu Bug te hude greshne ludi souurashi, konzhaua inu shtraifa. Exod. 20. Psal. 5. Inu zhloueka nei na sueitu, kir bi kriu inu greshnik ne bil pred Bugom, inu de bi se mogel pred Bugom isgouoriti, koker ta Dauid praui Psal. 14, De ie Bug doli is nebes zhes te ludi pogledal, de bi vidil, ie li du fastopen, oli kir bi po Bugi vprashal, Ampag ty ludie vfi so se bili vsk po suim potu obernili, Nei bilu kir bi dobru dial nekar le eniga. Inu Iob praui. 9. Aku ta zhlovik hozhe se

kregati oli praudati Sbugom, taku on nemu na taushent enu ne more odgouoriti. Inuaku se bode pred nim brumen delal, taku ga ta nega vſta bodo fama fodile de ie neuernik. Potle de Iesus Cristus ie ta fami proui Oduetnik inu Bessednik vſeh Vernih per Bugi, inu de ie on nas odreshil od Grehou inu te ifte platil na nashim meiftu, Esaias taku gouori od Cristuseue Martre inu kai dobriga ie on sto nom opprauil inu dobil per Bugi Eſa. 53. On ie te nashe beteshe nosſil. On ie te nashe bolesni inu shalosti na se vſel. On ie fa volo nashe hudobe ranen. On ie fa volo nashih Grehou fatren. Ta shtraifinga na nim leshi, de mi myr imamo. Skuſi nega shrinfe oli zhernauke ſmo mi sdraui poſtali, Ta Gofrud ie vſo nasho hudubo na nega polushil. Sa volo Grehou muh ludi, proui Bug, ſem iest nega vdaril. On bode nih hudubo nosſil. On ie od nih veliku nih Grehe prozh vſel. Lete beſſede vſe ta Esaias poredu gouori od Iefusa. Inu Iefus proui ſam Math. 20. Ta Syn tiga zhloueka nei priſhal na ta ſueit, de bi fe nemu ſluſhil, temuzh de on ſluſhi, Inu de da ſui ſhiuot kanimu odreſhituu fa nih doſti. Inu Luc.19. Ta Syn tiga zhloueka ie priſhal iſkati inu ohraniti, kar ie bilu ſgublenu Iohan. 17. Ozha Iest ſam ſebe [q 1a] posuezhuiem, tu ie, Iest ſe offruiem vto ſmert, de oni, fastopi ty Verni, bodo tudi poſuizheni. Od tiga bomo potle ſhe vezh gourili inu ſpismom pryzhouali.

TA XXXVI. CAP.

Cristus ſto Pergliho od tiga Resbyeniga inu Sa mariterie tudi daie naſna me/ de ie tim ludem is nih reue le ſkuſi Cristuſa pomaganu.

MI imamo tudi vtim S. Euangeliu od tiga kir ie bil ranen na timpotu, Luc. 10. eno lepo Pergliho, koku ie tu zhlouestuu reunu, bogu inu ſkuſi ta Greh iſkashenu, Inu de timu nifzhe nei mogal pomagati, ſamuzh ta dini Iefus Cristus. Inu to iſto Pergliho Iefus ſam taku gouori. En zhlouk ie ſhal doli is Ierufalema vto Ierilo, inu ie priſhal vmei te Rasbunike, Ty fo ga iſſlekli, obſecali inu ranili, inu fo ga puſtili lesheziga dopolu mertuiga, inu fo prozh shli. Pergudilu fe ie pag, de po tim iſtim potu gre en Far, inu kadar ga ſagleda, gre momu. Glih taku en Leuit oli podruſhnik, kadar na tu mēſtu pride, ſtopi knemu, ga pogleda, inu gre momu. Ampag en Samaritan, ta gre tudi po tim iſtim potu, ta ga ſagleda, inu fe vſmil zhes nega, ſtopi knemu inu obeshe nega rane, inu vlye vnega rane olie inu vinu, inu ga poloshi na to ſuio ſhiuino, ga pela veno Oshtaryo inu ga omisli. Na drugi dan pag, nega porozhi timu Oshteriu inu oblubi vſe, kar kuli ferſera, ſan plazhati. Nu leta raneni inu obrupani zhlouk, po Islagi vſeh Pridigarieu, pomeni vſe zhlouestuu. Tu iſtu ie vleklu is Ierufalema, tu ie, Is eniga dobriga Myrniga Boshya ſtanu, od enih bogatih Shiher Erperg, veno puſzhauo inu veden rasbonikou goſt, fe ie obernilu od Buga htimu Hudizhu. Ta iſti ie tu bogu zhlouestuu obſecal inu ranil, inu ie tu iſtu vuso reuo inu nadlugo, vufe ſlu ſkuſi ta Greh perprauil. Koker ſmo od tiga vtim drugim Deilu lete Predguori gouurili. Nu timu zhlouestuu is take velike nadluge, ne Far, ne Leuit, tu ie, ne Moiſeueue poſtaue oli ſapuuiđi, ne Offri, ne obena rezh Vnebi, ne na ſemli, nei mogla pomagati, Samuzh [q 1b] ta Samaritan Iefus Cristus, kir ie od tih Iudou fa Neuernika inu Polouerza bil dershant, Ta iſti ſe ie vſmil zhes tiga zhloueka, tiga ie on obefal inu nefsil ſpet na te pruae ſtare Erperge. vta perui ſtan, vto Gmaino tih Isuolenih. On ie nemu odpuſtil te Grehe, inu dal S. Duha, de ta Verni zhlouk ſpet ſazhne nakuliku lubiti Boga, dershati fe po nega uoli, de fe krega ſteimi Grehi inu ſhnega hudimi shelami, inu de fuiga blishniga lubi. Inu kadar ta zhlouk dotle ie vtim ſhiuotu nei cilu ſdrau, tu ie, on nei inu nemore biti cilu pres Grehou. Satiga uolo mora ta Oshter timu ranenu zhloueku ſtrezhi inu ſluſhiti dotle cilu ſdrau poſtane. Tu ie, Ty Pridigary inu farmoiſhtri imaio tim bosim Greshnikom veden vte nih rane vliuati tu Vinu inu olie, Tu ie, Nim ſe ima veden pridigati ta Pokura, nim lipu ozhitu inu fastopnu pouedati. De ſledni zhlouk, kir fe ne preoberne, ne puſti odhudiga, Vcristuſa ne Veruie, ta bode ſhtraifan na tim ſueit inu potle vekoma. Kateri pag ſe Pokore pruti Bogu, puſte od hudiga, vſamo naprei de hote fe dershati po Boshya uoli, Ta kim ie ima oſnaniti tu odpuſzhane tih Grehou Vcristuseum Imeni. Inu te iſte ſteimi Sacramenti vti Veri poterdiſti. Inu kateri Pridigarij tu deio, Tim iſtim bode ta Samaritan, Iefus Cristus na ſodni dan nih muio popolnompa plazhal, inu na nih glaue poſtauel to Crono tiga nebeskiga vesselia, Amen.

TA XXXVII. CAP.

*Od kulikn Ver tu S. Pismu gouori/kai/kakoua besseda ie ta Vera/kai vſebi dershi/inu katera ie ta prana Vera
kerszhanska/kai en Verni zhlouk mumu eniga Ne uerniga Veruie.*

VLetim Domishlouani inu vtih dueiu Perglihah, katere smo tukai sdai poredu sapissali, Iest vupam Bogu, Ie tim preprosttim ludē fastopnu naprei postaulenu inu praulenu, tu nashe Odreshituu skusi Cristusa, De vsaki kir lete predne try Capitule bode bral, Oli slishal brati, ta more is grunta fastopiti, Sakai se ie Bug, ta vezhni Syn Boshy taku ponishal, inu doli pustil na sēlo, zhlouk postal inu pustil martrati inu [q 2a] vmoriti. De ie tu taku ta Boshya Prauiza inu risniza hotela. Inu de tu vše ie Bug fa nasho uolo is shnega velike mylofti sturil. De mi skusi taku Dellu Cristuseuu spet ta sgubleni Boshy Pild dobimo, tu ie, de mi spet brumni, prauzhni inu Sueti pred Bugom ratamo. Inu de mi taciga Cristuseuiga opprauila inu faslushena, le sto inu skusi to Vero Vnega, bomo dileshni inu na se perprauimo. Tim kir tiga ne Veruio, tim istim ta Iessuseua Martra nishter ne nuza. Nu sdai bi zhas bil inu bi se spodobilu, de bi mi take Perglihe inu Domishlouane, De le skusi to Vero Vcristusa vseh nashih grehou, vſiga smradu inu nezhistosti, katere Bug na nas ne more viditi, doli pridemo, Inu to brumo, kir Bogu dopade dobimo, she vezh inu obilneshe steim S. pismom islushili inu spryzhali. Sakai en zhlouk na take Perglihe inu na taku zhlovesku Domishlouane oli praulene, se ne more inu se nema senefsti. Ie potreba de kar zhlouk Veruie, de on satu pred sebo ima to zhistro inu fastopno bessedo Boshyo, Inu de se sto vseh nadlugah inu iskushnauah gori dershi inu obstoy. Kateru hozhmo tukai Sboshy pomozhio sturiti inu is tiga S. Pisma sadosti inu fastopnih pryzh faslishati, de ie timu taku kar smo vtih Perglihah od tiga nashiga Odreshitua skusi Cristusa prauili inu vuzhili. Ampag preden tu deimo, hozhmo mi poprei pouedati, koku se imao lete bessede, Vera, Prauiza kerszhanska, Gnada, Mylost Boshya, Odpuszhane tih Grehou, Vezhni leben, prou fastopiti, Inu letih bessed isлага inu praui fastop bode vsem dobru nuzalu, kanimu prauimu fastopu vſiga S. Pisma, inu htim drugim vsem Shtukom te nashe kerszhanske Vere. Inu koker smo mi, vtim peruiim Catehismi, pred sedmemi leiti, koku se ta besseda Vera ima fastopiti, kai sto dobimo per Bugi, dosti inu dolgu gouurili, taku vſai hozhmo letukai tudi od te Vere nakuliku gouoriti. Tu S. Pismu praui od Tryeh Ver. Ta ena Vera ie ena Gmain Vera, katero imao dobri inu hudi ludie, inu ty Sludieui. S. Iacob. 2. praui, Ti Veruiesh de ie en [q 2b] Bug, ti prou deish, Ty Sludieui tudi Veruio inu trepezho. Taka Vera Veruie, de tu kar se vpismi gouori, de ie en Bug, de ie Vſigamogozh, de ie vse rizhi stuaril inu on sam gori dershy, inu ta druga Boshya della kir ie Bug sturil, de ie timu taku. Ena taka Vera se more perglihati hti Veri, kir mi sdai imamo od Turshke mozhi, katere mine smo vidili, oli mi veruiemo tim, kir nom od te prauio, inu se pred no prestrashimo. Ta druga Vera, ie ena Vera nekar vseh kerszhenikou, temuzh le nakaterih, Inu te ifte nekar vselei nemaio, temuzh le zhasi, Inu to tudi nekateri hudi neuerni ludi zhasi imao. Ta ifta Vera se praui, ena zhudna Vera, kir zaihne dela, Hudizhe isgane. Hribe prestaule, od te Cristus gouori Math. 17. inu S. Paul, 1. Cor. 12. inu 13. To so ty Iogri inu zhasi ty Preroki imeili, To so tudi ty hudi imeili, od katerih Cristus gouori, Math. 7. De bodo gouurili, Gospud, Gospud, ne smo li vtim Imeni Prerokouali inu te Hudizhe isganeli, Cristus pag porezhe na sodni dan, Poite prozh vi kir hudu delate, Iest vas ne sem nigdar fnal. Ta Tretya Vera Ie leta, kir Veruie terdnu tim Boshym oblubom, timu Euangeliu, popade to Gnado Boshyo Vcristusu, sto fe sturimo dileshni Cristuseue Martre, nega Prauice inu vſiga faslushene, Ta ifta Vera fama tiga zhloueka Isuelizha inu sturi brumniga pred Bugo. To isto bessedo Vero, S. Paul. x Heb. 11. taku isлага. Vera ie enu guishnu terdnu obstroyezhe senessene tih rizhi, kir se sepuuaio, inu enu guishnu gotouu sapopadene inu dershane tih rizhi, kir se ne vidio. Tu ie, Ta Vera kerszhansha ie ena taka rezh vtim sercei tiga zhloueka, de Veruie, de so te rizhi bile, inu de so sdai, inu de bodo, inu se na te ifte cilu senesse, katerih rizhi nigdar nei vidil inu sdai ne vidi, ne so tukai predrokami x, tih ne pozhuti inu populoma ne fastopi. Oli ta Vera sturi, de ta zhlouk ie tih iftih neuidezhih rizhi notri vſuim sercei taku guishin, koker de bi te ifte pred sebo gotoue imel, vidil inu tipal. Inu taka rezh ta Vera kerszhanska ne pride is te nashe fastopnosti [q 3a] oli od drugih ludi, samuzh ona boda dana od Buga, prau S. Paul Ephe. 2. skusi to pridigo tiga S. Euangelia. Rom. 10. Ta Boshy Duh skusi to bessedo Boshyo inu skusi tu S. Pismu nom te skriune

neuidezhe Boshye rizhi refodeua, de steimi notermi ozhima tiga ferza vidimo tu, kar drugi neuerni ludie ne vidio, Inu nas is nostra saguisha, de ie timu taku. Ty Turki, sadshni Iudi inu vſi shlaht ludie, kir te prae Vere inu tiga S. Duha nemaio, Ty ifti ne Veruio, de bi vtim enim dinim Bogastui, Try Imena oli Persone, Bug Ozha, Syn, S. Duh, bile, Oni se timu inu nō kir tu Veruiemo shpotaio, inu prauio, Mi tu dobru veimo inu Veruiemo, inu tu vſaki lahku fastopi, de Dua krat Shtyri ie oſſe, inu de eden inu dua fo Try. Ampag de bi Edē Try bili, inu Try edē, tiga mi ne Ver uiemo. Inu koku more Bug imeiti eniga Synu, kir nigdar she ne nei imel? Ty Turki, Iudi inu eni modri Aydie, ty Veruio de ie en sam Bug, de ie on en fazhetig vſiga dobriga, de ie Vſigamogozh moder inu dober, de ie periatil tim dobrim inu brūnim, tim hudim ie on souurash. Ampag de bi Bug fa uolo suiga Synu, timu hudimu velikimu Greshniku hotel nega hudubo odpusſiti, possabiti, inu ga naprei imeiti inu dershati fa brumniga inu suetiga, tiga oni ne Veruio. Oni tudi ne Veruio, de bi Bug tiga zhloueka fa lubu imel, nemu dobru hotel inu ne sapustil, kateriga on pusti na tim sueitu petlati, bolniga dolgu leshati, pregnati, nemu tu nega vſeti po ſyli, obrupati, feshgati, vtopiti, obefsiti oli fromotnu vmoriti, Temuzh oni menio ponih fastopnosti inu Veruio, Bug ie le tim periatil, te fa lubu ima inu hozhe dobru, katerim na tim sueitu doſti blaga da, inu pomaga is vſeh nadlugg. Ty ludie pag kateri to prauo Vero imao, ty letu vſe Veruio, inu kar ie kuli vtiſh suetih Boshyh Buquah, vti celi Biblij sapiffanu, nai ſi mnogoteru ie nih fastopnosti inu rasumu ſubper, fe ne vidi, ne pozhuti prou inu cilu ne fastopi, Tu ty Verni vſe, fa guishnu, fa riſnizhnu, fa ſtonouit inu fa gotouu imao, dershe inu terdnu Veruio. Oni Veruio, de ie en sam [q 3b] dini Bug, koker Moifes pryzhui, Deut. 6. Kir praui, Poslushai ti Gmaina Boshya, Ta Gospud tui Bug, ie en sam dini Bug. Oli oni per tim tudi Veruio, de vtim enim dinim Bogastui fo Try Persone oli Imena, Bug Ozha, Syn, S. Duh. Sakai Bug fe ie taku vti inu skuſi nega beſſedo inu vtim S. Pismu zhestu inu vdostih meiſtih pruti tim ludem refodil inu dal naſnane, Inu ie ſapouedal, de fe ima taku od Boshygā ſtanu Verouati, prauiti inu pridigati vſem ludem po vſim ſueitu Matth. 28. Mar. 16. Ty Verni tudi terdnu Veruio, de kateri kuli zhlouk dei to pokuro, Veruie Viefuſa, timu bodo vſi nega Grehi fabſton, odpuszheni, inu bode dershant pred Bugom fa brumniga inu fa suetiga, fa uolo Iefuſa. Sakai Bug Ozha, nega Syn, inu S. Duh skuſi te ſuete Ozhake, Preroke inu Iogre, ie tu zhestu ſperſego oblubil, Inu to iſto oblubo od odpuszhanе vſeh grehou, fuelikimi Zaihni, ſuseb ta Syn Bosh, koker vſi Euangelij od tiga prauio, spryzhal, poterdiſ inu ſapouedal tu terdnu Verouati, inu od tiga prauiti vſem ludem. Oni tudi Veruio inu fa guishnu imao, de vſi ty kir prou Vcristuſa Veruio inu fe ſenesso na nega inu na te Boshye oblube, nai ſi ty iſti vuelikih nadlughah tizhe, fo boſi, reunı, bolni, bodo obrupani, vbyeni, inu kadar vmerio, bodo pocopani, nih tellu ſegnye vti ſemli, oli bode ſnedenu od pas oli od druge ſuirine, oli bode feshganu, De ty iſti ne fo od Buga ſapuszheni, temuzh de ie nih Dusha ohranena inu isuelizhana, nih tellu na ſodni dan bode fueliko zheſtio ſpet gori vſtalu, inu bodo ſdusho inu ſteleſſom vekoma vnebefsih per Bugi prebiuali. Sakai Bug ie tu iſtu vſem Vernim oblubil, inu nash Bug ie en tak Gospud, praui Dauid, Psal. 68. kir pomaga inu iſpela is te ſmerti. Inu Gospud Bug ie tako ſuio oblubleno pomuzh inu ohranene tih vernih zhestu na tim ſueitu iſkasal inu puſtil ozhituviditi, Inu ſhe ſdai na mnogeterih rizhi veden iſkashuie. Bug ie dopuſtil tiga Verniga Abela na puli inu na ſamim [q 4a] vbyti, oli fatu on nei bil od Buga ſapuszheni oli posablen, Bug ie poprei inu potle tiga Caina fa nega volo ſuaril inu ſhtraifal, de nigdar nei imel eniga vefſeliga inu myrniga ferza. Bug ie tiga ſueiftiga Pridigarie Noe famo oſſem po nega oblubi pred to Pouudno zhudnu ohranil. Glih taku Lota vti Sodomi, Abraama, Isaaca inu Iacopa vmei teimi Neuerniki te Cananeiske deshele. To ſtaro veliko Israelsko Gmaino Boshyo vtim Egipti, to ie iſpelal ſylno roko ſkuſi tu erdezhe morie, inu no ſpishal vti puſzhaui 40. leit is nebes. Te Preroke pred Tyranmi, pred hudimi neuernimi Shcofi inu fary, tiga Daniela pred Liui, nega try touarishe vti plamenski apnenici, ie zhudnu oboroual inu ohranil. Cri ſtus Syn Bosh, ta ie te ſuie Boshye oblube, katere fo vtiſh Euangelieh ſapiffane, de oben kir Vcristuſa inu timu Euangeliu Veruie, hudiga konza ne bode vſel, inu de ne vmerie, ſdostimi inu ſuelikimi zaihni spryzhal inu poterdiſ, ſteim kir ie vſe ſhlaht bolnike oſdrauil, Hudizhe preganal, Mertuice gori obuial. Sa letih beſſed inu Zaihnou Boshyh volo ſkuſi to pomuzh inu naklanene tiga S. Duha, Ty Verni Veruio lete rizhi, katereso od

Buga gouoriene inu vto S. Biblio sapissane, katerih, ty Turki, sadashni Iudi inu ty falsch hynauski kerszheniki ne Veruio. Sakai ty Verni, veido inu Veruio terdnu, de ta praui Bug, Ozha, Syn, S. Duh, ie Vfigamogozh inu risnizhin, on bode guishnu vse tu, kar ie gouuril inu oblubil per prauim redu inu zhasu iskasal inu dopernashal popolnama. Nu is letiga dolgiga Praulena more vshe vsaki veriditi, koku se ima ta besseda Vera prou fastopiti, inu kai ona vsebi dershi. In Summa, kratku gouorezh, Kateri zhlovik ima to prauo kerszhansko Vero, od katere Vere Cristus vti Euangelieh, inu S. Paul vnega lysteh zhestu gouorita, Ta isti napoprei Sna ta praui Stan Boshy vti S. Troyci, Hdrugimu, on Veruie inu fa guishnu dershi, kar kuli ta isti Bug, ozha, Syn, S. Duh, gouori, inu kar ie vti S. Biblij sapissanu, de ie timu taku, inu de se bode taku godilu [q 4b] per nega zhasu, Htretimu, on nekar le samuzh ne Veruie vse shtuke te Vere kerszhanske, inu de ie Iefus terpil, vmerl, od Smerti vstal inu shal vta nebessa, koker vtim Palsionu inu vti Euangelistih stoy, Temuzh on tudi terdnu Veruie, de ie tu vse Cristus sturil inu sterpil fa nega uolo, Inu de fa take Iesuseue Martre uolo, ima na Bugi eniga milostiuiga Ozheta, Odpustig vseh grehou, inu ta vezhni leben. Ta praua Vera, ie tu sposnane Boshyga Stanu vti S. Troyci, te nega Vole, Inu kir terdnu Veruie, Bug hozhe guishnu (koker vti Iogerski Veri stoy, Iest Veruio tu odpuszhane tih grehou) tim bosim pokornim greshnikom biti milostiu, fa volo Iesusa, inu taciga Vernigai fuelizhati. Inu ena letaka Vera, ie ta praua Vera kerszhanska, katera tiga Verniga zhloueka sturi pred Bugom vredniga tiga nebeskiga kraleustua, Sakai ta zhlovik skusi tako Vero bode dileshin vse Suetusti, brume inu prauice Cristuseue inu vfiga nega faslushena, Koker smo od tiga poprei slishali inu bomo pote she vezh gouurili.

TA XXXVIII. CAP.

Koku se ima fastopiti/ kadar po tib Euangelieh prauimo/ de ta Vera sama nas Isuelizha/ De ta Vera sama od sebe tiga ne dei/ temuzh milost Boshy inu tu faslushene Cristuse-×

INu per tim inu rauen tiga, ima tudi vslaki prou fastopiti inu dobru famerkati, Sa zhes volo se tei Veri po tim S. Pisamu taka velika muzh inu oblast da, perloshi inu perfodi. Natu ima vslaki veiditi, De ta Vera sama od sebe, koker enu nashe dellu, oli koker ena rezh tiga nashiga serza, nema te mozhi inu te oblasti de bi tiga zhloueka isuelizhala, oli de bi ta Vera tulikain velala, faslushila inu oppraula per Bugi, de fa take nashe Vere uolo, bi mi dobili tu odpuszhane vseh grehou, to Gnado inu milost Boshyo, inu de bi mi fa take Vere bili shazani pred Bugom brumni, sueti inu vredni tiga vezhniga lebna. Temuzh ta Gnada, Milost, lubesan inu Obluba Boshyta nas isuelizha, katera Gnada inu milost Boshy nom bosim greshnikom bode podilena sa uolo Iesusa [r 1a] inu sa volo nega Martre inu sa uolo nega velike pohleuszhine inu pokorszhine. Koker od tiga Cristus gouori, Ioh. 3. Taku ie Bug ta Sueit lubil, de ie dal suiga diniga Synu. Inu S. Paul Ephes. 2. Vi ste is Gnade isuelizhani, inu nekar is tih dell. Inu Tit. 3. Bug ie nas po nega Milosti ohranil. Inu Rom. 5. praui, Koker skusi eniga Nepokorszhino ie dosti Greshnikou sturienu, Taku skusi eniga Pokorszhino, bode nih dosti prauizhnih sturienu. Is tih bessed vslaki fastopi, de samuzh ta Gnada, Milost inu velika lubesan Boshy, katero Bug ozha fa volo suiga Synu pruti nom vernim ima, inu tu Cristuseuu faslushene nas isuelizha inu ohrani Oli kadar ie pag Gosspud Bug vtim nega vezhnim modrim fueitu taku odlozhil inu postauil, de oben zhlovik, kateri nei vti Gmaini tih Vernih, inu ne Veruie Veristusa inu vsem Boshym oblubom, ta isti ne bode imel obeniga deila na Milosti Boshy, ne na nega oblubi, ne na Cristuseui Martri. Na tih Neuernih ie Milost Boshy inu vse Iesuseuu dellu sgublenu. Ta praua Vera ie koker ena moshna oli en shakel, vkateri mi to Milost, Gnado Boshyo, inu vse opprauilu Cristuseuu primemo, inu ksebi inu na se fa lastino perprauimo inu dobimo. Sa letiga uolo tu S. Pisamu poufod, fuseb Cristus vti Euangelieh inu S. Paul vnega listeh taku vissoku to Vero vfdiguo, hualio inu perлагаio, de sto Vero Viesusa dobimo vse rizhi od Buga, to brumo kir vela pred Bugom inu ta vezhni leben. Obiu kadar slishimo oli beremo od te Vere, de ta ista oli skusi to isto dobimo odpuszhane vseh grehou, inu de skusi to Vero bomo ohraneni inu isuelizhani, Taku imamo per tim vselei smisiliti, de skusi to Vero se sturimo dileshni te Boshye oblublene milosti, Tim Neuernim, Bug ne hozhe biti milostiu. Inu de vfiga Cristuseuiga faslushena, nega prauice inu suetuflti bomo dileshni le skusi to Vero. Inu de ta Vera, ta Boshy

milst inu te Euangeliske oblube, moraoi vkupe biti, inu se ne mogo lozhiti narafsen. Sa tiga uolo Cristus gouori [r 1b] Hpetru od te bolne shene, Luc. 8. letaku, Iest sem pozhutil de ie ena muzh shla od mene, Potle ie dial hti Shen, Seuupai ti Szhi, Tuia Vera ie tebe sdrauo sturila, puidi smyrom, Tu ie, koker bi Cristus hotel rezhi, leto Sheno ie ta muia Boshya Muzh inu oblast osdrauila, Oli ona bi te muie mozhi ne bila dileschna, de bi poprei na to ne bila Verouala, inu se na to terdnu seuupala, Cristus tudi prau, Iohan. 4. 7. de ie on ta prau shiui Studeniz, kir tiga zhloueka ohladi inu sturi spet shiuiga pred Bugom, inu ga obdili so vsemi Boshymi darmi. Oli on per tim prau, de ie le tim en tak Studeniz, kateriga pyo, tu ie, tim, kateri Veruio vnega, Tim pag kateri ne pyo, ne Veruio, nishter ne nuza. Vezh prau Iohan. 6. On ie ta prau nebeski kruh, le tim pag kir ga Ieido, tu ie, kir Veruio vnega, ty isti nigdar ne vmerio. On ie ta praua luzh Iohan. 8. kir sueiti vnebessa, tim kir sa nim gredo, tu ie kir Veruio. On ie ta prau Pastry tih ouzhiz, kir nega stymo poslusaio. On ie ta Vrata, ta Pot Vnebessa, Iohan. 10. 14. vsem tim kir skusi inu po nim gredo, tu ie, kir Veruio vnega. On ie tu gori Vstanene inu ta vezhni leben, Iohan. 11. vsem tim kir Vnega Veruio, tim Neuernim pag Cristus Iefus sletem vsem nei nishter knuzu. Inu S. Paul prau tudi, Ephes. 2. Vi ste is Gnade isuelizhani skusi to Vero, Tu ie, koker bi S. Paul gouuril, Ta Gnada inu milost Boshya vas isuelizha, Inu tako Gnado inu Milost Boshyo, ste vi sto inu skusi to Vero dobili inu ksebi perprauili.

TA XXXIX. CAP.

Koku se imao/Ta nasha fastopna mes fena inu sapuuidna Prauiza oli Bruma/Inu ta Verna Euangeliska Cristufena Prauiza/prau fastopiti inu lozbiti narafsen. Inu de ie potreba tim kerszhenikom obej imeiti/oli vfa le ta Verna sama isuelizha.

TA Prauiza inu Bruma ie vfe enu, inu ta Prauiza ie ena taka rezh, kateri zhlouik to ifto ima, ta fe dershi inu se gliha so vsemi Boshymi inu zhloueskimi dobrimi postauami inu sapuuidami, inu ie tim istim volan inu pokoren. [r 2a] Inu tu Pismu inu vst fastopni Vuzheniki dile tako Prauizo na dua deila, To eno Prauizo imenuio, To Postauno, Sapuuidno, zhlouesko, fastopno vunano inu to nasho Brumo oli Prauizo. To drugo, Eno Boshyo, Euangelisko, kerszhansko, Verno, shenkano oli possoieno, noterno Prauizo. Ta Perua sapuuidna vunana inu ta nasha Prauiza, Ie leta Katero mi sturimo inu dopernefsemo. Tu ie, Kadar se mi so vfo nasho mozhio inu so vsem flissom po Boshu uoli, po nega postauah inu sapuuidah, Inu po tei nashi fastopnosti inu modrusti, prou inu poshteni pruti Bogu inu pruti ludem dershimo. Te nashe vunane vude taku regiramo, inu moistrimo sto nasho pametio, de kai gardiga inu ne poshteniga ne dopernefso. Inu kadar mi nash Stan, nash leben inu vfe nashe diane taku pelamo inu rounamo, de zhes nas, po prauici inu po risnici, niszhe ne more toshiti, oli kai hudiga, kriuiga inu nespodobniga gouoriti od nas, Temuzh de sledni brumni fastopni zhlouik, bodi Iud, Turk, Ayd oli kerszhenik, mora rezhi po risnici, Mi se dershimo so vfo rizhio, koker enim dobrim, brumnim inu poshtenim ludem slishi, inu dobru stoy. Mi slushimo veden Bogu, radi Vcerkou hodimo, molimo, ne shentuiemo, ne perseguemo, Poshtuiemo te starishe, smo sueisti inu pokorni nashi Gospozhini, Gospodariem inu Gospodinom, Ne byemo nikogar, ne oppraulemo, ne sezhnemo krega, nemamo snikomer nyda ne souurashtua, nash stan oli vtim fakoni, oli vtim diuizhtui, oli vtim vdustui, pelamo lipu inu poshtenu, ne kurbamo, ne pyanzhimo, ne krademo, ne golufamo, mi se shiuimo vsem ludem pres shkode, daiemo radi Vboshy Imeni, ne sturimo nikomer kriuu, ne lashemo, slushimo inu sturimo dobru vsem luden szhim mi ner vezh premoremo. &c. Inu kadar se mi taku inu timu glih, po Boshu voli inu nega Sapuuidah, inu po tei fastopnosti inu po spodobnih prauih zhloueskikh postauah, dershimo inu deimo kar ie nom ner vezh mogozhe. Taku mi imamo na sebi inu notri vsebi to [r 2b] Sapuuidno fastopno inu to nasho zhlouesko Brumo inu Prauizo. Inu leto brumo inu Prauizo, kir da vifikimtu, kar nemu slishi, Inu vfaiki sturi enim drugimu, Kar hozhe de bi se nemu sturilu, tudi ty modri Aydie vifoku hualio inu prauio de ta Prauiza vmei ludmii ie ena taka lepa rezh, koker ta Danya viutro na nebi, Inu te ludi, kir so fe taku shnih dianem po Prauici dershali, so tim nih Boguuom glihali. Inu timu ie taku inu ta cela risniza, de Gospud Bug hozhe tako vunano brumo inu Prauizo od vfaika zhloueka, bodi dur bodi imeiti, fa tu ie on dal te desset

sapuuidi, inu ie te iste vsakimu fastopnimu zhloueku noter vnega serce inu vnega veist sapissal. Roma. 2. Inu kateri zhlouk, bodi on kerszhen oli nekar, taku koker smo tukai sdai gouurili inu shteli naprei, potei perui inu drugi Boshy Tabli se ne dershi, Temuzh vueliki lotry, hudobi, vuelikih gardih smertnih grehii ozhitu inu shiher prebiua, dei subper suo lastno veist, Ta isti guishnu drusiga ne zhakai inu vsako vro ne stresi, samuzh vso fromoto inu shtraifingo od Buga, na telesu inu na blagu, Inu aku se ne preoberne, prae pokure ne dei, Boga sa milost inu sa odpustig Viesuieuim Imeni ne profsi, Inu on vtakih grehii sto smertio bode fapopaden, taku on mora tudi biti vekoma ferdamnan, Koker smo od tiga tudi poprei, vti 29. 30. Capitolih, gouurili. Nu aku se glih pred takimi velikimi Grehi varuimo inu se so vsē brūsku inu poshtenu dershimo, Taku vsai taka nasha zhloueska fastopna inu sapuuidna Prauiza, nei sadosti, nei vredna tulikain inu nei obilna inu popolnoma pred Bugom, de bi mi, sa te iste volo, sa brumne, sa prauizhne inu sa suete bili dershani od Buga, Mi htimu she vselei ene druge obilneshe potrubuiemo. Sakai ta nasha zhloueska inu sapuuidna prauiza, inu ta nasha pokorszhina, ne gredo is celiga, volniga zhifstiga inu prauiga serza, Tu nashe diane fdershane inu slushbe Boshye ne so volne cele inu popolnoma, te nashe misli se ne hote inu se ne mogo cilu sto Boshyo volo glihati [r 3a] inu ukupe sloshiti, koker S. Paul. Rom. 8. gouori kir prauia, Ta shega tiga zhloueskiga messa ie enu souurashtuu subper Boga, fakai ona tei postaui Boshy nei pokorna, inu ne more tudi, Ta Porodni Greh notri vnas veden druge inu hudu shele tar misli gori budi, katere so tei Boshy uoli subper, Mi zbiulamo na Boshy milosti, na nega oblubi inu pomuzhi, fuseb kadar smo vuelikih teskih dolgih vnaadlugah inu iskushnauah. Obtu mi stako nasho vunano sapuuidno Prauizo inu brumo, pred to Boshyo ostro Praudo ne moremo obstat. Gospud Bug hozhe od nas eno celo obilno inu polno noterno Prauizo tiga serza imeiti, koker te nega Sapuuidi gouore, kir prauio, Ti imash lubiti tuiga Gospudi Boga, inu tuiga blishniga is celiga serza, is cele misli inu is vse mozhi, so vso dusho, kateriga oben zhlouk vletim shiuotu ne doperesse. Inu kadar nas oben useh Boshyh Sapuuid popolnoma ne ohrani inu ne dershi, Satu tudi oben nas nei brumen inu Prauizhin pred Bugom, koker Dauid od tiga prizhuie, kir prauia Psam.143. Pred tebo oben shiu nei Prauizhin. Inu Iob 9. prauia, Iest veim risnizhnu de oben zhlouk nei prauizhin pred Bugom, fastopi skusidershane tih Sapuuid. Inu Moises prauia Exo. 34. Pred Bugom ta Nedolshni nei Nedolshan. Sa tiga uolo, vsakimu, kir hozhe pred to ostro Praudo Boshyo na sodni dan, oli sice vti smerti inu vdrugih teshkih iskushnauah sdobro veistio obstat, timu ie potreba, ene druge obilneshe Brume inu Prauice, koker ie ta nasha sapuuidna inu fastopna, katero mi sturimo inu doperesse. Od te iste Moises Gene. 15. gouori, kir prauia taku, Abraam ie Veroual Bogu, Inu tu istu ie on nemu persodil kani Prauici. Inu Esaias cap. 53. Ta mui hlapez, ta Prauizhni, bode skusidu suie sposnane nih dosti sturil Prauizhnih. Inu leta Prauiza oli Bruma, se prauia ena Verna, Euangeliska. Boshya shenkana inu possoiena Prauiza, fakai ona ne pride od nas, mi te ne sturimo, Temuzh nom bode shenkana dana inu possoiena od Iesusa [r 3b] Cristusa, to isto mi sto Vero unega na se perprauimo. Od te, ty Iudi Turki inu ty Hynauski inu nefastopni kerszheniki, nishter ne ueido, Ta zhloueska fastopnost no ne fastopi, S. Duh skusidu S. Pismu, inu skusidu Pridigo tiga S. Euangelia mora od take Prauice timu zhloueku pouedati inu nauuzhiti. Od te S. Paul unega lyftek fuseb htim Rymlanom inu Galatariem veliku gouori inu fastopnu vuzhi, koker potle bomo slishali. Ta ista Prauiza ie leta, inu to isto mi letaku dobimo inu na se perprauimo. Kadar mi Veruimo, de Iesus Cristus, ie ta prauia vezhni Boshy Syn, Inu de ie prauia Bug inu prauia zhlouk. Inu de ie on fa nasho uolo tu zhlouestuu na se vsel, de ie vtim na nashim meistu vse Boshye Postaue inu Sapuuidi doperesse, napolnil, dokonal inu sturil sadosti popolnoma, Inu de ie sa nashih Grehou uolo terpil inu umerl, de stako nega Martro te nashe grehe ie platil inu ispuusal, inu nas Sbugom spet smiril, to smert, tiga hudizha premogel, ta Pekal resdial, de nom Vernim ne mogo vezh shkoditi. Inu de ie na Trety dan gori vstal od te smerti, steim ie on nas spet brumne, Prauizhne inu suete sturil, inu nom dobil ta vezhni leben. Nu kadar mi letu vse od Cristusa, terdnu notri vnashim sercei Veruimo, se na tu cilu senessem, inu se steim troshamo inu goridershimo. Vseh iskushnauah inu vnaadlugah, ne zbiulamo na milosti na pomuzhi Boshy, de Bug savolo nega Synu nas ne sapusti vti smerti, ne vobeni nadlugi oli nesrezhi. Sa letake Vere volo same, bodo ty Verni od samiga Boga, sa Brumne, sa Prauizhne, sa

Suete, shazani, shtimani, dershani inu obsoieni na sodni dan, inu bodo vredni tiga vezhniga lebna. Sakai Cristus Iefus, prau S. Paul, 1. Cor. 1. Ie nom sturien od Buga kani Modrusti, inu kani Prauici, inu kani Suetusti, inu kanimu Odreshituu. Bug ie Tiga, prau tudi S. Paul, 2. Cor. 5. Kateri od obeniga Greha nei veidil, kanimu Grehu sturil sa nasho volo, De mi bomo Vnim (oli skusi nega) ta Prauiza kir pred [r 4a] Bugom vela. Inu Rom. 3. Nu sdai ie pres te Postaue resodiuena ta Prauiza, kir pred Bugõ vela, katera ie poteriena inu spryzhana sto Postauo inu steimi Preroki. Ta ista Prauiza Boshya pag pride skusi to Vero Viesusa Cristusa knim vfem inu zhes vse, kateri Veruio.

TA XL. CAP.

De ta Vera/Prauiza kers zhanska/Gnada/My loſt Boshya/Odpuzhane Grehou inu ta Vezhni leben/vkupeslshio/kateri Verni od tih Shtukou eden ima/Ta vſe ima/Inu koku ſe imaio ſaſtopiti.

TA besseda Gnada, vtim S. Pismu, se na dua deila oli platu ſaſtopi. Zhasi ſe prau, Gnada Boshya, ty mnogeteri Daruui Boshya, kirkodo dani tim ludem. Tu ie, vſe tu dobru inu kar ie huale vrednu, kir ta zhloukima na dushi inu na tim teleſſu. Kadar ie eden Vuzhen, Moder, Saſtopen, Sna doſti Iefikou, Vmei dobru gouoriti, Pridigati, Peiti, fe brumsku dershia, vmei kak kunshten antuerh, ie Mozhan, hyter, vmetaln, ferzhan, inu ie lipiga ſdrauiga ſhiuota, dolgu shiu, ie Bogat, lubefniu. Take rizhi vſe, fe imenuio, Gnada Boshya, fakai take dobre, lipe inu nuzne rizhi prido inu bodo dane le od Buga, Iac. 1. Potle ta besseda Gnada zheſtu vtim Pismi ſuseb vtim Euangeliu inu vtih lyſteh S. Paula, fe prau, Ta velika neisrežhena Dobrata Boshya, katera timu zhloukeku fabſton, fa volo Cristusa vſe Grehe odpufsti, de tiga zhloukeku Bug vſame gori fa synu, ga ima inu dershia brunniga inu lubiga, aku glich pouſod, vſelei inu cilu nei pres Greha, koker ſmo od te bessede vtim 3. Capitolu vleti Predguori tudi gouurili. Ta besseda Myloſt Boshya, fe prau, kadar Gospud Bug timu zhloukeku dobru dei inu sturi, nekar fa uolo nega brume inu fasluſhene, temuzh fabſton, is ſuie preuelike obilne dobrute inu lubesni, kir on ima pruti tim ludem. Tu Odpuzhane oli Odpufſtig tih Grehou, fe prau, kadar Gospud Bug timu zhloukeku, vſe nega Pregrishene hudu inu kriuu diane, misli inu bessede, pregleda, poſſabi, shenka, inu koker Miheas 7. gouori, Vtu globoku morie potopi, Inu sakrye, koker Dauid Psal. 32, Ta Vezhni leben, [r 4b] fe prau, Ta nebeski vesseli Stan, kir bode imer inu vekoma terpil, kateri nom bode dan potim lebnu, fa volo Iefusa Cristusa, aku per prau Veri obſtoymo do konza. Inu per letim en vſaki letu dobru ſamerkai, De lete rizhi inu bessede, Ta Vera inu Prauiza kerszhanska, ta Gnada, Myloſt Boshya, Tu Odpuzhane tih Grehou, Ta Vezhni lebē, Ie vſe enu, inu ſliſhio vkupe. Sakai leti Stuki od tih prauih Vernih kerzhenikou ne ſtopio inu fe nigdar ne lozhio narafen, fe vſelei inu veden kmalu kupe dershe. Kateri zhloukima prauo Vero Vcristusa, Ta iſti ie brumen pred Bugom, On ie Vgnadi inu Milosti Boshya, Ima odpufſtig vſeh Grehou, inu ta Vezhni leben. Kateri ima ta Vezhni leben ta ima to prauo Vero Viesusa, nemu fo vſi Grehi odpuzheni, Ie Vgnadi Vmilosti Boshya, Ie Brumen pred Bugom. Kateri ie Prauizhin inu Brumen pred Bugom, Ta Ima ta vezhni leben, odpuzhane vſeh Grehou, prauo Vero, Ie Vgnadi inu Vmilosti Boshya, Kateri ie Vgnadi inu Vmyloſt Boshya, Ta ima tudi to prauo Vero Viesusa, odpufſtig vſeh Grehou, ie brumen inu bogu lub. Kateri ima Odpufſtig vſeh Grehou, Ta mora tudi imeti, To prauo Vero Viesusa, Gna do, myloſt Boshyo, ta vezhni leben, inu ie Prauizhin pred Bugom. Obtu kadar eden vti Pridigi ſliſhi, oli ſam doma vtim S. Pis mu bere, De Bug fa uolo ſuiga Synu hozhe timu Vernimu, eno oli drugo rezh od letih ſdai imenouaniih Shtukou dat, Taku ima per tim vſaki vſelei ſmisli, Aku Bug enu oblubi inu da, taku on guishnu te druge vſe rizhi inu Shtuke, kir ſliſhio htimu uezhnimu lebnu, hozhe dat. Tu ui mladi inu preproſti dobru ohranite inu ſamerkaite.

TA XLI. CAP.

Saſtopnu Pryzbonane is S. Jansha Euangelia/de le ſkuſi to Vero Viesusa dobimo ta rezhni leben.

NV ſdai Vletih tryeh Capitulih poredu hozhmo nekatere ozhite inu ſaſtopne pryzhe is S. Pisma naprei postauiti, te iſte ſaſliſhati inu ſteimi ſpryzhati, De vſe tu, kar [s 1a] ſmo poprei vtih Tryeh

Perglihah, inu potle od te Vere, Prauice, od te Gnade, Mylosti Boshye, od Odpuszhane tih Grehou inu od tiga Vezhniga lebna, gouurili inu vuzhili, de ietimu taku inu ta praua cela risniza. De tu Isuelizhane tih nashih Dush ta Vezhni leben, ta Gnada inu Mylost Boshya, odpustig vseh Grehou, stoy le vtim samim Iesuseum Cristuseum saslushenu. Cristus Iesus Syn Boshy ie on tu vse, le sam, suio Martro, per Bugi suim Ozhetu nom dobil inu faslushil, Inu mi se taciga Iesuseuiga faslushena inu vseh rizhi tar shtukou, kir slishio htimu Vezhnimu lebnu, le skusí to Vero samo inu iemlene tih S. Sacramentou sturimo dileshni, dobimo inu perprauimo na fe. Sice obenu drugu dellu, obena druga Boshya shlussba, obena druga Stuar, ne Angel ne Suetnik, ne Suetniza nom tiga ne dobi, inu nom ne da. Sakai obenu drugu Ime, praui S. Peter Acto. 4. pod nebom nei danu tim ludem, vkaterim bi mi mogli Isuelizhani biti, Samuzh tu Ime Iesuseuu. Inu Cristus praui sam, lohan. 14. Nifzhe ne pride htimu Ozhetu, samuzh skusí mene. S. Ioannes Euangelist ta ie fuelikim flissom inu samerkanem, zhes te druge Euangeliste vse, ie Iesuseue sguuori inu bessede, vta fui Euangeli postaul inu sapissal, Skaterimi Cristus nasnane daie inu vuzhi, De le sa uolo te Vere Viesufa, mi ratamo inu postanemo ty Otroci inu Erbizhi Boshya, Inu de le skusí to Vero Viesufa, pridemo doli tiga Boshya serda, bomo druguzh rojeni, de nom ta kazhy strup, ta Greh nishter ne shkodi, Mi bomo skusí to Vero Viesufa, napoyeni sto shiuo vodo inu napitani steim prauim nebeskim kruhom, de nigdar ne vmeriemo, temuzh de bomo imeili ta Vezhni leben. Sa S. Ianshem, potle S. Paul tudi fuelikim flissom fastopnu, dolgu inu vdostih mestih, fuseb vtyu dneyu lyftiu, htim Rymlanom Inu Galatariem veliku dishputira, pryzhuie Spismom inu vuzhi, de ta zhloviik skusí samo Vero Vcristusa, pres vse postaue, pres vsga nashiga diane inu faslushene, [s 1b] Brumen.× Prauizhin inu Suet postane pred Bugom. Inu de sa uolo oli skusí te Sapuuidi Boshye, oben zhloviik nei brumen pred Bugom, inu Isuelizhan ne bode, sakai tih nifzhe vtim shiuti popolnomu ne dershi, ne dershati ne premore. Letyu dueyu nekatere pryzhe hozhmo mi napoprey falishati, potle tih drugih Iogrou inu Prerokou. S. Ioannes sdaici vtim fazhetku nega Euangelia, Cap. 1. praui taku, Cristus ie dal vsem teim kir nega gori vsamo inu Vnega Veruio to oblast, de Boshya synuui postano. Kar vezh vtim istim Peruim Capituli od te Vere, Gnade gouori, tu smo poprei vletei Predguuori islagali. Vtim 3. Capituli, Cristus ima en lep dolg Sgu uor, sanem Iudouskim Doctoriē, tiga fastopnu vuzhi koku ima inu more priti Vnebessa. Nerpoprei, praui knemu, Ti morash druguzh is uode is tiga Duha inu osgari is nebes biti royen. Tu ie, Vsaki zhloviik kir hozhe Isuelizhan biti, ta mora eno drugo Vero, fastopnost inu shego, tei perui Porodni subper, na se vseti. Ta ista Vera bode dana is nebes, od S. Duha skusí ta kerst inu to pridigo tiga Euangelia. Vsí ludie (koker smo poří sadosti spryzhal) po tim Peruim roystuu, so greshniki, ne veido nishter od Boshya Stanu vti S. Troyci, ne od Boshya Synu. Ta Nicodemus ie menil, inu taku vsí Vuzheni, Modri inu fastopni ludie menio, kateri S. Duha nemaio inu timu Euāgeliu ne Veruio, De kadar en zhloviik na tim sueitu po tei zhloveski fastopnosti, po tih desset Sapuuidah, sui Stā inu lebē dershi inu pela, Veruie vtiga Boga kir ie stuaril semlo inu nebu, Ta isti ie brumen inu prauizhin pred Bugom inu pred ludmi sadosti. Inu nemu se drigazhi tudi ne sdy inu ne veruie, temuzh de on stako suio lastno bru mo, inu steimi suimi Boshymi slushbami premore sam sebi faslushiti inu dobiti ta vezhni leben. Subper tako zhlovesko, Iudousko, Fariseisko inu Menishko maningo, tukai Cristus steim Nicodemom gouori, Inu praui nemu od tiga drugiga noterniga neuidezhiga duhouskiga Roystua, od kateriga ta Vuzhenik Nicodemus poprei nishter nei veidil [s 2a] ne fastopil. Te iste bessede Cristuseue od Vode, od Duha, od Veitra, od drugiga Roystua, se imao letaku fastopiti, Koker bi Cristus hotel rezhi, Ti Nicodeme, ti si en Pridigar tih Iudou, inu ti taku menish inu druge uuzhish, de kadar se eden le isuuna steimi vunanimi vudi, siesikom, frokami inu fnogami poshtenu inu brumsku dershi, tih desset Sapuuid ne prelomi, Ne slushi Malikom, ne shentuie, prasnuie, offruie, almoshno daie, dolgu moli, ne ubya, ne krade inu ne kurba, taku ta isti ie brumen inu suet sadosti, ie Bogu lub inu pride vnebessa. Oli ti Nicodeme, ti vtim delezh Falish, kriuu menish inu vuzhish. Bug ne gleda samuzh na tu vunane zhlovesku videzhe diane, temuzh veliku vezh na tu noterne, na tu serce. 1. Reg. 16. Iere. 17. Tu serce ie polnu neuere inu zbiulane na Bugi inu na nega bessedi, ne sna prou Boga, se ga prou ne boy, ne lubi, ie polnu hudih sheli inu misli, ie greshnu, nezhishu inu smerdezhe pred Bugom. Obtu ta

zhliouik, aku hozhe priti vnebu, mora biti is nostra vtim sercei, vti fastopnosti, druguzh royen, preminen inu ponoulen. Htimu ie potreba S. Duha, ta isti skusī ta kerst inu skusī ta Euangelium tu iskashenu, hudu serce druguzh rody inu preoberne spet na dobru, de sposna tiga prauiga Boga vti S. Troyci, sposna ta Greh inu nezhistost suiga serza, sposna de sto suio brumo, suiem dianem ne more priti vnebessa, de potrubui odluspzhane inu milosti Boshye. S. Duh skusī ta Euangelium da timu zhlioueku nasnane, sa zhes volo ie ta Bosh Syn zhliouik postal, inu se pustil na ta Crysh obessiti. Guishnu, le sa tiga volo, koker Cristus tukai sam lipu fastopnu prau. De Bug ie te ludi taku lubil, de ie suiga diniga Synu dal, inu pustil na ta Crysh perbyti, de vfaketeri, kir bode Vnega Veroual, ta isti ne bode hudiga konza vsel, temuzh bode imel ta vezhni leben. Sakai Bug nei poslal suiga Synu na ta sueit, de bi on imel te ludi ferdamnati, temuzh de ty ludie bodo ohraneni skusī nega, kateri vneg Veruie, ta ne bode ferdamnan, kateri pag ne [s 2b] Veruie, ta isti ie fdai ferdamnan, Satu, kir nei Veroual vtu Ime tiga diniga Boshya Synu. Inu ta Moiseseua kufrasta kazha, katero ie on bil vti puszhau na eno palizo obessil prau tukai Cristus, ie tudi pomenila, praula inu kafala na to Cristuseuo Martro, koker tedai ty greshni Iudi kir so bili od tih strupouith kazh viedeni, drigazhi ne so mogli na telesu sdraui postati, samuzh oni so morali vto kufrasto kazho pogledati. Num. 21. Glih taku ty ludie tiga strupa na tei dashi drigazhi ne mogo skusī obeno rezh doli priti inu isprati is sebe, samuzh oni pogledaio inu Veruio Viesusa Cristusa, kir ie bil na ta Crysh obeshen. Glih tu istu inu taku Ioannes kerstnik pridiguie od Cristusa kir prau, Ozha lubi tiga Synu, inu vse rizhi ie nemu vroke dal. Kateru timu Synu Veruie, ta ima ta vezhni leben. Kateri pag timu Synu ne Veruie, ta isti tiga lebna ne bode vidil, temuzh ta ferd Boshy ostane na nim. Nu is letiga samiga 3. Capitula S. Iansha, vsaki slishi inu fastopi, de vſi shlaht ludie so veliki Greshniki pred Bugom, Inu de tih Grehou ne mogo drigazhi doli priti, ne brumni, prauzhni inu sueti ratati pred Bugom, inu dobiti to Gnado Boshyo, inu ta vezhni leben, Samuzh skusī to Vero Viesusa Cristusa. Glih taku te druge bessede Cristuseue use, katere ie hti Samaritiski Sheni inu htimu kraleuimu, Ioh. 4. Potle htim Iudom gouuril od te vere vneg, se imao fastopiti. Ioh. 5. prau, Ta Ozha lubi tiga Synu, inu nemu iskashe vse, kar on sturi. Inu on bode nemu she vegsha dela iskafal, de se vi bote fazhudili. Sakai koker ta Ozha te Mertue gori obuie, inu sturi shiue, Glih taku tudi ta Syn sturi shiue, katere on hozhe. Sakai ta Ozha nikogar ne sodi, temuzh vfo sodbo ie dal timu Synu, de vſi zhesti tiga Synu, koker zhesti tiga Ozheta. Kateri tiga Synu ne poshtuie, ta ne poshtuie tiga Ozheta, kateri ie nega poslal. Risnizhnu, Risnizhnu iest vom poueim, kateti to muio bessedo poslusha, inu [s 3a] Veruie timu kir ie mene poslal, ta ima ta vezhni leben, inu on ne pride vto sodbo inu vtu ferdamnene, temuzh on ie od te smerti skusī shal uta vezhni leben. Risnizhnu, Risnizhnu, Iest vom poueim, de ta vra pride, inu ie vshe fdai, de ty Mertui bodo to shtymo tiga Boshya Synu slishali, inu ty kir bodo slishali, bodo shiui. Per tei bessedi, Mertui, se imao ty Greshniki, inu ty kir telefnu vmerio fastopiti. Cristus tukai gouori, de ty Greshniki, kir so pred Bugom inu na dashi mertui,aku bodo vneg Verouali, bodo shiui, tu ie, oni brumni inu sueti postano, inu bodo potle na sodni dan tudi gori obudenit htimu vezhnemu lebnu. Vsaki vishi inu fastopu, de le ta Vera Vcristusa Isuelizha tiga zhlioueka, Cristus tudi utim 6. Capituli htim Iudom gouori, kir prau umei drugimi bessedami, Ne delate po tei Spishi, kir konez vfame, temuzh po tei kir ostane vtim vezhnim lebni, katero vom bode dal ta Syn tiga zhlioueka, Sakai letiga ie Ozha Bug fasnaminoual. Natu, prau ta Euangelist, so ty Iudi diali Kiesusu, kai mi imamo diati, de bomo ta Boshya della sturili? Iesus odgouori inu prau knim, Letu ie tu Boshye dellu, de vi Veruiete na Tiga, kateriga ie on poslal. Inu kar Cristus vtim 6. Capituli, od tiga prauiga nebeskiga kruha, od nega messa inu kry gouori, de se ima ieisti inu pyti, Tu vse ie ima fastopiti od te Vere Viesusa. Vtim 7. Capituli pishe Ioannes, de ie Iesus ob tim Iessenskim prasniku glosnu vpyl inu gouuril, Ie li du sheien, ta pridi kmeni inu py, kateri vme Veruie, koker tu pismu gouori, od tiga telesu poteko ty potoki te shiue vode. Tu ie, kateri bode Vcristusa Veroual, timu bode dan S. Duh so vſemi nega daruui, bode imel to prauo Vero, Gnado, milost Boshyo, oppuszhane vſeh grehou, pokoi, myr vſui veifti inu po tim lebnu ta vezhni. Potle vtim 8. Cap. prau Cristus, Iest sem ta Luzh tiga Suita, kateri hodi sa meno, ta ne bode vti temmi hodil, temuzh on bode imel to Luzh tiga lebna. Tu ie, Vſi shlaht ludie po vſim sueitu so od tiga porodniga [s 3b] Greha oslipleni,

ne snaio inu ne veido nishter od Boszyga× stanu vti S. Troyci, ne nega vole, de hozhe sa volo suiga Synu vsem Vernim ludem biti milostiu inu dati ta vezhni leben, Inu vſi ludie po nih naturi so temni, tu ie, Greshniki inu timu Ferdannenu poduersheni. Ampag kateri Veruie Vchristusa inu nega Euangeliu, timu bode danu od S. Duha, de bode sna inu lubil tiga prauiga Boga, Ozheta, Synu inu S. Duha, se bode pruti Bogu vſiga dobriga vſeh nega nadlughah seuupal, Inu bode vſuim fercei saguishan de so nemu sa volo lefusa odpuszheni vſi nega grehi. Vezh vtim 8. Cap. vmei drugimi bessedami Cristus htim Iudom taku gouori, Sa risnizo, fa risnizo, iest vom poueim, Aku du muio bessedo bode ohranil, ta ifti te Smerti ne bode vidil vekoma. Inu utim 11. Cap. hti Marti, Iest sem tu Goriusstanene inu ta leben, kateri Vme Veruie, aku on glih vmerie, ta bode shiu. Inu sledni kir ie shiu, inu Veruie na Me, ta ifti nigdar ne vmerie. Ta besseda Cristuseua pag, od katere tukai on gouori, ie ta Euangeliū, ukaterim uſem ludē ponuie, daie naprei inu oblubuie to Gnado Boshyo, odpustig vſeh grehou inu ta uezhni leben, tim kir deio pokuro inu Vnega Veruio. Inu lety so kir nega bessedo ohranio, kir timu Euangeliu, tim Boshym Cristuseum oblubō terdnu Veruio, inu fe na te ifte cilu feneffo. Taki Verni ludie nigdar ne vmerio, fastopi sto drugo duhousko smertio, Sto telesno smertio morao uſi ludie vmereti, Heb. 9. Od lete telesne smerti nas Cristus nei odreshil, sakai ta perua telesna nasha smert nom Vernim nei vezh ena smert, temuzh en ſſen, enu faspane, inu enu lozhituu is tiga suita, kir mi tu nashe greshnu tellu, koker eno teshko butoro od sebe poloshimo inu fa ſebo pustimo do eniga zhaza. Cristus tukai gouori od te druge, vezhne peklenke, ferdamnanske inu Hudizheue smerti, od te ifte ie on te Verne ſuio smertio odkupil inu reſhil, de te vezhne smerti nigdar ne bodo pokufili ne vidili. Inu de Cristus od take druge vezhne smerti [s 4a] gouori, te nega bessede fastopnu pryzhuio kir prau, Kateri Vme Veruie, aku on glih vmerie (fastopi sto telesno smertio) bode shiu. Sakai Cristus ie tu Goriusstanene inu ta Leben. On ie ta vezhni shiui vſigamogozhi Bug, kir shne ga Ozhetom inu S. Duhum ie vſe rizhi stuaril is nishter, kar nei bilu de ie, kar ie hotel, tu ie moralu biti, inu she ſdai, kar on hozhe tu mora biti, On pag hozhe de ty kir Vnega Veruio ne vmerio, obtu oni bodo guishnu per nim vekoma shiui. Vletih Cristuseuih bessedah fe ima tudi ſamerkati ta besseda, Ohranil, inu kir dua krat prau, Kir Veruie, kir Veruie, Is tih vſaki fastopi, de le ſto inu ſkuſi to Vero, te Cristuseue mozhi, oblube, faslushene inu tiga vezhniga lebna, fe ſturimo dileshni inu na fe perprauimo, koker smo poprei odtiga gouurili. Inu vtim 17. Cap. prau ſam Cristus, Letu ie ta vezhni leben, de tebe Ozha, de ſi ti ſam prau Bug, Inu kateriga ſi ti poslal, Iefusa Cristusa ſposnaio. Tacih inu tim glih bessed inu pryzh, de le ſkuſi to Vero Viefsuſa, pres vſiga nashiga dobriga diane inu faslushene, dobimo to Gnado, Miloſt Boshyo, odpuszhane vſeh grehou, inu de brumni, prauizhni ratamo pred Bugom inu nom bode dan inu shenkan ta vezhni leben, ie veliku vtim Euangliu S. Iansha inu vnegra peruim lystu, katere bessede inu pryzhouane vſe poredu tukai ſapiffati inu islagati fe ne ſpodobi, bi bilu predolgu. Šdai hozhmo tudi nekateru fastopnu pryzhouane is S. Paula pridig inu lyftou poredu faslihati.

TA XLII. CAP.

Nekateri ſastopni Vukunni vſeti is S. Paula lyftou/ de le ſkuſi to Vero Viefsuſa dobimo to prauo ciло brumo/ ſkatero obſtymo pred Bugom inu homo Iſuelizbani.

S. Paul ta ſueifti pridigar inu Islagauezh tiga S. Euangelia, Vtim lyftei htim Rymlanom, kadar ie on vtim 1. 2. inu 3. Capituli, ſteim S. pismom inu ſteim Aydouskim inu Iudouskim dianem, neposhtenim gardim shiuinskim lebnom inu pregrishenem, ſadofi ſpryzhal, de vſi ſhlaht ludie, ty Aydi inu Iudi ſo veliki, greshniki, Inu de oben zhluik [s 4b] ſuiem dobrim dianem inu dersharem tih Boshu ſapuuid, nei brumen inu prauizhin pred Bugom. Na tu iftu prau letaku. Ro. 3. Nu ſdai pag fe ie ta Prauiza kir pred Bugom uela, pres te pomuzhi te poftaue ſeſodela inu ie iſkasana, od katere ta Poftaua inu ty Preroki pryzhuio. Ieft pag prauim od take Prauice pred Bugom, kir ſtoy vti Veri Viefsuſa Cristusa, katera pride na vſe inu zhes vſe te, kir Veruio. Sakai tukai nei obeniga lozhitka, vſi ſo greshili, inu mancaio te vrednusti, kir bi imeili imeiti per Bugi. Ampag oni bodo Prauizhni ſturieni, Sabſton, ſto nega Gnado, ſkuſi tu Odreshituu, kir ie doperneffenu ſkuſi Iefusa Cristusa, Kateriga ie Bug naprei poftauil kanimu Stolu te Gnade, ſa

kateriga volo hozhe biti milostiu inu se hozhe sprauiti steimi, kir se senesso na nega Kry, inu kir so nemu Verouali, inu tu fa tiga volo, de on taku naprei da inu iskashe to suio prauizo, vtim, de on te grehe odpuszhe. Natu de on sam bode Prauizhin, Inu de on Prauizhniga sturi tiga, kateri ie te Vere Viesusa. Vletih bessedah mi slishimo, de S. Paul tukai sdoftimi bessedami od te kerszhanske noterne Prauice, katero mi sto Vero Viesusa na se perprauimo gouori, Inu de ta ista Verna Euangeliska Prauiza oli Bruma drusiga nei, samuzh tu odpushane tih grehou, de dopademo inu smo lubi Bogu, inu smo oblizheni sto Cristuseuo Prauizo inu Suetustio, inu smo darouani steim S. Duhum, de Boga dershimo fa nashiga lubiga Ozhetu inu shtritamo subper hudizhe, subper ta Sueit inu subper tu nashe lastnu messu, de tih mertuih Grehou ne dopernasha. Inu tu vse, praui S. Paul fastopnimi inu obilnimi bessedami, nom bode danu inu iskafanu od Buga Sabston, pres nashiga dobriga diane inu faslushena, fa volo inu skus to Vero Viesusa Cristusa. Inu kir S. Paul tukai vtih bessedah od te kry gouori, per tei se ima fastopiti ta cela pokorszhina inu vse dellu, opprauilu inu faslushene Cristuseuu Vtim 4. Cap. Rom. pryzhuie steim Moiseseuim Pismom, de ta Abraam tudi nei fa volo nega dobril [t 1a] del, inu fa nega lastne brume pred Bugom Prauizhin ratal, temuzh fa te Vere volo, kir ie Boshy oblubi od Cristusa Veroual. S. Paula bessede so lete. Ie li Abraam fa uolo nega diane Prauizhin shazan, taku on ima dobru fe hualiti, ampag nekar per Bugi. Kai pag tu Pismu gouori? Abraam ie Veroual Bogu, inu tu ie nemu kani Prauici persoienu. Inu na konzu tiga 4. Capitula praui, De vse tu, kar ie od Abraama piffanu, tu ie piffanu fa nasho uolo, de mi bomo tudi pred Bugom fa brumne inu Prauizhne shazani, aku bomo timu Verouali, kateri ie nashiga Gospudi Iesusa obudil od te smerti, kateri ie bil tiakai dan so nashih grehou volo, Inu ie gori obuden fa nashe Prauice uolo. Vtim 9. Cap. Rom. subper te Iude, kir so menyli, pres Vere Viesusa, shnih dershanem tih Sapuud Boshyh biti brumni pred Bugom inu Isuelizhani. × letaku gouori. Kai hozhmo tedai mi rezhi? Ty Aydi kir ne so hodili fa to Prauizo, so to Prauizo dosegli, leto Prauizo pag kir pride is te Vere. Ty Iudi pag, kir so hodili fa to Prauizo te Postaue, ne so hti Postaui te Prauice prishli. Sa zhes uolo? Satu kir nemaio te Vere, temuzh oni se na ta della te postaue fanashaio. Oni so se opoteknili ob ta Kamen tiga obpotaknena, koker piffanu stoy, Pole Iest vtim Sionu poloshim en kamen tiga obpotaknena, inu eno kamenato pezh tiga sblasnena. Inu kateri kuli na nega Veruie, ta ne bode saframouan. Vezh praui vtim 10. Capit. Ty Iudi ne snaio te prae Prauice, kir pred Bugom vela, Sa tiga volo oni ifzheio nih lastno Prauizo gori postauiti, Inu se ne hote podati pod to Prauizo kir vela pred Bugom, Sakai Cristus ie te Postaue inu vseh Boshyh Sapuud dopolnene inu konez, kateri vnega Veruie, ta isti ie Prauizhin. Inu htimu S. Petru, S. Paul taku gouori, Gal. 2. Mi smo po naturi inu nekar is Aydou greshniki, oli mi vfa veimo, de ta zhlovik is tih del te postaue ne bode Prauizhin, samuzh skus to Vero Viesusa Cristusa. Inu [t 1b] mi smo tudi Verouali Viesusa Cristusa, de bomo Prauizhni sturieni is te Vere Vcristusa, inu nekar is tih del te postaue. Sakai fa uolo tih del te Postaue obenu messu ne bode Prauizhnu. Inu na konzu tiga 2. Cap. praui, Iest ne sauershem te Gnade Boshye, Sakai aku ta Prauiza is te Postaue pride, taku ie Cristus fabston (pres prida) vmerl. Inu vtim 3. Cap. praui, Vsi ty, kateri steimi delli te Postaue (tu ie steimi Boshyi Sapuudi) okuli hodio, ty so pod to Prekletuo. Sakai onu ie piffanu, Preklet ie vsketeri, kir ne ostanje per vsem teim, kar ie piffanu vtih buquah te Postaue, de on tu istu sturi. De pag fauolo dershane te Postaue nifzhe ne bode Prauizhin pred Bugom, ie ozhitu inu veidezhe, Sakai ta Prauizhni bode is suie Vere shiu. Vezh praui, Vi ste vfi otroci Boshy, satu kir ste Verouali Iesusu Cristusu. Htim Ephe. Cap. 2. pifshe taku, Vi ste is te Gnade isuelizhani, skus to Vero, inu tu istu nekar is vas, Tu ie en Dar Boshy, nekar is tih dobril del, de se nifzhe ne huali. Vtim 3. Capit. Phil. Subper te falsh Hynauske inu Fariseiske Pridigarie, kir so se pred preprostimi ludmi hualili shnih Staro, sueto Shlahto, shnih dobrimi delli, fuelikimi, teshkimi inu lipimi Boshyi slusbami, inu shnih brumo inu Prauizo taku gouori. Gledaite na te pse. Gledaite na te hude delauce, Aku fe du sme fanesti na tu messu (per tei bessedi Messu, se ima fastopiti vse vunane videzhe lipu inu dobru diane, vse Boshye slushbe pres te Vere Viesusa) Taku iest she vezh. Iest se obresan na osmi dan, Iest se is tih Israelskih ludi, Is te Shlahte Beniamin, En Iud is tih Iudou, inu po tei Postaui en Fariseus, Po tim Ayffru en Preganeuez te Gmaine Boshye, po tei Postauni prauici, sem iest bil pres tadla inu pres suaresha.

Oli kar ie meni dobitig bilu, tu sem iest, fa volo Cristusa, fa shkoda× shazal, Ia iest vse rizhi shazam fa shkodo pruti tei ueliki vrednusti tiga sposnane Iesusa Cristusa muiga Gospudi, fa kateriga uolo iest vse rizhi fa shkodo dershim, inu nee imam [t 2a] fa smety inu fa sametke, de iest le Cristusa dobim, inu de bō vnim naiden, De iest nemam te muie Prauice, kir ie is te Postaue, temuzh to kir pride is te Vere Vchristusa, katera Prauiza bode od Buga tei Veri persoiena, de iest nega sposnam, inu to muzh tiga nega Gorustanena, inu tu podilene tiga nega Terplena, de iest tei nega smerti bom podoben, inu de iest steim pridem htimu Gorustanenu tih mertuih. Nu vletih bessedah usfah vfaki dobru vidi de S. Paul od te suie zhloveske inu Postaune Prauice nishter ne dershi, inu se shno ne huali, temuzh on le to Prauizo vissoku usdiguie inu se shno huali, katera ie nemu dana inu shenkana od Buga fa volo te Vere Viesusa. Inu kadar ie tim Iudom vtim Meistu Antiohij dolgu pridigal od Iesusa Act. 13. Inu na konzu te iste pridige letaku gouori. Natu, bodi vom veidezhe, de skufi Letiga se vom osnanuie tu odpuszhane tih grehou, inu od tiga usiga, od kateriga vi ne ste mogli skufi to Moiseseuo Postauo Prauizhni postati. Skufi letiga vfaki, kateri Veruie ie Prauizhin sturien. Vezh inu drugih Pryzh is tih lyftou inu Pridig S. Paula, de le tu faslushene Cristuseuu, ta Vera Vnega, nas Isuelizha inu ohrani, smo poprei nakuliku, inu she potle bomo vezh slishali, Obtu na letih vfaki dobr ikerzhenik imei sdai sadostti.

TA XLIII. CAP.

De le vtim sposnanu inu vti Veri Viesusa/ta nasha inu vseh Suetnikou Prauiza/Suetust inu Isuelizhane stoy/Prizhuije ta vfa cela S. Biblia/fa tiga volo ona vezh od Iesusa koker od ozhetia Boga gouori. Od tiga tudi prizhuije vseh Suetnikou posnuizhene/sakai oni so tudi le skufi to Vero Viesusa is Greshnikou Suetnikiki postali/to isto Gnado mi tudi imamo/de moremo skufi to Vero is jerda Vboshyo milost priti.

INu potehmal kadar smo poprei tudi mnogeterih Capitulih nakuliku Pryzh is Moisesa is tih Prerokou inu Iogrou naprei postauili inu spryzhali, de vfi shlaht ludie so po tei naturi bosf inu ferdamnani Greshniki, inu de drigazhi Vnebessa nemogo prityi, samuzh skufi to Vero Viesusa. Inu rauen tiga smo tudi islushili to peruo Boshyo Oblubo od tiga Shenskiga Semena. Sa tiga volo ne hozhmo tukai vletim Capituli vseh Prerokou inu Iogrou Pryzh, temuzh le nekatere, katerih ne smo poprei sapissali, sdai faslishati, Bug ozha [t 2b] skufi Efaia vtim 53. cap. vmei drugimi bessedami od suiga Synu taku gouori. Leta mui hlapiez kir ie sauolo tih ludi grehou lashpotouan, byen inu ranen, On bode tudi vtim suim sposnanu nih dosti Prauizhnih sturil. Inu ta Daniel taku proui, Cap. 9. Kadar ta ner Suetishi bode shalban (tu ie, kadar Cristus bode pridigal, inu te suie rizhi opraul) tedai bode tei Pregrehi branenu, ta Greh bode sapezhaten inu konez imel, tu kriuu diane bode spraulenu, Inu ta vezhna Prauiza bode naprei doperneffena. Inu Iere. Cap. 23. proui, Ta Dauidoua Mladiza, bode imenouana ta Gospud Inu ta nasha Prauiza. Letih Prerokou bessede, cilu lipu inu fastopnu islaga S. Paul.1. Corinth. 1. Kir taku pifshe. Iefus Cristus ie nom od Buga sturien, kani Modrusti, inu kani Prauici, inu kani Suetusti, inu kanimu Odreshituu. S. Paul da tukai Cristusu shtyri Imena, skaterimi on daie vsem ludem nasnane, kakoue rizhi inu dobrute mi od Cristusa imamo. Nerporei, proui tukai S. Paul. Cristus Iefus ie non sturien od Buga kani Modrusti, Tu ie, Cristus ta Boshy Syn, kir ie en zhlovik postal, inu kir fe ie pustil Martrati, tiga mi ne smo faslushili, temuzh Bug ie tu is suie velike Milosti taku odlozhil. Inu Cristus ie nom, od Buga dan inu postaulen kani Modrusti, tu ie, de mi skufi nega diane, bessede, Euangeliun inu zaihne tiga prauiga Boga shnega Stanum inu shnega volo, prou sposnamo, Sakai niszhe ne sna tiga.× Ozhetia, samuzh ta Syn, inu komu ga ta Syn refodei, Math. 11. Obtu tu prauu sposnane Boshye, ie ena velika Modrost, katere mi vnashi fastopnosti inu modrusti nemamo, temuzh Vchristusu inu skufi Cristusa mi hti pridemo inu no dobimo. Potle ie Cristus sturien od Buga nom kani Prauici, tu ie, De ta Cristuseua Prauiza inu bruma, ie ta nasha Prauiza inu bruma de fa uolo inu skufi nega bomo mi pred Boshymi ozhi fa brumne inu Prauizhne shazani inu dershani. Mi smo vfi Greshniki, inu drusiga na sebi po tei nashi naturi nemamo, samuzh [t 3a] ta Greh, koker smo tupoprei spryzhali, Bug ie pag Tiga (proui drugdi S. Paul. 2. Cor. 5.) kateri od obeniga greha nei veidil, sturil kanimu Grehu, de mi bomo unim ta Prauiza, kir uela pred Bugom. Htretimu, on ie tudi sturien od Buga, de ie on ta nasha Suetust, Sakai vtim nashim messei, dotle smo na tim

sueitu, nai si smo kerszheni inu Verni, ty ostanki od tih Grehou notri vnas prebiuaio. Sa tiga volo potrubuiemo odpuszrena tih Grehou inu Posuizhena vlag dan, de ta Vera vnas gori iemle, de od dne do dne fueteishi bomo. Iesus pag le lete posuezhuie inu pobulshuie fuiem Duhum skus siuo bessedo inu te Sacramente, kateri vnega Veruio. Hzhetertimu, Iesus ie nom dan inu sturien od Buga kanimu Odreshituu. Odreshituu pag tukai inu drugdi vtim S. Pismu, se prauj inu imenuie, enu plazhilu inu blagu, kir se da, odreshi inu odkupi en tak zhloik, kir bi imel, sa volo velikiga dolga inu prenesmasniga pregreshena, vekoma veni teshki hudi strashni Iezhi, fideti inu veden martran biti. Eni taki britki Iezhi, tei oblasti Hudizheui, inu timu vezhnemu Ferdamnemu, so vli ludie bili poduersheni. Od take nesrezhne hude vezhne Iezhe, ie Cristus te Verne odreshil inu odkupil, Nekar steim Slatum oli Srebrom, prauj S. Peter 1. Pet. 1. temuzh to shlahtno kryo Cristuseuo, koker eniga nedolshniga inu pres usiga madesha Iagneta, kateri ie htimu bil odlozhen, preden ie ta Sueit bil stuarien, Ampag stuprou vtih puslednih zhasih, ie on iskasan inu refodien fa nasho volo, &c. Vezh ie S. Peter vtim Peruim velikim Concilij Vierusalem, per katerim Concilij so bili vli Iogri S. Paul inu Barnabas, Inu ty perui stari vuzheni inu sueti kerszheniki, gouuril, vmei drugimi bessedami letaku, Actor. 15. Bug ie tih Vernih Aydou serza skus to Vero ozhistil. Inu mi Veruiemo, de le skus to Gnado tiga Gospudi Iesusa Cristusa bomo Isuelizhani, koker so ty tudi [t 3b] ty nashi Ozhaki Isuelizhani postali. Inu htimu Cornelius Act. 10. ie dial. Letimu Iesusu vli Preroki Pryzho daio, de le skus nega Ime, usi ty kir Veruio na nega, prymo tu odpuszhene vseh Grehou. In Summa. Onu ie guishnu timu taku, koker tukai S. Peter gouori, de vli Preroki, Moises, Samuel, Esdras, Esaias, Ieremias, Ezechiel, Daniel, vli ty drugi Preroki, Iogri inu Euangelisti, vli Vuzheniki te perue stare Cerque, shnih Pismom inu shnih Pridigom Pryzhuio, de kar nom slishi inu potrubuiemo htimu Isuelizhanu, tu vse dobimo le per Cristusa Iesusu skus to Vero. Inu sa tiga volo, ta Biblia, tu cilu S. Pismu veliku vezh od Cristusa, inu od nega oprauila gouori, koker od Buga Ozheta. Rauen tiga, nom Pryzho daio, de le skus to Vero Vchristusa is Gresknikou× Suetniki inu Bogu lubi ratama×, vseh S. Ozhakou, Prerokou, Iogrou, Martirnikou inu Suetnikou, diane, posuizhene inu Isuelizhane. Adam, Eua, Abraam, Moises, Dauid, Ezebias, Manasses, S. Peter, Mateush, Maria Magdalena, Shahar na Cryshi inu S. Paul, Ty vli so poprei bili veliki Greshniki, Neuerniki, Aydie inu sourashniki Boshy. Nu koku so oni pag is Greshnikou Suetniki, is hudih tar kriuih, dobri inu prauizhni, is Boshyh sourashnikou, Boshy periatili, is Hudizheuih otruk, Boshy otroci ratali inu dobili to Milost, Gnado Boshya, odpuszhanie vseh grehou inu ta uezhni leben? Guishnu drigazhi, inu sobeno rizhio, ne soffri, ne shnih lastno brumo, ne sdobrimi delli, ne Sbosymi slushbami nekar, Samuzh kir so Verouali timu Euangeliu, tei oblubi Boshy od Sheskiga Semena, de Bug fa uolo suiga Synu hozhe usem Vernim odpustiti use Grehe, nee dershati fa brumne, fa suete, inu useti ksebi uta nebessa. Stako Vero so oni Sueti, inu Bogu lubi postali inu prishli vta fueta nebessa. Inu koker so lety ludie sdai imenouani, le skus to Vero Viesusa, Sueti is Greshnikou ratali, Glih taku so fe vli Suetniki inu Suetnice kar ie nih Vnebefih, le [t 4a] skus to Vero Vboshyga Synu posuetili. Inu mi inu vli ty, kir bodo na sueitu do sodniga dne, aku hozhmo priti vnebefa, taku ie nom tudi potreba, to isto Vero, katero so ty Suetniki imeili imeiti. Sakai Bug te suie Vole, inu te Vere ne preminuie ne prestaule. Kakershne misli vole inu milosti ie bil pruti Adamu, Dauidu, Mary Magdaleni inu Shahariu na Cryshi, take ie she sdai pruti tebi, pruti meni, inu pruti vsem shlaht ludem. Bug nei dal suiga Synu Martrati, le fa Diuice Marie oli S. Petra volo, temuzh fa volo vseh ludi, kir so bili, inu so sdai inu kir bodo naprei. Obtu ie Cristus suim Iogrom sapouedal. Mar. 16, Ta Euangeliu pridigati vsei Stuari, tu ie de vsem slaht ludem imao dati nasnane, inu nesti naprei tu Cristuseuu faslushene, de fe tiga ifstiga sturie dileshni sto Vero inu steim kerstom.

TA XLIII. CAP.

Kratka dobra isлага/jakaj so ty Sacramenti gori postauleni Ine de ty tu di daio pryzho/de le skus si to Vero Vchristusa pridemo Vnebefa.

TY Sacramenti, ta S. kerst inu ta S. Vezheria Cristuseua tudi ozhitu Pryzhuio, de ie Iesus Syn Boshy shnega Martro inu faslushenem, kateriga se mi dileshni sturimo skus to Vero inu

Sacramente nas Isuelizha. Sakai ty Sacramenti, prauio vſi ty stari inu noui prauui Vuzheniki, so ena vunana uidezha fueta Snamena, te neuidezhe dobre uole pruti nom inu te Gnade inu milosti Boshye. Onu ie dobru reis, de ty Sacramenti, te skriune Suetine Boshye, ne so le fa ene fame, temuzh fa vezh rizhi od Buga inu nega Synu vti Cerqui gori postauleni. Gospud Bug hozhe rauen drusiga od te Cerque, od te suie Verne Gmaine tudi letu imeiti, De pred vſemi ludi inu Sludy, to suio Vero sposna. De pridigui glosnu od tiga prauiga Boga inu ta S. Euangeliu. De vuzhi ozhitu pres vſiga straha vſe shlaht ludi, sakai ie Boshy Syn zhlovik postal, kai ie on steim dobriga fturil tim ludem, koku inu skakouo Vero se pride Vnebeffa. De fe lozhio od tih Neuernih inu sourashnikou tiga Euangelia, [t 4b] shnih vunanimi Boshymi slushbami. Sa tacih inu tim glih rizhi volo, ie Bug tu poshtenu vkupe hoiene vto Cerkou, Inu te Sacramente gori postaulil. Ta kerst ie tudi fa tiga volo postaulen, de pomeni inu opomina, koker S. Paul Rom. 6. gouori, de ty kerszheniki imao topiti inu moriti tu nih greshnu messu, de ty grehi vnih shiuotu ne kraluio inu ne premagaio. On pomeni, de ty Verni moraio na tim sueitu, utim shiuotu, veliku terpeti. Ta Vezherya Cristuseua pomeni inu nas opomina, potehmal mi usi vkupe od ene Myse Ieimo tu tellu Cristuseuu, inu pyemo nega kry, de imamo biti eni praui shiui vudi te Gmaine kerszhanske, lubiti nashiga rauen zhloueka, nikomer hudu misliti, ne rezhi ne sturiti temuzh vſe dobru. De imamo volni biti vſeh nadlugah inu obstati do konza per tei Veri Vchristusa. Nas opomina, de imamo Cristusa vissoku inu veden hualiti, fa volo kir ie on daltu suie tellu vto smert, inu preli to suio sueto nedolshno kry, fa nashih grehou volo. Ampag ner vezh fo ty Sacramenti od Buga postauleni, de steimi, koker suimi suetimi Snamini, hozhe vſakiga Verniga fuseb saguishati inu pruti nemu spryzhati, de ie Vnega Gnadi inu milosti. Obtu vſaki kir te Sacramente prymele ima terdnu tim Boshym bessedom inu oblubom kir so htim Sacramentom postaulene inu perloshene, Verouati inu se cilu senesti na te ifte, de on ima fa Cristuseuo volo odpuszhane vſeh grehou, de ie Vboshy milosti, de ie vſe Cristuseue dobrute dileshin. Te bessede kir so htimu kerstu postaulene, dershe usebi ta vus uuk tiga Euangelia, Sakai kadar ta Slushabnik te Cerque, per tim kerstu po tei Cristuseuu Sapuuidi taku gouori, Iest tebe kersttim vtim Imenu, Ozheta, Synu, inu S. Duha. Tu ie tulikain, koker bi rekai, pruti timu kir se kerszhuiie Iest Spryzhuiem sletu Ceremonio tiga kersta, steimi bessedami Cristuseuimi inu sto Vodo, de ti kir si fdai kerszhen, si oppran od tuih Grehou, inu si gori vſet vta nebeffa, od tiga prauiga Boga, kateri ie ta Ozha nashiga Gospudi Iesusa Cristusa, [u 1a] kir ie tebe skusí fuiga Synu Iesusa Cristusa odreshil, inu steim S. Duhum posuezhil. Letiga prauiga Boga Imenu inu klizhanu na nega, iest tebe kersttim, Tiga ti bosh naprei sposnal, molil inu klizhal na nega, Inu ga bosh lozhil od tih drugih falsh Bogou. Inu ti kerszheni, se imash cilu senesti, de se tukai vtim kerstu tebi da inu dili stebo, vſe te dobrute, kir so vtim Euangeliu oblublene, inu de si ti en praui shiui vud te Gmaine inu Cerque Boshye, kir ie odreshena skusí tiga Synu Boshya inu se veden posuezhuie od S. Duha. Leta fastop od tiga kersta, te oblube inu naredbe Boshye, kir so per tim kerstu, ima vſaki kerszhenik, kir ie hti sui fastopnosti prishal, dobru samerkati inu ohraniti, na nee zhestu smisliti, inu stakim Boshym Prizhouanem, inu shnega oblubami to suio Vero poterdi, cilu Verouati, de so nemu fa volo Cristusa odpuszheni vſi grehi, de ie on en praui vud te Gmaine Boshye. Inu de on stako Vero moli inu klizhe na Buga. Taku se ie ta Abraam shnega Sacramentom Inu suetim snaminem sto Obreso tudi dershal, Kadar ie spumnil na to obreso, taku ie per tei tudi smislil na to Oblubo Boshyo, kir ie bila poleg inu per tei Obresi gouoriena od Buga, od tiga prihodniga shenskiga Semena. Ie sto suio Vero poterdil, inu ie fastopil, de ie on en praui vud te prae Cerque Boshye, de ie ta prekletua vſeta od nega skusí tu Seime, od kateriga ie bilu vti oblubi inu per tei obresi gouorienu, Vtuim Semeni bodo shegnani vſi ludie. Glih taku tudi S. Peter vuzhi 1. Pet. 3. De ta Kerst ie ena terdna naredba, sauesa inu obluba ene dobre visti pruti Bogu, skusí tu Iesuseuu Cristuseuu Gorustanene, kateri ie na tei destnici Boshy. Tukai S. Peter imenuie ta kerst eno Naredbo inu Oblubo, skatero se Bug pruti timu kerszhenimu saueshe inu oblubi nega osdrauiti na tei dushi inu na tei visti, tu ie, on hozhe, fa volo Martre inu Gorustanene fuiga Synu, nemu odpustiti vſe grehe, Inu ta kerszheni ima taki Boshy Naredbi inu oblubi [u 1b] terdnu Verouati, de ie on ohranen inu Isuelizhan, Inu moliti inu klizati na taciga Boga vtim Imenu Iesusa Cristusa, kateri ie od te smerte vſtal, inu fdai Sbugom red regira

vekoma. Inu kadar mi taku Veruiemo, taku smo mi vfiga Cristuseuiga blaga, faslushene inu vseh dobrut, kir so vtim Euangeliu, tim Vernim oblublene, dileshni, inu smo Cristusa oblekli, Cristuseuo Prauizo na se perprauili, koker Sueti Paul gouori, Galat. 3. Kar ie kuli vas kerszhenih, Ty so Cristusa oblekli. Inu tim istim ie vtim kerstu dan ta S. Duh, koker od tiga tudi S. Paul gouori, Tit. 3. Kir proui, Bug ie nas po nega Milosti ifuelizhal skusi to Kopel tiga druguzh royen inu ponoulena tiga S. Duha. Inu Cristus proui, koker smo poprei shishali, Iohan. 3. Samuzh du bode spet druguzh royen is vode inu is Duha, sice ne more noter puiti vtu nebesku Kraleustuu. Glih taku Cristus sto suio Vezheryo, per kateri on steim Kruhom inu steim Vinom dili vafakimu fuseb tu suie tellu, kateru ie on dal vto smert fa nasho volo, Inu to suio kry, katero ie on fa volo nashih grehou preyl, katero Vezherio on tudi imenuie ta Noui Testament. Vtim ie oblublenu usem Vernim tu odupuszhane vseh Grehou, Sledo suio Vezherio Cristus pryzhuie inu saguishuie vafakiga fuseb, kir to Vezherio Suero obhaie inu prymple, de ie ta isti dileshin te nega Martre, nega faslushena inu vfiga tiga, kar ie vtim Euangeliu oblublenu. Nu takim bessedom Cristuseuim inu oblubom, kir so hti nega Vezhery postaulene, ner vezh tim kir proui, Vsamite tu tellu kir ie fa vas danu, Pyte to kry, kir ie fa uas prelyta kodpuszhanu tih Grehou, Ima en vsaki, kir to Vezherio priemle, terdnu Verouati inu se cilu senesti, de ie on skusi to Cristuseuo smert Sbugom spraulen, inu shnega kryo oppran inu ozhiszen od vseh suih Grehou. Inu de ie on risnizhnu en proui vud te Cerque Boshye, de ie Vgnadi inu Vmilosti Boshya. Sice kateri tim bessedom inu oblubom ne [u 2a] Veruie, timu istimu ta Vezheria tiga Gospudi, taku saguishane, obluba inu pryzhouane Cristuseuu nishter ne nuza temuzh veliku vezh shkodi, sakai tak neurednu perstopi, koker smo poprei vtiu dueiu Catehismu od tiga tudi dosti gouurili. Nu is letiga kratkiga Nauuka od tih Sacramentou, vsaki fastopi, de ta S. Kerst inu ta S. Vezheria tiga Gospudi rauen inu fdrugim pismom red tudi pryzhuie, de tu nashe Isuelizhane le vtim faslushenu Cristuseuim stoy, inu de se mi tiga istiga inu vfiga kar ie vtim Euangeliu dobriga oblublenu dileshni sturimo inu na se perprauimo, le skusi to prauo Vero inu skusi tu Iemlene tih S. Sacramentou. Sakai taku ie Bogu dobru dopallu, proui S. Paul, Col. 1. de vtim nega Synu vse obilie prebiua, Inu de se vse rizhi, kir so na semli inu vnebesih, imaio le skusi nega shnim sprauiti inu smyriti skusi to kry tiga nega Crysha.

TA XLV. CAP.

Ene kratke fastopne Pry zhe nekaterib Starib Vuzhenikou te Cerque/ kir po prauim fastopu tiga S. Pisma so od te Vere inu nee nuza vuzbili.

TY Stari proui Vuzheniki so tudi koker mi is pisma gouurili inu vuzhili od te Vere. S. Augustin, de Spiritu & Litera Cap. 13. inu 19. taku gouori. Ta zhlovik ne bode Prauizhin sturien skusi, te Sapuuidi tiga dobriga poshteniga lebna, Samuzh skusi to Vero Viesusa Cristusa, nekar skusi ta della te postaue, temuzh skusi to postaue te Vere, nekar fa volo faslushene tih dobril del, temuzh fabston is Gnade. Ta Postaua ie dana de se ta Gnada izshe, Ta Gnada ie dana, de se ta Postaua dopolni. S. Bernard. Ser. 1. de Annunciatione Marie, proui, Nerpoprei ie potreba Verouati, de tiga odupuszhane tih Grehou ne moresh imeiti, samuzh skusi ta odpustig Boshya. Potle de ti cilu obeniga dobriga della ne moresh imeiti, Samuzh de Bug ta ifta da. Hpuslednimu, de ti tiga vezhniga lebna sobenimi dobrimi delli ne premoresh faslushiti, samuzh ta isti bode tebi dan fabston. S. Crifost. Homilia 4. 1. Thi. 2. Ty Iudi ne mogo Verouati, de bi en [u 2b] zhlovik, kir ie fui zhas inu suie dni nemarnu inu vnuznu inu vtih hudih delih inu vuelikh grehii dopernessel, de bi on potle kadar Veruie, ohranen inu Isuelizhan bil. S. Ambrosh, Super Epist. ad Rom. 3. proui, Ty Iudi inu Gerki so Prauizhni sturieni fabston fakai oni ne so nishter delali, ne na×fai spet kai vernili, temuzh is Gnade Boshye skusi to Vero so oni Prauizhni postali. Inu supet Ro. 5. Ta Vera sturi de imamo Myr Sbugom inu nekar ta Postaua, Sakai ta Vera nas Sbugom spet sproui, kir te Grehe prozh od nas vame, kateri Grehi so bili sturili, de smo bili Boshya souurashniki. Inu supet 1. Cor. 1. proui tudi S. Ambrosh, Letu ie od Buga gori postaulenu, de kateri Vcristusa Veruie, ta bode Isuelizhan pres vfiga della, inu de fabston skusi to Vero vame tu odupuszhane tih Grehou, &c.

TA ZHETERTI DEIL TE PRED-
 guuori, Vti se bode prauilu, sa zhes volo se vti Cer-
 qui veden inu pousod ta Vera od Cristusa ima pri-
 digati. Inu Odguuorilu nakaterim, kir takimu
 prauimu Vuku subper gouore.

TA XLVI. CAP.

Tu dolgu pif sane inu spryzhouane vtim Tretyym Deilu lete Predguuori/se ie sturilu/sa uolo/kir ty ludie shnih norsko fastopnostio/hprauui Veri teshku prido/bitru possabu inu od nee pado. Inu de ty shibki vti Veri bodo po terieni de tak Vuk od te Vere ie ta prauui inu Bosh.

KIr smo mi pag tukai vtim Tretyui Deilu lete Predguuori taku dolgu gouurili, pissali inu spryzhali steim fastopnim S. Pismom inu Starimi Vuzheniki, De vse tu, kar slishi htimu vezhnemu lebnu, nom bode od Buga Ozheta le Vcristusu naprei nessenu inu skusí ta Euangeliu, te Sacramente, ponuianu, Inu de mi tu vse le skusí to Vero dobimo inu na se perprauimo, Tu smo gouurili inu pissali sa [u 3a] mnogeterih rizhi inu vrshahou volo. Nerpoprei, kir beremo pousod vsim S. Pismu inu vdrugih buquah, de ty ludie lete pruae Vere, se teshku nauuzhe, sakai ta Vera kerszhans ka se sto zhlovesko fastopnostio inu modrustio ne gliha. Inu aku glih to isto nakuliku fastopio inu veido, de ie ta praua inu postaulena od Buga, taku per tei ne ostano, se puite fdaici, od te nih fastopnosti, od Hudizha, od falsh Vuzhenikou inu Hynouceu, od te Vere Viesusa, na eno drugo falsh inu Malikou oberniti. Oli kadar kakoua iskushnaua inu nadluga zhes te kerszhenike pride, taku fazhno fdaici natei Veri zbiulati, pado od nee inu no fataio. Inu tu istu, Bogu se smi li, she fdai od nih dosti od vseh shlaht ludi, pousod slishimo inu vidimo. Adam ta perui Pridigar sa Bugom, ie suia perua dua synu Caina inu Abela fuelikim flissom vuzhil prou Verouati, offrouati inu slushiti Bogu, Oli S. Paul prauui, Heb. 11. de le Abel sam ie is te pruae Vere offroual inu dopal Bogu. Noe, kateriga S. Peter tiga prauizhniga Pridigarie imenuie 2. Pet. 2. ta ie tim suim Tryem synum prou pridigal inu offroual, Gen. 6. 8. 9. oli nega vuk se ie le eniga tiga Sema, kir ie potle imenouan Melhisedeh, pryel. Abraam, Isaac, Iacob, Moises, Samuel, Dauid, Preroki, ty so vsl prou inu fastopnu pridigali inu pissali od te Vere Vcristusa, oli nim so ta manshi deil ludi slushalu, nih lastni otroci tudi vsl nekar. Koku so se ty Iudi vtim zhasu kadar ie sam Iesus pridigal, inu en zhas nega lastni Iogri, pruti nega vuku dershali, tu se tudi vseh Euangelieh dobru vidi. Na veliki petak ie vfa Gmaina vpyla zhes nega, Cryshai ga. Iogri so bili od nega pobegnil. S. Paul ie bil te Galatarie to prauo Vero, koku imaio pred Bugom Prauizhni postati, nauuzhil, oli fdaici koker ie on bil od nih stopil, so se oni pustili od tih falsh Vuzhenikou na to kriuo Iudousko Vero spet ober niti. Ty Iogri. × S. Paul inu ty Euangelisti, so ta praui vuk od te Vere Vcristusa vtu Pismu postauili inu timu kerszhanstuu [u 3b] pustili fa sebo. Oli fdaici po nih Lozhitui is tiga suita, so se ty kerszheniki pustili od falsh Vuzhenikou, kezarieu, Inu potle od Papeshou, Cardinalou, Shcofou, Faryeu inu Menihou, na mnogetere kriue Vere, inu na zhudne nors ke, Malikouske, Boshye slushbe sepelati. De so iskali inu she fdai nih dosti iszheio, to Gnado inu Milost Boshyo, tiga Odpuska, tu ie, Odpuszhane tih Grehou, Vrymu, Vrokonatu, Vahu, Vishpany, na Gorah, na Doleh, na Puli inu vtihs Gosdeh, Per Ispazhenih Mashah, per fidanih Cerquah, per mertuih Suetnikih, Per Papesnih, Scofih, Faryh, Menihih, per Babishnih sanah, per Sludieuih zaihnih inu priksnah, per lizhkakih zhloveskikh inu norskih Boshyh Slushbah. De vtim kerszhanstuu dosti Stuleit, ta manshi deil ludi, po Vuki inu Pismu tih Prerokou inu Iogrou, so te Gnade, Odpuska tih Grehou inu tiga vezhniga lebna, le per samim Cristusu skusí to Vero iskali. Ty ludie per tim fadashnim nashim zhasu, vkaterim se spet prou inu fastopnu ta stara praua Vera kerszhanska vdostih meistih vuzhi inu pridiguie, de se drugdi Boshya Milost ne naide, samuzh per Boshym Synuui skusí to Vero, Tudi ne mogo, oli veliku vezh, ne hote, taciga Boshya vuka se nauuzhit inu fastopiti, ne gori vseti. Ty eni pag kir veido inu fastopio, de ta fadashni Vuk od te Vere kerszhanske, ie prou inu risnizhin. Oli sa uolo kir se boie, de bi fa take pruae Vere uolo, v kako nadlugo oli nesrezho, Viezh inu ob blagu prishli, ne hote ozhitu htaki Veri stopiti inu sposnati

þd ludmi, pado od ne inu no fataio. Sa tacih ludi uolo, kir ne hote od te praeue Vere slishati ne vuzhiti se, Inu sa tih kir ne hote te praeue Vere ozhitu sposnati, letiga ne pißhemo. Temuzh sa letih volo, kir shele inu bi radi veidili, katera Vera ie ta praua, koku bi se imeili shnih Vero, shnih lebnom, shnih dianem, shnih Boshymi slushbami na tim sueitu dershati, de bi mogli priti vta vezhni leben, Sa takih dobroih ludi volo, kir so eniga dobriga poshteniga ferza, letu dellu mi delamo [^u 4a] pißhemo, inu te iste sgruntom inu fastopnu uuzhimo inu saguishuemo, de drigazhi skusí obeno rezh te Milosti Boshye inu tiga vezhniga lebna ne dobe, Samuzh skusí to Vero Viesufa, koker smo tu spryzhali sadostti. Takim pryzhom tih Iogrou inu Prerokou, inu S. Duhu imao podobnu vñi ludie terdnou Verouati, Sakai sam Bug Ozha, Syn inu S. Duh ie sapouedal taku pridigati inu vuzhiti, inu takimu vuku Verouati. Htaki Veri nom pomagai Iesus Cristus Syn Boshy fred S. Duhum inu nas per tei isti ohrani inu obdershi vñeh nadlughah inu Iskushnauah do konza. Amen.

TA XLVII. CAP.

Ty kir drugdi koker per Cristusu/Gnade inu odpuska ifzheio/ty isti to Iesousou zhaft/nega Martro doli taro inu fashpotuio. Sa tiga volo se ima ta Vera Vcristusa pon sod prou vuzbiti.

TA Drugi Vrshah, kir smo taku dolgu spryzhouali de le skusí to Vero dobimo tu Ifuelizhane tih nashih Dush, Ie leta, De se Iesusu Cristusu Gospudi inu Ohraneniku nashimu persodi, da inu pusti nega praua zhaft, huala inu oblast, katera nemu samimu slishi, inu ie dana tar odlozhena od Buga vti vezhnusti. Gospud Bug nei obenimu Angelu ne Suetniku te oblasti dal, de bi on od sam sebe te Grehe mogel odpuszhati, samuzh timu dinimu Synuui Boshymu ie ta oblast dana (fastopi po tim zhloestuu, po tim Bogastui to sam ima) Sakai on ie to ifto sam shnega veliko pohleufzhino inu pokorzhino inu Martro faslushil inu dobil per Bugi. De on sam, inu Bug ozha fa nega uolo, tim Vernim te Grehe odpuszha, nee gori iemle inu postaule kanim Erbom te vezhne dobrute. Taciga nebeskiga vezhniga blaga, snashimi resdertimi nezhistimi delli inu slushbami mi ne premoremo, ne Angel, ne Suetnik tudi nekar, faslushiti. Koker od tiga sam Cristus skusí Efaia Preroka taku gouori, Esa. 43. Iest sem, Iest sem tui Gospud, inu mumu mene nei obeniga Ohranenika. Ti si sturil de sem iest moral vtuih Greih slushiti, inu ti si meni stuio hudobo dellu nalushil, Iest sem, Iest sem ta isti, kir tui grehe doli tlazhim inu brifshem, Sa Muio [^u 4b] Volo, inu na tuie Grehe ne smislim. Inu Math. 9. Ie Cristus dial htim Fariseiom, De ui pag bote veidili de ta Syn tiga zhloeka ima oblast na semli te Grehe odpuszhati, Tedai ie rekal hitmu Skluzhenimu, Vstani, vsami tuio postelo, inu hodi, Inu S. Ioannes praui, 1. Ioh. 1. Ta kry Iesusa Cristusa Boshya Synu, nas dela zhiste od vñeh Grehou. Inu 1. Ioh. 2. pißshe taku, Mui otroci, Iest vom letu pißhem, de nemate greshiti. Inu aku du Greshi, taku mi imamo eniga Besednika per tim ozhetu, tiga Iesusa Cristusa, kir ie Prauizhin, Inu ta isti ie ta nasha Spraua fa nashih Grehou, Inu nekar le fa famih nashih volo, temuzh tudi fa volo vñiga suita. Obtu ty ludie inu ty falsch Vuzheniki, kir drugdi bodi per Suetnikih, per Mashah, per Cerquah inu na Gorah oli per kakishni drugi rizhi oli Boshy slushbi, koker per Cristusu skusí to Vero, odpuska tih grehou inu Gnade Boshye ifzheio oli vuzhe inu vele iskati, ty isti grosouit na duei gubei Greshio. Nerpoprei, kir oni ta serd Boshy inu ta Greh fa nishter, oli fa ciло mahino rezh dershe inu shazaio. Oni so taku slipi inu nefastopni, de menio, oni mogo lahku fami od sebe slizhkako norsko rizhio inu slushbo ta preuelik serd Boshy vtolashiti, inu fa te Grehe sturiti sadostti inu is sebe sprauiti. Bug nei hotel obeniga drugiga Plazhilla fa ta Greh gori vseti, ne suiga prauizhniga serda doli pustiti, Samuzh ta nega lubesnui Syn ie shnega sueto nedolshno Martro moral ta isti platiti, inu tei Boshy prauici sadostti sturiti. Obtu taki ludie is Boshya serda shpot delaio, inu ta Greh fa nishter dershe. Potle tudi Greshio vtim, kir is Cristusa Boshya Synu le eniga Moisesa Preroka oli Vuzhenika delaio, koker de bi on bil is nebes na ta sueit le fa tiga volo prishal, de bi hotel noue postaue inu Sapuuidi dati gori postauiti, te iste vuzhiti inu islofshiti. Cristus nei prishal, de bi on hotel noue oli vegshe Sapuuidi daiati. Te so bile poprei skusí Moisesa popolnama dane, Temuzh on ie prishal, de ie hotel biti ta offer inu Plazhilla fa nashih grehou volo, koker Ioannes kerstnik 1. Ioh. 1. Prizhui, [^x 1a] kir praui na nega kasheozh, Leta ie tu Iagne Boshye, kir tiga suita Grehe nossi inu prozh

iemle. Obtu imamo veden moliti, de pred to Fariseisko slipoto inu nesastopnostio nas Bug obaruie.

TA XLVIII. CAP.

Sobeno rizbio/se ne mogo ta dobra shalostna serza inu te prestrashene vistli prou potroshtati/samuzh steim Euangeliom de se nim pouei/Bug bozhe vsem vernim is milosti/ta volo suiga Synu/sabston/pres vfiga dobriga diane vse grehe odpustiti/inu dati ta vezhni leben.

TA Trety Vrshah. De ta prestrashena inu boiezha serza inu te shalostne visti, imaio en guishin terden inu stonouitin Trosht. En zhloik kadar ie vuelikih nadlugah vteshkikh iskushnauah inu fuseb tedai kadar na smerti leshi, de vidi inu pozhuti de mora vse tu kar ima lubiga na tim sueitu sapustiti, inu stopiti tar iskasati se pred to ostro Praudo Boshyo, dati raitingo od usiga kar ie vsum shiuotu sturil, inu pryeti ta faslushen lon bodi dober oli hud. Ro. 14. 2. Cor. 5. Ioh 5. Taku on tedai ne resmishluie inu ne uprasha ie li Bug dober inu milostiu, On vei is te postaue, is tih desset Sapuud inu is lastne pameti inu fastopnosti, de ie Bug dober milostiu vsem tim kir so brumni, sueti, inu kir so pres grehou, Temuzh on resmishluie inu nega ferce vprasha, aku Bug Nemu, Nemu, kir ima sdai vmreti, kir ie poprei mnogeteri vishi inu zhestu resserdil Boga, nega sapuudi prelomil, ie kriu inu en velik greshnik, hozhe biti milostiu. Inu kai bi imel Bogu dobriga diati, kakouo rezh, oli slushbo, kakou blagu oli plazhillu hozhe imeiti od nega, koku bi se imel sanem, inu sdrugim dershati, de bi Bug nemu nega grehe odpustil inu vsel uta nebeffa. Takimu inu enim vslakimu zhloukeku, kir se taku te smerti, tiga serda Boshya, Hudizha, Pekla inu tiga ferdamnena boy, se ne more sobeno rizhio priti hpomozhian, nenega ferce obesseliti, ne nega veift potroshtati, Samuzh nemu se prou tar fastopnu pridigue, ta S. Euangeli. Tu ie, De se nemu pouei inu isloshi, kai ta Vera kerzhanska vsebi dershi, kakou nuz ima. De ie Gospud Bug vtim nega modrim inu skriunim sueitu odlozhil [x 1b] inu postauil, kateri kuli zhloik, tar si on bodi mlad oli star, Mosh oli shena, bog oli bogat, mahin oli velik greshnik, tar aku bode Veroual vnega Synu Iesusa Cristusa, de ie sa nega Grehe sturil sadosti, nega Sbugom sprauil inu dobil ta vezhni leben, Timu istimu hozhe Bug vse Grehe, sdaici koker tu Veruie, odpustiti sabston, pres vfiga nega dobriga diane inu faslushene, le fa volo Iesusa vkateriga on Veruie, inu dershati ga inu shazati sdai inu na sodni dan sa brumniga, sa suetiga, koker de bi on bil vse Boshye Sapuudi dershal popolnom, nigdar obene prelomil, ne obeniga greha sturil. Inu Gospud Bug ie tak fui zhuden moder suit inu to suio dobro milostuo volo pruti ludem, sdaici timu Adamu inu Eui, koker sta bila greshila resodil, Potle tudi tim Ozhakom, Inu ie sapouedal tim Prerokom, nega Synuui, tim Iogrom inu vsem Pridigariem od taciga nega sueta inu vole pissati prauiti inu pridigati pousod vsem ludem, Inu ie rauen tiga tudi sapouedal vsem ludem, taki pridigi, timu S. Euangeliu Verouati per ferdamnenu nih Dush. Inu de ty ludie bodo saguishani de ie tu ta guishna stonouita vola Boshya, de on vsem teim, kir bodo Verouali vnega Synu, nega Martre inu vfiga faslushene se troshtali, hozhe biti milostiu, odpustiti sabston inu posabiti vse Grehe, inu nim dati ta vezhni leben, Ie on tako suio resodiueno volo inu Pridigo tih Ozhakou Prerokou, suiga Synu inu tih Iogrou, suelikimi zaihni inu spryzhal inu poterdiil. Sletako Pridigo famo od te Vere Viesusa, bode tiga zhloueka shalostnu ferce inu ta prestrashena inu teshka veift, aku on taki pridigi, skufi pomuzh tiga S. Duha, terdnu Veruie, prou potroshtanu, dobi spet pokoi inu Myr vsevi, Se ne boy vezh koker poprei tiga serda Boshya, temuzh se pruti Bogu koker pruti suimu dobrimu milostiuim ozhetu, vfiga dobriga [x 2a] seuupa. Koker od tiga S. Paul gouori kir prauit Ro. 5. Nu kadar smo mi Prauizhni sturieni skufi to Vero, Taku imamo mi vshe Myr Sbugom, skufi Iesusa Cristusa nashiga Gospudi, skufi kateriga mi tudi imamo tu perstopouane vti Veri kletei Gnadi, vkateri mi stoymo, inu fe hualimo tiga vupane te Glorie inu zhesti, kir ima Bug dati, Inu nekar le letiga famiga, temuzh mi se tudi hualimo vti nesrezhah inu Vnadlugah, kadar mi veimo, de ta nadluga sturi tu Volnu terplene. Tu uolnu terplene pag tu Iskushnouane, tu Iskushnouane pag tu Vupane, tu Vupane ne fasromuie, Sakai ta lubesan Boshya ie islyta, vta nasha ferza, skufi tiga S. Duha, kateri ie nom dan. Vletih bessedah S. Paula mi slishimo, de ta Myr inu pokoi timu nashimu ferzu dobimo per Bugi le skufi to Vero Vcristusa, fa katere uolo smo mi lubi Bogu inu prauizhni. Inu de

le stako Vero vseh shlaht nadlugah inu iskushnauah obstoymo, inu de na milosti inu pomuzhi Boshy ne Zagamo. Sice aku du hozhe sam sebe oli eniga drugiga vuelikih nadlugah inu na tei smerti troshrati skako drugo rizhio, kir ie vnebi oli na semli, katero ie on sam oli en drugi sa nega uolo inu na nega meisti sturil, Taku ta ista rezh inu trosht riga zhloueka serce inu nega visti ne obesseli, inu nega ne saguisha de bi Bug hotel nemu fa takih rizhi uolo biti milostiu, inu ga gori ne obdershi vteshkih nadlugah inu iskushnauah, de bi ne zhagal na milosti inu pomuzhi Boshy, Sakai on nema obene bessede ne oblube od Buga, de bi Bug hotel nemu fa tiga uolo is nadlug pomagati inu odpushti te Grehe. Obtu kadar se eden na tei smerti leshe, hozhe troshatti suio brumo, suiemi dobrimi dell, suiemi Boshymi slushbami, kir ie rad Vcerkou hodil, dolgu molil, veliko almoshno daial, dosti dni postil, taku ta Sludi, ta nega lastna fastopnost inu veist stopi inu pride nemu lidaici naprei inu proui, de on tacih dell obeniga nei is celiga zhifstiga inu prauiga serza, prou inu popolnoma sturil, ne doperneffal. On nei popolnoma Bogu Veroual, [x 2b] ne nega sapuuid vseh dershali, ga nei so vfo dusho ne mozhio lubil ne suiga blishniga. On nei nigdar eniga Ozhanasha prou, pres drugih hudih missal ismolil. Kar ie tim bosim dal, tu nei bilu po prauici nega, ie tu sgolufio dobil, inu ie le tu dal, kar ie nemu prebilu inu naprehualo. Ie li se on zhasi postil, taku ie spet tulikain inu zhestu preuezh Ieidl inu pyl. Inu ie li on glih isuuna pred ludmi bil brumen, taku is notra vtim sercei ie bil poln offorti, nyda, souurashtua, hudih sheli inu lushtou. Obtu te shalostne inu pretrashene visti, ta dobra serza, kadar ie stakimi zhloueskimi dobrimi dell inu Smenihouimi Boshymi sluhbami, pres te Vere Viefusa Cristusa, troshtaio taku bodo le zhedale vezh shalostna inu zagaua, koker potroshtana inu obesselena. Koker tu tudi zhestu vidimo inu slishimo od tih Shcofou, Faryeu, Menihou inu Nun, kir se sde, inu hote dershani biti, de so brumnishi, andohtliuishi, inu de vezh slushio Bogu, koker ty drugi gmain ludie, koku so neterpeshliu vbolesnih, koku fuelikim trepetanem, teshku inu ne radi vmerio. Tu della kir nih veist inu serce nei saguishanu, de bi nim Bug hoteI sko uolo te Vere Viefusa biti milostiu.

TA XLIX. CAP.

Mi bi vselei zbiulali na Gnadi inu na tim vezhnim lebni/ Kadar bi Bug ta dilit inu daial po nashim faslushenu. Ob tu on nom ta vezhni leben da is Gnade/sabston/ de smo tiga guishni inu vseisti.

TA zheterti Vrshah ie leta, Gospud Bug po nega veliki dobruti hozhe, de ta nega oblublena inu ponuiena Gnada inu Milost, nom bosim greshnim inu neurednim zhlouekom, bode guishna, stonouita inu gotoua. Inu fa tu on tudi to suio oblubo, kir nom oblubi biti milostiu inu odpushti vse grehe, zhestu imenuie, eno naredbo, eno Shafft inu en Testament. De koker tu blagu, kir ie nom shafanu inu isrozhenu od Ozheta, oliod eniga drugiga periatila, ie po nih smerti guishnu inu gotouu, nai si mi tiga ne smo faslushili, temuzh nom ie is periasni shenkanu. Glih taku ie [x 3a] ta shaffana inu nom oblublena Gnada, milost Boshya inu ta Vezhni leben, nom Vernim ena guishna inu gotoua rezh, nai si mi tiga pruti Bogu ne smo faslushili, inu ne smo vredni take velike dobrute Boshye. Inu fa volo de mi take Boshye Gnade smo vseisti inu guishni, ie ona le na famiga Boshyg Synu postaulena, inu nekar na nasho brumo, vrednuft oli faslushene. Sa tiga volo ie potreba prauiti vsem Bogaboiezhim dobrim ludem, de le skusi to Vero Viesua famo, imamo odpuszhane vseh grehou inu ta vezhni leben. De ta zhlouik vsum sercei, vti sui slabii visti, bode terdnu inu stonouitu saguishan, on ima risnizhnu eniga milostiuiga Boga fa volo Iesusa Cristusa. Koker od tiga S. Paul gouori, kir proui, Rom. 4. taku, Obtu is te Vere, po tei Gnadi, pres faslushena (fastopi bode dana ta nebeska Erbszhina) de ta Obluba bode stonouita vsum Abraamouimu semenu, tu ie, vsem Vernim. Sakaiaku bi ta Gnada Boshya, tu odpuszhane tih Grehou stalu inu poloshenu bilu na nashe faslushene, na nasho brumo inu vrednuft, taku bi mi vselei zbiulali na milosti Boshy inu na tim Vezhni leben. Sakai dotle smo mi vletim reunim shiuotu, imamo inu pozhutimo na sebi dosti Grehou dosti pomankane inu tadlou, koker smo poprei od tiga gouurili, de na tim sueitu ne moremo biti cilu pres Grehou. Inu onu ie dobru reis, de tu nashe iskashenu greshnu serce, takim velikim Boshym Oblubob od tiga vezhniga lebna, de bi on no ta isti hotel sabston, is Gnade, pres vsega nashiga dobriga diane dati, teshku Veruie, Tu zbiulane na Boshyh bessedah inu oblubah, fuseb tedai kadar nom hudu gre, Tu vtim nashim

hudim messei globoku tizhi, inu prebiua vnas do smerti. Oli mi imamo pag tu nashe serce, to nasho missal inu fastopnost, koker rekozh, syliti inu permorati, de tim Boshyh Risnizhnim bessedom inu Oblubom terdnu Veruie, inu de se na te iste stonouitu fenesse inu sapusti. Inu rauen tiga imamo veden Gospudi Boga prossiti sa S. Duha, [x 3b] de ta isti ponoui, inu nakloni tu nashe serce, de Veruie Bogu. Per tim imamo tudi uso mozhio, tei nashi Neueri kir notri vnas tizhi, tim nashim ispaczhenim mislom, tei nashi norski fastopnosti, timu zbiulanu na Boshyh bessedah, vsem kriuim Hudizheuim pismom inu pridigom, kir vuzhe inu prauio, de imamo na nashim Isuelizhanu zbiulati, subper stati, doli tlazhiti moriti inugoniti od sebe. Inu kadar ta Neuera, tu zbiulane na Boshyh bessedah, ta nasha iskashena nefastopnost subper to Vero hote vnas regirati inu premagati, Tedai imamo sdaici smisliti na to Muzh inu Risnizo Boshyo, de Bug ne lashe, de premore diati kar hozhe, inu kar hozhe inu oblubi tu sturi. Bug ie vse tu, kar ie od fazhetka tiga suita do danashniga zhaza gouril inu oblubil, tu istu vse ie on popolnomu iskasal, momu tiga fodniga dne. On bode tedai tudi kar ie nom vtim Euangeliu oblublenu per prauim zhasu iskasal. Stakim premishlouanem imamo poterediti to nasho Vero inu saguishati tu nashe slabu neuernu serce, de smo Vmilsti Boshy. Per tim imamo tudi smisliti de Bug hozhe inu sapoueda, de imamo biti saguishani inu vseisti tukai na tim sueitu, nega Gnade inu tiga vezhniga lebna.

TA L. CAP.

Ty prau kerszheniki se ložbio steim klizanem na Buga inu smolituo od vseh drugih ludi. Inu oni sami prou molio inu bodo vslisani od Buga/ Nekar sa volo nih vrednusti/ oli Suetusti/ oli sa volo nih brume/ temuzh sa volo nih Bessednika inu prauiga Caplana Iesusa Cristusa. Vkateriga oni Veruio.

TA Peti Vrshah, de se ima pridigati, de ta Vera Viesusa Sama nas brumne inu lube Bogu sturi, Ie leta, De is take praeue Euangeliske Pridige, se ty ludie tudi nauuzhe prou moliti inu klizati na Buga, de bodo vni veisti saguishani de so nih Proshne vslishane. Sakai oben zhlouk ne more inu ne smei, pres tiga prauiga Oduetnika inu Bessednika Iesusa Cristusa, sto suio molytuo inu proshno stopiti pred Buga. Vfakimu zhloueku, kir ne vei inu ne Veruie de Bug [x 4a] vsem teim kir vnega Sinu Veruio, hozhe odpustiti vse grehe, Timu istimu sdaici kadar fazhne moliti, prido naprei ty nega Grehi, skaterimi ie on zhestu Boga resserdil, inu ta nega neurednost, de on per Bugi nishter taciga nei faslushil, de bi Bug nemu satu kai dal oli imel vslishati nega proshne. Inu taciga neuerniga zhloueka serce, ta nega veist fe boy Boga, beshi pred nim, veden zbiula unega molytui, Aku ga Bug vidi inu slishi moleozh, ne smei serzhnu, sueffeleem inu scelim seuupanem stopiti pred Buga inu prossiti satu, kar nemu nadleshi, Obtu ie sylnu potreba, de ty kerszheniki, vse dobre visti, bodo prou inu is prauiga grunta tiga S. Pisma poduuzheni, de tu vslishane nashih molytou inu proshni, ne stoy vti nashi vrednusti, oli faslushenu, vbrumi oli vprouici, Temuzh na tim faslushenu inu Prauici Iesuseui, fa te iste volo, kadar no skus to Vero na se perprauimo, Bug nashe molitue vfame gori, inu te nashe proshne vslishi. Sa tiga volo Iesus taku zhestu sapoueda, Ioh. 14. 16. Vnega Imeni prossiti tiga ozheta. De mi imamo Vletaki Veri moliti, de Iesus Cristus ie ta nash Oduetnik inu Bessednik, on ie nash ta prau Shcoff inu Caplan per Bugi, Psal. 110. 1. Thim. 1. 1. Ioh. 2. Heb. 2. 4. 9. 10. Inu on sam te nashe proshne nossi pred Buga inu sturi de so vslishane, fa nega inu nekar fa nashe vrednusti volo. Mi le fa volo inu skus Cristusa imamo ta prihod tu perstopilu inu perblishouane Hbugi, prau S. Paul Eph. 2. & Heb. 4. Obtu prou moliti se mi le is tiga Euāgelia nauuzhimo. Ty prau Verni kerszheniki ne prossio de bi Bug nih proshne, fa volo nih oli eniga drugiga zhloueka oli Suetnika, dobriga diane oli prauice, vslishal, Temuzh oni molio inu prauio, O Gospud inu ozha nashiga Gospudi Iesusa Cristusa, Smili se zhes nas, Vslishi nas, Obari nas, Dai nom tu inu Tu, fa volo tuie velike Milošti, fa volo tuie oblube, fa volo tuiga S. Imena, fa volo tuiga diniga lubiga Synu nashiga Odreshenika. Taku Dauid poufod vnega Psalmih moli, Daniel tudi. Vfi Preroki, Iogri, Inu ty stari [x 4b] prau kerszheniki so nih Collecte inu proshne saperli, Per Dominum Iesum Cristum. Ozha nebeski Vslishi nas fa uolo Iesusa Cristusa. In Summa. Le ta praua Vera Viesusa, potroshta tu shlabu inu strashnu serce, inu sturi, de ta missal, kir fe boy Boga inu beshi pred nim, fe spet Hbugi pouerne, inu de knemu serzhnu stopi inu moli

Scelim seuupanem, inu klizhe vseh shlaht nadlugah na nega, Inu ne zbiula, nega proshne so guishnu vslishane inu perietne Gospudi Bogu, sa volo Iesusa Cristusa.

TA LI. CAP.

Bug ie taku postauil/ de le Suero Boga snamo inu se sturimo dileshni nega Milosti.

TA Shesti Vrshah, Ie leta. Kadar ie Gospudi Bogu taku dopalu, inu vtim nega modrim sueitu ie taku odlozhil inu postauil, de oben pametni zhlovik, ne more skusí obeno drugo rezh tiga Boshya Synu sposnati inu nega faslushena te Gnade, Milosti Boshya, odpuszhane tih Grehou inu tiga vezhniga lebna, dileshni biti, Samuzh skusí to Vero. Vti Pridigi tiga S. Euangelia inu vtih Sacramentih, nom bode ta Syn Boshy Iesus Cristus, inu shnim red ta Gnada Boshya, odpuszhane vseh Grehou inu ta Vezhni leben, resodiuenu naprei nessenu, postaulenu inu ponuienu. Nu aku mi pag hozhmo prou sposnati tiga Boshya Synu inu dileshni biti nega faslushene, Gnade Boshya inu tiga vezhniga lebna, Taku ie nom potreba, to Pridigo tiga Euangelia steim Vernim sercem, poslushati oli brati, Inu kar vtim Euangeliu slishimo oli beremo, od Cristusa inu Milosti Boshya, de tu istu vse terdnu Veruiemo. Pres te Vere, koker smo tudi poprei gouurili, Cristus, shnega dobruto nom nishter ne nuza. Bug hozhe, de mi sto inu skusí to Vero, Cristusa snega faslushenem, inu to nega obblubeno Milost prymemo, inu na se tar ksebi fa lastino perprauimo inu persodimo. Is tiga en Vsaki dobru fastopi, kai inu kuliku na tei Veri kerszhanski lesi. Kir Veruie, prauj sam Cristus [ly 1^a] zhestu, ta bode Isuelizhan, kir ne Veruie ta ie vse ferdamnan. Inu S. Paul prauj Heb. 11. Pres te Vere nei mogozhe, de bi mi dopali Bogu. Obtu ie sylnu potreba de se ta Vera Vchristusa, zhishu, pousod, veden inu sueistu pridiguie inu vuzhi.

TA LII. CAP.

Vsakimu pametnimu kerszheniku ie sylnu potreba/ de on sna prou Moiseseu Postaune Pridige od Cristuseu Euangeliskih po vsim S. Pisju lozhiti nara fen. Sice aku tiga ne sna ta ku obeniga Euangelia prou ne fasto pi inu nema obeniga prauiga Troshtha vtih nadlugah inu iskushnauab.

TA Sedmi inu pusledni Vrshah, Sa zhes uolo, se ima ozhitu inu fastopnu pridigati vti Cerqui inu poufod, de le skusí to Vero Viesusa bomo ohraneni, Ie leta. De se vidi, prou fastopi inu famerka dobru, ta Lozhitig inu Resdilene te Postaue inu tiga Euangelia, koku delezh narafsen stoyta, koker smo poprei vtm 3. Capituli od tiga tudi gouurili. Sakai onu ie sylnu potreba hprauimu fastopu te Vere kerszhanske inu htimu fastopu vfiga S. Pisma, de en zhlovik sna inu vei prou to Moiseseuo Postouno Pridigo, od te Cristuseu Euangeliske narafsen lozhiti, de vei inu fastopi kakoua ie, inu kai pridiguie ta Postauna Pridiga, inu kakoua ie pag, inu kai gouori, ta Iesuseua Euangeliska.

Drigazhi Pridiguie Moises, Drigazhi Cristus. Inu nyu Oblube se neglihaio. Ta Moiseseua Postauna Pridiga, ta prauj htimu zhloueku taku, Si li tak, inu aku se ti is nostra stuiem sercem, inu ifuuna so vseemi tuiemi vudi taku dershish, koker te Boshya Sapuuidi vuzhe inu sapouedaio, taku si ti brumen inu dopadesh Bogu. Inu te Postaune Oblube taku gouore. Aku ti lubish tuiga Gospudi Boga scelim tuiem sercem, scelo tuio dusho, so vso tuio mozhio, inu tuiga rauen zhloueka, koker sam sebe. Inu aku dershish inu sfianem dopernesesh popolnoma vse tu, kar vtih Postauah stoy, Inu si pres Grehou, taku si Bogu lub, bosh imel shegen inu frezho od nega, inu tebe bode pustil vta nebeffa. Aku pag ti ne dershish vseh Boshya Sapuuidi, inu ner to mansho prestopish, taku si Preklet inu nesrezhen kamer gresh oli se obernesh, kir stoysh oli leshish, [ly 1^b] vse tuie rounane, diane, vse kar imash, kar fazhnesh oli sturish, tu vse ie Prekletu inu ferdamnanu. Nu en vafaketeri dobru vei inu pozhuti na sebi, koker smo tu osgorai, kadar smo od tiga Porodniga Greha gouurili, sadostti spryzhali, de oben zhlovik na tim sueitu nei bil inu ne bode tak, koker te Boshya Sapuuidi vuzhe inu sapouedaio, Inu de bi fo vsem se dershish potei× Postaui, tei Glih bil inu nigdar ne prelomil. Iesus Cristus Ie taisti fami mosh inu Gospud, kir se ie is nostra scelim sercem inu ifuuna so vsem dianem dershish popolnoma po tei Boshya postaui, inu obene Sapuuidi nei nigdar prelomil. Obtu ta Postauna Pridiga obeniga zhloueka ne perprauj vnebeffa, ne Isuelizha, Sakai ona nishter ne prauj od odpuszhane tih Grehou, ne od Milosti Boshya, Samuzh hozhe imeiti od vseh ludi to celo

pokorszhino, inu osnanuie vsem ludě ta serd Boshy inu tu ferdamnene. Ampag ta Euangeliska Pridiga, ta Drigazhi pridiguie, prauj inu oblubuie. Ona nom daie nasnane tiga Boshya Synu, kashe na nega inu nom prauj, De ie on tu prauu Iagne Boshya, ta prauj Offer, kir nofsi inu iemle prozh vseh ludi Grehe, inu sa te iste plazhuie. Inu per tim Oblubuie vsem teim, kir Vboshya Synu inu nega bessedom Veruio, odpuszhane vseh Grehou, Sabstō, pres vfiga nih dobriga diane, inu faslushene, Inu aku glih ne so cilu pres Grehou, ne dershe vseh Boshyh Sapuud popolnema, Taku Bug hozhe vini nee shazati fa brumne inu fa Prauizhne dershasti, fa volo suiga Synu Iesusa Cristusa, inu nim dati po tim lebnu ta vezhni. Is letyu dueyu Boshyh vukou inu oblub, vasaki fastopi, de ta Euangeliska Pridiga kir vsē Vernim Vcristusa, oblubi tu odpuszhane vseh grehou inu ta Vezhni lebē sabstō. Inu ta Postauna, kir vse Greshnike le ferdānuie, delezh stoye inu se lozhio narafen. Inu de ie potreba vasakiu kerszheniku taku lozhituu letyu dueyu Pridig veiditi inu snati, inu pousod vtim S. Pis̄mu na tu istu gledati inu samerkati. Cristus ty Iogri nekar vfelei le ta Euangelium, temuzh tudi zhestu te Postaue pridiguo inu [ly 2a] isлагаio. Sice kadar eden tih dueiu Pridig ne sna lozhit, taku timu istimu ſdaici pride naprei inu drigazhi ne meni, ta vezhni leben bode zhloukeu dan, fa volo dershane tih Sapuud, inu fa dobrih dell inu fa lastniga faslushene volo. Inu stakim krium falsh fastopom inu menenem, se ta Euangelium temman sturi, Ta Vera kerfzhanska fe smoti, Ta zhaſt inu oblast Cristuseua, vse nega faslushene inu oprauilu, fe fashpotuie, sauershe inu snogami fatepta, Vsem dobrim slabim ferzom inu vistim, se vſame vuſ troſht. Obtu gledai inu samerkai en vasaki dobru, kai te Postaune, kai te Euangeliske Pridige, vasaki fuseb, vuzhe, prauio, pryte inu oblubuio.

TA LIII. CAP.

De vtim/ kadar se pridigie/ Sama Vera nas Isuelizha/ nom pride mnogeteru naprei inu tu teshku Veruimo. Ta Sludieua inu falsh kerfzhenikon Vera/ kir ne deio pokure/ inu ne Veruio odpuszhane tih Grehou/ nei ta praua Vera. Iac. 2.

MI smo tukai vletei Predguori vshe vdostih meistih sfostimi fastopnimi bessedami inu pryzhami is S. Pis̄ma vuzhili inu spryzhali, De ta zhlouk sobeno drugo rizhio vto Milost Boshyo inu vta nebeffa priti ne more, Samuzh skusī to Vero Viesusa. Inu de od take Vere, fa volo tih dobrih slabih inu prestrashenih ferz inu visti, se ima pousod ozhitu, tar si tim ludem dopadi oli nekar, pridigati. Inu na takim nashim Vuku od te Vere, po prauici, fa uolo tih risnizhnih pryzh, nema oben dober zhlouk zbiulati inu super misliti oli gouoriti. Oli kadar iest pag veim sam posebi, slishim inu vidim na velikih Vuzhenih, Modrih inu na Brūnih (pred ludmi) ludeh, Inu iest tudi berē per S. Paulu, Ro. 3. 6. 7., Gal, 2. 3. De timu zhloukeu, kadar se taku od te Vere Viesusa, de ta fama nas Isuelizha, gouori, pishe oli pridigie, Mnogu takimu Vuku inu taki Veri, super pride vmissal inu naprei. Satu ie nih dosti takimu nashimu Vuku sylnu souurash, super ta gouore, pisheio, pridiguo inu prauio ty Eni taku. Koku more ta Vera fama pres dobrih del zhloueka ohraniti. Sa ta Sludi tudi Veruie inu trepezhe, prauj S. Iacob 2. inu vini nei inu ne bode Isuelizhan, Ty drugi prauio, [ly 2b] Aku nas le ta Vera perprauj Vnebeffa, fakai so tedai te Boshye sapuuidi od Buga dane inu gori postaulene? Sakai Bug, ty Preroki, sam Cristus inu ty Iogri veden inu zhestu vele te Sapuuidi Boshye dershasti, inu po nih slushiti Bogu? Ty Trety prauio, Sa ty inu sledni pridigar prauj, de rauen te Vere, mora biti praua Greuinga zhes te Grehe, de imamo biti brumnii, dobru sturiti, lubiti tiga blishniga, Obtu ta Vera fama nas ne Isuelizha. Ty zheterti prauio, kadar nas le ta Vera fama ohrani, taku nom nei potreba dobriga diati, slushiti Bogu inu brumnim biti. In Summa enim pride tu, timu drugimu enu drugu vmissal inu naprei, subper to Vero, koker tu slishimo inu vidimo, de ta vegshi del ludi, Inu ty ner Vuzheneshi, Modreshi inu Brumnishi na tim sueitu, tak prauj Vuk od te Vere souurashio. Sakai ta vuk od te Vere, ie tei nashi iskasheni fastopnosti inu modrusti subper. Ty ludie menio, kateri hozhe priti Vnebeffa, ta mora ta ista per Bugi sfobrimi dellis faslushiti. Inu oni menio de stako Pridigo od te Vere, se ty ludie shiher sture, de se Grehou ne varuio, nishter ne slushio vezh Bogu, inu ne deio dobriga. Na take misli inu Supergouoriene tei Veri, hozhmo mi tukai kratku odgouoriti. Ner poprei, kir prauio, Ty Sludij tudi Veruio oli oni satu ne bodo isuelizhani, Ie leta nasha Odguor. Ty Sludieui inu ty neuerni falsh hyauski kerfzheniki, Veruio le to famo Historio, ta stan inu diane Cristuseuu, Oni Veruio

de Cristus ie Syn Boshy, Luc. 4. 8. Mar. 1. De ie zhlouk postal, vmerl, vstal od smerti, vnebessa shal, de pride soditi nee inu vse ludi. Ampag oni ne Veruio, de bi ta Syn Boshy bil sa nih volo, inu nim hdobrimu na ta sueit prishal, Temuzh oni veido inu Veruio, de on nee fo vsemi nih slushabniki, bode grossouitu shtrafal vtim Peklu Vekoma. Satu fo oni Bogu inu nega Synu sylnu sourash, Shentuo vmei sebo Gospudi Boga, inu naganeio te boge ludi htimu Malikouanu, Vbyanu, knezhistosti inu kuusi shlaht hudubi, inu de fa Buga nishter ne rodio. Ampag [y 3a] mi Verni kerszheniki imamo terdnu Verouati, de ta Syn Boshy ie poslan od Buga nom hdobrimu, koker vti Cerqui poiemo, kir prauimo, **Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de coelis**, Cristus ie fa volo nas zhlouekou, inu fa volo nashiga Isuelizhane prishal is nebes. Inu koker S. Ioannes gouori Ioh. 1. On resueti vse ludi. Inu Esaias 9. Ta Syn Boshy ie nom dan, Inu koker S. Bernard tudi od tiga dobru gouori, kir prau, Ti ne morash le famuzh Verouati, de Bug tim drugim Grehe odpuszhe, temuzh ti morash tudi Verouati de Bug Tebi is Gnade hozhe odpustiti. Inu ena taka praua Vera, ta potroshta prou tiga shaloshtniga zhloueka, inu sturi vesseliga vseh nadlugah, fuseb tedai kadar lesni na smerti. Od lete Vere, kir mi Veruiemo vse Shtuke te Vere kerszhaniske, Inu ner vezh, kir Veruiemo, de imamo odpuszthane vseh nashih Grehou, S. Paul gouori Rom. 5. kir prau, Satu kir smo mi Prauizhni skufi to Vero, mi imamo Myr per Bugi. Ty Sludieui pag ty ne Veruio, de bi nim fa volo Iesusa tu odpuszthane nih grehou bilu danu, temuzh oni Veruio de bodo od nega pahnenei vta Pekal. Satu oni nega inu vse kir Vnega Veruio, nydaio inu sourashio, inu se boye tar trepezh pred sodnim dnem. S. Iacob ne gouori od te prae shiue Vere, kir se vfiga dobriga pruti Bogu senesse inu fe Varuie tih Grehou tar dobru dei suimu blishnimu, Temuzh od te Sludieue inu tih falsh hynauskih kerszhenikou Vere, kir te pokure ne deio, vsl lotry prebiaio, nishter ne deio dobriga suimu blishnimu. Mi beremo utih starih legendah, De ta Sludi ie eniga farye na ispuuidi suaril, fa uolo kir ie on rad inu fdaici te ludi absoluiral, inu nim oshnoual de so nim nih Grehi odpuszheni sa uolo te Vere Viesusa. Natu ie ta far timu Hudizhu odguuoril, Aku ti moresh Verouati, de Bug tebi hozhe milostiu biti sa volo Iesusa, taku hozho tebi tudi odpustiti te grehe. Nu koker leta exempel oli Perpuuid ie ena smislena rezh od ludi, inu eni prasni Marini, [y 3b] oli on vfa pryzhui, de ty Stari kerszheniki fo fastopili, de le skufi to Vero Viesusa, fe dobi tu odpuszthane vseh grehou.

TA LIIII. CAP.

Sa mnogeterih potrebnih inu nužnih rizhi volo so nom te postane inu sapuuidi Boshye dane od Buga/ oli nekar de bi mi steimi inu skufi te dobili oli faslyshili ta Nebessa/ Sakai tih oben vtim shiutu ne dershi inu ne doperneše popolnama. Vletim capituli je fastopnu prani od nuža te postane/ sa zhes volo so nom te Boshye Sapuuidi dane.

KOKER timu drugimu Supergouorienu subper ta nash, vuk od te Vere, inu timu Vprashanu, sakai fo te sapuuidi dane, kadar zhloueka ne Isuelizhaio, smo mi poprei vtyu dueiu Catehismu fadostu inu fastopnu odguuorili, inu shtyri Vrshahe pouedali. Oli mi hozhmo she tukai nakuliku vezh Vrshahou postauiti, de istih vfa fastopi, fa zhes volo ie Bug te suie Postau inu sapuuidi nom dal inu sapouedal, de se te iste imaio vti Cerqui rauen tiga Euangelia pridigati, inu dershati se po nih. Ta Perui Vrshah, ie leta, Gospud Bug hozhe sto suio Postau inu shnega sapuuidami dati nasnane tim ludem inu resodeti to suio Naturo, Shego inu uolo, de mi is tih moremo veiditi kai Bogu dopade inu ne dopade. Inu kadar on vti Postau drusiga ne sapoueda, temuzh tu, kar ie Modru, Dobru, Nuznu, Prauizhnu, Risnizhnu, Zhifst inu Poshtenu, is tiga tudi dobru moremo veiditi, to nega Naturo, stan inu shego, de ie on ta cela fama popolnama Modrost, Dobrata, Prauiza, Zhifst inu vfa Suetust. Obtu kateri se dershi po tih Boshyh Sapuuidah ta ifti ie Moder, Dober, Prauizhin, Risnizhin, Poshten, zhifst Suet inu dopade Bogu. Koker od tiga Dauid vtim 19. Psalmy gouori, kir prau, Ta Postaua tiga Gospudi ie cela tar zhista, ona preoberne to dusho, inu da Modrost tim nefastopnim, Ta Postaua tiga Gospudi ie Prauizhna ona obesseli tu serce, ta sapuuid tiga Gospudi ie ozhiszhenia, resueti ozhi, &c. Ta drugi Vrshah. Bug hozhe steimi suiemi sapuuidami, shnih strahum, priteshom inu shtraifingami use ludi vuzhiti inu permorati, de te vunane vude so vsem nih dianem inu oprauilom poshtenu inu brumsku dershe, De ta Iesik ne shentui, ne lashe, inu de gardih nespodobnih rizhi [y 4a] ne gouori od Buga, ne od ludi, De te

Roke ne vbyaio, inu ne segui po lusku blagu, De ta shiuot gardiga, gnusniga della ne dopernasha, &c. Inu leto vunano pokorszhino pruti nega Sapuuidom ne hozhe le samuzh od te suie Cerque, od tih Vernih, temuzh tudi od tih drugih vseh ludi, Turkou, Aydou inu kir timu Euangeliu ne Veruio, imeiti. Satu ie Gospud Bug te suie Dessel Sapuuidi nekar le samuzh tim Iudom dal, Inu fueliko grossouito inu strashno shtymo strobentanem inu sgarmenem, ie te ifste ifguuoril, inu na te kamine Moiseseue Table postauil inu sapissal, Temuzh on ie teiste vslakimu pametnimu zhloueku noter vnegi serce inu vto nega veist postauil inu sapissal, Kaker od tiga S. Paul Ro,^{x 2.} inu vseh Filosofou inu Vuzhenih Modrih Aydou vuk inu pišmu, kir so od brumskiga, poshteniga, dobriga zhloueskiga diane, Inu od hudiga kriuiga inu gardiga della, is inu po tih Dessel Sapuuidih gourili, vuzhili inu piſſali, sadostti pryzhuio. Inu leto vunano pokorszhino iskasati Bogu, ie nakuliku vslakimu zhloueku mogozhe, koker smo poprei vtim 27. Capituli tudi gourili. Obtu Gospud Bug vse shlaht ludi, taku dobru Iude, Aydie Turke inu vse shlaht neuernike, koker te hude falsh hylauske kerszhenike, kir tim nih vunanem vudom dopuste diati subper te nega Sapuuidi, tudi na tim sueitu, grossouitu shtraifa, oli smezhom sgalgami, spizami inu skulesom skusi to Gospozhino, oli sbustuom, oli suoiskami, oli Shlisami, oli Stezho, oli Spreganenem, oli snerodliuimi hudimi inu snesreznimi otruki, oli steshkimi zhudnimi bolesanmi inu sdrugimi mnogeterimi nesrazhami^x inu nadlugami, Inu aku se ne preoberno, ne deio prae pokure, Viesusa ne Veruio, taku moraio tudi biti vekoma ferdamnani. Berite odspret ta 29. inu 30. Capitula. Oli per tim inu rauen tiga imao vſi veiditi, deaku glih te vunane vude ty ludie dershe, moistro inu regiraio de kai gardiga neposhteniga ne sture, de oni sa taciga vunaniga brumniga poshteniga lebna, nemaio odpuszhanie [y 4b] tih Grehou, inu ne dopado Bogu, oni tudi steim ne faslushio tiga vezhniga lebna. Nom bode letu is Gnade, Sabston, sa volo te Vere Viesusa danu inu shenkanu. Ta Trety vrshah, De ta Gospozhina is tih vei inu ie saguishana, de ona prou inu po Boshy Voli dei, Inu rouna, kadar ona te neposhtene, hude, kriue inu shkodliue ludi, kir ta Myr vmei ludmi resdiraio, shtraifa, prozh deua inu mori. Sakai ta Postaua, proui S. Pau. 1. Thi. 1. Ie postaulena tim kriuim inu nepokornim, tim neuernikom inu greshnikom, tim kir ne so fueti inu tim nezhistim, tim kir Ozho, Mater inu druge lupi^x vbyaio, tim kurbariem, kir se smoskim spolum smeshaio, tim Martoloffsom kir ludi kradeio, tim lashnikom, tim kir falsh perseguio, inu ie li kai drusiga, kir ie timu sdrauimu vuku subper. Ta zheterti Vrshah, Gospud Bug stako suio Postauo inu Sapuuidami satoshuie inu strashi ta Greshna ferza inu visti, inu ta shalostna inu zagoua dela. Koker S. Paul proui Rom. 4. Ta postaua dela ta ferd, Tu ie, Ta postaua steim ferdom Boshym sturi tu serce strashnu, shalostnu inu zagouu. Inu Rom. 7. Ta Greh ta dela to Smert skusi to Sapuuid. Ta vegshi Deil ludi na tim sueitu, nai si vuelikih smertnih Grehih nuzh inu dan stoye tar prebiuaio, so shiher, vesseli, pres vſiga Boshyga strahu, ne rodio sa Buga ne sa Pekal. Oli taki bi imeili premisliti, de Bug guishnu knim inu zbes^x nee shnega ferdom pride, inu vunkai ne ostane, aku nekar poprei taku vſai na tei smerti. On bode, kadar ta nega zhas duide, vtakih shihrih Greshnih fercih inu viftih, to suio Postauo inu Sapuuidi shiue inu gorezhe sturil, de oni bodo is notra vnih sercei inu visti vidili inu pozhutili, ta prauizhni, grossouiti veliki ferd Boshy subper nee Grehe, katere so oni dolgu pres vſiga Boshyga straha dopernashali, de se pred nim, od velikiga straha inu zagouane, ne bodo veidili kam diati inu oberniti. Inu leta Boshy ferd vti Boshy postaui, so vidili inu pozhutili Ezechias, Iob, Dauid, Saul, Ahitofel, Ishcariot, Verni inu Neuerniki. [z 1a] Od tiga ie Ezechias kral, taku gouril. Esai. 38. On ie koker en Leuu, sterl vse muie kosti. Iob, 6. proui, Te Style tiga ner vegshiga inu bulshiga Boga tizhe vmeni, inu ta nega ferd sushi ta mui Duh, Inu Dauid proui Psal. 38. Gospud, tuie style tizhe vmeni, inu tuia roka mene sylnu doli tlazhi, Vtim muim messei nei obeniga sdrauie pred tuim ferdom, inu te muie kosti nemaio obeniga Myru pred muiemi Grehi. Inu aku Criftus Iesus vtakim strahu, shalosti inu zagouanu timu zhloueku shnega Euangeliu inu S. Duhum ne pride hpomozhian^x, taku mora zagati na vſei milosti inu pomuzhi Boshy, koker so Saul, Ahitofel, Ishcariot zagali, inu she fdai nih veliku zaguo, inu se fami sebe konzhauaio. Ta Peti Vrshah, kir ie Bug to suio Postauo gori postauil inu te Sapuuidi dal, Ie leta, De ty ludie vti inu skusi te ifste, nih Grehe sposnaio, de vſi ludie mali inu veliki so kriui pred Bugom, inu de potrubiuo Gnade, milosti Boshye inu odpuszhanie tih Grehou, aku hote Hbugi vnebessa priti. Od

tiga S. Paul. Rom. 3. taku gouori, Tu sposnane tiga Greha, pride skusí to Postauo, Inu Rom. 7. prauí, Iest ne sem final tiga Greha, samuzh skusí to Postauo, Inu iest bi ne bil veidil de te hude shele bi Greh bile, de bi ta Postaua ne diala, nekar hudiga ne sheli. Ta Shesti Vrshah, De ty Verni, prauí kerszheniki, kir so druguzh skusí S. Duha rojeni inu to prauo Vero Viesusa imaio, veido, kakoua dobra della dopadeio Bogu, koku inu szhim imaio nemu slushiti, koku se imeio vnih stanu dershati pruti Bogu inu vsem ludem, Tu vse nom lipu inu fastopnu prauio te Boshye Sapuuidi. Inu koker tudi ty prauí Verni inu kerszheniki, dotle so vti koshi inu vtim messei na tim sueitu, popolnama tih Boshyh Sapuuid ne dershe, Oli kadar se oni so vso mozhio flissaio po tei Voli Boshy inu nega Sapuuidah, to nih Vero nih Stan inu vse diane pelati, Inu sdobro volo subper te nedeio, Nuzh inu dan shtritaio steimi Grehi, Inu aku glih zhasi is slabusti [z 1b] kai pregledaio inu pregrishe, Inu aku ie nim tu iftu is ferza shal, prosto vtim Imeni Iesusa tiga Ozhetu nebeskiga fa milost, stopio sdaici spet na ta prauí Boshy pot, se varuio de ta Hudizh, tu nih iskashenu messu, inu ta hudi Sueit nih druguzh od Buga ne sepela. Taku so nim, kadar Vchristusa Veruio, taki Grehi od Buga odpuszheni, inu tu nepopolnu dershane tih sapuuidi, fa polnu shazanu inu persoienu. Ta Sedmi Vrshah, De is tih moremo veiditi, kakoue shege, misli, vole inu vfiga rounane bi mi bili, de bi skusí ta Porodni Greh ne bili iskasheni, Guishnu, drigazhi nekar, temuzh od katere te Boshy Sapuuidi gouore. Mi bi te iste lahku fuolnim sercem popolnama, ifsuuna so vsem dianem inu is notra scelo missalio, dershali. Ta Osmai Vrshah. De tudi veimo, kakoue shege, inu kai bomo delali vnebesih, po tim lebnu, De bomo lubili Boga inu vse Verne ludi scelim sercem, Inu vse nashe misli tar diane se bode Sboshyo Volo, inu shnega Sapuuidami glihalu. Sa letih Ossem rizhi inu Vrshahou volo, so nom te Boshye Postuae inu Sapuuidi dane, Inu nekar de bi mi steimi oli skusí nih dershane, dobili tu odpuszhane tih Grehou inu ta vezhni leben. Onu ie Risniza, de ta Postaua inu te Sapuuidi Boshye, koker S. Paul prauí Ro. 7. fo Dobre, Suete inu Prauizhne, Obtu kateri bi te iste ohranil inu dershali popolnama, ta ifti bi tudi bil Dober, Suet inu Prauizhin pred Bugom, inu bi vreden bil tiga vezhniga lebna. Oli kadar pag tih popolnama, fa volo te nashe iskashene nature, dershati ne premoremo, Ie nom potreba, inu moramo iskati ene druge ceste vnebessa, Ta ista ie sam nash Gospud inu Isuelizhar Iesus Cristus, koker on sam gouori Ioh. 14. Iest sem ta Pot, ta Risniza inu ta Leben, Niszhe ne pride htimu Ozhetu, samuzh skusí mene.

TA LV. CAP. [z 2a]

Ty prauí Pri digary/ kir vuzhe/ de ta Vera Vchristu fa sama nas Isuelizha/ ne prepouedaio inu ne semezhuio te pokure inu tih dobrish deil/ Oni prauio de ta dobra della per tei inu poleg te prauie Vere imaio biti/ Temuzh tu feupane na nasha dobra della/ tu oni prepouiduo.

TImu Tretymu Subpergouorienu, kir prauio, Sakai vi sadashni noui Lutarski Pridigary pisshete, vuzhite inu pousod pridiguite, de skusí to Vero famo dobimo tu Odpuszhane vseh Grehou inu ta Vezhni leben? Sa vi sami tudi prauite, de en zhlovik, kateri hozhe priti Vmilst Boshyo, ta mora imeti ner poprei, eno prauo Greuingo inu shalost zhes suie Grehe, potle, enu dobru napreiusetie, de hozhe biti naprei brumen, inu isuabiti se tih Grehou, de hozhe rad moliti, daiati Bugaime, slushiti suimu blishnimu, inu dobru vupane imeti pruti Gospudi Bogu. Kadar tedai lete inu dru ge dobre rizhi inu shtuke, en zhlovik kir hozhe Vgnado Boshyo inu Vnebessa priti, mora vsebi inu vkupe imeti? Obtu ta sama Vera, koker vi prauite, ne isuelizha &c. Natu damo mi leto fastopno Odguor, inu leta prauizhni Nauuk. Mi po vuki inu Pismu vseh Prerokou, Iogrou inu vseh starih inu nouih prauih Vuzhenikou, prou inu fastopnu vuzhimo inu ozhitu prauimo, de en zhlovik, kir hozhe Vnebu priti, ta mora veiditi inu Verouati vse Shtuke oli Articule te kerszhanske Vere, on ima tudi imeti prauo serzhno Greuingo zhes suie Grehe, de pusti od Grehou, inu de se naprei brumsku dershi, dobru dei, inu lubi suiga blishniga. Ampag mi htimu perdemo to Vero inu prauimo, zhloueku ie potreba Verouati, tu ie, de se on senesse inu cilu feuupa na ta Euangeliun, na to bogato oblubo Boshyo, de Bug is nega velike Milosti, fabston, fa volo suiga Synu, hozhe nemu vse Grehe odpustiti inu dati ta Vezhni leben, inu nekar fa nega brume, oli dobriga diane oli lastniga faslushene uolo. Ty nashi Superniki pag drigazhi inu kriiu vuzhe, inu prauio, En zhlovik mora zbiulati na suim Isuelizhanu, Inu oni vech prauio, En zhlovik

tedai ima tu Odpuszhane tih Grehou inu ie Vmilsti Boshy, Kadar ie te iste vreden, Tu ie, kadar se on shnega dobrim dianem, inu shnega faslushenem dober inu brumen sturi. Inu per tim oni tudi prauio, Ta zhloik premore od sam sebe, sturiti sadostti tim Boshym Sapuuidom [z 2b] inu te iste dershati popolnoma. Ty nashy Superniki inu neuuzheni Menihi, gouore inu vuzhe od te kerszhanske Brume inu Prauice, po tei zhloueski fastopnosti, koker ty Filosofi, ty Aydie, ty fadashni neuerni Iudi, inu Turki pisheio inu gouore, kir od te prae obilne Brume inu Prauice Cristuseue, katera nom fa uolo te Vere vnega, bode dana inu shenkana, skatero famo bomo mogli obstatni na sodni dan, nishter ne veido inu ne fastopio. Temuzh oni veido inu fastopio le to Brumo inu Prauizo, kir mi od sami sebe imamo inu sturimo, kadar se dershimo steimi nashimi vunanimi vudi inu snashim dianem brumsku inu poshtenu, de nas ty ludie ne mogo po risnici tadlati, ne Gospolzhina shtraifati. Letaka vunana zhloueska bruma, od katere smo tudi vtim 39. Cap. gourili, oni menio, ie sadostti tudi p̄d Bugom, inu pred nega ostro Praudo, inu de ta ista Isuelizha tiga zhloueka. Ne snaio lozhit tiga Euangeliska inu troshliuga vuka od tiga Postauniga, Oni mefshaio obba vkupe, inu is tiga Euangelia to Postaau delaio, kir prauio, Hozhes li ti priti Vnebessa, taku bodi brumen, sturi dobru, slushi sueistu Bogu, hodi rad Vcerkou, moli, posti, offrui, dai rad inu dosti Bugaime &c. Inu per tim ty nefastopni Rymski Osli nishter ne prauio od te prae Vere kerszhans ke, nishter od nashiga Oduetnika, Odresheniga inu Spraulauza Iesusa Cristusa, Oni nishter ne prauio, de le sa te Vere Viesusa, smo mi brumni inu Prauizhni pred Bugom, inu de tu nashe dobru diane inu te nashe slushbe, so pryetne inu dopado Bogu. Mi pag, koker smo poprei diali, taku gouorimo inu vuzhimo, Vsaki zhloik ima prou, is tih Postaunih inu Sapuuidnih Boshyh Pridig inu Pryteshou, te suie noterne, porodne, inu te vunane sturiene Grehe sposnati, dobru resmisli inu si kserci vseti, kakoua huda inu souurashna rezh, so ty Grehi pred Bugom, koku Bug te iste, na tim sueitu inu na tim drugim, grossouit smnogeterimi nadlugami, potle sto telefno smertio inu steim Peklom, vekoma [z 3a] shtraifa. Aku tu deio, taku oni bodo guishnu zhes te sha lounali, hoteli de bi tih nigdar ne bili sturili, inu prauo Greuingo imeili, Inu bodo sdaici vprashali inu iskali, koku bi tih mogli doli priti, inu dobiti tu odpuszhane. Inu rauen tiga mi uuzhimo de natu gledaio, de oni tu Odpuszhane tih Gre hou drugdi inu sobeno rizhio ne iszheio, samuzh per Iesusu Cristusu skusi to Vero, sakai Gospud Bug nei drugdi inu per obeni rizhi, te suie Gnade, milosti inu tiga odpuszhane vseh Grehou postauil ne oblubil, temuzh p̄ samim nega Synuui, Koker smo tu poprei sfostimi inu frisnizhnimi Boshymi bes sedami spryzhali. Inu de oni takim Boshym Euangeliskom stonouitom Oblubō, de so nim, fa uolo te Vere Viesusa, ty Grehi vſi Odpuszheni, de so Vgnadi inu Vmilsti Boshy terdnu Veruio, na te iste de se cilu feuupaio inu senesso Stako Vero kadar ie prou, bode dan timu Vernimu ta S. Duh, ta isti nega serce, missal, volo inu fastop na dobru preoberne inu premini, de se vezh Boga fa volo nega Grehou (sakai on ie saguishan skusi ta Euangeliu inu S. Duha vsuim sercei, nemu so po oblubi Boshy ti Grehi odpuszheni inu cilu posableni) ne boy, koker eniga ostriga ferditiga Rihtarje, temuzh on se vſiga dobriga senesse pruti nemu, koker pruti suimu lubesniuimu Ozhetu. Inu de on zhestu Smisli inu premisli na to veliko neisrezheno dobruto, kir ie on nemu Vnega Synu iskafal inu shenkal, de ie nega odlozhil inu postauil fa uolo Iesusa, kanimu Erbizhu vſiga nebeskiga blaga inu vesselia. Na taku premishlene, fazhne sdaici ta Verni zhloik od naganene inu naklanane tiga S. Duha, kir vnim prebiua, se hualeshin iskasouati pruti Gospudi Bogu, fa uolo te velike dobrute nemu iskafane, so vſem teim, kar on uei, de nemu dopade, inu hozhe imeiti od nega. Nerpoprei on offra Bogu sui shiuot, koker S. Paul vuzhi Ro. 12. kanimu shiuimu offru. Tu ie, on kole inu mori te hude shele kir vnim tizhe, ne pusti vezh koker poprei tim Grehom vnegu [z 3b] shiuotu gospodouati, se sfusho inu stefom cilu poda inu poduershe Bogu inunega uoli, On is ferza inu Suero moli inu klizhe na Buga, rad hodi hprauim Pridigom, slushi szhim ner vezh premore suimu blishnimu, sui stan inu tu diane, kir nemu slishi, sueistu inu poshtenu, po Boshy Bessedi, oppraui, ie terpeshliu inu volan vseh nadlugah. Inu on tu vse dei, inu sturi le Gospudi Bogu na zhaft inu nahualo, nekar vti vishi oli maningi, de bi on hotel steim per Bugi faslushiti tu odpuszhane tih Grehou inu ta Vezhni leben, Ta isti on ima poprei, is Gnade, fabston, fa volo tiga Synu Boshya, koker S. Ioannes gouori kir prau 1. Iohan. 5. Bug ie nom dal ta leben, inu ta Vezhni leben ie

Vnega Synuui, kateri ima tiga Synu (fastopi skusí to Vero) ta ima ta Vezhni leben. Nu is letiga inu vfiga nashiga Vuka, se more lahku fastopiti, vkakoui mässi mi gouorimo od te Pokure, od Greuinge, od dobriga naprei vsetia, od lubesni, od vupane, od volniga terplene, inu od vfiga dobriga diane, kar ty kerszheniki, rauen inu poleg te Vere, sture inu imaio, koker taka dobra della, se od te prae Vere, koker malu lugh inu vrozhust od Sonza, ne lozhio, inu ta Vera pres dobriga diane, pres dobrish del, pres pokorszhine pruti Bogu inu pres lubesni, ie ena mertua inu Hudizheua Vera. Oli vfa obenu nashe dellu, obena druga rezh, nas ne sturi brumne pred Bugom, inu ne dobi tiga Odpuszhane tih Grehou, ne tiga vezhniga lebna. Temuzh tu nom bodedanu^x is Gnade Boshye, Sabston, fa volo Synu Boshya,aku Vnega inu nega Euangeliu Veruemo. Sakai ta nasha Pokura, Greuinga, nasna lubefan pruti Bogu inu nashimu blishnimu, nashe molitue, almoshne, terplene, inu vfa nasha dobra della inu slushbe Boshye, ne so zhista, ne popolnomu sturiena, inu ne so tulikain vredna, de bi mi steimi mogli faslushiti, tu preueliku neisrezhenu nebesku blagu, kir nigdar inu vekoma konzha [z 4a] ne vfa, oli de bi sa tih volo, Bug nom dolshan bil, dati ta Vezhni leben. Tu Cristuseuu faslushene samu, tu ie pres vfiga madesha greha inu tadla, ie popolnomu inu vrednu pred Bugom, fa kateriga hozhe Bug te Verne vseti ksebi vtu nebesku vesselie. Inu leta nash Vuk od te Vere, ie vselej bil vti Cerqui, per vseh Vernih starih Ozhakih, Prerokih, Iogrih inu per vseh prauih kerszhenikih inu bode do konza, sakai Cristus Iesus Syn Boshya, prau S. Paul. Heb. 13. Ie Vzherai, Danas inu vekoma. Inu on Ie, prau S. Iuañ. Apoc. 13. Vmorien od fazhetka tiga suita. Inu timu samimu, prau S. Peter, Act. 10. daio Pryzho Vsi Preroki, de vfi ty kir vnega Veruio, prymeo tu odpuszhane tih Grehou skusí nega Ime. Inu leta sami Vuk inu Vera, lozhi te prae Verne kerszhenike inu otroke Boshye, od tih Neuernih inu falsch hynauskih kerszhenikou. Ty otroci Boshya, ty se troshtaio tiga samiga faslushene Iesuseuiga, inu terdnu Veruio, de so le sa tiga volo, po Boshya bogati risnizhni inu stonouiti oblubi, vti Gnadi inu milosti Boshya, nishter ne zbiulaio na nih Isuelizhanu. Satu oni nuzh inu dan sbessedami, spridigami, spetiem so vsem nih dobrim dianem inu poshtenim lebnom, zhesti inu hualio Gospudi Boga vtim Imenu Iesusa Cristusa. Ty Neuerniki pag, inu vfi falsch nefastopni inu Hynauski kerszheniki, Ty hote suiemi lastnimi dobrimi delli, faslushiti te odpuske inu ta nebeffa, Steim oni semezhui inu stauio na lashe ta S. Euangeliu inu vse Boshye oblube od Iesusa, Inu fashpotuo to Cristuseuo kry, inu nega sueto Martro, pred tako falsch hynausko Vero nas ozha nebeski obari. Amen.

TA LVI. CAP.

Ty prauj fastopni kerszheniki/ ne dershe tih Boshyb Sapuuid/ ne Slushio Bogu ne suimu blishnimu/ de bi oni steim hoteli per Bugi ta Nebessa dobiti inu faslushiti/ Ta ifta so nim is Gnade/sabston/ fa volo te Vere Viesusa oblublena inu shenkana/Temužh ja drugih Denet velikih Vrshahou inu rizhi uolo.

Timu zhetertimu Subpergouorienu, kir prauio, Aku nas le ta sama Vera, pres vfiga nashiga dobriga diane, Isuelizha, taku nei potreba nom dershati tih Boshyb Sapuuid, ne brumnim biti, ne dobriga diati, ne slushiti Bogu. Damo [z 4b] mi leto Odguuor. Koker tu nashe dershane inu ohranene tih Sapuuid, ta nasha bruma, dobra della, inu te nashe slushbe Boshye, ne so zhista, popolnomu inu sadosti, dopernessene, Inu one ne faslushio odpuszhane tih Grehou, ne tiga vezhniga lebna, Tu vse nom bode is milosti Boshye, Sabston, ia volo te Vere Viesusa danu. Oli so pag druge mnogetere potrebne rizhi inu veliki Vrshahi, fa katerih uolo ie mi imamo inu moramo so vsem nashim dianem, stanum inu lebnom dershati po tyh Boshyb Sapuuidah inu slushiti Bogu. Ta perui vrshah ie leta. Gospud Bug sapoueda, inu tu ie nega stonouita Vola, de ty ludie dershe nega Sapuuidi, de imao brumni biti, nemu slushiti inu dobra della delati. Nu sledna stuar, fusib ta zhlovik ie dolshan po vfi praudi, suimu Stuarniku inu Gospudi biti so vsem pokoren. Sa tiga uolo smo dolshni iskafati Bogu to pokorszhino, inu dershati te nega Sapuuidi, koker S. Paul vuzhi, Ro. 8. kir praui, Mi smo dolshniki Boshya, inu nekar tiga messa. Inu Cristus praui Ioh. 13. 15. Letu ie ta muia Sapuuid, de se vi lubite vmei sebo, Inu Paulus 1.Thel. 4. Letu ie ta Vola Boshya, tu vashe Posuizhene, de se vi sdershite od te Curbarye, de en vfa keteri sna to suo possodo (tu ie, suie tellu) ohraniti vti suetusti inu zhafti, inu nekar vti sheleeh tih lushtou, koker ty Aydie, kir nishter ne

fnaio od Buga, inu de niszhe kriuu ne sturi, ne obgolufa suiga brata vobenim dianu, Sakai Bug ie Meszhauez zhes lete vse rizhi. X koker smo vom poprei prauili inu pryzhouali, Sakai Bug nas nei poklizal hti nezhitosti, temuzh hti suetusti, Obtu kateri letu ferahta, ta ferahta Boga, kir ie dal suiga S. Duha vuas. Inu Ephe. 2. prauui, Mi smo Boshya Stuar, stuarieni skusí Iesusa Cristusa htim dobrim dellom, hkaterim ie nas Bug perprauil, de imamo vnih hoditi. Inu Cristus vuzhi, Luc. 17. de imamo slushiti Bogu inu rezhi, kar smo bili dolshni tu smo sturili. Inu Math. 5. Samuzh vasha Prauiza bode obilneshi, koker ie tih Fariseiou inu Shribarieu, vine^[aa 1a] puidite vtu nebesku kraleustuu. Ta Drugi Vrshah, De imamo biti pokorni Bogu, dershati te nega Sapuui, dobru sturiti, Ie leta, de to Vero inu S. Duha per sebi obdershimo. Sakai mi pridemo ob to Vero inu ishenemo is nas S. Duha, kadar greshimo subper to veist, inu naglaune smertne Grehe dopernashamo, koker 1. Io. 3. gouori, Nisze vas ne sepelai, kateri ta Greh sturi, ta ifti ie is tiga Hudizha, Inu Rom. 8. Aku vi ta messena della bote moryli, taku bote shiui, Aku pag potim messei shiuite, taku vmeriete. Inu de mi to Vero sguibimo, fa uolo tih Grehou inu hudih del, prizhuie Paulus, kirprauui, 1. Thi. 5. Aku du te suie, inu ner vezh te domazhe, ne oskerbi, ta ifti ie to Vero fatayl, inu ie hushi koker en Neuernik. Ta Vera ne mote biti vti ludeh, kir tim hudim shelem inu lushtom nih uolo puste, inu kir pokuro ne deio, sakai onu ie pißanu. Esa. 66. Kei bode ta Gospu prebiual, Vtim strenim Duhu, inu kir trepezhe pred Boshymi bessedami. Inu kadar ta Vera, Myr tei visti pernesse, obtu nemore obstatu vtim zhloueku, kir misli Greshiti, sakai ta veist te velike Grehe ferdamnuie. Obtu prauui S. Paul vse tu, kar nei is te Vere, ie Greh. Dauid ie suiem Preshusstuom bil sgubil to Vero inu S. Duha. Glih taku vſi ty kir Vsmertnih Grehih prebiuaio, nemaio Vere ne S. Duha. Salomon prauui Sap. 1. Ta Modrost Boshya ne gre noter veno hudobno dusho, inu ta Duh te Modrusti ne prebiua venim greshnim teleffsu. Ta Trety Vrshah, kir beremo, slishimo inu vſag dan vidimo, De Gospu Bug vse te ludi te Deshele inu ta Meista, mala inu velika, kir so subper nih veist, fromotnu inu naglaunu greshili, ie vſelei grosouitu shtraifal inu she sdai po vſim sueitu shtraifa, koker ta 38. Psalm. gouori, Ti Gospu shtraifas tiga zhloueka fa uolo nega hudobe. Inu sa uolo tiga Salomonouiga Malikouane inu Curbarye, 3. Reg. 11. 12. ie vtim Iudouskim kraleustui to prauo Slushbo Boshyo inu tu kraleustuu puſtil resdreti, Is tiga so vedē velike voiske vſtaiele, Tacih Exemplou vti Biblij^[aa 1b] inu vdrugih piſmih, veliku fe naide, de vſelei fa velikimi Grehi, so velike shtraifinge prishle, ty Krali, ta Gosposzhina inu drugih ludi dosti, so vſeli hud konez. Na take shtraifinge imamo mi zhestu smisliti, pred grehi fe varouati, Bogu inu nega Sapuuidom biti pokorni. Ta zheterti Vrshah. Cristus prauui, Math. 9. de ie prifshal na ta sueit, klizati te Greshnike hti Pokuri, Ta fazhetig nega Pridig ie bil od Pokure, Math. 4. Mar. 1. Luc. 4. Inu kadar ie bil od smerti vſtal, ie tim Iogrom sapouedal pridigati to Pokuro, inu odpuszhane tih Grehou vnegi Imeni po vſim sueitu, Luc. 24. S. Paul ie tim Iudom inu Aydom pouſod to Pokuro inu to Vero pridigal Act. 20. Nu ta Pokura, ie li praua, hozhe imeiti dobra della inu tu isuablene tih Grehou, koker ta Kerſtnik prauui. X Math. 3. Sturite te fadi vredne te pokure, Inu koker ty Preroki, fuseb Ezehiel, 18. 33. od te Pokure gouore, de se ima pustiti od hudiga, Inu ta Perſega Boshya kir prauui, koker sem Iest shiu, Iest nezho te smerti tiga Greshnika, temuzh de se preoberne, inu de bo shiu, hozhe imeiti, tu isuablene inu ſapuszhene tiga hudiga greha inu ta dobra della, Obtu kadar Bug Ozhainu nega Syn hozhe imeiti od nas to Pokuro, tu ie, de pustimo od hudiga inu de naprei dobru sturimo, imamo dobra della delati, Cristus nas nei reshil od Grehou od Hudizha inu nas fuete tar brumne ſuio kryo ſturi, de bi imeili vgrehih prebiuati inu nishter sturiti dobriga, Temuzh de imamo slushiti Bogu pres straha, prauui Zaharias, Luc. 1. vti Suetusti inu Prauici vse shiuozhe nashe dni. Ta Peti Vrshah. Cristus da timu Vernimu tiga S. Duha, ta ifti vtim zhloueku ne prasnuie, Temuzh on ga na vſa dobra della veden obrazha inu nagane, Ta della pag inu saduui tiga S. Duha fo, prauui Sueit Paul, Galat. 5. Lubefan, Vesselie, Myr, Seneffene, perietlyuoft, dobruta, krotkota inu Massa vuseh rizheh. Ta Shefti, Ta dobra della, fo ena^[aa 2a] Huala, mi smo dolshni pruti Cristusu se iskasati hualeshni, fa volo nega velike dobrute, kir ie on nom shnega Martro ſturi. Du bi tu hotel terpeti oli prou dati, kadar bi en Syn gouuril, Iest nezho muimu Ozhetu nishter dobriga sturiti, potehmal iest od nega to Erbszhino ne faslushima, temuzh meni fabston duide. Ta Sedmi. Ta nasha dobra della, prido tudi hdobrimu

nashimu blishnimu, mi smo dolshni slushiti inu sturiti dobru nashimu blishnimu, Sakai preclie ie, nekar le ta zhloik, kir suimi blishnimu hudu sturi, Temuzh tudi leta, kateri nishter dobriga ne dei, inu nikomer, samuzh le sam sebi, ie knuzu. Ta Osni Vrshah, Ta nasha dobra della, fo Pryzhe, de imamo to prauo Vero, Cristus na sodni dan bode vprashal, Math. 25. Smo li mi te boge inu shalostne ludi napitali, napuili, oblekli, obiskali inu potroshtali, steim smo iskasali, de smo Vcristusa prou Verouali Inu nega lubili. Sakai ta Vera, kir se tudi isuuna pred ludmi sdobrimi inu poshtenimi dellu ne iskashe, prau S. Jacob 2. ie ena falsh, mertua inu Hudizheua Vera. Ta Deueti Vrshah, De imamo biti brumni, dobra della doperashati, inu veden tar sueistu slushiti Bogu, Ie leta, Sa volo kir nom Gospud Bug ta nasha dobra della inu slushbe, na tim sueitu inu na tim drugim, hozhe bogatu lonati inu pouerniti. Onu ie, inu oftane vselei risniza, de tu odpuszhane tih Grehou inu ta vezhni leben nō bode danu, is Gnade, Sabston sa volo Iesu, inu nekar sa nashih dobrih dell uolo. Oli Gospud Bug ie rauen, poleg inu fa teim vezhnim lebnom tim Vernim, kir dobru deio, slushio Bogu, inu se brumsku po Boshy voli inu nega sapuuidah dershe, tudi druge dobre, nuzne rizhi na tim sueitu inu na tim drugim dati oblubil. Na tim sueitu, de bodo dolgu shiui, sdraui, de nih otroci dobri rataio, de bodo Myr, frezo× vnih dellu inu blagei imeili, nee hozhe obarouati, pred slishami, pred voiskami, pred Iezho pred nih souurashniki, pred ognem, pred lakoto, pred tozho, pred teshkimi bolenfami×, nadlugami, inu pred drugimi nesrezhami. Potle Vnebesih de [aa 2b] bodo vuegshi zhafti inu vezh sueitili od drugih, koker te sueisde, kir so tudi ene suitlesne mumu drugih, Dan. 12. Mar. 13. 1. Cor. 15. Od takih Boshyh oblub, de Bug hozhe tim Vernim, sa volo nih brume, lubesni, molitue, Almoshne, dobriga diane, inu Boshye slushbe, dobru sturiti, pomagati is nadlug, Ty Preroki, Cristus inu ty Iogri vdostih meistih gouore. S. Paul. 1. Thim. 4.taku gouori. Pietas est vtilis ad omnia, ut quae promissiones habeat vitae huius pressentis ac futuræ. Tu ie, kadar se en zhloik Sueto, slebnom, shnega Boshyi slushbami, fo vsem nega dianem pruti Bogu inu pruti ludem po Boshy voli, bessedi inu sapuuidi dershi, tu istu ie kuusimu dobru inu nuznu, kir ima oblube, letiga inu tiga drugiga lebna. Inu ta zheterta sapuuidi prau, Poshtui Ozheta inu Mater, de bosh dolgu shiu, na semli. Cristus prau Mar. 10. kateri sapusti hisho, brate, festre, ozheta, Mater, sheno, otroke, nyue, sa volo muio inu tiga Euangelia, ta isti bode pryl famostu, sdai tukai vtim zhafu, hyshe, brate, festre, matere, otroke inu nyue steim preganenem, inu vtim prihodnim suitu ta vezhni leben. Inu Math. 10. Kateri ner timu manshimu is tih muieh da en pehar mersle vode, sa volo tiga Vuka, sa risnizo on ne bode suiga lona sgubil. Inu Luc. 6. Daite, taku bode vom danu. Luc. 19. Math. 25. prau Cristus, od tiga hlapza, kir ie sueistu steim Centom oli funtom timu Gospudi kupzhoul, kateri ima timu bode she vezh danu. Efaias 33. prau, kateri po prauici hodi, inu gouori, kar ie prou, inu pred teim nuzom, kir se po syl iemle, ima gross, ne iemle mytou, nedolshne kry ne prelyua, suie ozhi vkupe stisne, de hudiga ne vido, Ta isti bode vti Vissokoti prebiual nega bramba bodo ty mozhni Graduui, letimu bodo ty Verni kruh inu vodo daiali, glich taku gouori, Efa. 58. Dauid prau Psal. 41. Dobru ie timu kir se fastopli zhes tiga kir potrubuie inu zhes tiga bosiga, Sakai tiga istiga bode ta Gospud utih hudih dneh odreshil, Nega bode ta Gospud varoual, nemu spet tu sdraue pouerne, inu ne bode dopustil, [aa 3a] de bi ti nega souurashniki shnim po nih voli okuli hodili, kadar bode leshal bolan na posteli, nemu bode spet gori pomagal, Inu tih Exemplou vtim S. Pismu inu drugdi imamo veliku, De Gospud Bug ie tim Vernim, kir so se dershali po Boshy voli, inu to lubesan, to prauizo dershali pruti vsem shlaht ludem, ie tudi na tim sueitu zhudnu is mnogeterih teshkih nadlug pomagal. Iosheff Ozhak, Gen. 39. 41. Kir se ie vsui Iezhi inu slushbi sueistu, brumsku po Boshy Sapuuidi dershal, inu nei hotel suo Gospo preshustuati, Ie bil en velik oblastnik inu Bogat ratal. Moises, kir ie hotel raishi bog biti steimi Vernimi inu ouce pasti, koker na kralevim Vdori steimi Neuerniki prebiinati. Exod. 2. 3. 4. Act. 7. Ie bil postaulen kanimu ner Visshimu, zhes vfo Cerkou Boshy. To Sareptansko Vduuo, kir ie Elia preroka vdragoti spishala 3. Reg. 17. ie Bug zhudnu shne synum vueliki sushi inu lakoti dershali gori inu shiuil. Tiga Abdemeleha, Iere. 38. 39. Kir ie timu Ieremyu pomagal is Iezhe, inu ga ie per shiuotu ohranil, ie Bug nega obaroual de nei bil od tiga Nabuhodonosora viet sdrugimi Iudi reed. In Summa, koker ty veliki Greshniki nekar le samuzh po tim lebni vtim Peklu, temuzh tudi na tim sueitu bodo zhestu od Buga grossouitu shtraifani,

Glih taku ty Verni, kir is pruae Vere slushio Bogu, deio dobru tim bosim, slushio suimu blishnimu, se dershe brumsku, ty imaio nekar le vnebesih, Temuzh tudi zhestu na tim sueitu dobru, inu nim Bug is velikih nadlug pomaga. Sa letih deuet rizhi inu Vrshahou volo, imamo mi veden slushiti Bogu, brumni biti inu dobra della delati, lubiti nashiga blishniga, inu nekar de bi mi hoteli steim dobiti tu odpuszhane vseh Grehou inu faslushiti ta vezhni leben, Ta imamo is Gnade, fabston, sa volo te Vere Viesusa, koker veden gouorimo, Inu smo tu spryzhali sadostti is S. zhifstiga Pisma. Obtu S. Paul prou gouuori. Ro. 6. kir prau. Ta Vezhni leben ie en Dar Boshy skus [aa 3b] Iesusa Cristusa Gospudi nashiga. Letimu bodi tedai satu, vfa zhaft inu huala, fred Ozhom inu S. Duhum, vselei inu vekoma. Amen.

TA PETI INV PVSLED-

ni Deil te Slouenske Predguuori, vtim se bode daialu naasnane, Sakai ie Cristus tulikain zaihnou delal.× kai nom ty iſti nuzaio. Sakai ta Cerkou, ima tulikain Nadlug na tim Sueit, Szhim se ima Tro-shtati. Koku inu obkai se ima prou Moluti. Du so ty Euangeli-sti bili.

TA LVII. CAP.

Bug ozha inu uega× fyn/steimi zaibni inu zhudeshi/katere ie on sam inu skusī tiga Mojsēja/Prroke inu Iogre iskaſal/daie to ſuio Mužb/oblaſt/to Prauizgo inu Mi-loft naſnane/Inu Pryzhuie/de ta Euangelii/vſe beſſede Boshye fo riſnizhne inu ftionouite. De ty zaibni kateri nouo Vero/nou vuk/noue Boshye inu te Suetnikone ſluſhbe gori perpraleio inu poterduio/subper to beſſedo Boshyo prido od Sludie.

INu kadar ta praui Boshy Stan vti S. Troyci, De ie en sam dini Bug, oli nishter mane vtim dinim famim Bogastui fo Try Imena oli Perfone. Inu ta Euangeliū, De ie Bug zhloūik ratal, inu puſtil fe taku britku Martrati inu Vmoriti, Inu ta nasha Vera kerſzhanska, kir Veruiemo, de Cristus Iesus le famo shnega Martro, inu en tak zhloūik kir ie bil na Crysh obeshen inu Vmerl, nas Vnebessa perpraui inu Ifuelizha, fo ene zhudne, ſkiune inu nedomiffelne [aa 4a] rizhi, inu kir fo tei zhloueski faſtopnosti ſubper. En zhloūik od ſam febe, pres Gnade inu pres pomuzhi S. Duha, aku on glih od letih rizhi ſliſhi oli ſam bere, ne more faſtopiti ne Verouati, veliku mane od ſam febe lete take velike zhudne Boshye rizhi domiſliti, Efaias 64. inu S. Paul. 1 Cor. 2. prauita, Lete rizhi, Katere ie Bug perprauil tim, kir nega lubio, obenu oku nei vidilu, obenu vhu nei ſliſhalu, vobenu ferce nei priſhlu, Ampag nom ie tu Bug refodil inu naſnane dal ſkuſi ſuiga Duha. Inu S. Ieronim praui vti Predguuori zhes to Biblio, De tu kar ie od Buga inu nega Synu vti Biblij ſapiſſanu, ta Vuzheni Plato nei ſnal, inu ta dobrugouozhi Demoshtenes nei veidil. Ta Pridiga od tiga Cryshaniga Cristusa, praui S. Paul 1. Cor. 1. ie tim Iudom enu ſblasnene inu ena ſmota, Tym Aydom pag en ſhpot inu ena nor roſt, Ampag tim Vernim ie ena Mužb inu Modroſt Boshya, Inu S. Paul imenuie to Pridigo tiga Euangelia od Cristusa, eno ſamalzhano ſkiunuft Boshyo. Ro. 16. kir fe reſodeua ſkuſi tu Pismu tih Prerokou, po tei ſapuuidi tiga vezhniga Boga, de fe gori naredi inu da naſnane, ta pokorszhina te Vere vmei vſemi Aydi. Inu ſa Riſnizo letu ie ena velika zhudna rezh, inu aku mi prou reſmiſlimo, veliku vegſhe inu zhudniſhe koker ie tu Stuariene vſiga Suita. De ta Vezhna, Vſigamogozha inu Modra Miſſel, tu ie, ta praui Bug, fe ie taku reſodil pruti nom, vti inu ſkuſi to nega beſſedo, inu kir ie dal ta ſui Boshy Stan vti S. Troyci nom taku naſnane, inu poueidal, ſakai ie ſuiga Synu odlozhil inu poslal na ta ſueit, inu puſtil ga na Crysh perbiti. Na tim fe tudi S. Paul zhudi, kir praui Rom. 11. O koku ie tu enu veliku globoku blagu te Modruſti inu Spofnane Boshye &c. Inu 1. Thi. 4. Letu ie ena ſueta dobra Boshya ſkiunuft, kir fe ie Bug reſodil inu dal naſnane vtim Mefſei, on ie prauizhin ſturien vtim duhu, on fe ie iſkaſal tim Angelom, on ie pridiſan tym Aydō, nemu fe ie Veroualu na tim ſueit, on ie vti Glorij, vueliki zhaſti gori vſet. Tacih velikih zhudnih Boshyh rizhi, praui [aa 4b] tudi S. Paul 1. Cor. 2. ta poſemliſki zhloūik ne faſtopi, nemu fe ena norska rezh ſdy, teshku faſtopi inu Veruie, de fo vtim enim famim Bogastui Try Perfone, Ozha Syn S. Duh. De Bug ima eniga Synu, de ie on tiga na ta ſueit poslal, puſtil Martrati, vmoriti, de le ſa nega famiga volo, aku Vnega Veruiemo, nom hozhe vſe grehe odpuſtit, biti Miloſtiu, dershati naſ ſa brumne inu ſuete, naſ obudit od te ſmerti inu dati ta vezhni leben, ſabſton, pres vſiga nashiga faſluſhena. Ia lete rizhi vſe od Boshya Stanu od te nega Vole, inu kar nom Bug inu nega Syn vtim Euangeliū obluſbuie, tu ta zhloūik teshku Veruie, Inu aku on glih en zhas Veruie, taku hitru ena mahina nadluga oli iſkuſhnaua ga odulezhe inu perpraui od take Vere, inu de zbiula na vſim tim, kar ie Bug gouoril, inu kar ie timu zhloueku ſperfego oblubil, De taku Boga inu vſe nega inu nega Synu, vſeh Prerokou inu Iogrou vuk inu beſſede ſtaui na laſſhe, inu

od nih nishter ne dershi, koker smo tudi vtim 46. Capituli gouurili. Obtu inu sa tiga volo, ie nash Gospud Bug inu ozha nebeski fred suim synum, is nega preuelike, neisrezhene dobrute, milosti inu lubesni, kir on ima pruti sui stuari timu zhloueku, ie on hotel, te suie risnizhne inu stonouite bessede, oblube inu priteshe, ta sui Vuk, Euangeliū inu to nasho prauo staro kerszhansko Vero, tudi suelikimi zhudesi inu zaihni spryzhati, poterditi inu steimi saguishati vse ludi, de vse tu kar ie on sam, oli nega Syn, Inu kar so ty ozhaki, Moises, Preroki inu Iogri, po nega vkasanu inu vnega imeni gouurili, oblubili, prytli oli vuzhili, ie guishnu, risnizhnu stonouitu inu Boshye, de na tim ner manshim, kar ie gouorieno od Buga inu vtu S. Pismu postaulenu, nemaio zbiulati, onu bode per prauim zhasu iskasanu inu dopernessenu, Inu de se ty ludie, od tih Boshyh bessed inu oblub, obeni rizhi, nadlugi, iskushnaui, inu tei nih norri fastopnosti, kir nishter, temuzh kar vidi tipa inu fastopi, ne Veruie, ne obenimu zhloueku, ne Hudizhu, ne puste odulezhi, ne odpelati, ne na drugo Vero oberniti. Is [bb 1a] letiga nashiga praulena, vshe vsaki lahku fastopi ta Vrshah inu sa zhes volo ie Gospud Bug inu nega Syn, sam inu skus te suie Prroke inu Iogre vti sui Cerqui ta Velika zhudesa inu mnogetere zaihne iskafoual inu delal, De ti zaihni, kir beremo vtim S. Pismu, fuseb ty kir so vti S. Euangeliē sapissani, ne so drusiga, inu sa druge rizhi ne so sturieni, Temuzh de so nerpoprei ene Pryzhe, Poterienna inu Sagushouane inu koker eni risnizhni Pezhati inu Sigilli, tih Boshyh Bessed, inu tiga S. Euangelia, De vslmu timu kar ie gouorieno od Cristusa, inu od Prerokou inu Iogrou spissanu, imamo sa risnizhnu inu stonouitu dershati, sa to prauo bessedo Boshyo, inu Verouati, koker de bi sdai snamy vprizho sam Gospud Bug is nebes gouuril. Potle ty zaihni nom resodeuaio inu daio naasnane, to Muzh, oblast, Modrost, Prauizo inu Milost Boshyo. Inu de ie timu taku, de ty zaihni so ner vezh fa letyu dueiu rizhi od Buga sturieni, hozhmo nekatere pryzhe is tih Euangeliou inu Exemple is tiga S. Pisma poredu faslishati. S. Ioannes. Ioh. 2. Od tiga zaihna, kir ie Iesus is Vode Vinu bil sturil, taku pishe. Letu ie ta perui zaihen, kateri ie Iesus sturil vti Galileiski Cani, inu resodil tu suie Gospostuu, Inu ty nega Iogri so Verouali na nega. Cristus Iesus Syn Boshy nas Gospud inu Ohranenik, Ie vtim suim perui Prihodu na tim sueitu, cili nisku inu pohleunu hodil po tei Iudouski desheli, On nei imel hlapceu, trabātou inu velike Gospode, kir bi okuli nega oli ū nim bili, inu nemu stregli, On nei imel velikiga blaga, lastnih Palazhou oli Gradou, ie bil so vsem drugim ludem, momu tiga Greha, glich inu podoben, ie bil lazhen, shein, truden inu zhasi shalosten, de se isuuna na nim nei vidilu, de bi on praui Bug bil, oli kai vezh velal koker en drugi zhlovik oli Prerok. Oli kadar vseh ludi Isuelizhane na tim leshi, de nega prou sposnaio, de nei samuzh le en zhlovik, temuzh de ie tudi ta praui Bug, Sbugom ene zhesti, vole inu mozhi, Satu ie on te zaihne delal vse shlaht bolnike osdraulal, tim Veitrom sapuudoual, [bb 1b] Te Hudizhe vunkai gonil, inu te Mertuice gori obuial, Stakimi zaihni se ie ū resodeual inu daial naasnane, Du inu kai ie on. Inu en vsaki is tacih nega zaihnou ie mogel sposnati, de on nei le samuzh en zhlovik, temuzh tudi ta praui Bug, fakai tacih zaihnou inu deil, oben zhlovik ne premore is te suie lastne mozhi sturiti, take rizhi slishio Bogu, inu sam Bug te Mertue premore shiue sturiti, Tiga obena stuar, ne Angel, ne Hudizh od sam sebe ne premore. Hdrugimu, Kadar ta Iefuseu Vuk ie bil zhuden, nega Oblube velike, On ie Vuzhil, de ie on ta praui vezhni Syn Boshy, Sbugom ene Mozhi, oblasti inu zhesti, Inu de ie is nebes prishal na ta sueit sa vseh ludi volo, de te iste, kir vnega bodo Verouali, ima odreshiti od te vezhne Smerti, od tiga Hudizha inu Pekla. On ie odpuszhoul suo lastno oblastio te Grehe, on ie vsem teim kir vnega, nega Euangeliu inu nega Oblubom Veruio, oblubil, de nigdar ne bodo vmerli, inu dati ta vezhni leben, obuditi na fodni dan itelesom inu vseti febo gori vta nebeffa. Inu de tih Vernih nigdar vobeni nadlugi na smerti tudi nekar, sapustiti ne hozhe, tei Cerqui inu vsem Vernim hozhe poslati inu dati tiga S. Duha. Takimu Cristuseuimu Vuku, nega bessedom inu Velikim oblubom, de bi on tu vse premogel iskasati na ludeh, inu nim dati, So ty ludie, kadar oni ne so isuuna na nega telesu obene take Boshye mozhi inu shtalti vidili, teshku Verouali, inu na takih nega bessedah inu oblubah, ie ta vegshi deil ludi zbiulali, inu od tih nishter dershali. Natu inu sa tiga volo, se ie Iesus Cristus Syn Boshy steimi suiemi zaihni, koker smo poprei diali, resodeual inu daial naasnane, de ie taku dobru, koker Bug Vsigamogozh, inu so vso rizhio Bogu glich, potehmal ty Veitri tu Morie, vse slaht bolesni, ta smert inu ty Hudizhi so morali biti nemu pokorni, Inu stakimi zaihni ie on pryzhoul

de kar on Vuzhi, gouori inu oblubi, ie risnizhnu inu stonouitu, koker tiga samiga prauiga vſiga mogozhiga Boga [bb 2a] besseda. Kratku, de kar Cristus ie pridigal gouuril inu oblubil, de tu istu on more inu hozhe per prauim zhasu sturiti, iskafati inu dopernesti. Semla inu Nebu, prau Cristus, Math. 24. se resideio, Ampag te muie bessede se ne resido. Od tiga hozhmo vezh Pryzh faslishati. Cristus Ioh. 5. Kadar ie te Iude vuzhil inu nim praul, de kateri Vnega bo Veroual, ta isti puide skusi to smert vta vezhni leben, ne bode obfoien, fa volo nega grehou, inu ga hozhe suio stymo obuditod te smerti, tudi letaku knim gouori. Vi ste poslali htimu Ioannesu, inu on ie dal tu Pryzhouane tei Risnici. Oli iest imam enu vegshe Pryzhouane, koker ie Ioannesou, ta Della, katera ie meni ta Ozha dal, de dopernasham, ta ifta dela, kir iest delam, Pryzhuo od mene, de ta Ozha ie mene poslal, Inu ta Ozha, kir ie mene poslal, ta tudi pryzhuie od mene. Inu Ioh. 10. kadar fo ty Iudi vtim Templi Iesusa bili okuli obstopili inu diali knemu, Koku dolgu te nashe dushe gori dershish, Si li ti Cristus, taku nom prece, inu frai pouei? Iesus odgouori nim, Iest sem vom poueidal, inu vi ne Veruiete meni, Ta Della katera iest dellam vtim Imeni muiga Ozhetu, ta Pryzhuo od mene, oli vi ne Veruiete, fakai vi ne ste od muih ouaz. Ioh. 14. kadar ie tim suim Iogrō per tei sui pusledni Vezhery praul, de ie on ta prau pot Vnebessa, ta praua Risniza inu ta leben, de niszhe htimu Ozhetu priti nemore, samuzh skusi nega, Inu de ie so vsem Ozhetu glih. Inu de kateri nega vidi ta vidi tiga Ozhetu. Natu ie dial taku. Veruite meni, de sem iest vtim Ozhetu, inu ta Ozha ie Vmeni, aku nekar, taku Veruite vſai vi meni fa uolo tih Dell. Sueti Ioannes, kadar ie hotel ta sui Euangelium dokonati, letaku pifshe. Veliku drugih Zaihnou ie tudi Iesus sturil vprizho tih silih Iogrou, kateri ne so sapissani vlete Buqui, Lety so pag sapissani, de vi Veruiete, Iesus ie Cristus, ta Syn Boshy, inu de vi Veruiozh imate ta leben skusi nega Ime. Inu Math. 9. kadar ie bil tiga Skluzheniga osdrauil, ie htim Iudom inu Fariseiom, kir ne so Verouali, de bi on [bb 2b] imel oblast od sam sebe te Grehe tim ludem odpuszhati, dial, De vi pag bote veidili, de ta Syn tiga zhloueka ima Oblast na semli, te Grehe odpustiti, prau htimu Skluzhenimu, Vſtani gori, usami tuio postelo, inu puidi na tui duū, Inu on vſtane inu gre domou. Nu is letih fastopnih bessed Iesufouih, vſaki fastopi, de ty Zaihni kir so vtihs Euangelieh inu drugdi vtim S. Pifmu sapissani inu sturieni od Buga, od Cristusa inu skusi te Preroke inu Iogre, so enu resodiuene te Mozhi, Maiestete, oblasti, Prauice inu Milosti Boshye inu nega Synu Iesusa Cristusa. Inu enu poteriene saguishouane inu Pryzhouane tih Boshyh bessed, oblub inu tiga Vuka inu Euangelia Iesuseuiga. Obtu, kadar nas ta nasha iskashena pamet inu fastopnost, ta sueit, ta Hudizh, vtihs nadlugah naganeio, de bi imeili na Boshyh Oblubah, od tiga odpuszhane tih grehou, tiga Vezhniga lebna, inu pomuzhi Boshy, zbiulati. Tedai imamo mi tudi na te zaihne Boshye, skaterimi ie Bug Ozha inu nega Syn Cristus, take suie Oblube, de so risnizhne tar guishne, poterdil inu spryzhal, ſmislti. Sakai kuliku ie zaihnou Bug sturil, tulikain imamo Pryzh, de Bug nom bode guishnu inu risnizhnu vſe tu dal, per prauim redu inu zhasu, kar ie nom vtim S. Pifmu inu vtihs Euangelieh oblublenu. Bug ne falli shnega oblubami inu bessedami, gledaimo le, de mi sto Vero ne fallimo, inu de na Boshyh bessedah ne zbiulamo, Sakai Bug ie Vſigamogozh, Risnizhin inu stonouitin. Per tim imao tudi ty dobro preprosti kerszheniki gori gledati, veiditi inu fnati, Kateri zaihni so Boshy, inu kateri so Hudizhei. Koker ta Sludi ne premore te Mertue gori obuditod, ne sturiti, de bi tu Sōce melzhe stalu oli shlu nafai, Inu de bi te stare inu Ialoue shene otrozhile. Iosue 10. Esa. 38. Gen. 21. 1. Reg. 1. Luc. 1. Oli on vſai, is Boshya dopuszhena, druge velike Zaihne inu zhudefa, od sam sebe inu skusi suie sle, te falsh Preroke inu zupernike, stu ritit premore. Vtim Egipci, fo ty Zuperniki fuelikimi zaihni inu zhudesi timu Moifesu dolgu subper stali, Exod. 7. 8. Vti [bb 3a] Cananeiski Desheli ie ossem shlaht zupernikou bilu Deut. 18. Ena zuperniza ie eniga Sludia vti Shtalti Samuela Preroka naredila, de ie timu Saulusu od nega nesrezhe prerokou 1. Reg. 28. Cristus, S. Paul obba Prerokuieta, Math. 24. Luc. 17. 21. 2. Thes. 2. 1. Thi. 4. De hpuslednimu zhasu, bodo vſtaieli Falsh Preroki inu Vuzheniki, bodo zhudes, Zaihne delali, inu fteimi od Cristusa, od Euangelia, od prae Vere odpelali inu sepelali bodo dofti ludi, Satu velyta nom pred takimi se varouati, nih vuku de nemamo verouati. Ty falsh Zaihni inu Vukuui pag fo vſi ty, skaterimi se hozhe kaka noua Vera, kake noue Boshye oli tih Suetnikou slushbe gori perprauiti oli poterditi, katerih Bug nei postauil, fo subper tei Veri, tim Doffset Sapuuidom, timu Ozha

nashu, timu S. Euangeliu inu vſimu S. Pismu, Koker so vſe Zupernye, vſi ty leshniui zaihni, kir se per tih Cerquah, vtih Suetnikou oli Diuice Marie Imeni, delaio, kir se steimi vuzhi inu poterduie, de per takih Cerquah, skuſi hoiene, sydane, suezhe shgane, offrouane, inu per tih Suetnikih inu per ti Ispazhenih Masshah, se ima iskati inu dobiti Gnada, Milost, odpustik inu ta Vezhni leben, Inu kir prauio, de fa volo takih norskih Boshyh inu suetnikouih slushbi inu potou volo, do bra rodouita leita bodo. Letaki zaihni inu zhudeſa, kir te boge nore ludi, na take rizhi, inu nekar na pokuro inu na to Ve ro Vcristusa napelauaio inu kasheio, Ty ifti guishnu prido od tiga zherniga Sludia, inu bodo skuſi te stare zuperiske hude Babe inu neuerne ludi, sturieni inu gori perprauleni, Pred teimi se ima vſaki dobru Varouati. Sakai ty praui Preroki, Iogri inu Suetniki Boshy, kadar so vtim Imeni inu is te oblasti inu mozhi Iefuseue te zaihne delali, ty ne so shnimi te ludi vuzhili, de bi imeili nee moliti, nim slushiti, Gnade, milosti oli odpuskou per nih iskati, Inu kadar so tu eni, is nefastopnosti, hoteli diati, fo subper bili, vpyli inu fo vſo mozhio branili (Berite te 3. 10. 14. inu 16. Capitule vtih buquah tiga Diane tih Iogrou, koku sta se vtakim S. Peter inu S. Paul [bb 3b] dershala) Temuzh oni so nim prauili, vuzhili inu kafali le na Cristusa, de per nim famim imaio skuſi to Vero, Gnade, milosti inu vſeh odpuskou iskati, Inu Cristus Iesus, ty Preroki inu Iogri, kadar so zaihne delali, taku ne so obene noue Vere, ne Boshye slushbe vuzhili ne gori postaulali, Temuzh le to staro, katero fo Adam, Eua, Abraam, vſi Stari Verni Ozhaki, Suetniki inu praui kersheniki imeili, Inu sama Diuiza Maria vtim zhasu she, Kadar ie Iesusa vnee telesſu nosſila, ie pridigala, peila inu vuzhila, de vſi ludie, le per nee Synu Iesusa Cristusu imaio Gnado inu milost iskati, kir ie taku diala, Luc. 1. Inu nega Milost bode terpela pred inu pred letim, kir se bodo nega bali, Tu ie, kir bodo pokuro diali. Inu na tei Ohzati, ie diala pruti tim Slushabnikom Ioh. 2. kar vom Cristus rezhe tu vi sturite, Cristus praui Math. 11. Pridite kmeni vſi, kir ste trudni inu teshku oblosheni, Iest hozho vas ohladiti inu spet kueku perprauiti. Cristus ne vely per Suetnikih oli per Diuci Mary odpuszhane tih Grehou, temuzh per nim famim iskati, Sakai Bug Ozha ie le Cristusa famiga htimu, de ima tim ludem Grehe odpustiti, bessedouati, Gnado, Milost inu ta Vezhni leben dobiti per Bugi, odlozhil postauil, inu koker sam Cristus gouori Ioh. 6. sepezhatil inu fasnaminoual.

TA LVIII. CAP.

Ta zhubedeffa inu zaibni/fuseb ty kir so vtih Euan gelieh sapiffani/nom daio/nafnane/to Iesufeno Muzb/Oblaſt/milost inu to dobro volo pruti vſem reunim greshnikom. Inu oni fo tudi ty nashi Nanuki/Exempli inu Troshti/de od tih kir so Suero per Iesusu odpustig inu sdranie dobili/se Vuzhimo prou Verouati/Moliti/Inu troshatti se vſiga dobrigia od Buga inu od nega Synu Iesusa Cristusa/de koker ie nim taku nom hozhe pomagati.

VEzh ty praui Boshy zaihni, skaterimi ie nash Gosrud Cristus, Du inu kai ie on nafnane diail. Inu to suio vſigamogozho Muzh, oblast, inu to suio veliko Milost, Do bruto inu lubesan, kir on ima pruti vſem ludem iskafoual, Inu poterioual tar Spryzhoual ta sui Euangeli, risnizhni Vuk inu stonouite Oblube, de ie on ta Vezhni Syn Boshy, praui Bug inu praui zhlovik. Inu kateri Vnega inu nega bessedom Veruie ta bo Isuelizhan, So tudi tv zaihni inu zhudeſa od tih Euangelistou ſtakim flissom inu sueiftu sapiffani, nom kanimu Exemplu, Nouuku inu Troshtu, [bb 4a] De fe mi od tih Greshnikou, inu Bolnikou, kateri fo od Iesusa Cristusa Gospudi inu Isuelizharie nashiga, na Dushi inu na telesſu osdrauleni, imamo Vuzhiti, skuſi kai, koku inu fzhim mi tudi moremo na dashi od tih Grehou inu na telesſu, de druguzh vekoma ne umeriemo, fdraui poſtati, Te Cristuseue mozhi, oblaſte inu dobrute biti dileshni, inu na fe tar kſebi perprauiti, Inu de fe steimi imamo Troshtati vufeh shlaht nadlugah inu vteshkih iskushnauah, de Iesus Cristus ie she fdai glih te ifte vole pruti nom vſem, koker ie tedai bil kadar ie na tim sueit uodil pruti tim bosim reunim bolnikom inu Greshnikom. De on nom glih taku, koker nim hozhe odpustiti te nashe Grehe, inu nas vtih nadlugah fuseb vti Smerti ne bode sapuſtil, koker malu nih. Mi beremo skorai pouſod vtih Euangelistih inu per vſeh zaihnih, de ty Greshniki tu odpuszhane nih Grehou, inu ty Bolniki tu Sdrauie na shiuotu, fo le skuſi inu sto Vero Viesusa dobili inu doſegli, kir fo terdnu inu stonouitu Verouali, de ta Iesus Marie Syn, ie ta praui Cristus Syn Boshy, praui Bug inu tu Shensku Seime, kateriga ie Bug oblubil poslati na ta sueit, de ima refdreti ta Hudizheua della. 1.

Ioh. 3. Od kateriga so vſi Preroki prauili inu piſſali. Inu de so Verouali, on premore inu hozhe nim pomagati od grehou, od bolesni, od ſmerti inu od Pekla. Ta Maria Magdalena. Luc. 7. S. Matheus zolnar, Math 9. Zaheus zolnar Luc. 19. Ta Sgubleni Syn Luc. 15. Ta Rasbonik na Cryshu Lu. 23. Ty vſi, fo le ſkuſi to Vero per Cristuſſu, dobili tu odpufzhane tih Grehou. Glih taku ta Aydouski Altman, Math. 8. tu fdrauie ſuimu hlapzu, ta Cananeiska Shena Math. 15. ſui Szheri, ta kraleui Ioh. 4. ſuimu Synuui. Glih taku ty Gobouci, Hromci inu Slepci, fo ſkuſi to Vero fdraui poſtali. Obtu hozhmo li tudi mi na dushi fdraui poſtati, inu te Cristuſue Mozhi, oblaſti inu miloſti biti dileſhni, taku fe mi imamo tudi fo Vero pruti Cristuſu dershati, koker fo fe ty Greshniki inu Bolniki, kir fo vtih Euangelieh ſapiſſani, dershali. Sakai ty zaihni, ne fo le [bb 4b] fa tih volo, na katerih ie Cristus te ſuie zaihne ſturiſ inu iſkaſal, ſapiſſani, temuzh fa nasho volo. Koker S. Paul gouori od Abraama, kir praui taku. Rom. 4. Letu nei ſamu le fa volo Abraama, De ie on le fa volo te Vere brumen inu Prauizhin pred Bugom ratal, piſſanu, temuzh tudi fa nasho volo, de Aku Boshy oblubi od Cristuſa, bomo Verouali, nom bode tudi ta Prauiza persoiena. Obtu vtih nashih nadlugaſ inu iſkuſhnauaſ, kadaſ naſ ta naſha faſtopnoſt inu ta Hudizh ſhaloſtne inu zagoue delaio, koker bi nom Bug ne hotel odfuſtiti te Grehe, ne pomagati na ſmerti, taku imamo tudi na te zaihne Cristuſue, na te Velike Greshnike inu Bolnike, od katerih ty Euangeliſti inu Preroki piſſheio, ſmiſli, De Cristus nei obenimu Greshniku, ne bolniku nigdar ſuie miloſti inu pomuzhi odfouedal, kir fo fuero per nim Gnade inu pomuzhi iſkali, Taku ſhe fdai Cristus te ſuie Cerque, ne obeniga Verniga, ne hozhe ſapuſtit. Sakai taki veliki Greshniki, koker Dauid, Manafſes, Maria Magdalena, Shahar, S. Paul, fo nom tudi kanimu nauuku inu Troshtu, de fa volo nashih Grehou nemamo na Miloſti Boshy zagati, naprei poſtaulen inu vtu S. Piſmu ſapiſſani. Koker sam S. Paul od ſebe piſſhe, 1. Thim. 1, kir praui, Letu ie ena guishna beſſeda, inu vredna de mi to, fo vfeim teim kar premoremo obimemo inu gori vſamemo, de Iefus Cristus ie priſhal na ta Sueit, te Greshnike Ifuelizhati, vmei katerimi ſem ieft tih peruih eden. Ampag meni fe ie ta Miloſt pergodila, de Iefus Cristus to ſuio Miloſt inu dolgu ſanashane, ie na meni ner peruih iſkaſal, kanimu Exemplu inu Nauuku tim, kir bodo na nega Verouali htimu vezhnemu lebnu. Inu Rom. 15. praui taku, Vſe tu kar ie nom naprei piſſanu, tu ie nom naprei piſſnu kanimu Vuku, de mi ſkuſi tu volnu terplene inu Trosht tiga pisma vupane imamo.

TA LIX. CAP. [cc 1a]

Ta Cerkou/ tu ie/ te praeve Vere ludi/ nai ſi fo Bogu lubi inn Erbižhi tiga vežbniga lebna/ fa uolo te Vere Viesuſa/ Oli oni vini na tim ſueitu fa mnogeterib potrebnih inu nužnih rižhi uolo/ moraio velike nadluge/ nefrežhe inu ter plene neſti inu preterpeti. Koker Dauid prau/ Psal. 34. Tim brunnim ſe doſti ſlega pergodil oli ta Goſpud iſ tiga vſiga nim pomaga.

NV bi pag mogel kei eden, oli nih vezh, misli, inu vprashati, oli Supergouoriti letimu nashimu Vuku inu Trostanu, inu rezhi taku, Ti Vuzhish, prauish, pryzhuiſh inu Troshtash is S. Piſma, De vſi ty, kir deio prauo Pokuro, inu prou Veruio Viesuſa inu timu S. Euangeliu, Ty iſti fo Vgnadi Vmiloſti Boshy, fo Goſpudi Bogu lubi, ne bodo od Buga nigdar ſapuſzheni, Temuzh Bug nim pomaga vſelei na dushi inu na teleſſu, inu nee reſhi od vſiga Slega. Koku ie tu tedai. Od kot inu ſa zhes uolo tu pride? De glih ty iſti te praeve Vere ludi, kir ſluſhio Bogu inu klizheio prou na Buga, tu ie, ta Cerkou inu Gmaina Boshya, moraio glih taku dobru, koker ty hudi ludie, inu ty Neuerniki, inu zhaſi veliku vezh, nadlugaſ inu neſrežhimeiti na tim ſueitu inu terpeti? Na taku inu fa volo taciga reſmiſhloouane, vprashane inu ſupergouoriene, hozhmo mi tudi tukai nekatere Vrshahe inu rižhi poſtauiti inu poueidati, Sakai inu ſa zhes uolo fo vſi ludie, Verni inu Neuerni, ty Hudi inu ty Dobri, Mali inu Veliki, Boſi inu Bogati, takim mnogeterim velikim inu ſtrashnim nadlugaſom, neſrežhō inu terplenem poduersheni inu podani. Ta perui inu ner vegshi Vrshah te ſmerti inu vſeh nadlugaſ, kir prido inu kir fo naloshene inu dopuſzheni odi Buga zhes vſo zhlouesko ſhlahto, Ie ta Padezh inu Greh tih nashih peruih Starisheu, Inuta Greh, kir ſebo is Materniga teleſſa perneſſemo, koker ſmo od tiga poprei dolgu inu ſadofſti, vtih 21. 22. 23. 24. 25. 30. inu 31. Capitulih gouurili. Potle tudi ty nashi ſturieni inu doperneſſeni Grehi, ſkaterimi te nadluge vegſhe inu goſteſhe delamo, koker od tiga S. Paul Rom. 5. gouori, de ta Smert ie ſkuſi ta Greh priſhla na ta ſueit, inu ta ſmert ie zhes vſe ludi ſkuſi riñila, poſtehmal fo vſi kriui inu dolshni.

Inu Rom. 8. Tu tellu ie tei Smerti poduershenu fa volo tiga Greha, Ampag ta Duh, ie ta leben, fa volo te Prauice, Inu ty Sludieui tudi le zhedale vezh dyuiaio zhes te boge ludi inu naganeio na vse hudu, de teim vezh drashio inu serde Boga, inu permoruio Boga, [cc 1b] de mora po prauici te ludi shtraifati. De bi ta zhloveska Natura taku skusí ta Greh iskashena, inu se ne obernila, ne bila od Buga, taku bi ona nekar koker ta Iabalka inu te roshe ne segnila inu ne vsele konza, Temuzh bi vselei cela lepa ostala. Dosti od tih Modrih inu Vuzhenih Aydou fo toshili zhes te velike reue inu nesrezhe, inu fo vprashali od kot inu sakai te iste prido zhes te ludi, oli tiga prauiga Vrshaha, ne so veidili ne mogli ifuprashati. Ta Cerkou fama vei is tiga S. Pisma, ta prauí Vrshah. Obtu mi kerszheniki kir veimo inu beremo, koku sta Adam inu Eua od tiga Sludia vta Greh perpraulena, inu de smo mi tak Greh vñi erbali od nyu, Inu de veimo koku ie Bug tim Grehom souurash, moremo takimu vprashanu, od kot inu sakai zhes te hude inu Greshnike, take velike nadluge prido, lahku inu is grunta odgouoriti. Ampag letimu vprashanu, sakai zhes te brumne, Verne inu Bogu lube ludi, tudi ta smert inu druge nesrezhe prido, Takimu vprashanu sledni dobri preprosti kerszhenik, ne fna fdaici odgouoriti inu vse vrshahe poueidati. Sa tih istih uolo, hozhmo mi tukai nakatere rizhi inu Vrshahe, postauti naprei inu poueidati, Sakai inu fa zhes volo, moraio tudi ty brumni, koker so bili ty S. Ozhaki, Abraam, Iacob, Ioshef, Iob, Ty Preroki, Esaias, Ieremias, Daniel, Ty Iogri, S. Ioannes kerstnik, Vñi Martirniki inu prauí kerszheniki tulikain terpeti inu vmreti. Ta Perui Vrshah, Ie leta, kadar ta Sueit, ty Neuerni, te hude misli shele inu lushte, kir zbiulaio na Bugi, na nega bessedi inu kir fa buga× malu rodio, fa grehe nemaio inu se Boshya serda, fa volo tih Grehou, ne boye, Bug pag hozhe de ty nega ludie inu Verni take Grehe, kir vnih tizhe, de sposnaio, deio pokuro, fa odpuszhane prossio, inu de se pred ferdom Boshym prestrashio, Sa tiga volo Bug tudi tim Vernim poshle nadluge inu vse shlaht reue, koker od tiga [cc 2a] S. Peter 1. Pet. 4. gouori, Ta Prauda, tu ie, shtraifinga se fezhenuie od te hishe Boshye. Inu Iere. 10. Iest hozho tebe, prauí Bug hti Cerqui, sto praudo shtraifati, de se ne bosh f dela ti si nedolshna. Ta Drugi Vrshah, Ta Sludi ie vselei serditishi zhes to Cerkou, zhes te Verne, inu nee vezh souu rash, koker smo vtim 7. Capituli prauili. On te kezarie inu hude ludi, od vseh stran nagane, de to Cerkou resdiraio inu pregano, On hodi veden okuli tih kerszhenikou, prauí S. Peter 1. Pet. 5. koker en ryuzh Liu, inu ifzhe koga bi posherl. Ta Trety. Kadar tudi vti Cerqui, od tih Vernih se zhe stü inu dosti vunanih velikih Sturienih inu Smertnih grehou sturi inu dopernesse, Te iste Bug satu taku dobru kuker te Neuerne grossouit shtraifa, koker ta 89. Psalm gouori. Iest hozho nih pregrishene sto shibo obyskati, inu nih hudubo sto gaishlo. Inu Ieremias 22. Cap. kir ie prtil timu Ierusalem, tei stari Cerqui, de bode satrena, prauí taku. Inu en vsekateri porezhe ksuimu blishnimu, Sakai ie ta Gospud letimu velikimu Meistu taku sturil? Inu oni bodo odguuorili, Satu kir ie onu sapustil ta punt, to naredbo suiga Gospudi Boga, inu so te nasnane inu ptiue Boguue molili. Sa uolo Dauidouiga Preshustua inu kir ie tiga nedolshniga Vriasa pustil vbyti, Ie Bug zhes nega inu zhes nega otroke grossouite shtraifinge bil polushil, On ie bil is kraleustua pregnan, nega shene lo bile od nega lastniga Synu sylouane, inu ta nega ena ner lepshi Szhi, En Syn ie tiga drugiga prebol, ena nadluga fa drugo ie vtim nega kraleustuu bila, 2. Reg. 11. 12. 13. 15. 16. Obtu Cristus prauí Ioh. 5. Ti si sdrau poftal, Gledai, de potehmal ne Greshish, de se tebi kai hushiga, ne pergodi. Ta zheterti. Bug poshle tudi tim Vernim te nadluge, aku glih ne so vuelikih Grehih, de te iste nih messu doli tlazhio inu moree, de vkak vuela greh ne padeio. Onu fe vei, koku tu nashe messu kadar ie sdrauu, inu ima vfiga dobriga dosti, Ie shiher, offertnu, veliku dershi od sebe, se preufame, samu na se, na suio kunsht, blagu, oblast inu [cc 2b] lipoto, se feuupaua, Boga possabi, ne rodi fa nega ferd, Kadar smo pag vnaadlugah, taku mane greshimo, zhesteshe fmislamo inu klizhemo na Buga. Obtu ie Dauid gouuril, Psalm. 119. Onu ie meni dobru, de si ti Gospud mene pohleuniga sturil, de se vuzhim tuih praud, Inu Esaias 29. Reua inu nadluga, da fastopnost, Ta Peti. Kir Ioannes kerstnik, ty Preroki, Iogri, Martirniki, vñi prauí vuzheniki inu kerszheniki, velike nadluge sterpe inu se puste fromotnu vmaroti, steim oni po Boshu uoli pryzhuio, de nih vuk inu Vera ie risnizhna, kar fo Verouali, gouurili, vuzhili od Buga inu nega uole, tu istu ie is nih celiga prauiga risnizhniga serza shlu. Inu de vseki vidi, de ne so taku Verouali ne Vuzhili, sa nih nuza oli zhesti oli dobriga lebna volo. Ty Hinauci inu falsch Vuzheniki

se ne puste, sa nih Vere inu Vuka volo, pregnati ne vmoriti, koker ty prauj kerszheniki deio. Ta Shesti. Bug dopusti tiga Verniga Abela od neuerniga Caina vbyti, te prauje Preroke inu Iogre od hudih Iudou inu Aydou, Ioanneska kerstnika od Erodesha, S. Paula od Nerona, steim daie inu pryzhuie, de sa teim lebnom guishnu bode en drugi leben, stan inu ena druga Prauda. Tedai se stuprou bode vsakimu po nega brumi inu hudubi ta prauj faslushen lon daial. Sakai Bug ie taku postauil, de ima tim brumnim dobru biti, tim hudim hudu, kateru se na tim sueitu ne godi, se bode godilu po sodnim dneui. Ta Sedmi Vrshah. De istih nadlug, kir prido zhes te Verne inu prauje slushabnike Boshye, imamo fastopiti, de tu Cristuseu Kraleustuu nei posemlisku. En zhloouik nema biti enprauj kerszhenik, de bi on hotel sa te Vere kerszhanske, na tim sueitu dober leben, Myr, pokoi, dosti blaga, veliko zhaft, dolg shiuot, imeiti. Tacih rizhi, Cristus tim suim Vernim inu purgariem, diliti inu daiati, nei prishal na ta sueit. Tu nega blagu ie duhous 'ku inu neuidezhe, od tiga se le prauj, pridiguie inu se Veruie, de imao odpuszhane vseh Grehou, milostiuiga Boga inu de so Erbizhi vse nebeske dobrute. Tu ty prauj kerszheniki sdai [cc 3a] terdn Veruio inu se troshthaio, nai si sdai tiga ine vidio inu ne pozhutio, temuzh nim se vse timu subper iskashuie, veliku terpe, bodo pregnani inu vmorieni. Oli vnih veisti so skus to Oblubo Boshyo guishni, de oni tiga vsliga bodo po tim lebnu vnebefih vekoma vshiuali. Ta Osni, de bomo glich inu podobni timu Pildu tiga Synu Boshya, prauj S. Paul. Rom. 8. Inu Cristus prauj Math. 10. Ioh. 15. Ta Mlashi nema vegshi biti, koker ie ta Moister. Kadar se ie nash Gospud inu ta nasha Glaua Cristus pod to Boshyo shtraifingo inu vtu terplene, fa nasho volo, volnu podal inu poduergal, Inu taku skus tu terplene shal vto suio nebesko zhaft, Natu se spodobi inu ie prou, de mi nega slushabniki inu Vudi, tudi volnu terpimo inu skus reue inu nadluge, koker S. Paul Act. 14. prauj, de gremo fa Cristusom vta nebeffa. Ta Deueti Vrshah, kir Gospud Bug tei Cerqui tulikain inu take velike tesh ke nadluge inu terplene na tim sueitu dopuszhe inu poshila, Tu on dei tudi, fatiga uolo, De se vtihi vidi, fastopi inu de bode vsem vedeiozh, de ta Cerkou, ta Gmaina Boshya, ne bode od te zhloueske Modrusti, oblasti inu pomuzhi vkupe sbrana, vuzhena, rounana, regirana, pelana, gori dershana, obbranena inu ohranena, temuzh od te velike Modrusti inu Mozhi tiga prauiga shiuiga Modriga inu Vsigamozhiga Boga, od Ozhetu, Synu inu S. Duha. Inu is tih en vslaketeri Verni zhloouik, vtihi nega nadlughah inu iskushnauah, vtim nega britkim terplenu, more inu ima viditi, sposnati inu terdn Verouati, De Gospud Bug, sto nega Gnado Milostio inu Pomuzhio ie per nim, gleda na nega, vidi vkakoui nadlugi tizhi, slishi tu nega vfdihane, nega proshne, inu de ga ne sapusti, temuzh on bode nemu per prauim zhasu pomagal. Koker od tiga sam Bug vtim 91. Psalmu gouori, kir prauj, Ta Verni vnegah nadlughah bode na me klyzal, inu iest bom nega Vslishal, Iest bom per nim vnegah nadlughah, inu ga hozho is shnih ifsdreti inu ga hozho hti zhafti perprauiti, Iest hozho nega sdolgim lebnom nasytitu inu [cc 3b] nemu iskasati to muio pomuzh. Gospud Bug ie zhestu te suie Verne vtake nadluge inu reue dopustil priti, de vse ludie, inu zhasi oni fami, so menili, oni moraio vnih poginiti, inu nei mogozhe, de bi is tih mogli priti. Oli kadar so oni vtakih nadlughah ner globokeshe tizhali inu zagali fami na sebi inu na vsei pomuzhi, tedai se ie Gospud Bug shnega Milostio inu Pomuzhio iskasal, inu ie nee odreshil, Inu taku steim pulstil viditi to suio Muzh inu oblast, inu de sam to Cerkou, te suie Verne regira, vodi, Varuie, brani inu ohrani. Inu de satu fe ima on sam zhestiti inu hualiti, inu nekar ta zhloueska muzh inu ta modrost. Od tiga S. Paul 2. Cor. 1. taku pishe. Lubi bratie, Mi vom ne hozhmo famelzhati, to nasho nadlugo reuo inu shaloft, katera se ie nom vti Afy pergodila, fakai mi smo bili zhes vso masso, inu zhes vso nasho muzh, oblosheni inu obdani, de smo bili zagali na nashim lebnu inu shiuotu, inu smo fami vshe zhes sebe bili praudo rekli, mi moramo vmyreti, Tu se ie pag nom pergudilu, de nemamo fami na sebe, se feuupati inu senesti, Temuzh na Buga, kateri te mertue gori budi htumu shiuotu, kateri ie nas od take smerti odreshil, inu she sdai odreshuie, inu mi imamo enu terdn feuupane, on nas bode she naprei odreshoual. Gospud Bug ie dopustil, de ta Abbraam duakrat ie bil vuelikh nadlughah fa volo nega lipe brumne shene. Gen. 12. 20. Oli Bug ie nemu is tih zhudnu pomagal. Lota ie pustil so vso nega drushino vlouiti, Gen. 14. oli ga ie skus Abraama spet reshil, Zhes Iacopa ie dopustil nega bratu Esau, de ga ie prytal vbyti Gen. 27. oli zhudnu pag ga ie pred nim obaroual. Ioshef ie bil od suih lastnih bratou prodan, inu potle Viezho

vershen, Gen. 37. 39. 41. tiga ie Bug reshil inu kanimu velikimu Gospudi sturil. Tei Stari Cerqui vtim Egipcu ie Gospud Bug dopustil, de ta Farao kral ie tih Vernih otroke moril, topil, inu te Verne byl, teshke tlake nadlagal, Exod. 1. 5. 10. 14. [cc 4a] oli on ie to ifto suio Cerkou fuelikimi zhudesi odreshil inu te nee souurashnike konzhal. Bug ie dopustil, de ta hudi Kral Saulus ie timu brumnimu Dauidu veliko kriuino, sylo inu nadlugo nalagal. Reg. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 26. Oli is tih vseh ie nemu pomagal, Taku ie Elias 3. Reg. 17. 19. pred Ahabom inu Iezabelo, Eliseofa 4. Reg. 6. pred teim Syriskim kralom, obaroual. Bug ie dopustil, de ta Iudouska nega stara Cerkou, ie bila vieta vto Babilonio pelana, Daniel ie bil vershen pred te Lyue, nega Touarishi vto plamenisko Apnenizo. Dan. 6. 3. oli to Cerkou ie spet perprauil na sui Dum, Tiga Daniela inu nega touarishe ie obaroual inu perprauil kueliki zhafti inu oblasti. Bug ie dopustil suiga Synu vmoriti, tiga ie obudil inu postauil na suio Deftnizo. Te Iogre. S. Perra. S. Paula ie pustil Viezho postauiti. Act. 5. 12. 16 oli tim ie pomagal is keh inu is klad. In Summa. Ta Cerkou od fazhetka tiga suita, inu koker she fdai, ie vselei velike teshke nadluge imeila od Tyranou, od hude Deshelske inu Duhoushe Gospofzhine, od kezarieu, od falsh Vuzhenikou inu Bratou, inu od drugih hudih neuernih ludi. Inu tu ie Bug dopustil, de ie õ vtakih nadlugah, na tih suih Vernih to suio milost, Muzh inu zhaft iskafal. Inu de ty Verni bodo saguishani, de oni od Buga vnih nadlugah ne so inu ne bodo nigdar sapuzheni. Inu de na obeno zhlovesko pomuzh, temuzh na famiga Boga inu na nega Synu, se imao senesti. Obtu na lete Vrshahe, sa katerih volo te nadluge inu nesrezhe prido inu poslane bodo od Buga, tudi zhes te brumne kerszhenike inu periatile Boshye, imamo mi vselei, kadar nom hudu gre, smisli inu imeiti pred ozhima, inu preraitati sa zhes volo nom bodo dane inu naloshene. Inu nekar koker ty Neuerniki vtihi biti neuolni, subper mermrati, kleti ta dan, to Vro, vkateri smo rojeni, inu te smerti sebi prossiti, Temuzh vtihi imamo biti pokorni, pohleuni, volni inu terpeshliui, koker nas S. Peter vuzhi. 1. Pet. 5. kir prau, Ponishaite se pot to Oblastno roko Boshyo, de vas per prauim [cc 4b] godnim zhasu pouifsha, Versite vso vasho skerb na nega. Inu Psal. 37. Molzhi inu bodi pokoren timu Gospudi, moli inu zhakai na nega, inu ohrani ta nega pot, inu on bode tebe pouifshal, &c. V tih nadlugah imamo gledati na to Volo Boshyo, kir hozhe de terpimo, inu de ta Crysh koker nega Syn nossimo, inu smisli, de Bug nas vtihi ne sapusti, bodo imeile en vessel konez, inu stakim sebi imamo sturiti enu vesselu vol nu terpeshliu serce, inu troshati se, koker se ena shena troshta, kadar na porodu sidi, nee Marter se skorai suesseliem isside, kir bode enu lypu deita rodyla na ta sueit. Ioh. 16. Od tih troshou hozhmo mi fdai vezh gouoriti.

TA LX. CAP.

En kerszhenik / kir hozhe V nadlugah biti potroshtan / Volan inu vessel / ta ima nerpoprei Veiditi inu Verouati de obena nadluga oli nesrezha / se obenimu zbloueku ne pergodi / pres Vole inu dopuzhana Boshya. 2. De Bug steimi zbloueku dobru meni / ga na pokure / hpolen/zbini× inu kmolitui nagana. 3. De Bug ga vtihi ne sapusti / bo lescheshe fturil / is shnih pomagal inu reshil 4. De dolgu ne bodo terpele / de ta zhafti / vesselie nebesku ie vegshe / kokir ta shpot inu shaloft tar vse terplene tiga suita / 5. De smisli / De sam Syn Bosh / vsi S. Ozbaki / Preroki / Iogri / Suetniki inu Suetnice / so tudi veliko shaloft / teshke nadluge imeli na tim sueitu inu preterpeli.

Kadar tedai ta Cerkou, ty prau brumni kerszheniki, moraio terpeti inu ta Crysh nossiti sa Cristusom na tim sueitu, eden tesheshi koker ta drugi, eden dolgu eden kratku, koker Bug po nega modrim skriunim sueitu, vifikimu susleb en pehar, te nadluge naprei postau inu nalye, Psal. 11. 15. 23. 75. 116. Iere. 25. Math. 20. 26. Ioh. 18. Inu koker sam Cristus prau Luc. 9. Math. 16. kateri hozhe hoditi sa meno, ta odpouei sam sebi, inu vsami sui Crysh, vfang dan, inu poidi sa meno, Inu S. Paul, 2. Thim. 3. prau, Vsí ty, kir hote po Bosh uoli inu po Cristuseui bessedi, nih Vero, stan dershati inu slushiti Bogu, ty isti moraio preganene inu nadluge terpeti. Inu 1. Cor. 4. gouori od tih Iogrou taku, Mi smo koker ena Prekletua tiga suita, inu koker en Pregreshni offer tih ludi, tu ie, nom so ludie poufod souurash inu nas sa shpot imao. S. Peter prau, 1. Pet. 4. Ta Prauda, tu ie, ta shtraifinga se sezhene od te Boshye hyshe, Ty Exempli tudi kasheio, de ta Cerkou ie bila vselei Martrana od Hudizha inu od hudih ludi. Cristus ie terpil, Abel, Abraam, Isaac, Iacob, Moises, Daud, vsí Preroki, Iogri inu Suetniki so terpeli, Inu she sdai inu naprei, vsí prau sueisti

kerszheniki inu Pridigary, [dd 1^a] nekar le samuzh od tiga Sludia inu od Turkou, temuzh tudi od falsh hudih kerszhenikou inu Vuzhenikou, moraio veliku, terpeti. Obtu inu sa tiga uolo ie sylnu potreba, te dobre preproste kerszhenike prou tar fastopnu poduuzhiti inu nim pouedati, Szhim inu koku se oni vnih teshkih, mahinii oli velikih nadlugah, iskushnauah nesrezhah, inu vtim souurashtui od tiga Hudizha inu tiga suita, imao troshati inu gori dershati, de vtim terpleni ne zagaio na Bugi, temuzh de bodo vtim volni, terpeshliui, pokorni, inu is nostra vtim sercei inu vti veisti vesseli, inu imeili en guishen stonouitin trosht, de tu nih terplene dopade Bogu, de steim offruio inu slushio Bogu, de taku nih terplene tudi nim hdobrimu pride, bode kratku terpelu, de sa teim pride enu neisrezhenu vesselie, kir nigdar ne bo vselu konza &c. Natu vsaki dobri Verni kerszhenik, kir hozhe vseh shlaht nadlugah per proui Veri inu vtim volnim kerszhanskim terplenu ofstati do konza, ta ima letu nerpoprei veiditi inu terdnu Verouati, de obena rezh ne huda ne dobra, ne is nebes, ne is luffta, ne is semle, ne is uode, ne od Sludia, ne od Ludi, ne od Suirine, oli od kakershne kuli stuari, tar si bodite hude oli dobre, ne prido, se ne pergode, timu zhloueku, pres veidena inu uidene, pres Vole inu dopuszhana Boshya, Inu de te iste rizhi, bodite hude oli dobre, imao eno postauleno masso, mero inu zhas, koku dolgu inu kai imao opprauiti per tim zhloueku, oli sice per kaki drugi stuari: Ia si bodi en dober oli hudi Angel, Si bodi en hud oli dober, bog oli bogat, nisig oli velik zhlouk, mozhna oli shibka suirina, taku vsai aku bi glich hotela kai vezh oli mane, hudiga oli dobriga timu zhloueku malimu oli velikimu sturiti, oli naloshiti, taku ne more temuzh kar ie ni od samiga Gospudi Boga dopuszhenu, koker tu vseh Historiah, mnogeterih dianih tiga suita, pousod vidimo inu slishimo, Inu koker od tiga tu S. pismu dosti gouori, Ieremias vti nega klagouih peisnah, kir ie klagoual [dd 1^b] zhes Ierusalem, kir ie bilu resualenu, inu zhes te Iude kir so bili vto Babilonisko Iezho pelani, Cap. 3. taku gouori. Du ie ta kir smei rezhi, de se letu godi pres te Vole tiga Gospudi? Inu hudu ne dobru ne pride skusi nega Volo? Koku mermraio ty ludie vtim shiuotu taku? Inu Cristus fam proui Math. 10. Oben Vrabzhizh ne pade na to semlo, pres Vole vashiga Ozheta, Inu vashe glaue vse lassy so shtueni. Obtu se vi ne buite, viste bulshi, koker veliku vrabceu. S. Paul proui Act. 17. Mi smo Vbugi shiui, inu se giblemo, inu smo. Daudy proui Psal. 100. Bugie nas sturil, inu nekar mi fami sebe. Psal. 94. Ta kir ie ta Vushefa sturil, ne bode slishal? Inu ta kir ie tu oku stuaril, ne bode vidil? Bug vfa serza nagible, inu merka na nih vfa della. Inu ta Anna Samuela Preroka Mati proui, 1. Reg. 2. Ta Gospud vmori inu shiui sturi, on pela vta Pekal inu spet isspela. Tacih bessed od Boshya pregledane, de na vse rizhi gleda, te sam rouna, obrazha inu dershi gori, inu de se obena rezh, ne na nebi ne na semli, ne obeni stuari kai ne sturi, pres veidene, Vole, inu dopuszhena Boshya. Glich tu istu nom prauio vse Istorie inu ty Exempli. Ta Sludi so vso nega drushino nei mogel timu brunnemu Iobu Cap. 1. 2. ne nega otrokom, ne nega shiuini nishter shaliga sturiti, dotle nemu nei Gospud Bug dopustil. Ta celi Camp Sludieu, kir so venim samim zhloueku prebiiali, Mar. 5. nai si so nemu dosti reue nalagali, oli ga vini ne so smeli ne mogli vmariti, Ty ifti tudi ne so smeli ne mogli konzhati obene Suine, dotle nim nei Cristus dopustil. Tiga Togotliuiga Hlapzhizha, Mar. 9. Vkaterim ie tudi ta Sludi prebiual, inu ga ie zhestu vta ogen, inu vto vodo vergal, ga vini nei smel ne mogel konzhati. Inu na le taku Veidene, resgledouane Boshye, inu na nega Volo, sakai, vkakoui mafsi, koku dolgu, do kakouiga cyla inu zhafa ie tim Sludiem inu hudim ludě dopuszhenu, take reue inu vse shlaht slu, na te Verne ludi nalagati, Ima vsaki zhlouk kadar ie Vnadlugah smisliti. Sakai is taciga resmiselka inu [dd 2^a] preraitan, pride ta zhlouk volneshi, vessleleshi inu trostliuishi, kadar on vei, de se tu nemu Sboshyo dobro uolo godi. Inu stakim resmishlouanem, ima ta Verni zhlouk, tudi te Neuerniske inu Epicuriske misli od sebe ispoditi inu odegnavti, kir zhloueku zhasu prido naprei. Inu dosti ludi taku gouori inu shentuio to Muzh inu oblast Boshyo, kir prauio, kar se zhloueku na tim sueitu hudiga oli dobriga pergodi oli sturi, tu pride taku od samu sebe, od te slepe Shrezhe, Bug fa lusku rounane ne rodi inu neuprasha. Ty eni pag prauio, kadar fe nim kaka shkoda, nadluga, nesrezha oli bolesan pergodi, de per tim nei Vola Boshya, temuzh tu pride le od samih hudih ludi inu od zupernikou. Ampag pred tako neuersko inu Epicurisko misselio inu gouorienem, nas obari Iesus Cristus Syn Boshya Amen. Hdrugimu ie po treba timu zhloueku, aku on hozhe vnadlugah prou biti potroshtan, de nekar le samuzh vei inu Veruie, de Gospud Bug tih

Vernih, te suie Cerque, vfa terplena vei, vidi inu dopusti, inu de hozhe, de mi skusí te ifte bomo pohleuni sturieni, Temuzh ie potreba, de mi veimo inu cilu Veruiemo, de Bug nash Ozha nebeski nom tacih nadlug, nekar is ferda, is nemilosti, de bi nas hotel stemi pogubiti, gori nalaga inu ne dopuszhaua, Temuzh de nas steimi inu skusí te klizhe, vabi, inu opomina hit Pokuri, inu de on taku to nasho Vero iskushaua. De taku se imamo vuzhiti de take nadluge inu vse shlaht reue, so ena guishna fnamina te Boshye Gnade, lubesni inu periasni pruti nom. Inu vletim veidenu ie inu stoy, ner ta vegshi inu bulshi trost vseh kerszhenikou, kadar nim hudu gre. Sakai vseh teshkiah nadlugah inu iskushnauah pride vfakimu zhloueku naprei, inu vtu nega serce tar missal, Bug se stebi ferdi, Obtu tebe sdai tukai shtraiffa. Inu aku tu zhlouesku serce tiga Troshta se ne pryme, de Bug nas is Gnade, is suie lubesni shtraifa, nekar de bi nas hotel Konzhati, temuzh de nas steim koker en Ozha suie deite suari, inu to nasho Vero iskushaua, Taku te nadluge bodo nom le [dd 2b] zhedale vegshe, tesheshe inu grossouitishe, de ta zhlouihpuslednimu vtakih reuah inu nadlugah, na milosti inu pomuzhi Boshya, mora zagati. Obtu ta Euangeliu pousod od tih nadluge gouori, de so ena fnamina te Boshye Gnade inu Milosti. Inu Leta Trosht vtih nadlugah nom S. Duh. × skusí Prroke inu Iogre zhestu staui naprei, inu ie pustil vtu S. Pismu sapissati. S. Paul prau 1. Cor. 11. Mi bomo od tiga Gospudi suarieni inu shtraifani, de steim suitum ne bomo ferdamnani. Inu Heb. 12. Ta Gospud vafakiga synu kateriga on gori vsame, shtraifa. Pro. 3. kateriga ta Gospud ima fa lubu, tiga on shtraifa. Apoc. 3. katere iest lubim, te ifte iest shtraifam. Efai. 28. Sama nadluga inu nesrezha vuzhi na to bessedo merkati, tu ie, ta shiba sturi brumne otroke. Vezh prau Efaias vtim istim Capituli, koga bi on tedai imel vuzhiti tu sposnane? Komu bi on imel dati fastopiti to Pridigo? Tim odstaulenim od tiga Mleka, Tim kir so od tih pers odderti, Tu ie, Tim bosim inu kir nemaio obeniga troshta na tim sueitu. Inu vtim 26. Cap. prau, Gospud kadar ie nadluga tukai, taku tebe ifzheio, kadar nee ti shtraifash, taku mozhnu klizheio. Psal. 34. Per tih kir so shaloftniga ferza, ie ta Gospud blisi, Inu lete, kateri so eniga pohleuniga inu resbyeniga duha, on ifuelizha. Cristus sam prau Math. 5. Dobru ie inu Isuelizhani so ty bosi, krotki, shaloftni, sheini, kir nadluge terpete, &c. Te Nadluge inu vse reue so koker te Postaue inu Sapuudi Boshye, kir nom daio našnane te nashe Grehe, inu nas vishaio tar napelauaio Hristusu, Inu notri vnas nareieio ta prau strah Boshya, to prauo pohleuszhino, de imamo zagati fami nasebi, de moramo sposnati inu rezhi, aku nom sam Bug ne pomore, taku smo sgubleni, te nashe inu vseh ludi pomuzhi ne so nishter vredne. Koker S. Paul gouori 2. Cor. 1. Iest sem se bil muiga shiuota feruegal, inu sem dial iest moram vmreti, oli tu ie pag satu sturieni, de mi nemamo fami na se tiga feupane postauiti, temuzh na Buga. Inu Rom. 5. Ta Nadluga pernesse volnu [dd 3a] terplene, Tu Volnu terplene pernesse iskushouane, Tu Iskushouane pernesse Seuupane, Tu Seuupane ne saframotuie. Obtu ty kerszheniki imao letake Boshye bessede, inu kir so tim glih, veiditi inu vserci tar pred ozhima veden imeiti. Inu takim Boshym oblubom inu Troshtom terdnu Verouati, inu nee dershati fa risnizhne inu stonouite. De vse nadluge, so ena fnamina, te milosttie dobre Boshye Vole pruti nom. Inu de Gospud Bug, tih nom nekar ne da inu ne poshile, de bi nas hotel stemi pogubiti inu ferdanati, Temuzh veliku vezh, de nas steimi opomina inu klizhe hprau Pokuri, hozhe notri vnas en prau strah na Buga, tu prauu sposnane tih Grehou inu tiga Boshya ferda subper ta Greh, gori narediti, Inu de mi is ferza klizhemo na Buga, inu de ga prof simo risnizo fa Gnado, fa odpuszhane tih Grehou inu fa pomuzh. Kadar sta Adam inu Eua vidila, tiga Abela od Caina vbyeniga, tedai sta smislila na nyu Greh, oli per tim sta se pag troshala, sto Oblubo od Shenskiga Semena, Inu sto volo inu bessedo Boshyo, kir ie dial, koker sem Iest shiu, Iest nezho to Smert tiga Greshnika, temuzh de se ſoberne, inu de bode shiu. Eze. 33. Htretimu, vafaki dobri kerszhenik vſui reui inu nadlugi se ima troshati Sbosyo oblubo inu pomozhio, De ie Bug taku sueift inu dober, koker S. Paul 1. Cor. 10. od nega gouori, de on nas ne bode vezh iskushoual inu nadluge nom ne lagal, temuzh kar bomo premogli nesti. On ne bode vus fui ferd, prau Dauid Psal. 78. vushgal. Inu Abacuc prau 3. Cap. Kadar se Bug ferdi, taku on tudi na to fuio milost smisli. Inu Ioel prau 2. Cap. Obernite se htimu Gospudi, sakai on ie Dober inu Milosti, on Dei pokuro zhes tu hudu, Tu ie, Bug hozhe zhes te kir pokuro deio tudi to fuio shtraifingo sturiti lashesho. Inu vti shibkoti oli slabusti nom bo S. Duh pomagal. Rom. 8. Inu kadar ta prau zhas pride no bo

is vseh nadlug pomagal inu reshil. Koker ta Prerok Naū gouori Cap. 1. Ta Gospud ie Dobrutiū inu ena guishna bramba inu pomuzh vti hudi teshkih zhafih, Inu [dd 3b] on sna te, kir na nega vupaio inu zhakaio. Dauid prauī Psal. 147. Ta Gospud osdraului te, kir so eniga streniga ferza, inu obeshuie nih bolesni. Cristus prauī Mat. 11. Pridite vi vī kmeni, kir teshku delate inu ste fuelikimi butoromi obdani, Iest hozho vas spet kueku perprauiti inu ohladiti. Ta Agar Abraamoua Dekla, kadar ie no nee Gospa Sara shnee ditetom is hyshe bila is podila, inu ie hodila po eni veliki puszhau. Gen. 21 inu kadar ie nee Deite glih hotelu vmreti od sheie, ie Bug kni poslal eniga Angela, ta ie ni pokafal en Studeniz, is tiga ie ona tu suie Deite napoya inu ohranila per shiuotu. Tacih zhudnih pomuzh, kadar so te nadluge ner hushe inu vegshe bile, ie Bug na suih Vernih zhesti iskasfal. Hzheterimu, se ima en Verni zhlovik tudi steim troshati, de te reue inu nadluge, taku dobru koker vse vesshelie inu dobrute tiga suita, kratig zhas terpe, hitru konaz vlfameio, koker sam Cristus od fuiga inu od te Cerque terplene. Iohan. 16. gouori, kir prauī, Vi en Mahin zhas mene ne bote vidili. Potle de te nashe reue inu nesrezhe nemaio obene Glihe inu ne so vredne te zhesti, kir se ima nad nami refodeti Rom. 8. Inu nai si leta nash vunani zhlovik, prauī tudi S. Paul 2. Cor. 4. se resuali inu strohni, taku se vfaī ta noterni vlag dan ponaula, fakai ta nasha nadluga, kir le en kratig zhas terpi inu ie lehka, rody inu sturi eno vezhno neismasno zhaft, nom, kir ne gledamo na tu videzhe, temuzh na tu neuidezhe, fakai tu kar mi vidimo, en mahin zhas terpi, ampag tu kar mi ne vidimo, ie vezhnu. Per tim imamo mi tudi, kadar nom hudu gre, smislii na tu vezhnu vesshelie, kir ie odlozhenu inu postaulenu vsem, kir Vueri inu fuolnim terplinem pterpe inu dostoye te nadluge tiga suita, koker Cristus gouori Ioh. 16. Vi Iogri inu vī Verni se bote plakali inu iokali Ta Sueit pag se bo vesselil. Vi bote shaloft imeili, oli vasha shaloft se poberne na Vesshelie. Ena shena kadar ie na porodu ima betesh inu shaloft, fakai nee vra ie prishla, kadar pag rody tu ditece, taku [dd 4a] vezh na nee britkust ne smisli, sa volo tiga vesshelie, kir ie ta zhlovik na ta sueit royen. Inu vi ste fdai vshalosti, oli iest vas bom spet vidil, inu vashe ferce bode vesselu, inu tiga Vesshelie od vas niszhe ne vsame. Obtu kadar nas te nadluge hote shaloftne sturiti, imamo naprei, kai sa teimi bomo imeili, gledati inu resmisliti. Taku se ie tudi sam Cristus, prauī S. Paul, Heb. 13. vnega nadlugah inu Martri troshthal, kir taku gouori, Tecimo tudi mi vtim nañi postaulenimu shtri tanu, inu gledamo na tiga Viuda te Vere Iesusa, kateri, kadar ie nemu bilu naprei postaulenu tu Vesshelie, nei on nishter rodil sa ta shpot tiga Crysha. Natu S. Jacob 1. Cap. prauī, Lubi bratie, Dershite vi sa tu ner vishe vesshelie, kadar vi mnogetere iskushnaue padete, inu vi imate veiditi, de ta vasha iskushena Vera, pernesse inu rody tu volnu terplene, inu tu volnu terplene ima tu popolnomu dellu, de vi bote popolnomi inu cili, inu de ne bote imeili obeniga pomancane. Inu S. Peter prauī, 1. Pet. 4. & 3. Vi mui lubesniui Bratje, nekar se ne zhudite, kadar vi bote skusi ta ogen (tu ie, skusi te nadluge) iskushouani, koker de bi se vom kai nouiga oli zhudniga pergudilu, Vi ste vtim dileshni inu touarishi tih Cristuseuih nadlug, de vi tudi vtim zhasu tiga refodeuena te nega Glorie, te velike zhesti, se bote vesselili inu od vesshelie gori skakali. Vezh prauī, Vi ste Isuelizhani, kadar bote fashpotouani sa volo tiga Imena Cristuseuiga, fakai ta zhaft inu ta Duh Boshy na vas prebiua. Obtu aku se vom kaka shkoda pergodi sa volo te prauice, taku ste vi Isuelizhani, Inu pred nih pryteshom se nebuile, inu se ne pretrashite, temuzh posuezhuite tiga Gospudi Boga notri vashim sercei. Dauid vtim 126. Psalmi tudi prauī, Kateri sellami seyo, Ty bodo suesseliem sheli. Oni gredo kiakai inu se plazheio, inu nofsio shlahtnu seime, Inu oni prido suesseliem nosfeiozh nih Inopouie. Hpetimu, vti nadlugah, de nom bodo te lasheshe, imamo tudi smislii, De ta Cerkou Boshy, Vī Peryatili inu sueisti Slubshabniki× Boshy, so na tim sueitu [dd 4b] reuo shaloft, inu nadluge imeili. Adam, Eua, Noe, Abraam, Isaac, Jacob, Dauid, so ueliko shaloft vidili inu drugih nefrežhimeili fadofti, Iefus Cristus Syn Boshy, kai on nei preterpil? Diuiza Maria, Vī Iogri, Preroki, Marterniki inu Martirnice, so vselei vezh hudiga koker dobriga na tim sueitu vshiuali. Sakai bi mi tedai tudi ne hoteli terpeti? Inu vtim terpleni biti pokorni inu Volni? Kadar mi veimo de Gospud Bug tim Vernim vse shlaht nadluge le hdobrimu nalaga inu poshila, koker Dauid vtim 118. Psalmi gouori, Ta Gospud ie mene dobru shtraifal, oli mene nei pustil vmreti. Inu vtim 116. Psalmi, Ta Smert tih Suetnikou ie ena shlahtna rezh. Inu kadar mi tudi veimo, de aku vtakih nadlugah smo Bogu pokorni inu volni, inu klizhemo na Buga, de steim

Offruiemo inu slushimo Bogu. Obtu vi mui dobri kerszheniki, kadar vas kaka nadluga sapopade, taku nerpoprei smislite, fa zhes volo te ifte zhes nas prido (te nekatere Vrshahe smo mi vtim prednim Capituli poueidali) Potle se troshate sleteimi Peteimi Nauuki inu Troshti, kir smo tukai sdai poredu poueidali, Aku tu bote diali, taku iest ne zbiulam, Bug Ozha nebeski, fa uolo Iesusa Cristusa, vom bode dal suiga S. Duha, ta vom bode lete troshliue bessede utim uafshim sercei shiue inu gorezhe sturil, de bote useh shlaht nadlughah inu iskushnauah, Bogu is ferza pokorni, uolni inu fueseliem preterpeli, Inu usiga Dobriga, koker tim prauim kerszhenikom slisli×, pruti Gospudi Bogu seuupali inu senesli, inu nekar mermrali super Boga, koker so ty Neuerni Iudi vti puszhauui, 1. Cor. 10. mermrali inu so satu od hudih kazh konzhani bili. Nu. 21. Htimu volnimu inu vesselimu terplenu slisli tudi tu prauu klizane na Buga inu Andohtliuu Molene, od tiga hozhmo sdai tudi gouoriti.

TA LXI. CAP.

Molene ie Duie/kateri Moli ta smiš li na prauiga Boga/Ozba/Sy nu/S. Duha/kir se ie Vcristuju/Vbessedi/inu per Cristuseum kerstu re folid/na tiga famiga on kli zhi. Inu to Linobo/nemarnost/od lashane htimu Molene odsheni sto Boshio Sapauido×/oblubo inu zbloueshkimi nadluggami. Inu terdnu Verni kar vtim inu po tim Ozhanashu prossi/de mu bo danu/inu satu sahuali Boga.

KOker sem iest poprei vtyu dueyu Catehismu po potrebi od te prauie kerszhanske Molitue, inu od tih Shtu kou, [ee 1a] kir se imao veiditi, aku se hozheprou Moliti, vuzhil inu piffal. Oli kadar so meni ene dobre buque vroke prishle, vkaterih ie en cilu lep, nucen inu troshliui Nauuk, kir ie vsetis S. Pisma, koku se ima prou moliti, Du nas htimu molenu pergane, inu fakai se ima moliti, stoy, Satu sem iest ta ifti Nauuk vleto Predguuor od bessede dobessede prepiffal. Per tei bessedi, Molitua, prauio te ifte Buque, fastopimo mi, inu vkupe primemo, tu Klizane na Buga oli to Proshno inu tu Sahualene. Satu mi dilimo to Kerszhansko Molitou na leta dua Deila oli Shtuka, na Proshno inu na Hualo. Proshna se proui, kadar kai is ferza Boga prossimo. Huala se proui, kadar Boga hualimo, Zhestimo, Pouifshuiemo, od nega prauimo inu Pridiguiemo inu sposnamo, de se ie nom od Gospudi Boga dobru sturilu, Trosht inu pomuzh iskafala, inu se mi fa uolo take dobrute vesselimo. Leta dua deila oli shtuka tu Pismu postauui zhestu vkupe. Psal. 50. proui, Klizhi na me vtui Nadlugi, taku iest hozho tebe odreshiti, Inu ti bosh mene zhestil. Inu S,× Paul Phi. 4. proui. Pustite te vashe Molitue inu Proshne fred to Hualo snane biti per Bugi, Mi hozhmo teda tukai nerpoži od tiga klizane oli Molene gouoriti. Natu en usaki dobri kerszhenik,aku on hozhe prou Moliti, ima uselei Lete Pet Shtuke pred sebo imeiti, inu na te ifte smisliti. Nerpoprei, Ti ga prauiga Boga. Potle, To Boshyo Sapuuid. Htretimu, To Boshyo Oblubo. Hzhetertimu, Tei ifti Boshy Oblubi ima terdnu Verouati. Hpetimu, To Nadlugo oli Potrebo, katero mi pred Buga nessemo. Nerpoprei. Mi imamo resmisli, koga oli kai mi klizhemo inu molimo, De mi to nasho Molitou od te Aydouske lozhimo, Sleteim, kir tu nashe serce inu ta Vera, tiga prauiga risnizhniga Boga gleda, tu ie, le letiga famiga prauiga Boga vti S. Troyci, klizhe inu moli, kateri se ie skusi Iesusa Cristusa, inu vti nega Bessedi, inu skusi te Zaihne refodil, inu dal se tim ludem našnane. Hdrugimu, imamo mi smisliti inu gledati na to Boshyo Sapuid, de ie [ee 1b] Gospud Bug sapouedal, mi imamo na nega klizati inu Moliti. Obtu mi imamo veiditi, de nekar le samuzh, Vbyane oli Resbyane, Preshustuu oli Tatuina so Greh, temuzh de ie tu tudi en velik, strashin, grossouit Greh, kadar ne Molimo, vndlughah ne klizhemo na Buga, Troshta inu Pomuzhi ne prossimo, inu ne zhakamo od Buga, inu kadar nega ne sahualimo fa volo nega Dobrut. Inu de mi take Boshye slushbe, katero ie Bug sapouedal, inu hozhe imeiti od nas, ne iskashemo. Obtu mi imamo to nasho shibko Vero inu lenobo vti Molitui, sto Boshyo Sapuuidio gori vſdigniti inu poterdi, inu tei hudi Neueri, kir vnas tizhi braniti inu subper stati. Sakai po tim Adamouim Padzu, ie prishlu zhes vse ludi, koker smo slishali, de zbiulaio, aku Bug na nas gleda, aku on nashe Proshne gori vſfame inu vſlishi? Ty pag, kir taku zbiulaio, oli zaguo na Boshyo dobruti, ty ifti ne mogo nishter moliti. Sakai dotle tu serce misli, Muie klizane inu Molene ie fabston, taku tukai ne more obena praua Molitou biti. Sakai taka temma inuslipota vtim sercei sturi, de ty ludie se ne mogo nishter dobriga per Bugi guishnu vupati inu senesti. Obtu imamo mi to Boshyo Sapuuid od

Molene, dobru vtu nashe serce vprauiti, inu taku misliti, Pole, mi smo dolshni tei Boshya Sapuuidi biti pokorni, Nu on ie sapouedal, on ie porozhil, de imamo Vnadlugah inu vſi nashi potrebi klizati na nega, Inu on tu nei pres Vrshaha inu fabston porozhil. Onu ie guishnu, de on lete, kir bodo nega slushali, bode on, koker en dober milostiu Ozhu, vslishal, Spet nafai, kateri nega ne slushao, te ifte on bode grossouit shtraifal. Iest bi imel vſai Bogu leto zhaſt iskafati, inu to nega Sapuuid taku lahku ne saurezhi inu vnimer ne pustiti. Mi imamo tudi to Sapuuid Boshyo subper te misli te nashe neurednosti dershati inu sto ifto od sebe ſgnati. Sakai tim ludē, kir ne fo cilu Neuerniki, pride zhestu naſi inu vto missal, Aku glich Bug nakatere vslishi, taku on vſai mene ne vslishi, Sakai iest pozhutim vmuim [ee 2a] sercei inu veisti, de sem en Greshnik inu ne sem Vreden, de bi Bug mene vslishal. Inu letaki fami sebe pahneio prozh inu fe od vleko, inu skusi nih neurednost bodo odſtrasheni od te Molitue. Mi imamo pag fe tukai vuzhiti, de mi to Sapuuid Boshyo inu Porozhene nom knuzu inu hpridu perprauimo inu obernemo. Sakai kakou bi tu bil en cilu preprof inu norski zhloik, kir bi hotel taku tudi vti drugih Boshyh Sapuuidah sam sebo resmishlouati inu dishputirati, Iest ne sem Vreden, tim Boshym Sapuuidom biti pokoran, de bi iest ne imel kraſti, de bi iest ne imel Vbyati &c. Oli kakou bi tu bil en neumni hlapiez, kadar bi nemu ta Gospodar nega dellu, tu oli tu, sturiti inu dopernesti sapouedal, inu bi le on taku ifgouariel tar dial, Iest ne sem Vreden tiga delati, inu tui Sapuuidi biti pokoren. Obtu ty kerszheniki imaio leto Sapuuid inu Porozhene Boshye od te Molitue, fa en velik Shazh inu Trosht imeiti, Inu oni imaio leto Boshyo Volo inu Sapuuid veiditi inu veden na to ifto gledati, Inu vuzhite fe is te ifte, de nom nei danu inu dopufzhenu od Buga, inu vti nashi mozhi inu oblasti ne stoy, Moliti oli ne Moliti, Temuzh mi imamo klizati na Buga, inu smo dolshni Moliti. Inu kadar nas ta nasha Neurednost oli linoba tar nemarnost, oli ty Grehi, hote od te Molitue odulezhi, taku imamo fdaici fmisliti inu rezhi, Ta Boshya Sapuuid, ima guishnu inu spodobnu vezh velati inu puti naprei, koker ta muia neurednost, Na Buga inu na nega Sapuuidi iest imam gledati inu slushati, inu nekar takim muim nespodobnim misseliom inu tei mui nemarnosti inu linobi. Obtu htimu Molenu inu klizanu na Buga, nas ima nerpoprei ta Boshya Sapuuid gori obuditi, sturiti ferzhne inu pergnati. Inu natu hozhmo mi tukai nekatere bessede Boshye is tiga S. Pisma faslishati, vkaterih Bug sapoueda moliti. Cristus Iesus nash Gosrud inu Ohranik praui sam Mat. 7. taku, Proſſite, taku vom bode danu. Ifzhite, taku vi naidete. Klukaite, taku fe vom bo odperlu. Inu Cristus postau hti Molitui to [ee 2b] Oblubo inu ta Trosht, kir praui, Sakai kateri Proſſi, ta bode vſel, Inu ta kir Ifzhe ta naide, Inu timu kir kluka, se bode odperlu. Luc. 18. Präu Cristus cilu eno lipo Pergliho od Molytue, inu Vuzhi sto ifto vſe ludi, de imaio veden moliti inu od tiga Molene ne nehati. Math. 26. praui tudi Cristus, zhuite inu Molite, de vi ne padete vte Iskushnaue. S. Paul, 1. Thi. 2. praui. Natu iest vas opominam, de vi pred vſemi rizhmi, nerpoprei sturite te Molitue, Proſhne, Saprushne inu Sahualene, fa vſe ludi, fa Krale fa vfo Gospofzhino, de mi en tih Myrni inu pokoini leben moremo pelati inu ſbiati vposhtenu inu Vboshy uoli. 1. Thes. 5. praui S. Paul, Bodite vſelei ueffeli, veden Molite, Boga sahualite, Sakai letu ie ta Vola Boshya, skusi Iefusa Cristusa pruti vom, Psal. 50. Klizhi na me vtuhi nadlugah. Is letih bessed Cristuseuih inu S. Paula vſaki fastopi, de tu Molene ie Sapouedanu, Od tiga ta Druga Sapuuid vti Delfsetih Sapuuidah tudi gouori. Inu fe tukai Vuzhimo de tu prauu Molene ie ena praua fueta Slushba Boshya, sakai tu Molene ie od Buga postaulenu inu sapouedanu, obtu tudi dopade Bogu. Sa tiga volo ie Cristus, ty Ozhaki, Preroki Logri inu vſi Suetniki fo tulikain inu zhestu Molili, inu nih zhas na tim sueitu ner vezh fmolituami dokonali. Htretimu, Imamo mi fmisliti inu gledati na te Oblube Boshye, katere nas cilu lipu, fastopnu inu lubesniuu Troshtaio, de nas Bug hozhe, inu te nashe Proſhne vslishati, de ne bodo fabston oli falile. Te ifte Oblube fo zhestu inu vdostih meiftih vtu S. Pismu postaulene, koker vtim Euangeliu S. Iansha zhestu vti 14. 15. 16. Cap. Cristus gouori taku. Sa Risnizo, fa risnizo, Iest vom poueim, Aku vi bote kai proſſili tiga Ozheta vmuim Imeni, taku on vom bode dal. Inu Luc. 11. koku veliku vezh vash Nebeski Ozha bode dal tiga S. Duha, Tim, kir ga bodo proſſili. Psal. 50. Klizhi na me vti tui Nadlugi, Taku hozho tebe is te ifdreti, inu ti bosh mene zhestil. Sa tiga uolo ie ta Boshya milost inu dobruta cilu velika, katera fe ne more [ee 3a] premisliti, veliku mane isrezhi, Vtim, kir nas tukai Bug nekar le sto Sapuuido famo pergane

htimu Molenu, Temuzh tudi fuelikimi Oblubami inu Sozhenimi Troshti, nas vabi inu nareie, de bi radi inu ferzhnu imeili klizati na nega vseh shlaht nadlugah. Kadar bi mi tu Boshye dobru milostiuu inu Ozhinu serce, pruti timu nashimu serzu, prou pogledali, resuagali inu resmerili, Taku bi mi risnizhnu sposnali, de tu nashe serce ie terdneshe, koker ie tu kamene, shelesu, kuffer, inu koker oben Adamant, Inu de smo mi, koker de bi bili okorneli inu lisseni ratali, de te velike milostive oblube Boshye, ne nega prauizhne inu serdite Sapuui, tiga nashiga serza ne omezhe inu ne preoberno, de bi taku nemarni, lini, inu neuerni ne bili, htimu Molenu inu Klizanu na Buga. Taulerus, en Star Nembshki Pridigar, ta prou pishe, kir proui, Gospud Bug ie taushent krat, Ia ueliku vezh, volneshi inu pernarednishi nō dati, koker smo mi vseti. Sakai on hozhe en risnizhin Bug biti, inu nega Oblube dershati. Hzhetertimu, Kani proui Molitui slishi tudi ta Vera, fakai skus to Vero Vcristusa, bomo mi Sbugō sprauleni. Sice ta nasha shibkofst ie velika, inu letu nom vselei nerpoprei vto missel inu naprei pride, kadar molimo, Bug ne vslishi tih Greshnikou. Sa tiga volo mi imamo tukai na ta nash velik Trosht gledati inu smisliti, de mi bomo skus to Vero Vcristusa brumni pred Bugom, shnim sprauleni inu nemu lubi. Kadar mi Pokuro deimo, tu ie, nashe Grehe sposnamo, inu Veruiemo timu Euangeliu, de skus Cristusa so nom odpuszeni ty Grehi, Taku mi imamo na tim terdnu inu stonouit stati inu ostate, de so nom ty Grehi odpuszeni, de ie nom Bug Gnadiu inu milostiu, tar aku glih she notri inu na sebi grehe, hude shele, lushte inu nagibane vsimu hudimu pozhutimo. Obtu inu fa letiga uolo, nash Gospud Iesus Cristus taku zhestu gouori, Sa Risnizo, Sa Risnizo, Iest vom poueim, Aku vi bote prossili muiga Ozhetu Vmuim Imeni, taku vom bode on dal. Koker bi [ee 3b] on hotel rezhi, Vi nemorete pred Bugom, muiem Ozhetom suasho brumo, zhistrostio inu Vrednustio obstat, Vi potrubuiete eniga Oduetnika inu Vifshigafarye, Obtu beshite vi kmeni, inu ne zbiulate, temuzh se cilu inu terdnu senesite, Vi dopadete Bogu inu ste nemu Lubi, fa muio Volo, Obtu mi imamo vti molitui inu koker zhestu, tu nashe iskashenu messu nas vti Veri pazhi, de bi imeili na Boshya oblubi inu na nega milosti, zbiulati, vselei smisliti inu terdnu Verouati, De te Boshye Oblube, so famimu Iesusu Cristusa Oblublene, Inu de Bug suiga Synu Cristusa guishnu vslishi &c. Inu letu ie en proui stonouit inu mozhan Boshya Trosht, vseh iskushnauh inu subper to nasho Neurednost. Obtu ie vti Cerqui, per tih starih inu sadanah prauih kerszhenikh ena lepa inu dobra nauada, de na sledno Molitou, na konzu perdeio inu perloshe, Per Dominum Iesum Cristum &c. Obtu, kadar se hozhe ena praua Kerszhanska Molitou sturiti, taku mora tukai biti nerpoprei ta Vera Vcristusa, De mi terdnu Veruiemo, de mi fa volo Cristusa smo Prauizhni inu brumni pred Bugom, imamo odpuszhane vseh grehou, inu de veimo fa guishnu, nashe Proshne so vslishane inu dopado Bogu fa Cristuseuo volo. Potle ima tudi tukai ta Vera biti, katera zhaka na guishno pomuzh inu trosh, kateri ie Bug Oblubil. Inu potehmal ie Gospud Bug to suio Volo vtim Euangeliu, taku ozhitu inu fastopnu resodil inu naasnane dal, de on nas hozhe guishnu gori vseti, vse Grehe odpustiti, inu dati ta vezhni leben. Taku mi imamo tu nashe serce inu to veift saguishati, de ie timu taku, inu de smo guishni tar gotoui vsliga tiga, kar ie nom Bug oblubil, Inu mi imamo stako terdno Vero, tu zbiulane na Boshyh oblubah, kir notri vnas tizhi, premozhi inu od nas pregnati, Inu nemamo misliti, ne dolgu Sbugom vdinouati, Aku ti Bug hozhes, oli, Aku sem iest Vreden, taku Vslishi mene &c. Onu ie risniza, de smo vsl Neuredni [ee 4a] ner te manshe dobrute od Buga, Oli mi bomo fa volo Iesusa tiga Oduetnika, inu is Gnade perietni inu vslishani, koker tu zhestu gouorimo. Inu tukai inu per vslaki iskushnaui inu zbiulani na Boshya milosti inu pomuzhi, Ima en vslaki smisliti, inu imeiti pred ozhima, to Boshyo Persego, kir ie dial Ezech. 33. Koker sem iest shiu, Iest nezho te smerti tiga Greshnika, temuzh de Pokuro dei, inu bode vekoma shiu. Inu letukai nei potreba dishputirati, vissoku inu globoku resmishlouati, od tiga vezhniga Napreiuidena, Odlozhena inu Isuolena Boshya, Sakai mi imamo tukai Boshye porozhene, inu to nega Sapuui, de mi imamo tei Boshya Oblubi terdnu Verouati, inu de nemamo od Boshye Vole drigazhi misliti, gouoriti ne dershati, temuzh koker nom ta Boshya besseda inu nega oblube naprei dershe inu prauio, Mi nemamo tudi drugdi, kai ie Bogu vmisli, kai hozhe imeiti, kakoue ie Vole vprashati, ne iskati, famuzh vti nega bessedi, vtim S. Euangeliu. Inu per tim ima usaki veiditi inu Verouati, de te Boshye Oblube nekar le na ene ludi, temuzh na vse gredo, Bug to suio Gnado

milosf inu odpuszhane tih grehou vsem ludem Vcristusu, ponuie inu staui naprei. Hpetimu, Slishi tudi kani proui kerzhanski Molitui, de mi te rizhi, nadluge inu potrebe, tukar nom nadleshi, fa katere mi is ferza inu so vfo risnizo prossimo, postauimo inu poloshimo pred Gospudi Boga. Sakai enu vnuznu nedomisselnu, kir is prauiga, andohtliuiga inu resheleniga ferza ne gre, mermrane inu klaffane, nei ena kerszhanska Molitou, Sakai fa letiga volo, Ie ta Molitou ena praua Slushba Boshya, de se mi vti Molitui iskashemo pruti Bogu, de mi nega fa nashiga Gospudi inu Milostiuiga Ozheta imamo inu dershimo. Inu de mi terdnu Veruiemo, de nom dobru hozhe, nas lubi fa volo fuiga Synu, de na nas gleda, fa nas skerbi, De Bug Vnebefih ne prasnuie inu ne spy, koker bi fa suio Cerkou ne rodil, ne Varoual oli nishter dobriga ne sturil, Temuzh on vedē velike Daruue, velike Dobrute inu Troshte [ee 4b] tim Vernim daie vunkai inu dili. Obtuima en vsaki zhloouik, kadar moli Gospudi Boga, fa nekai nuznu dobru inu poshtenu inu potrebnu prossiti, nemu to suio reuo inu nadlugo postauiti naprei inu prossiti, de nemu is te milostiuu pomaga. Oli on ima fa volo nega velikih iskafaniih inu oblublenih Dobruto, vissoku sahualiti, Sakai Bug hozhe fa takiga, kir vsem ludem hozhe sturiti dobru, dati inu pomagati, sposnan inu dershan biti. Inu tu ie nega suetiga Boshya Imena velika zhaft inu huala. Inu kir Bug taku tei sui Cer qui daie inu pomaga, satu ga Diuiza Maria vni peisni zhesti inu huali kir proui Luc. 1. On te lakotne napolni fto Dobruto. Tu so kratke bessede, oli veliku vsebi dershe, steimi Diuiza Maria vuzhi vse ludi, de Gospud Bug ie volan inu pernaredin vsem Vernim dati kar potrubuio inu nim pomagati is vseh nadlug. Cristus sam proui Math. 7. Prossite taku bote pryeli, Iszhite taku bote neshli. Inu ty Preroki inu Iogri vnih Pismu sadosti pryzhuio, de Gospud Bug hozhe dati duhouske vezhne inu te telefne rizhi, inu vele fa obuie prossiti. Sa te duhouske vezhne rizhi, koker fa odpuszhane tih Grehou, fa S. Duha, fa pomuzh na smerti inu fa te Vezhni leben, imamo steridno Vero vtim Imeni Iesusa Cristusa prossiti inu Verouati, de smo te proshne vslishani inu nom bode guishnu danu. Sa te telefne, koker fa sdrauie, fa Myr, fa telefno potrebo, nom, nashim otrokom inu drugim ludem, imamo tudi Suero prossiti, tu ie, de se imamo senesti, mi imamo eniga milostniuiga Boga fa volo Iesusa, Oli vtakih rizheh Bogu nemamo masse inu cyle postauiti, kadai inu koku bi on nom imel dati tu oli tu, inu is nashih nadlug pomagati. Bug hozhe, koker smo poprei iskasali, de ty kerszheniki tudi Crysh nossio. Obtu vtakih telesnih nadlugah imamo prossiti, Aku tebi Gospud Bug dopade, Aku se tebi sdy, de ti bosh skusiti taku meni pomagane zhestzhen tar hualen, Inu aku tu nuza inu hdobrimu pride mui bogi dushi inu drugim ludem, De vtaki proshni imamo tudi to pokorszhino [ff 1a] inu tu volnu terplene pruti Bogu iskafati inu zhakati Suero na odreshituu inu pomagane, kadar se bode Bogu prou inu zhas sdeilu. Taku inu vtaki viishi ie sam Syn Boshy vti nega Sueti Martri Molil, kir ie dial, vtim Vertu, kadar ie trepetal od shalosti inu od straha, inu potil keruaui put, Ozha, Aku ti hozhesh, Taku vsami od mene ta Kelih, tu ie, to muio britko Martro, Inu vtim nekar ta muia temuzh ta tua Vola, fe issidi. Inu ta Gobouez, Math. 8. proui Hcristusu, Aku ti hozhesh, Taku ti moresh mene ozhistiti. Inu Dauid kadar ie bil od fuiga synu Absolona od kraleustua odpahnien ie dial, 2. Reg. 15. Aku iest Gnado naidem per tim Gospudi, taku on mene spet pouerne, Aku on porezhe ti meni ne dopadesh, taku sturi on smeno, koker nemu dobru dopade. Inu S. Paul Rom. 8. taku gouori, Mi ne veimo kai, inu koku bi se spodobilu moliti, Ampag ta duh, ta fa nas moli sneisrezhenim vfdihanē, Inu ta serza ifuprashuie, ta isti vei, kakoua ie tiga duha missel, sakai on taku fa te suetnike prossi, koker timu Bogu dopade. Tu ie, Tu nashe shibku messu, kadar ie uti reui inu vnadlugah, prossi fa pomagane inu fa odreshituu, beshi pred Cryshom, inu nei vnadlugah volnu tar pokornu Bogu, Ampag ta duh, tu serce inu veift, nas visha inu napelaua supet na to pokorszhino, inu na tu volnu pohleunu terplene. Inu koker tudi ta duh tu serce prossi fa odreshene, taku vsai nei subper tei Voli Boshy, temuzh on se poda cilu Bogu inu nega sueti Voli, inu proui is notra is prauiga serza, ta Boshya Vola, inu nekar ta muia se issidi. Oli per tim se vsaki dobri kerszhenik vary ūd teim Bidertaufferskim Hyauskym Vukum, kir prauio, Ty kerszheniki nemaio fa telesne inu posemliske rizhi prossiti, Koker de bi te telesne potrebe ne bile vredne, de bi se imeili prossiti od Buga, Temuzh mi se imamo vuzhiti inu veiditi, de Gospud Bug hozhe tudi fa take rizhi biti proshen, koker fa sdrauie, fa Myr, fa dobro Gospožhino, de otroci brūni bodo, fa shytnu pole inu fa Vinske gore, inu fa vse tu kar potrubuiemo na [ff 1b] tim

sueitu. Mi imamo tudi ſmisliți te velike inu mnogetere nesrezhe, kir nō vſako vro naſpi ſtoye na Dushi inu na teleſſu, Inu proſſiti Gospudi Boga ſa brābo inu varouane. S. Peter 1. Pet. 5. prau, Vash ſouurashnik inu Supernik ta Sludi, hodi okuli, koker en eriozh Liu, inu iszhe, koga bi on poſherl. Na tako veliko oblaſt inu mužh tiga Sludia, inu na nega hudo kunsht, imamo mi zheſtu ſmisliți, koku on veđe okuli, odspred inu ſa nami, hodi inu ifzhe, koku bi naſ mogel ſepelati, ſmotiti vti Veri ſfalsh vukū, ſmeshnauami inu Skezaryo. De bi ta nasha ſerza ſto neuero, ſto ſlipoto inu ſnemarnostio obdal. De bi naſ obnoril ſfalsh Suetuſtio, ſfalsh Boshyo inu Malikousko ſluſhbo, ſto hinauſzhino inu ſteimi laſhami, De bi naſ prenaglil inu mogel perprauiti vteshko ſhaloſt, vzagane inu vneulo. Tiga Hudizha hudo miſſal, kunsht, Mužh inu preueliku ſouurashtuu, kir on ima pruti Criftuſu inu pruti vſem Vernim, ne premore nifzhe preraitati inu neisrezhi, Kai on nei pruti inu vti Cerqui vſag zhas inu od faſhetka tiga ſuita faſhel? Obtu bi mi imeili kſi kſerci vſeti te velike teshke mnogetere, nadluge, nesrezhe, reue, neshihroſti inu ſhaloſti, kir nom tukai na tim ſueitu ſledno vro naprei ſtoye, inu mogo na naſ pasti inu ſapopasti, kuliku ie le boleſan, buſhtua, vbyana inu mnogeteriga Sla poloſhenu na tiga ſlabiga boſiga zhloueka. Lete vſe reue inu velike nadluge, katere nom ta Hudizh, ſkuſi te ſuie Hlapce inu poſſode, ueden naſane, naſ ima ſpodobnu perganati inu veden opominati, hprauimu, kerszhauskemu, Vernimu inu andothliuimu× Molenu inu klizanu na Buga. Inu mi nemamo pag ſe fa uolo tih naſhih nadlugs, temuž ſa vſe nadluge te Cerque, ſa vſeh Vernih, moliti, Koker naſ ty Iogri opominaio, de imamo moliti ſa vſo vulno Gmaino kerszhansko, de to Bug obaruie pred falsh vuzheniki pred Rotyrami, pred kezarmi pred vſem Sludieuim resbyanem inu ſturmanem, Inu de bi doſti ludi hti prau Euangeliski kerszhanski Veri priſhlu inu ohraneni bili. S. Paul. 1. Thi. 2. [ff 2a] vely proſſiti ſa krale, ſa Gospozhino. Tukai on hozhe de imamo proſſiti, de nom Bug da deshelski Myr, dobre Oblaſtnike, prauo ſluſhbo Boshyo, de ſe bruma inu poſhtene vmei ludmi na tim ſueitu obdershi. Lete proſhne vſe ſtoye vtim Ozhanashu, kateriga islago vi imate vtim malim Catehiſmi, inu vtim velikim vto peiſſen ſloſheno, Satu ga mi tukai ſdai ne islago. Inu doſehmal ſmo mi le od eniga Dei la te Molytue gouurili, koku imamo po tim ozhanashu Boga proſſiti, ſa te duhoiſke× vezhne inu ſa ta telesne rizhi. Mi nemamo tiga druſiga Deila tudi nekar poſſabiti, To Hualo daiati Bogu. Mi prymemo vſako vro veliku dobrut od Buga, tudih tih veliku, kir mi ſa nee ne veimo. De bi naſ Bug ne branil inu varoual pred Hudizhem, pred hudimi ludmi, mi bi eno vro pred nimi ne mogli obſtati, Satu inu ſa vſe dobru, duhousku inu vezhnu blagu, kir ie naſ Bug iſuolil inu poklizal hpraui Veri, nom dal ſui Euangeli inu ſpoſnati ſuiga Synu, vkaterim imamo guishnu ta Vezhni leben, Inu kir nom da tudi kar vtim ſhiuoti mi inu ty naſhy otroci inu periatiſli potrubuiemo. Satu imamo nuzh tar dan zheſtitи inu hualiti Gospudi Boga, Timu tedai bodi ſdai inu vſelei, vſa zkafſ× inu hualala vekoma, Amen.

TA LXII. CAP.

Du ſo ty Euangelisti bili. Te Buque od tiga Diane tib Iogrou ſo nuzne vti Cerqui/ſe imaio raven tih Euangeliou brati. Ty Euangelisti ſo koker ty Preroki od S. Duba nom hdobrimu hpiſſanu nakloneni inu pergnani. Drugimu Vuku/koker Criftuſeuimu/tib Iogrou inu Prerokou/ka teri ne hožbe biti ſepelan vta Pekal/nema Verouati.

DOſehmal od tiga 14. Capitula, ſmo mi, preuezhl inu predolgu, koker kani Predguori ſliſhi, oli vſai niſhter, Huala Bogu, nespodobniga nepridniga, Temuž le tu kar ie potrebnu nuznu, dobru, kateru nom daie naſhane tiga prauiga Boga, to zhlouesko naturo, inu nom islaga ta S. Euangelium, to Criftuſeo Martro, Inu tu kir ima vſaki dobri kerszhenik, aku on hozhe to ſuio Vero inu koku ſe ima vſeh nadlughah troſhtati veiditi, inu ſaſtopiti tu S. Pismu, gouurili. Kai ie naſ pag htimu pergnalu, ſmo mi vtim 15. Capituli nakuliku poueidali. Sdai hpuslednimu hozhmo mi od tih Euangelistou, Du ſo oni bili inu ſakai ſo piſſali gouoriti. [ff 2b] S. Mateuſh Euangelist, katerimu ie tudi bilu Ime, Leui Alfeiou syn, ie bil en Zolnar, tiga ie potle ſam Iefus iſuolil inu poklizal htimu Iogerſtuu, koker tu on ſam, Math. 9. inu S. Marco 2. S. Lukhes 5. Cap. piſheio. Inu on ie ſui Euangelium, koker eni prauio, ſa Iefuſeuim lozhenem is tiga ſuita, deuet leit potle, Viudouſkim Iefiku, riſnizhnu tar ſuei ſtu, inu ſano lipo ordningo inu ſaſtopnu ſapiſſal. Ie ſezhel od Criftuſeuiga Pozhetua inu Royſtua, inu kar ſe ie pred naſ ſeſodeuanem inu oprauilom okuli

nega sgudilu. Potle, kadar ie Iesus vtu suie dellu, diane inu opprauilu stopil, prauj, koku inu kakoue ie on te suie Iogre isuolil inu poklizal kfsebi, Kai inu koku ie on vuzhil, kuliku zaihnou ie sturil, kakoue dobrute ie iskasoual na tih ludeh, kai ie ozhitu pred ludmi, inu kai ie vtihi hishah delal, koku se ie steimi bosimi, bolnimi, sfrauimi, bogatimi, periatili, greshniki, souurashniki inu shnega superniki dershal. Inu on prauj koku se ie sto nega mozhio, oblastio, Sbogastuom sfobruto, slubesno inu smilostio tim ludem resodeual inu daial nasnane. Inu koku ie on en lep brumen, posten, suet, pres vfiga tadla inu greha, stan inu leben pelal inu dershal, nom kanimu Exemplu inu Nauuku. Hpuslednimu prauj, koku ie on od suiga lastniga Iogra fratan, koku so ga ty Iudi vieli inu isdali tim Aydom, kokuso ga ty Aydie Martrali inu shpotliuu vmarili na tim Cryshu. Koku ie pocopan, na trety dan vstal od smerti, po nega smerti se iskasoual shiu tim Iogrom, gori shal vnebefa, sapouedal tim Iogrom ofnanouati po vslim sueitu, de ie on vsem ludem, kir bodo Vnega inu nega Euangeliu Verouali inu kerszhouali se, shnega Martro inu gori vstanenem dobil ta vezhni leben. S. Marco, koker Eusebius vti kerszhanski Croniki vezh koker venim meistu pishe, ie S. Petra Mlaishi inu Touarish bil, tiga sam S. Peter 1. Pet. 5. imenuie suiga Synu kir taku pifshe, Ta isuolena Cerkou kir ie sdai vti Babilony (tu ie Vrymi) vkupe sbrana, Inu mui Syn Marco, vom vsem reskroplenum kerszhenikom, veliko slushbo [ff 3a] spouei. Ta isti S. Marco ie bil od tih kerszhenikou, kateri so S. Petra poslushali Pridiguiozh, naproschen, de ie nim ta Euangeli, kateri ie S. Peter pridigal, vtu pismu postauil. Tu istu ie on sturil. Inu kadar ie ta isti S. Peter potle sam vidil inu bral, ga ie hualil inu poterdil, de ie dobru inu risnizhnu sapissan. Ta Euangeli S. Marca ie ner kratshi, ampag fuelikim flissom inu slipo ordningo sapissan, koker se tu per vseh dianih inu zaihnih, katere ie on sapissal, dobru vidi. Od S. Lukesha Eusebius vti kerszhanski Croniki vtihi 3. buquah vtim 4. Capituli. Inu S. Paul 2. Cor. 8. Col 4. 2. Thi. 4. dosti dobriga pisheta. Ta ie bil poprei en Arzat vtim Meistu Antiohy, potle kadar so ty Iogri inu S. Paul pridigali ta Euangelium po vslim sueitu, se ie preobernel na to Vero kers zhansko, inu ie tih Iogrou, ner vezh pag S. Paula touarish inu periatel ratal, Tiga inu nega Pismu, S. Paul vissoku huali, kir prauj Col. 4. Ta lubesniui Lucas Arzat, vom ueliko slushbo spouei. Tukai ga imenuie Lubesniuiga, nekar fabston, temuzh kir se ie taku dershal, de ie vsem brūnim kerszhenikom lub bil. Potle 2. Thi. 4. kadar ie S. Paul dosti toshil inu prauil od suih nadlug inu falsh touarisheu, kir so ga bili Viezhli inu vnaadlugah sapustili, prauj taku, Lukesh ie sam smeno, Tukai huali Lukesha, de ie tudi vnega nadlugah per nemu ostal inu ga nei sapustil. Htim Corinteriem od nega inu od nega Euangelia, taku pishe 2. Cor. 8. Mi smo poslali eniga brata shnim, letiga, kateriga Euangelium vse Cerque hualio, Inu nekar le letu samu, temuzh on ie tudi od tih Cerqui odlozhen, de ie nash touarish tiga nashiga okuli hoyena. Leta dobri Lukesh ie duie dobre Buque od te pruae Arznye tih Dush, katero ie on od tih S. Iogrou Cristuseuih, inu od S. Paula slishal inu nauuzhil, sapissal. Kar ie on vte nega perue Buque tiga S. Euangelia postauil inu sapissal, Tu istu ie on slishal inu vsel od tih Iogrouih vust, koker on tu sam ozhitu sposna, kir prauj, Luc. 1. vtim fazhetku nega Euangelia taku, Koker so nom Lety tu dali, kir so od fazhetka [ff 3b] vidili inu Slushabniki te Bessede bili. Ampag kar ie on vte druge Buque, katere on imenuie, Diane tih Iogrou, sapissal, per tim ie on sam vpryzho bil, sam slishal inu vidil. Vtih peruih suih Buquah ie postauil tu, kar sta ta druga Euangelista, Mateush inu Marco postauila, tu kar ie Iesus gouuril, vuzhlinu sturil. Vtih drugih, Vdiani tih Iogrou pag, on prauj inu pishe, koku, kei inu kadai ie Iesus shal gori Vnebeffa, inu poslal doli is nebes zhes Iogre tiga S. Duha, kei inu koku se ie ta Vera inu ta Cerkou kerszhanska fazhela, Koku ie od dan do dne gori iemala, rasla inu vegshi perhaiala, Koku so se ty perui stari brumni kerszheniki dershali, nih stan inu leben pelali, Kai so ty Iogri inu S. Paul pridigali inu vuzhili, Kakouo Vero inu Boshyo slushbo so ty perui kerszheniki imeili. Od te nih Boshye slushbe taku pishe Act. 2. Oni so bili vse ene misli, inu so vseg dan bili vtim Templi, inu so stonouitu ostali per inu vtim Nauuku tih Iogrou, inu vtim podilenu oli gmaini, tu ie oni so od nih blaga podelili steimi kir ne so imeili, koker potle inu vtim 4. Capituli prauj, de so vmei sebo vse gmaini imeili inu dili, koker ie vseakimu bilu potreba. Inu so kruh lomili, tu ie, so se obhaiali, inu so molili. On tudi pishe, Koku ty falsh Preroki shnih falsh vukum, ty Hyauci, Farisei, Shcofi, Fary, ty Iudouski Menihi Saducei, ty Doctory te Vissoke Shule inu Shtudenti, inu drugi Neuerniki, so vse slu tim Iogrom, S. Stefanu, inu vsem prauim

kerszhenikom naganeli inu nalagali, nee preganali, louili, byli inu morili, Koku ie vselei inu poufod ta vegshi deil ludi inu ty ner modreshi, Vuzheneshi inu oblast nishi fo timu Euangeliu, tei prauj Pridigi inu Veri bili subper inu souurash. Inu on vletih Buquah veliku pifshe, kai sta ta dua Iogra S. Peter inu S. Paul pridigala inu vuzhila, inu koku se ie nima sa volo nyu Pridig godilu. Obtu lete druge Buque S. Lukesha nom imao tudi lube biti, inu so vredne de se rauen tih Euangeliou sflisom tar zhestu prebero. Sakai S. Lukesh oli veliku vezh S. Duh skusí nega, ie tu Diane tih Iogrou, nih Vuk inu koku se ie tim Iogrom, inu tim peruim [ff 4a] starim kerszhenikom godilu, fzhim inu koku, so slushili Bogu, inu dershali se vmei sebo, nom kanimu Nauuku, Troshtu, inu poterienu te nashe prae Vere, vlete Buqui postauil inu sapissal. Is letih drugih Buqui S. Lukesha se more vsaki nauuzhiti, veiditi inu viditi, katere fo te Praue Pridige ty risnizhni Vukuui, ta stara Vera, inu kakoue slushbe Bogu dopado. Mi vtih vseh Iograuih inu S. Petra inu S. Paula Pridigah, kir so mnogeterih Deshelah inu Meistih, Iudom inu Aydom pridigali, drugiga Vuka, druge Vere, ne druge Boshye slushbe, kir bi oni bili vuzhili oli Verouali, ne naidemo, koker leta Vuk inu leto Vero, katero mi sdai, Huala Bogu, vuzhimo, inu smo vtu nashe Pisamu postauili. Obtu aku fe nom nekaterim sa te Vere inu Pridig uolo taku godi, oli she naprei se more goditi, koker se ie tim Iogrō, inu tim starim prauim kerszhenikom godilu, Taku mi satu na nashi Veri, ne na Vuku oli Pridigi, nemamo zbiulati, ne fatayti oli pasti od nega. Temuzh biti vesseli inu troshtati se, de mi tudi tiakai, kamer so oni prishli, pridemo vtu nebesku vesselle, Tiakai priti nom vsem pomagai Iesus Cristus, ta Syn Boshy, Amen, Du ie pag S. Iansh Euangelist bil, od tiga nom vñi Euangelisti pisheio. De ie Zebedeo Syn, Iacopou tiga Iogra brat inu rybzh, koker ie nega Ozha inu brat bil. Tiga ie Cristus od Rybstua sdrugimi red, Math. 4. poklizal htimu Iogerstuu, inu ga ie momu druge Logre lubil, on ie per pusledni Vezhery ner blishe Cristusa fidil, inu slonil na nega persih. Nemu ie Cristus visseiozh na Crishi suo Mater to Diuizo Mario isrozhil, inu postauil kanimu nee Varihu. Obtu kar S. Iansh pifshe, tu on pishe kar ie sā uidil inu slishal, koker on sam gouori, kir prauj Ioh. 21. 19. Letu ie ta Ioger, kateri ie vidil, ta letu pishe inu pryzhuie, inu nega pryzhouane ie risnizhnu. Inu 1. Ioh. 1. prauj, kar ie bilu od fazhetka, kar smo mi slishali, kar imo mi snashimi ozhi vidili, kar smo gledali, inu kar so te nashe roke tipale, tu mi vom osnanuiemo, pryzhamo inu pishemo. On ie per nakaterih [ff 4b] Cristuseuih zaihnih bil, per katerih ne so vñi Iogri bili, on ie bil per Cristuseui Smerti inu per vseh nega pridigah inu zaihnih, Ie vidil koker ty drugi Iogri Iesusa gredozh vnebessa, Ie pryel od nega tiga S. Duha sdrugimi Iogri red na Vinkusti dan. Obtu ie nega pisamu risnizhnu. Inu on ie ner dale vmei vsemi Iogri, po Cristuseum hoieni vta nebessa, vuzhil inu pridigal, inu sui Euangeli ner puslednimu sapissal. Eusebius lib. 3, Cap. 24. pifshe, kadar ie Ioannes, S. Mateusha, S. Marca, inu S. Lukesha Euangeli vidil inu prebral, Ie on nih pissane poteril inu dial, de so prou inu risnizhnu pissali, Ampag oni so te Pridige inu nekatere zaihne, katere ie Cristus tu peruu leitu nega Pridigarstua sturil, ispuftili. Satu ie bil Ioannes od kerszhenikou proshen, de ie tu, kar so ty drugi Euangelisti ispuftili, vta sui Euangeli postauil. Inu eni pisheio, de Ioannes ie stuprou sheft desset leit potle, kar ie Iesus bil shal vnebessa, ta sui Euangeliu sapissal. Sakai fo pag ty Euangelisti pissali, inu du ie nee htimu pissanu pergnal, od tiga Cristus, Ioannes, Lucas, Paulus inu Petrus ozhitu inu fastopnu gouore. Cristus prauj Ioh. 5. Iszhite vtih Pismih, sakai vi menite, vi imate vnih ta vezhni leben, Inu ona so, kir pryzhuio od mene. Inu Cristus prauj, De Abraam ie dial htimu Bogatimu Vpeklu, kir ga ie prossil, de bi Lazarusa poslal knega bratom na ta sueit pridigati inu uuzhiti to prauo Vero, de bi knemu uta pekal tudi ne prishli, Ie Abraam na tu odguoril, Oni imao tiga Moisefa inu tih Prerokou Pisamu, tu istu oni imao poslushati. Ioannes prauj taku, koker smo poprei tudi slishali. Iohan. 20. Iesus ie ueliku drugih zaihnou sturil upryzho tih suih Iogrou, kateri ne so sapissani ulete Buque, Lety fo pag pissani, de ui Veruiete, Iesus ie Cristus, ta Syn Boshy, inu de ui skusí to Vero bote imeili ta leben unega Imeni, S. Paul taku prauj 2. Thimot. 3. Sledne Pisamu, kateru ie od Buga noter udahnenu, ie dobru htimu Nauuku, htimu popravlenu, htimu suaru, inu htimu poduishanu inu napelanu, hti brumi inu prauici, de ta zhlovik [gg 1a] bo pres tadla, inu kuusimu dobrimu dellu pernareden. Inu Rom. 15. prauj, Kar ie nom naprei pissanu, tu ie nom kanimu Nauuku naprei pissanu, de mi skusí volnu terplene inu Trosht tiga Pisma vupane imamo. S. Lucas ta prauj Ca. 1.

Potehmal se ie nih dosti lotilu piffati od tih rizhi inu diane, kir so se pergudile &c. koker bi hotel Lucas rezhi, kar iest pishem, tu pishem de bote risnizo imeili, inu de skusí falsh pismu inu pridige ne bote sepelani. Inu S. Peter 2. Pet. 1. pishe taku. Mi ne smo tim kunshtnim smishlenim marinem slushali, kadar smo vom naasnane daiali to Muzh inu Prihod nashiga Gospudi Iesusa Cristusa, temuzh kir smo mi snashimi Ozhi gledali to nega Maiesteto inu to nega nebesko zhaft inu Gospostuu. Tedai kadar ie on bil pryl od Ozheta Boga to zhaft inu Glorio, skusí eno shtymo, kir ie kne mu bila sturiena od te Velikesturiene^x zhesti, letaku, Leta ie ta mui lubi Syn, na katerim iest imam enu dobru dopadene. Inu mi smo leto shtymo slishali is nebes pernessozh, kadar smo shnim bili na tei sueti Gori. Inu mi imamo eno stonouito Prerosko bessedo, inu vi prou delate, de vi na to isto merkate, koker na eno leshzherbo, kir venim temnim kotu stoy, dotle se ta dan sturi inu ta Daniza gori ilside vtim vafshim sercei. Inu vi imate letu nerpoprei veiditi, de obenu Prerokouane vtim Pismu nei sturienu is suie lastne islage oli fastopnosti, Sakai tu Prerokouane nei prishlu inu naprei pernessenu is te zhloveske uole oli misli, temuzh ty Sueti Bo shy ludie so gourili is tiga perganena inu permorena od sue tiga Duha. Vletih vseh bessedah poredu mi slishimo, de vse tu, kar so ty Euangelisti inu Iogri piffali, tu so oni nom hdobrimu inu fa nashiga nuza piffali, De mi skusí taku nih Pismu, tiga prauiga Boga shnega Stanum vti S. Troyci, Inu Iesusa Cristusa Synu Boshyga, de ie on praui Bug inu praui zhlovik, ta Druga Persona vtim Bogastui, inu sakai ie prishal na ta sueit, zhlovik ratal, pustil se Martrati, sposnamo, veimo inu prou fastopimo, Sakai kateri pametni zhlovik tiga [gg 1^b] prauiga Boga, od kateriga tu S. Pismu, ty Preroki inu Iogri gouore, piffsheio inu naasnane daio, inu Iesusa Cristusa shnega Stanum inu opraulom, ne snaio na tim sueitu, inu Vnega inu ne bessedō kir so vtu Pismu postaulene, ne Veruio, Tiga istiga Bug Ozha inu nega Syn Iesus Cristus na sod ni dā, ne bode hotel tudi snavi, ne dopustiti htim suim Isuolenim, temuzh ga bode pahnel vto vezhne Těnice, kir ta Sludi so vsemi Neuerniki inu hudimi bode prebiual. 2. Thef. 1. Inu oni so tudi fa tiga volo piffali, de se ne pustimo lizhkakimu Vuku sepelati od te pruae Vere. S. Iansh, prauio, Ie tudi ner vezh sui Euangeli sapiffal, fa volo tyu dueiu Kezaryu Kerinta inu Ebiona, kir sta falsh Vuzhila, de Cristus nei Bug temuzh sam inu sgul en zhlovik. Obtu kadar falsh Vukuui, falsh Vere gori vstaieio, taku imamo vselei le natu^x S. Pismu, na ta praui Vuk tih Prerokou inu Iogrou gledati, aku se shnim gliha oli nekar. Inu de se imamo letiga Prerokouiga inu Iogrouiga Vuka dershati inu slushati, inu se steim vseh shlaht nadlugah troshati, inu na te Boshye oblube se cilu senesti, Is tiga druge vuzhiti. Sakai ty Preroki inu Iogri, praui tukai S. Peter, ne so, koker ty falsh Vuzheniki inu Sepelauci, od fami sebe, is suie glaue, vuzhili gourili ne piffali, Temuzh tu, kar ie nim ta S. Duh, Iesus Cristus sam resodil, rekai inu sapouedal vuzhiti inu pridigati. Obtu vi mui Lubi Slouenci inu Bratie, Ne Veruite obenimu drugimu Vuku, Samuzh le letimu, kateri ie nom Bug ozha, Syn inu S. Duh, vtim Pismu tih Prerokou inu Iogrou dal inu fuelikimi zaihne^x poterdil. Inu de bi eden oli nih vezh, Ia en Angel is nebes prishal, tar bi velike zaihne delal, Inu bi nas hotel eno drugo Vero, druge Boshye Slushbe vuzhiti, inu velyl drugdi Gnade Boshye, odpuszhanie tih Grebou^x iskati, koker so nas Cristus vnegi Euangely, ty Iogri Euangelisti inu Preroki Vuzhili, kateri Vuk so oni vtu S. Pismu postauili, Taku imamo pruti timu Angelu inu pruti vsem tim istim rezhi, bodite Prekleti vi inu vash Vuk, inu ty vashi hudizheui zaihni. [gg 2^a] Inu taku nas Bug ozha, Cristus inu S. Paul vuzhe gouoriti. Deut. 13. Math. 24. Gal. 1. Sakai Cristus bode vse te kir falsh Veruio, Preklet inu ferdamnal, Math. 25. Iohan. 3. 5. 2. Thef. 2. Act. 3. Deut. 18. Inu le lete fame, kir so nih Vero, nih Stan, inu leben dershali inu slushili Bogu, po Vuki tiga S. Euāgelia, po pismi tih Iogrou inu Prerokou, bode vsel inu poiemal sebo vtu nebesku vezhnu vesselle. Htakimu Vesseliu nom dopusti inu pomagai priti, Ozha nebeski, fa volo Iesusa Cristusa Gospudi, Odreshenika inu Isuelizharie nashiga fred S. Duhum, Inu Letimu Samimu, Prauimu, Shiuimu, Vezhnemu, Dobrimu, Prauizhnemu, Všigamogozhmu, Modrimu, Risnizhnemu inu Milostiuimu Gospudi Bogu, bodi vfa zhaft tar Huala Sdai inu Vekoma, Amen.

VSIGA POTREBNIGA INV NV-
zniga kerszhanskiga Nauuka, kir ie vleti
Predguuori Konez.